

НИКОҶ ТАРИХИ

ЖОН ВА ЛИЗА
БИВЕР

Қадрдон дўстим!

Сен бу китобни қўлга киритганингдан биз жуда ҳам хурсандмиз! Сен Худонинг қувончисан, Унинг юрагининг овуноғисан. У сени билишга жуда ҳам ташнадир ва сен Уни билишингни жуда ҳам истайди. Сен У билан муносабатларда улғаймоқдасан ва Унинг юрагини сенинг атрофингдаги одамларга кўрсатишинг учун У сени Унинг ҳамкори бўлишга таклиф қилмоқда. Хаворий Повул Коринфликларга мактубда айтганидек, биз Масихнинг элчиларимиз, бизлар хабарчилар ва вакиллармиз, У бизлар орқали дунёга мурожаат қилади.

Никоҳ – бу Худонинг табиатини намоён қилишнинг энг ишончли усулларида биридир. Никоҳ – бу Масих ва Унинг келинчаги Жамоат орасидаги муқаддас муносабатларнинг тасвиридир. Ҳар бир никоҳ иттифоқи (ҳатто қийинчиликларга, оғриқ ва хатоларга тўлалари ҳам) кўплаб одамларнинг манфаати учун севги, қувонч ва тинчликни ўстириш ички имкониятига эгадир.

Раббий бизнинг юрагимизни бу хабарни сен билан ва бутун дунё бўйлаб бошқа етакчилар билан ўртоқлашишга ундади. Бу таълимот барча: бўйдоқлар ва уйланганлар, турмушга чиққанлар ва турмушга чиқмаганлар учун ҳамда эрхотинлик муносабатларининг турли фасллари учун долзарбдир. Марҳамат, бу китобни ва бизнинг бор муҳаббатимиз ҳамда қўллаб - қувватлашимизни қабул қилгин. Сен билган ҳар бир киши билан буни ўртоқлашгин. Биз ишонамизки, бу нома сенга ва сен устиларидан етакчи қилиб қўйилган одамларга сенинг орзуйингда бўлган ягона, Худо дуо қилган севги тарихини ёзишингга ёрдам беради.

Бизнинг никоҳимизда ўзига хос қийинчилар ва синовлар бўлган эди, лекин бизлар Худо нақадар содиқ эканлигини кўрмоқдамиз. У бизнинг никоҳимизни ҳаётимизни ҳамма соҳада кенгайтириш учун ишлатди, У сен учун ҳам шундай қилмоқчи! Биз ибодат қиламизки, бу саҳифаларни ўқиётиб, сен ўзингнинг ажойиб тарихинг учун руҳланиш ва қўлланма олгин.

Биз бу нома сенга ва сен ғамхўрлик қилаётган одамларга қандай таъсир қилганини эшитишни истар эдик.

Исо Масихда сизларнинг биродар ва опангиз

Жон ва Лиза Бивер.

JohnBevere@ymail.com

LisaBevere@ymail.com

Messenger
International
MessengerInternational.org

НИКОХ,
ТАРИХИ

ЖОН ВА ЛИЗА
БИВЕР

Story of Marriage by John & Lisa Bevere, Uzbek

© 2015 Messenger International

www.MessengerInternational.org

Originally published in English as Story of Marriage

Additional resources in Uzbek by John & Lisa Bevere are available for free download at: www.CloudLibrary.org

To contact the authors: JohnBevere@ymail.com, LisaBevere@ymail.com

«Никоҳ тарихи», ўзбек тилида, Жон ва Лиза Бивер

© 2015 Messenger International

www.MessengerInternational.org

Инглиз тилидаги асл нашри Story of Marriage

Ўзбек тилидаги қўшимча манбаларни қуйидаги сайтдан бепул

юклаб олишингиз мумкин: www.CloudLibrary.org

Муаллиф билан қуйидаги манзил орқали боғланишингиз мумкин:

JohnBevere@ymail.com, LisaBevere@ymail.com

МИННАТДОРЧИЛИК

Бизларнинг фарзандларимизга, уларнинг турмуш ўртоқларига ва бизларнинг набираларимизга миннатдорчилик билдирамыз: Бизнинг никоҳимиз тарихи ёзилшига кўп ҳолларда сизлар сабабчи бўлдингизлар. Биз сизларнинг қандай улгайиб бораётганингизга ва бир-бирларингизни ҳақиқатдан севишингизга қараб қувонмоқдамиз.

Брейв Эддисонга миннатдорчилик билдирамыз: Сенинг қўшган ҳиссангни фақат абадият аниқ ўлчаб беради. “Биз буни сенсиз қила олмас эдик”, – десак, ҳеч нима демаган бўламыз. Сабр-тоқатинг учун ҳамда одамларнинг ҳаётига таъсир қилишга қодир бўлган асар яратиши учун бизнинг сўзларимизни библиявий донолик билан боғлаганинг учун раҳмат.

Қадрли ва доно Джейлиннга миннатдорчилик билдирамыз: Сенинг жозибадорлигинг, тетиклигинг ва ажойиб гайратинг бу никоҳ тарихини шу қадар чиройли шаклланишига ёрдам берди. Сен бу далага эккан экинларингнинг барчаси сенга юз карра қайтиб келсин.

Винсентга ва Аллисонга миннатдорчилик билдирамыз: Биз учун қилган барча ишларингиз, ибодатларни тузишга берган ёрдамингиз учун раҳмат. Сизларнинг ишингиз бу китобни кенгайтирди ва бойитди.

Командамыз аъзоларига ва “Messenger International” ташиклоти ҳамкорларига миннатдорчилик билдирамыз: Сизлар ҳар доим бизнинг ёнимизда бўлганингиз учун раҳмат. Биз Худодан, Исо Масиҳнинг шуҳратли хушхабари дунёнинг халқларига етиб бориши учун биз билан бирга саёҳат қилаётган сиз каби дўстлардан кўра содиқроқ ва фидокор дўстларни сўрай олмаган бўлар эдик.

Худо Ота, абадий севгинг учун энг аввало Сенга миннатдорчилик билдирамыз ва Ўзининг қимматбаҳо ҳаётини бергани учун бизнинг Подшоҳимиз Исо Масиҳга миннатдорчилик билдирамыз ҳамда ажойиб қудратинг, юпанчинг, ўқитувинг ва яқин суҳбатинг учун Худойимиз Муқаддас Руҳ Сенга миннатдорчилик билдирамыз. Бизларни ҳеч қачон қолдирмаслигинг ва тарк этмаслигинг учун Сенга раҳмат.

МУНДАРИЖА

Мазкур интерактив китоб ҳақида	7
Кириш.....	9
1. Илк режа.....	11
2. Бошлаётиб, ниҳояси ҳақида ўйланг	51
3. Кема сатҳини тозалаш.....	95
4. Туриш ва қуриш	145
5. Жинсий яқинлик	185
6. Бошидан бошланг	229
Илова. Қандай қилиб нажот топиш мумкин?	271

Мазкур интерактив китоб ҳақида

Мазкур китобни ҳар қандай бошқа китоб сингари бошидан охиригача ўқиб чиқиш мумкин. Бироқ кўпроқ шахсий тажрибага эга бўлишингиз учун, биз сизларни қўшимча интерактив маълумотларни ўрганиб чиқишга даъват қиламиз:

Бу китобнинг ҳар бир боби кундалик мутолаа учун бештадан қисмга бўлиниб, бобнинг охирида мавзуга мувофиқ ибодатлар вариантлари келтирилган. Сиз ҳар куни бир қисмини ибодат билан ўқишингиз ёки шахсий ўқув режангизни танлашингиз мумкин. Биз бу мавзуларни ўрганиб чиқаётган гуруҳ иштирокчиларига ҳафтасига бир бобдан ўқиб чиқишларини маслаҳат қиламиз.

Агар сиз бу китобни “Messenger International” хизматидан бўлмиш, “Никоҳ тарихи” материалларининг қисми сифатида ўқиётган бўлсангиз, унда биз сизларга ҳафтасига аввал битта видеодарсни кўришингизни ёки аудиодарсни эшитишингизни ва гуруҳда саволларга жавоб бериб, сўнгра китобдаги бобни ўқишингизни ҳамда яқуний ибодатни ўқишингизни маслаҳат берамиз. Бу китобнинг ҳар бир бобига битта видеодарс берилган. Муҳокама учун саволлар Кундалик ўқиш учун берилган боблардан сўнг жойлашган.

Марҳамат, роҳатланинг!

Кириш

Сиз: “Яна битта никоҳ ҳақидаги китоб нима керак?”– дерсиз. Биз худди шу саволни бераётган эдик. Биз бу китобни ёзишимизга учта сабаб бор. Биринчидан, биз Худонинг бошқарувини ҳис қилдик. Иккинчидан, буни бизлардан фарзандларимиз ва ҳамкасбларимиз илтимос қилдилар. Учинчидан, бу ҳақида сизлардан кўпларингиз илтимос қилдингизлар.

Никоҳ ҳақида дунёда аллақачон кўплаб жуда яхши китоблар ёзилганига ишончимиз комил, уларнинг баъзилари бизнинг ўзимизга ҳам фойда келтирди. Аммо яхшироқ назар ташлаб, биз бу соҳада катта бўшлик борлигини сезиб қолдик. Аниқланишича, бу китобларнинг кўпчилиги аксарият ҳолларда эр-хотиндан фақат биттасининг нуқтаи – назари остида ёзилган. Бироқ буюк никоҳ – ҳақиқий ҳамкорлик мевасидир, шу боис биз ушбу китобда бизнинг муаллифдошлигимизнинг аҳамиятига ишонамиз.

Шунингдек, биз ҳар бир тарих ўзига хос бўлишини биламиз ва бизники ҳам бундан мустасно эмас. Айтиб ўтиш жоизки, бизнинг икковимиз ҳам кучли иродага эга бўлган одамлармиз. Биз энди ўттиз йилдан ортиқ эр-хотинимиз ва бу давр мобайнида ўзига хос қийинчиликлар билан тўкнашимизга тўғри келди. Бизнинг ноёб тажрибамиз бизга ноёб истикбол беришини бизлар англадик.

Бундан ташқари, биз эркакларни ва аёлларни, никоҳ – уларни чекловчи қолип эмаслигини кўришларига ундашни истар эдик. Биз ҳар бир одамда, ўзининг шахсий никоҳини лойиҳалаштириши учун уларнинг индивидуал талабларига ва илоҳий мақсадга бошқа барчасидан кўра яхшироқ мувофиқ келадиган ижодий лицензия бор деб ҳисоблаймиз. Биз бу китоб сизга, ўзингизнинг ноёб тарихингизни аниқлашда ва ёзишда ёрдам беради, деб умид қиламиз.

БУ КИТОБ КИМ УЧУН

Бу китоб никоҳ тузмоқчи бўлганлар, никоҳда яшаётганлар ва никоҳ нима эканлигини яхшироқ тушунмоқчи бўлганларга мўлжаллан-

ган. Модомики биз атрофимизда бу қадар кўп ажралишлар ва низолар даврида яшаётган эканмиз, кўпчилик ўз тарихини ҳатто бошлашга ҳам кўркмоқдалар. Бироқ сиз кўрган кечинмаларингиз сизни олдинда кутаётган келажагингизни белгиламаслиги керак.

Шундай одамлар борки, кўнгилларига ёкмайдиган бобнинг ўртасида қопқонга тушиб қолган одамга ўхшайдилар. Биз, сиз ўзингизнинг никоҳ китобингизни ёпишингизни истамаймиз, биз сизга кейинги саҳифани очишингизга ёрдам бермоқчимиз.

Бизнинг атрофимизда, ўзларининг севги тарихини ҳеч қачон тугамайди деб ўйлайдиган, лекин қутилмаганда ажралиш ёки турмуш ўртоғини йўқотиш ҳоллари уларнинг ҳаётидан саҳифаларни йиртиб оладиган одамлар ҳам кўп. Сизнинг тарихингиз ҳали якунига етгани йўқ.

Бу китобда никоҳнинг мутлақо барча жиҳатлари муҳокама қилинмайди. Бу масалага бутун бир асарларни ёзиш мумкин, бироқ биз барча жавобларни ола олмаймиз. Шунга қарамасдан, биз, кўплаб қалтис лаҳзаларга эга бўлган ўзимизнинг тарихимизни ёзишга қарор қилдик, чунки биз уларни енгиб ўта олдик ва ишонамизки, бизнинг тажрибамиз бошқаларга ҳам ёрдам беради.

Ниҳоят, Раббий Исо аввалгидек, никоҳ – у ҳақида гапириш керак бўлган тарих, деб ҳисоблайди. Бу – У қанчалик бизни севишини бизга кўрсатадиган тимсолдир. Биз ибодат қилмоқдамиз, токи китобимизнинг саҳифалари, турмушга чиққанмисиз ёки йўқми, уйланганмисиз ёки уйланмаганмисиз, ёшмисиз ёки ёши каттароқмисиз, сизларда имон, умид ва севгини уйғотсин. Биз сизлардан янгидан орзу қилишга журъат қилишингизни сўраймиз!

Илк режа

“Раббий Худо ердан кўзга ёқимли ва емоққа яхши бўлган ҳар хил дарахтларни ўстирди. Богнинг ўртасида эса ҳаёт дарахтини ва яхшилик билан ёмонликни билиши дарахтини қўйди”.

— Ибтидо 2:9

1-кун

Бир вақтлар бир боғ яратилган бўлиб, унинг ўртасида иккита дарахт ўсар эди. Сиз энди албатта, бу оддий боғ бўлмаганини – у чиришга ва хувиллаб қолишга мойил бўлмаганини билсангиз керак. Адан орқали иккита дарё оқиб ўтиб, ундаги барча тирик мавжудотни шаффоф тиниқ сув билан суғорар эди.

Ўша боғда нақадар ажойиб дарахтлар ўсганини фақатгина тасаввур қилиш мумкин. Уларнинг ҳар бири, шаршаралар билан суғориладиган ва қуёшнинг тоза нури билан озиклантириладиган ўша бой заминда томир отган бўлиб, бенуқсон ҳаётнинг тимсоли эди. Боғда кўплаб дарахтлар ўсар эди, бироқ Муқаддас Ёзув фақатгина иккитаси – ҳаёт дарахти ҳамда яхшиликни ва ёмонликни билиши дарахти ҳақида гапирмоқда. Иккала дарахт ҳам чиришга ва қаришга мойил бўлмаган, бизнинг гуноҳ билан булганган еримиз ҳеч қачон такрорлай олмайдиган ҳаёт муҳитида, бир хил беками-кўст шароитларда ўсар эди. Шунга қарамай, уларнинг бири ҳаёт келтирадиган, бошқаси эса ўлим келтирадиган эди.

Сиз, шубҳасиз, бу ҳикояни аввал эшитгансиз, ҳар бир оиланинг тарихи Аданнинг иккита дарахтларидан бошланади. Бизнинг оилаларимиз кўп ҳолларда ҳаёт дарахтларига ўхшайди. Турли даврларда улар турли суръатларда ўсади, улар етуклик томирларида мустаҳкамланганида эса улар учун энг мувофиқ, маъқул давр бошланади. Оила тарихида мўл-кўлчилик ва ҳосилсизлик, кутилмаганда тез ва секин ўсиш йиллари бўлади. Ҳар бир никоҳ, ўзининг шахсий иқлими, турли мавсумлари, шиддатли пўрганалари таъсири остида шаклланиб, ҳаётнинг ўзгарувчан шамолларидан бизга пана бўлиб хизмат қилади.

Бу китобнинг муқовасидаги расм дарахтнинг ҳаётига нигоҳ ташлашга имкон беради. Бу ҳалқалар тўпламида биз кўраётганларимиз, аслида дарахтнинг сафари изларини олиб юрувчи унинг ҳаёти тарихидир.

Бизларнинг кўпчилигимиз мактабда дендрология (дарахтлар синфига кирувчи ўсимликларни ўрганиш фани) асосларини ўрганганмиз ва ҳалқаларнинг сони бўйича дарахтнинг ёшини тахминан аниқлай оламиз. Бизлар умуман олганда дендрологлар эмасмиз, шунга қарамай, чиройли ўрмонни севамиз ва дарахтдаги ҳалқаларни етарли даражада аниқ санай оламиз. Мутахассислар эса бизга дарахтнинг нафақат аниқ ёшини, лекин шу билан бирга, шунчаки унинг кесилган танасини кўздан кечириб, унинг ҳаётининг сирли томонларини ҳам айтиб бера оладилар. Тажрибали нигоҳларга ҳар бир ҳалқа ўз тарихини айтиб беради. Ҳалқанинг турли кенглиги, бу дарахт қандай қишни бошидан ўтказгани – юмшоқ ёки одатдагидан бошқача қаҳратон, у йили ёки бошқа йили қурғоқчилик бўлгани ёки мўл ёмғир ёққани ҳақида гапирди. Дикқатроқ назар ташлаб, жароҳатлар ва зараркунанда ҳашаротларнинг ҳужуми изларини кўриш мумкин. Ҳар бир ҳалқа шакли бўйича айлана ва ўз табиати бўйича ноёб бўлган фасллар йилидир.

Никоҳда яшаб ўтилган ҳар бир йил, кесилган дарахтнинг танасидаги ҳалқага ўхшайди, у ҳам шакли бўйича айлана ва ўз табиати бўйича ноёбдир. Йилликлар бир йилнинг якунини ва кейингийилнинг бошланишини белгилайди. Ҳар йилги сана аниқ белгиланган, лекин календарь йилидаги кунлар, ҳафталар ва ойлар – булар қувонч, оғриқ, меҳнат ва ҳатто кутилмаган совринлар тўпламидир.

СИЗНИНГ ТАРИХИНГИЗ

Биз билан бу саёҳатни бошлаётиб, сизнинг тарихингиз, хоҳ бугунги-си бўлсин, хоҳ келажакдагиси бўлсин, фақат сизга тегишли эканлигини ёдингизда тутинг. Ҳар бир одамнинг ҳаёти каби, ҳар бир никоҳ битимининг тарихи ҳам – хурсандчиликлар, қийинчиликлар ва ғалабалар тўпламидир. Жуда ҳам кўп вақт давомида, жамоатнинг катта қисми барча оилавий муаммолар учун умумий рецептлар билан қаноат қилишди. Бизга: “Хотинлар, ҳурмат қилинлар. Эрлар, севинлар”,– дейишади. Бу сўзларнинг ҳақиқатлиги ва аҳамиятли эканлигига қарамасдан, никоҳни қуриш учун доимо, мустасносиз амал қиладиган восита мавжуд эмас, чунки ҳар бир оила ўзининг ноёб бармоқ излари билан туғилади.

Келинг, бу масалага бошқача назар ташлаймиз. Ҳар қандай уйнинг умумийлойдихаси пойдевор, кўтариб турувчи деворлар ва томни ўз ичига олади, лекин меъмор уй эгасининг эҳтиёжлари ва истакларига мувофиқ равишда дизайн яратиш учунижодий эркинликка эгадир. Эр-хотинликда биз ҳам, ўзимизнинг индивидуал чизмаларимиз бўйича, ўз никоҳимизни қуриш учун ижодкорлик рухсатномасига эгамиз. Ҳаётнинг ҳамма ҳалқалари бир-биридан фарқ қилади ва ҳаётнинг фасллари га мувофиқ эркин ўзгариши мумкин. Масалан, ҳар бир оилаота-оналик роли устивор бўлган даврдан кейинги даврга ўтишга ҳаракат қилади. Бу дегани, кўп вақт ўтмай, бизнинг уйимизга яна биттагина ётоқхона етарли бўлади, холос. Оиладаги ўзгаришлар, худди йилнинг фасллари ўзгариши сингари табиийдир.

Умумий, абадий ҳақиқатлар ва кадриятлар сизнинг никоҳингизни Худо уни нима бўлишини олдиндан тайинлаган бўлса, шунга айлантиради. Худо, бизнинг ҳар биримиз ўзимизнинг никоҳимизни севги, ҳурмат, қувонч, ўзини бағишлаш, масъулият, содиқлик, ғамхўрлик ва яқинлик билан (бу зарур бўлган кўп фазилатлардан бор-йўғи айримларидир) қуришимизни, ўзимиздан сўнг яхши мерос қолдиришимизни истади. Никоҳнинг қурилиш блоклари – эр-хотиннинг ҳар бирининг ўзига хошлигини ва уларнинг никоҳи фаслини акс эттиради. Худо бизга асосий негизларни бермоқда, бироқ ўзлигимизниифодалашимиз учун ўрин

колдирмоқда. У ҳар хилликни ёқтиради. Уяратган ижодларига бир нигоҳ ташлашнинг ўзи буни исботлайди.

Шуни олдиндан таъкидлаб ўтмоқчимизки, биз барча жуфтлар, қандайдир бир ягона қолигга тўғри келишлари керак деб ишонмаймиз. Ҳозирги замонавий дунёда, кўпинча эр-хотиннинг икковлари ҳам ишлашади, (2012 йилнинг статистикаси бўйича Қўшма Штатларда 60%га яқин аёллар бирон бир меҳнат соҳасида банд бўлганлар) айрим ҳолларда аёл киши ҳатто эридан ҳам кўпроқ пул топади. Унинг пул топиш қобилияти, у бўйсуна олмайди ёки эркак оиланинг бошлиғи бўлишни бас қилмоқда, дегани эмас. Бу бор-йўғи, уларнинг икковлари ҳам оилавий бюджетга ҳиссаларини қўшмоқдалар деганидир ва уларнинг никоҳи эҳтимолга кўра уларнинг бувилари ва боболарининг никоҳидан кўпроқ фарқ қиладиган бўлади.

Бизнинг оиламизда биз икковимиз ҳам ишлаймиз ва икковимиз ҳам – хизматда етакчилармиз. Баъзан биз бирга ишлаймиз (масалан, мазкур китоб устидан), баъзан эса алоҳида ишлаймиз, лекин бизнинг никоҳимиз мақсади ва бизнинг асосий кадриятларимиз ўзгармайди. Эр сифатида менинг ёки хотин сифатида хотинимнинг тутган ўринларимиз, бизнинг пул ишлаб топиш қобилиятимизга боғлиқ эмас.

Адан боғида, Худо Одам Атога ва Ҳаввага серҳосил бўлиб, кўпайишни буюрган. У Ҳаввага, у уйда ўтириши ва Одам Атонинг даромадини бошқариши кераклигини айтмаган. Ҳикматлар китобининг 31-бобидаги эзгулик қилувчи хотин – ажойиб уй бекаси, уй бошқарувчиси ва тадбиркор аёл эди. Агар сизнинг фикрингиз бўйича, бундай роль сизнинг никоҳингизга тўғри келса, унда олға! Борди-ю сизлардан бирортангиз ўзини уйга, оилага ва фарзандларга (агар фарзандларингиз бор бўлса) бағишламоқчи бўлса, бунинг ҳам ҳеч қандай ёмон томони йўқ.

Бизга, бошқа оилаларга ёрдам берган бирор нима, албатта бизга ҳам ёрдам берадигандек туюлиши мумкин. Аммо аслида эса, ҳаётнинг ҳар бир соҳасида, биз ўзига хос вақтига эга бўлган ўзига хос қийинчиликлар билан тўкнаш келаемиз. Биз, сизнинг никоҳингиз мустаҳкам бўлишини истаймиз. Бу – сиз бошқа оила жуфти никоҳ орзуларини эмас,

Ўзингизнинг никоҳингиз орзуларини куриш озодлигига эга бўлишингиз керак деганидир.

Биз сизларни, фурсатдан фойдаланишингизни ва ҳақиқат Руҳи бўлмиш Худонинг Руҳидан, абадий ҳақиқатлар сизнинг никоҳингизни қандай қилиб, ҳали асрлар бошланишидан аввал У айнан сизлар учун ўйлаб қўйган, ўзига хос иттифоққа айлантириши мумкинлигини очишини сўрашингизга даъват қиламиз.

2-кун

СИЗНИНГ ТАРИХИНГИЗ ҚИЙИНЧИЛИКЛАР БИЛАН ТЎҚНАШГАНИДА

Сафардаги йиллар сони бутун тарихнигапириб бермайди. Эллик йиллик никоҳ, бу – эллик йил давомидаги қийинчилик ёки эллик йил давомидаги тўхтовсиз бахт-саодат бўлиши мумкин. Бироқ кўп ҳолларда никоҳ – ҳар хиллик ва фаслларнинг ўрин алмашуви йиғиндисидан иборатдир.

Бу китобнинг муқовасидаги кесилган дарахтнинг тасвирига қараб, ҳар бир халқа дарахтнинг диаметрини каттартираётганини кўрамыз. Босиб ўтилган йилқийинчиликларга тўла ёки мўл-кўлчиликларга тўла бўлганидан қатъий назар, у тарихни кенгрок қилади ва бутун сафарга кўпрок маъно бахш этади. Жон Буяннинг “Сайёҳ зиёратчининг саёҳати” китоби, агар Масихий (бу ҳикоянинг бош қаҳрамони) Ғамгинлик Ботқоғидан ўтмасдан ва Тушқунлик Полвонини енгмасдан Самовий Шаҳарга (унинг келиши белгиланган сўнгги манзил) келганида эди, шу қадар абадий дурдона асар (шу кунгача аллақачон 300 йилдан буён нашр қилинмоқда) бўлган бўлармиди? Бир-бири билан мушкул чирмашиб кетган хурсандчиликларсиз ва синовларсиз, унинг тарихи зерикарли ва ҳар қандай воқеалардан мосуво бўлган бўлар эди. Масихийнинг қисматига тушаётган ва у енгиб ўтаётган қийинчиликларнинг шарофати туфайли, бу китоб уни ўқийдиган китобхонларнинг диққатига сазовордир. Худди шу йўсинда бизнинг никоҳларимиз қийинчиликлари, бизнинг тарихларимизга катта завқ ва маъно шимдириш иқтидорига эгадир.

Ғамгинлик онларига нисбатан менсимаслик муносабатида бўлманг. Улардан, Худонинг июнятидан чўмичлаб олиш учун ва сизнинг ҳиссий ва рухий имкониятларингиз чегарасидан ошиб ўтишга қодир бўлган Унинг илоҳий қудратига тўлишиш учун фойдаланинг. Ўттиз йилдан ортиқ вақт эр-хотинлик умримиз даври мобайнида, ҳаётимиздаги айнан энг зимистон туюлган онлари, кейинчалик, аслидабизга йўлимизни ёри-тадиган машъаллар эканини тушундик. Улар бизни ўрнимиздан туришга ва маълум бир ҳолатни эгаллашга мажбур қилар эди. Бугунги кундаги курашувлар, никоҳингиз тарихидаги энг буюк даврларга айланиши мумкин.

Никоҳ ҳақидаги тарихга шўнғишдан аввал, келинг, унинг мақсадини тадқиқ қилиб чиқамиз. Никоҳ иттифоқи шубҳасиз ажойибдир, бироқ гоҳида унда осон бўлмаган даврлар пайдо бўлиб туради. Бизлардан кўпчилигимиз оғриқли жараёндан ўтаётганимизда, агар унинг мақсадини тушунсак кўпроқ сабр қилишга ҳаракат қиламиз. Масалан, агар барча даволаш тадбирлари чидаб бўлмас тиш оғриғидан қутулиш учун кераклигини билсангиз, тиш шифокори ўриндиғида бир, икки соат чидаб туришингиз мумкин. Албатта, сизнинг эр-хотинлик ҳаётингизда, сув бўйида сайр қилгандагидан кўра, кўпроқ тиш шифокорининг қабулида бўлганга ўхшаш кунлар кўпроқ бўлгандир (агар ҳали бўлмаган бўлса, унда сизда ҳаммаси олдинда). Айнан шундай оғриқли онларда мақсадни англаш барчасидан муҳимроқдир.

Бугунги кунда никоҳнинг мақсади сўроқ бўлиб турибди ва модомики, кўпчилик мақсадни тушунмас экан, кутурган тўлқинлар кемани чайқатишни бошлаганида, улар тезгина кемадан сакраб қолишга қарор қилишмоқда. Бошқалар, никоҳ институтининг ўзи яроқсиз ҳолга келганини ва уни қайта кўриб чиқиш ёки бекор қилиш кераклигини таъкидлашмоқда. Баъзилар ҳатто, никоҳ иттифоқини маълум муддат билан чеклашни таклиф қилишмоқда: “Абадий никоҳ? Нима деяпсиз, бизлардан ҳар биримиздан буни талаб қилиш учун бу жуда ҳам узок вақт”. Бу одамлар, келажак ҳақида қарор қабул қилишнинг иложи йўқлигини, чунки ўз ҳиссиётларини эртанги кун бошқаришга аранг қодир бўлган-

ларида, йигирма йилдан сўнг нима ҳис қилишларини билмасликларини таъкидлашмоқда.

Кўпчиликка таниш бўлган “Мисс Джексон” қўшиғида, хип хоп йўналишидаги “Out Kast” гуруҳи, жамиятнинг кайфиятини ифодалаб беришган:

Сизнинг қизингиз билан орамизда нимадир содир бўлмоқда.

Сиз, бу болаларга хос ошиқлик дейсиз.

Биз, бу балоғатдаги ҳиссиёт деймиз.

Умид қиламанки, биз ҳар доим шундай ҳис қиламиз.

Сиз табиат қўйнида базм қилишни режалаштиришингиз мумкин.

Бироқ сиз об-ҳавони олдиндан башорат қилишга қодир эмассиз.

“Мисс Джексон” қўшиғи бу – ундан ҳомиладор бўлиб қолган, аммо энди у қизга нисбатан севги туйғусини бошқа ҳис қилмаётган эркекнинг, шу ёш қизнинг онаси қаршисидаги узридир. Афсуски бу қўшиқ, “менга” лаззат бағишлаши керак бўлган никоҳ ва севгига нисбатан кенг тарқалган дунёқарашни энг юксак даражада акс эттиради. Бундай дунёқараш, бизга нима тўғри ва нима нотўғри эканлигини бизнинг ҳиссиётларимиз уқтиради деб ўйлашимизга ҳамда биз уларни бошқара олмаслигимизга ишончимиз комил эканига асослангандир. Агар мен ўзимни бахтиёр ҳис қилмасам, унда, шубҳасиз, мен бирон нимани ўзгартиришим мумкин. Ниҳоят, мен, ўзимнинг ҳиссиётларимни, об-ҳаводаги ўзгаришларни бошқара олмаслигимдан кўра кўпроқ бошқара олмайман. Ёки Out Kast куйлаётганидек, табиат қўйнида аъло даражадаги базмни режалаштириш мумкин, аммо об-ҳавони олдиндан башорат қилиб бўлмайди.

Шундайлар ҳам борки, улар, никоҳ тушунчасини даврнинг ўзгаришига мослашишини исташади. Улар: “Нима учун биз кўпроқ қайишқоқ бўла олмаймиз? Агар оила институтига яшаб кетиш тақдири белгиланган бўлса, унда эркеклар билан эркеклар ёки аёллар билан аёллар ўртасидаги бирликни ҳам қонунлаштириш зарур”,– дейишади. Баъзи машҳур одамлар, никоҳ битимининг шартлари қайта кўриб чиқилмагунича, ҳагто никоҳ тузишдан бош тортмоқдалар. Шуни қўшиб ўтмоқчимизки, ҳар бир

никоҳ, шубҳасиз, доим мослашиши ва ривожланиши керак, аммо унинг таърифи, моҳияти ва иштирокчилари ўзгармас бўлиб қоладилар.

Хўш, кимга кулоқ тутишимиз керак? Никоҳ нима эканлигини таърифлаш ва бу таърифни қайта кўриб чиқиш ҳуқуқи кимга тегишли? Никоҳ бизнинг ҳаётимизга қандай таъсир қилишини гапириш учунким салмоқ ва ҳокимиятга эга?

Биз, бунга фақат Худо эга эканлигига ишонамиз. Унинг Сўзи шундай дейди:

“Сен эмас, Худо никоҳни яратган. Худонинг Руҳи унинг ҳатто энг кичик қисмларини тўлдиради... Шундай қилиб, никоҳингизнинг руҳини ичингизда асранг” (Мал. 2:15, *The Massage таржимаси*).

Бу оят шубҳаларга ҳеч қандай ўрин қолдирмайди: “*Сен эмас, Худо никоҳни яратган*”. У нафақат никоҳни яратган, лекин шунингдек, икки одамни бир танага айлантириш жараёнида Ўзи шахсан иштирок этади. Ҳар бир никоҳ турли хил кўпгина таркибий қисмлардан ташкил топган бўлиб, уларнинг баъзилари оддий, баъзилари эса ҳаддан зиёд мураккабдир, лекин Худо Ўзининг Руҳи билан никоҳнинг ҳатто энг сирли қисмларини ҳам жонлантиради (ҳаёт билан тўлдиради).

Малахи пайғамбарнинг китоби 2:15да қандай ёзилганига эътибор қилинг: “*Худонинг Руҳи унинг (никоҳнинг) ҳатто энг кичик қисмларини ҳам тўлдиради*”. Бошқача сўз билан айтганда, Худо бизга, ўзимизнинг никоҳимизга ижодий ёндашишимизга йўл қўяди, бироқ У, никоҳ нима ва ким унинг иштирокчиси бўлиши кераклигини ҳал қилиш ҳуқуқини Яратувчи сифатида Ўзининг ихтиёри остида қолдирган. Худонинг розилигисиз ва иштирокисиз, никоҳни тузиб бўлмайди, У эса асосий ҳақиқатни аниқ равшан қилиб айтган: “*Чунки Мен – Раббийман, Мен ўзгармайман*” (Мал. 3:6).

ОРТГА, АДАН БОҒИГА

Келинг, боққа қайтамыз. Икки дарахт ёдингиздами? Уларнинг бири – яхшилик ва ёмонликни билиш дарахти, Одам Ато ва Ҳаввага ундан

ейиш таъқиқланган ягона дарахт. Худо уларни, агар улар ўша дарахтнинг ҳосилини ейишса, ўлим билан ўлишлари ҳақида огоҳлантирган эди. Бироқ бу дарахтдаги нимадир, уларни Худонинг огоҳлантиришига қар бўлишларига ва таъқиқланган ҳосилни ейишга мажбурлади.

“Хотиндарахтнинг озикқа яхши, кўзга ёқимли ва донолик бериши учун ардоқли эканини кўриб...” (Ибт. 3:6, курсив муаллифларники).

Ўз-ўзидан маълумки, ўша боғдаги кўп дарахтлар озикқа яхши ва кўзга ёқимли эди. Аммо одамни Худонинг ўрнигача кўтаришга қодир бўлган ҳосиллар дарахти умуман бошқа гап! Ҳавва, у аллақачон эга бўлганидан-да кўра кўпроқ нимадир бор деб ўйлади. Аёл қандай қилиб эга бўлмаган нарчасига (Худо билан тенглик) бирданига авралгани, шу билан бирга, аллақачон потенциал ҳолда эга бўлган нарчасини (донолик) йўқотиб қўйгани, биз учун ажабланарли кўринади.

Одам Ато ва Ҳавва Худонинг таъсири ва ҳокимиятига боғлиқ бўлмаган ҳолда Худо каби бўлишни истадилар. Улар ўзларига тегишли бўлмаган ўринга кўз тикдилар. Биз уларнинг қарори ва уларнинг авлодларидан бирининг қарори ўртасида қанчалик кескин қарама-қаршиликни кўришимиз мумкин.

“Масих Худонинг киёфасида бўла туриб, Худога тенг бўлишни ўғирлик деб ҳисобламади. Аммо У Ўзини паст олиб, қулнинг киёфасига кирди ва инсонларга ўхшаб, кўринишида инсон каби бўлди” (Флп. 2:6,7).

Одам Ато билан Ҳавва Худонинг сиймосида яратилган эдилар, аммо улар Унга тенг эмас эдилар. Бирон ниманинг сиймоси, унинг тўлик кўриниши ҳақида эмас, лекин унинг акси ҳақида гапиради. Худо билан тенглик ҳақидаги ёлғон ваъда – эркакни ва аёлни, улар аслида маҳрум бўлган бўлишса-да, ниманидир қўлга киритдик деб ўйлашга мажбур қилади. Улар доноликни қўлга киритмадилар, улар алданган эдилар.

Алданган ва итоатсиз жуфтни боғдан қувиб юборишди. Уларнинг тақдирига, энди ҳеч қачон ҳаёт дарахтининг ҳосилига қўл тегизмаслик белгиланган эди. Бу ҳаёт бахш этувчи мевасиз, улар ўлимга маҳқум эдилар. Улар ўлишди, уларнинг боғи эса узоқ ўтмишда қолиб кетди. Шундай бўлсада, улар бизларда – уларнинг авлодларида яшашни давом

эттиришмоқда. Эркаклар ва аёллар ерда энди абадий ҳаётга бошқа эга эмаслар, лекин никоҳ – ҳаёт давом этиши учун воситадир.

Хушxabарнинг мазмуни шуки, Масихнинг хочи, энди бизнинг охириги ҳаёт дарахтимиздир. Боғда йўқотилган ҳамма нарсани У тиклайди. Диёнатли никоҳ ҳам ҳаёт берувчи дарахт каби хизмат қилиши мумкин. У яқинлик ва насл учун зарур бўлган шароитларни таъминлайди. Мана нима учун, биз ўз никоҳимизни ҳурмат қилишимиз, унинг руҳини ардоқлашимиз ва бир-биримизни қаттиқ севишимиз Худо учун шунчалик муҳим.

Боғдан бугунги кундаги воқеликка бўлган сафарда, қандайдир муҳим мулкимизни йўқотиб қўйганимизни бизга айтиши учун, ўзаро муносабатлар бўйича гуруга мурожаат қилишнинг ҳожати йўқ. Бугунги кунда кўпгина никоҳлар, ҳаёт берувчи дарахтга умуман ўхшамайдилар. Ажралишлар, хиёнатлар, кўнгил қолиш, бахтсизлик ва хафагарчиликлар оилаларимизни бузмоқдалар. Севги тушунчасини шу қадар янглиш ҳолатда кўрсатиш оқибатида, кўп одамлар никоҳнинг мақсадини ва ҳаттоки, нима учун улар умуман олганда оила қуришни исташаётганларини ҳам тушунмаяптилар. Бошқалар эса, икки ўт орасида шунчаки тирик қолишга ҳаракат қилишмоқда. Улар учун никоҳ – хавфсиз бандаргоҳ эмас, ҳарбий ҳаракатлар худудидир.

3-кун

СЕВГИ МАНБАИ

“Худди ёзилганидек, сизлар туфайли мажусийларнинг орасида Худонинг номи қуфрланмоқда” (Рим. 2:24).

Бизлар, Масихнинг танаси, айтилганидек яшамасак ва севмасак, одамлар Худонинг исмини қуфрлашади. Бунинг ажабланарли жойи йўқ, чунки агар биз ўзимизни масихийлар деб атайдиган бўлсак, унда биз Масихнинг элчилари бўлиш номига даъвогарлик қилган бўламиз. Ҳаворий Повул шундай ёзган:

“Чунки Худо Масихда одамларнинг гуноҳларини ҳисобга олмасдан, дунёни Ўзи билан яраштирди ва бизга яраштириш Сўзини топширди. Шундай қилиб, биз Масих ҳақи элчилармиз ва гўё Худонинг Ўзи биз орқали инсонлардан ўтиниб сўраяпти. Биз Масих ҳақи ёлвораял- миз...” (2 Кор. 5:19,20).

Элчи – бу ҳокимият улушига эга бўлган, юборилган одам ёки вакил- дир. Масихийлар сифатида, биз Масих номидан гапираемиз. Нақадар ажойиб имтиёз! Бизни Худонинг яраштириш хизматида иштирок этиш- га таклиф қилиб, ҳатто даъват қилдилар. Биз ўзимизнинг сўзларимиз ва ишларимиз билан Худонинг номидан гапираемиз. Бу ҳаётимизнинг мақ- садидир. Биз – ерда Худонинг Шоҳлигини тарқатувчи Унинг ҳамкорла- римиз.

Хўш, Масих биздан, Ўзининг элчиларидан нимани илтимос қилди? Раббий Исо шундай деди:

“Сизларга янги амрни бераёлман: Бир-бирингизни севинглар. Мен сиз- ларни севганимдек, сизлар ҳам бир-бирингизни севинглар” (Юҳ. 13:34).

Худога шарафки, биз бу вазифани ўз кучимиз билан бажаришимиз керак эмас. Муқаддас Ёзув аниқ айтмоқдаки, мақсадларимизни амалга оширишимиз учун биз (бизнинг ҳаммамизни қутқариш учун У хочда амалга оширган ишнинг шарофати билан Унинг инояти меросхўрла- ри) энг аввало Масихда бўлишимиз кераклигини аниқ айтмоқда. Фақат ўшандагина биз, Унинг Рухининг ўзгартиришга қодир бўлган кучида ҳаракат қила оламиз ва фақат ўшандагина биз бир-биримизни, У бизни севгани каби сева оламиз.

Иноятнинг янги аҳдида, Худо бизга, уни бажара олишимизга куч бермасдан аввал, ҳеч қачон вазифа бермайди. Биз Масихда бўлганимиз туфайли, Унинг Рухи бизга ва бизнинг оилаларимизга Унинг ҳузурини ва севгисини бу дунёга намоён қилиш имконини беради. Бироқ агар Унинг севгисини аввал ўзимиз бошдан ўтказмасак, унда уни бошқалар- га бера олмаймиз. Эфесликларга ёзилган мактубда (3:16–19), хаворий Повул Масихнинг севгиси қудратини олиш учун қалитни таклиф қил- моқда:

“...токи Худо Ўз шуҳратининг бойлиги бўйича Ўзининг Руҳи орқали сизларга ички инсонингизда қудрат билан кучайишни ато этсин, ҳамда имонингиз орқали Масих сизларнинг юракларингиздан жой олсин, токи сизлар севгида илдиз отган ва ўрнатилган бўлиб, барча муқаддаслар билан бирга кенглик ва узунлик, чуқурлик ва баландлик нималигини англаб олинглар ҳамда Худонинг бор тўла-тўқислиги билан тўлишингиз учун Масихнинг ақл бовар қилмас севгисини билиб олинглар” (муаллифларнинг курсиви).

Масихнинг севгиси ҳақида ваҳий олиш учун, биз аввал Худога, У бизни Ўзининг Руҳининг ички қудрати билан тўлдиришига имкон беришимиз керак. Бироқ бу, агар биз ҳаётимизни Унга бўйсундирмасак амалга ошмайди. Ҳаётингизни Унга топширгангиз заҳоти, сизда доимо Унинг севгисиде ўсиш имкони пайдо бўлади ва бу саёҳат, охир оқибат сизни тўлақонли ва мазмунга бой ҳаётга олиб келади. (Ҳаётингизни қандай қилиб кўпроқ Масихга бўйсундириш ҳақида 271-саҳифага қаранг).

Демак, ҳаворий Повул, Масихнинг севгисини таниб-билиш натижа-сида намоён бўладиган қудрат ҳақида ёзган эди, кейинги иккита оятда эса, у бу қудратнинг мақсадини изоҳлаб берган:

“Шундай қилиб, мен, Раббий учун маҳбус бўлган одам, сизлардан шуни ўтиниб сўрайман: Худо сизларни даъват қилгандаъватингизга муносиб тарзда яшанглар. Доимо камтар ва мулойим бўлинглар. Бир-бирингизга бардош билан, севги билан чиданглар. Бор кучингиз билан руҳнинг бирлигини сақлашга ҳаракат қилинглар, уни тинчлик ришталари билан мустаҳкамланглар” (Эф. 4:1-3, муаллифларнинг курсиви, замонавий таржима).

Ҳаворий Повулнинг, “даъватимизга муносиб тарзда” яшашимиз кераклиги ҳақидаги сўзларига эътибор қилинг. У яна қайтадан бизнинг мақсадимиз ҳақида гапирмоқда: яъни, мақсадимиз Худонинг севгисини, ҳақиқатни ва ҳаёт йўлини (Унинг шоҳлиги) дунёга намоён қилишдир. Худонинг севгисини ҳақиқатан таниб-билмасак бунинг иложи бўлмайди. Назарий билимлар етарли эмас. Биз Худонинг севгиси билан шахсан учрашганимизда, ўшандагина ўзимизнинг ҳаётимизни ва никоҳимизни даъватимизга муносиб тарзда қуришга куч оламиз.

Бу лавҳада хаворий Повул, кўп ҳолларда ўзи шундайлигича оилаларда энг яхши муносабатларни намоён қилувчи хулқнинг маълум кўринишини тавсифлаб берган, булар: оддийлик, камтарлик, сабр-тоқат, бир-бирларининг хатоларини кечириш ҳамда бирлик ва тинчликни сақлаш учун ғайрат қилишлик. Эфесликларга йўлланган мактубнинг кейинги бобида, никоҳ ва оила мавзуга оид Муқаддас Ёзувнинг энг машҳур оятларини кўришимиз тасодиф эмас. (Муқаддас Ёзувни бобларга ва оятларга бўлишни, жамоат фақатгина ўн учинчи асрга келиб қабул қилгани ёдингизда бўлсин, хаворий Повулнинг илк мактубида, боблар ва оятларга бўлиниш ҳали йўқ эди). Эфесликларга йўлланган мактубнинг биринчи тўрт бобларида, эҳтимол, хаворий Повул, ўз ўқувчиларининг юракларини, мактубининг энг муҳим мавзуи – Худонинг севгисини фундаменталбилишни талаб қиладиган никоҳ ҳақидаги фундаментал ҳақиқатларга тайёрлагандир?

Демак, кетма-кетлик шундаки, бирор инсонни севишдан аввал (у хоҳ эр бўлсин, хоҳ хотин бўлсин ёки ҳар қандай бошқа одам бўлсин), сиз, Худонинг сизга бўлган севгисининг чуқурликларини ўзингиз учун кашф қилишингиз лозим. Сизнинг Худонинг севгисини таниб-билишингиз, “иккинчи қўллардан” бўлган маълумотга таяна олмайди, сиз шахсий кечинмага эга бўлишингиз даркор. Сиз Масихнинг севгисини бошдан кечирганингизда – Худодан чиқаётган ҳаётнинг бутун тўлиқлиги ва кучига эга бўлган бир бутун одамга айланасиз. Фақат ўшандагина сиз, даъватингизга муносиб тарзда яшайоласиз. Муносиб ҳаёт ва севги учун зарур бўлган куч Худонинг сизга бўлган чексиз севгисини шахсан ва яқин билиб олишдан келиб чиқади. Агар сизнинг шахсий мақсадингиз, ерда Масихнинг вакили бўлишдан иборат бўлса, унда сизнинг никоҳингизнинг мақсади нимадан иборат?

Келинг, гапни Худо севги эканлигидан бошлаймиз. Севги бу, Худо шунчаки қиладиган бирон нима эмас. Бу, Унда бор бўлган бирон нима эмас. Севги бу – Унинг Ўзидир. Никоҳ бу – севги институти бўлиб, Худо томонидан ўрнатилган биринчи институтдир. Бироқ никоҳ, нафақат Худо томонидан ўрнатилган биринчи институт бўлиб, бу шунингдек, Худонинг бизга, яъни Унинг жамоати ва келинига бўлган севги-

сининг ва бизларга бағишланганлигининг чуқурлигини тасвирлаш учун ишлатадиган назмий рамзидир. Келин ва кув – Жамоатнинг ва Масихнинг рамзидир.

Бу чуқур рамзлик кам одамлар томонидан тан олинган, аммо никоҳ анъаналарини қирилиб кетишига ёрдам берадиган бошқа чуқурроқ сабабларни ва мақсадларни тушунтириб беради. Эр-хотинлик битими-га (унинг тавсифига, вазифаси ва илоҳий илдизларига) бўлган таҳдид нафақат сиёсий ва ижтимоий “тараққиёт” томонидан юзага келмоқда. Биз танага ва қонга қарши курашмаётганимизни ва бизнинг душманимиз ҳукумат ёки бирон бир ташкилот эмаслигини, Муқаддас Ёзув бизга аниқ айтмоқда (Эфес. 6:12га қаранг). Илоҳий никоҳ битими тушунчасини бузиб ва нотўғри талкин қилиб, куну тун меҳнат қилаётган, бизнинг жонимизнинг душмани бўлмиш ҳақиқий душман бор. Худонинг бизга бўлган севгисини ва Унинг халқи билан бўлмиш ўзаро муносабатларини намоён қилиш учун Худо томонидан никоҳ асослари тайинланган ва бу асосларни батамом бузиб ташламагунича, душман никоҳга хужум қилишни тўхтатмайди. Боз устига, шайтон, биз Худонинг ўзгартиришига қодир бўлган севгисини таниб-билишимизни ва қабул қилишимизни янада кўпроқ истамайди. Лекин Худонинг инояти билан биз бу душманини шикастлашимиз ва Худо бизга ҳамда бизнинг оилаларимизга тайёрлаб қўйган барча баракатларини олишимиз мумкин.

РАББИЙ ИСО НИМА ҲАҚИДА ЎЙЛАМОҚДА?

Худо нафақат никоҳни яратган, лекин шунингдек, унинг учун режа ва ўзгармас мақсадни ўйлаб қўйган. Никоҳнинг ўзига хос хусусиятлари ҳақидаги қайноқ мунозаралар аллақачон минг йиллар давомида олиб борилишига қарамасдан, Худо аввалгидек Ўзининг илк режасини маҳкам тутиб келмоқда. Оила ва никоҳ саволлари бўйича, Ўзининг энг машхур суҳбатларидан бирида, Раббий Исо фарзийларга нима деганига эътибор қилинг:

“Фарзийлар ҳам Унга келиб, Уни васвасага солиб: — Ҳар қандай сабабга кўра эркак ўз хотинидан ажралиши мумкинми?— деб сўрадилар.

У уларга жавобан деди: — Яратувчи азалдан уларни эркак ва аёл қилиб

яратганини ўз Муқаддас Ёзувларингда ўқимаганмисизлар? Шунинг учун инсон ота-онасини қолдириб, ўз хотинига ёпишади ва икки киши бир тана бўлади. Шунинг учун улар энди иккита эмас, балки бир танадир. Демак, модомики Худо икки хил жинсдан бу органик бирликни яратган экан, ҳеч ким, уни бўлақларга бўлиб, Худонинг санъат асарини булғамаслиги керак” (Мт. 19:3-6, The Message таржимаси).

Фарзийлар қонунни билишлари билан қоникқан эдилар, бироқ Раббий Исо, улар севги кучини тушунишларини истаган эди.

Худо, эркалар ва аёлларни бир-бирлари учун яратганини инкор этиб бўлмайди. Никоҳга кираётиб, тирик битим тузиш учун улар ўз ота-оналарини қолдирадилар. Қарама-қарши жинсдаги одамлар бирга қўшилганларидан сўнг, ҳеч ким уларнинг бирлигини ажратмаслиги керак.

НИМА УЧУН ХУДО АЖРАЛИШЛАРГА БУ ҚАДАР ЖИДДИЙ ҚАРАЙДИ?

Муқаддас Ёзувнинг The Message таржимаси, ажралишни, Худонинг санъат асарини булғаш деб атайди. Модомики никоҳ – Худонинг санъат асари, У яратган ажойиб муносабатлар экан, бу нарсанинг ўзи ажралишни шу қадар катта ёвузликка айлантирмоқда.

Булғаш бу – ҳурматсизлик қилиш ёки бирон бир муқаддас нарса устидан зўравонлик қилиш деганидир. “Булғамок” сўзининг синонимлари, булар – бадном қилмоқ, масхара қилмоқ, нопок қилмоқ, шаккоклик қилмоқ, ҳақоратламоқ, зўрлик қилмоқ, оёқ ости қилмоқ сўзларидир. Бу барча кескин сўзлар, зўрлик қилиш маъносини бермоқда. Биз сизларга Муқаддас Ёзувнинг The Message таржимасини тақдим қилдик, лекин бу масалада Муқаддас Ёзувнинг ҳар қандай таржимаси, Худо бирлаштирганини ажратиш оғир жиноят эканини айтмоқда. Контекстни ўрганиб чикиб, биз сўзсиз, Раббий Исо шунингдек, барча никоҳлар ҳақида гапирмоқда деган хулосага келамиз.

Агар кимдир Леонардо да Винчининг “Мона Лиза”сини булғаганида эди, бутун дунё қандай жавоб беришини тасаввур қила оласизми? Барча хабарлар ва янгилıklar, бу ўтакетган жаҳолат ҳаракати ҳақида жар солган бўлар эдилар. Айбдор ўша заҳоти бутун жамият томонидан ҳукм

килиниб, эхтимол, бутун умрини қамоқда ўтказган бўлар эди. Буюк санъат асарларидан бирини булғашга, қандай қилиб кимнингдир ҳадди сиғиши мумкин? Леонардо гўрида тик турган бўлар эди.

Демак, Худо никоҳга, Унинг севимли ижодида ифодаланган буюк санъат асарларидан бирига каби қарайди. Раббий Исонинг никоҳга бўлган эҳтиросли муносабати, Унинг фарзийларга берган жавобида аниқ кўриниб туради. Уларга, Раббий Исонинг сўзларини қабул қилиш жуда қийин эди, шунинг учун улар, Унга жавоб беришдан шунчаки бош тортидилар. Никоҳни Худонинг илк режаси нури остида англамасдан, улар Мусо қонуни ортига яшириниб олдилар, бу эса ўз навбатида, уларга никоҳда қолиш учун куч бериш ўрнига, уни қолдиришга рухсат берди.

“Улар эса Исога: — Нимага унда Мусо ажралиш хати беришга ва у билан ажралишга амр қилган? — дедилар. У уларга: — Мусо сизларнинг тошюрак эканлигингиз учун сизларга хотинларингиз билан ажрашишга рухсат берган, — деди, — лекин бу Худонинг азалий режасида йўқ эди. Менэса сизларга илк режа ҳақида гапираяпман ва айтаманки, кимки ўзининг содиқхотинидан ажралиб бошқасига уйланса, ўша одам қонун бўйича зино қилган бўлади” (Мт. 19:7-9, The Message, инглиз тилидан таржима).

Одамларнинг юраги қаттиқлиги туфайли, Мусонинг қонунидан ажралишга рухсат берилган. Бу ишга йўл қўйилган, аммо бу Худонинг илк режаси эмас эди. Янглишманг – Худо ажралишдан нафратланади. Эр-хотин ажрашганида, Худонинг ижодининг сирларидан бири бузилиб, бўлақларга бўлинади (Эфесликларга мактуб 5:31,32да никоҳ шундай таърифланган).

4-кун

ЯНГИ ЮРАК

“Мен эса сизларга илк режа ҳақида гапираяпман ва айтаманки, кимки ўзининг содиқхотинидан ажралиб бошқасига уйланса, ўша одам қонун бўйича зино қилган бўлади” (Мт. 19:7-9, The Message, инглиз тилидан таржима).

Демак, шуни қайтариб ўтамизки, Раббий Исо, бизга, бажара олишимизга куч бермасдан аввал, биздан бирор нима қилишимизни сўрамайди. Бизнинг эр-хотинлик иттифоқимиз учун бўлган Худонинг режаси Унинг қўлидадир ва биз унда яшай олишимиз учун У бизга керакли бўлган ҳамма нарсани беришни истайди. Мусонинг қонуни, тошбағирлик туфайли эр-хотинлик мажбурияти талаблари даражасини пасайтирган, лекин Раббий Исо Масихнинг қурбонлиги орқали, биз тошдан ясалган эмас, балки Муқаддас Рух яратган янги юракларга эга бўлдик.

“Мен сизларга янги юрак бераман ва сизнинг ичингизга янги рухни соламан. Сизнинг танангиздан тош юракни олиб ташлайман ва сизга этлиюрак бераман” (Эз. 36:26).

Биз Янги Аҳдда бу сўзларнинг акс-садо берганини кўраимиз. Ҳаворий Повул бизларни шундай руҳлантирмоқда:

“...чунки бизга берилган Муқаддас Рух орқали Худонинг севгиси бизнинг юракларимизга қуйилди” (Рим. 5:5).

Бизларнинг ўзимиз юракларимизни янгилай олмаймиз. Бу Худонинг қудрати ва Унинг севгисининг кучига боғлиқдир. Бизлар эса ўз навбатида бўйсуниб, Унинг кучини қабул қилиш учун жавобгармиз. Ёдингизда бўлсин, Худо ҳеч қачон сизни, Ўзининг севгисини куч билан қабул қилишга мажбур қилмайди. У ҳеч қачон Ўзини бизга мажбуран тикиштирмайдиган ювош Шахсдир.

Бироқ модомики, бизларга, Худонинг севгисини қабул қила оладиган, янги юраклар берилган экан, биз, никоҳ ва ажралиш масаласи бўйича, Худонинг илк режаси ҳақидаги Раббий Исонинг жиддий сўзларини тушуна олаимиз.

Муқаддас Ёзувнинг The Message таржимасида “liable” сўзи қўлланилган (бунинг маъноси “қонун бўйича жавобгар; қонун олдида жавоб бера оладиган” деганидир) ва бу сўз, ўзининг содиқ эри ёки хотини билан ажрашаётган одамнинг ҳолатини таърифлаб беради. Бу қийин вазифа бўлиб туюлиши мумкин, лекин Худо бизни бундай юқори даражага кўтарган экан, демак унга лойиқ қилишимиз учун У бизга иноят беришга янада кўпроқ тайёрдир. Бироқ модомики, бу саёҳат осон эмас экан,

кўпчилик одамлар, айнигайрат қилиш керак бўлган вақтда ундан воз кечмоқдалар.

Бир тадқиқот маълумотларига биноан, никоҳдаги ҳар учта бахтсиз жуфтларнинг иккитаси, ажралишдан бош тортиш шарти бўйича яшаганларида, беш йил ичида бахтли бўлиб кетишар экан. Шу боис – таслим бўлманг! Сизнинг никоҳингиз қандай ҳолатда эканлигини билмаймиз, бироқ ҳаттоки, сиз ўзингизни умуман ночор ҳис қилган тақдирда ҳам, барибир умид бордир. Сизнинг муваффақиятингиз тоғлар ортида эмас! Раббий Исо яхши никоҳларни янада яхшироқ қилиш ва бузилганларини тиклаш учун келди.*

ИСТИСНО

“...Мен фақат эри ёки хотини хиёнат қилиши ҳолатларини бундан истисно қиламан” (Мт. 19:9, The Message, инглиз тилидан таржима).

Раббий Исо илк режада истисно борлигини билдирди. Аммо, хиёнат бўлган ҳолларда ҳам никоҳнинг тақдири – бу ҳар доим танловдир. Агар сизнинг эрингиз (хотинингиз) хиёнат қилса, сиз у билан қолишга мажбур эмассиз, бироқ уни қолдиришга ҳам мажбур эмассиз. Қайси йўлни танлашингиздан қатъий назар, сиз барибир уни кечиришингиз керак.

Кечирув ва ярашув ўртасида катта фарқ бор. Сиз, сизни тунаб кетган одамни кечиришингиз керак, аммо бу, сиз ўғрини уйингизга таклиф қилишингиз керак, дегани эмас. Агар эр-хотин аҳдни, имонни ва ишончни оғир бузишдан сўнг, бирликни тиклай олсалар, ярашув фақат шу ҳоллардагина имконлидир.

Биз ҳеч қачон хиёнат доғида азобланмаганмиз, бироқ биз, бу даҳшатни бошидан кечирган дўстларимиз ёнида туришимизга тўғри келган. Улардан баъзилари, ярашиш йўлини танлаган эдилар. Улар парчаланган аҳднинг бўлақларини бирлаштиришга уриниб, машаққатли

* Сизга ёки сизнинг болаларингизга хавф туғилган бўлса, бундай вазиятларда қолишнинг кераги йўқ. Агар эрингиз сизни калтаклайдиган бўлса, ўзингизни хавфсиз қилиш учун, дарҳол қандайдир чора кўринг. Мадад ва химоя учун жамоат ёки маҳаллий ҳокимият билан боғланинг.

ишни амалга оширдилар. Ўша воқеаларнинг ҳар бирида, бевафолик қилган томон, ўз қилмишидан қайғуриб, тўлиқ синиқликка ва тавбага келган эди. Келинг, аниқлик киритамиз: тавба қилиш бўлмаса, ярашувнинг иложи йўқдир. Ҳаттоки, Худо ҳам, Ўзининг чексиз эзгулиги ва шафқатлилигида, У билан ярашувга келишимиздан аввал, онгимиз ва юрагимизни ўзгартириш учун биздан тавба қилишимизни талаб қилади.

Биз, яраша олмаган бошқа жуфтлар билан ҳам танишмиз. Улар айблов юкини ҳис қилишлари керак эмас. Раббий Исо хиёнатнинг бутун тубини тушунади ва шунинг учун зарур истиснога борди. Бизлар Худо дўстларимизни дуо қилганини ва ажралишнинг оқибатларидан уларни тиклаганини кўрганмиз.

Агар сиз ажралишни бошдан кечирган бўлсангиз, бу ҳодиса олдиндаги тақдирингизни белгилашига йўл қўймасликка сизни даъват қиламиз. Ажралиш – ўтмишингизнинг бир қисми бўлиб қолади ва бу ҳодиса, сизнинг келажагингиз манзараси қандай бўлишини ҳал қилиши шарт эмас.

Ўтмиш сизга тегишли эмас. У Худога тегишли. Худонинг келажагингизга бўлган режаларини бузиш учун жонимизнинг душмани сизнинг ўтмишингиздан фойдаланишга ҳаракат қилади. Ёдингизда бўлсин, Худо сизга бугунги кунни берган ва сизнинг бугунги қарорларингиз кечаги кунни эмас, эртанги кунингизни шакллантиради. Агар сизнинг қарорларингиз ёмон бўлган бўлса, Худонинг донолиги ва кучини қабул қилинг. Тавба орқали бўйсуниб ўзингизни паст олинг ва ҳатто энг зулмат вазиятларни ҳам ўзгартиришга кодир бўлган Унинг инояти мўъжизасини бошдан кечиринг.

МЕН БОШИ БЕРК КЎЧАДАМАНМИ?

Худонинг никоҳ учун режаси ҳақидаги Раббий Исонинг сўзлари кулоққа кескин эшитилган ва маълум бўлган тартиб қоидаларга тўғри келмаган бўлса керак. Раббийнинг шогирдлари, Унинг сўзларидан руҳланиш ўрнига, қайтанга хафа бўлдилар. Улар қандай арз қилаётганларига эътибор қилинг:

“Агар никоҳнинг шартлари бунақанги бўладиган бўлса, унда биз боши берк кўчадамиз. У ҳолда уйланишнинг умуман нима кераги бор?” (Мт. 19:10, The Message таржимаси, муаллифларнинг курсиви).

Боши берк кўчада? Оилавий ҳаётга нисбатан бундай назар ташлаш нақадар даҳшатли. Шундай бўлишига қарамасдан, бизлардан кўпчилигимиз ўша шогирдлар каби никоҳга бизни чеклайдиган ва эзадиган муносабатлар деб қараймиз. Қанча ёлғиз эркаклар ва аёллар ўз ҳаётларини тўғри келмайдиган одам билан боғлашдан кўрқиб, чорасиз аҳволда қолишмоқда.

Бироқ биз шуни англадикки, никоҳ учун энг муҳими тўғри одамни топиш эмас, балки ўзимиз тўғри одам бўлишимиздир. Бизни нотўғри тушунманг, эр ёки хотин қидираётиб, Худонинг маслаҳатини ва Муқаддас Рухдан тинчликни излаш муҳимдир. Аммо кўп ҳолларда биз, Тўғри жаноб ёки Тўғри хоним, ҳаётимизнинг ҳамма очик ёриқларини мўъжизавий равишда тўлдиради, деб ўйлаймиз. Ҳеч бир одам бу масалани ҳал қилишга қодир эмас. Бу ишга фақатгина Худо қодир. Шунингдек, бирорта одамни ўзимизнинг орзуимизга тўғирлаб, уни ўзгартиришнинг иложи йўқдир. Бироқ, Худонинг поклаш жараёнини қабул қилиб, ўз ҳаётини беҳад садоқат билан бугунги кундаги инсонга ёки агар бундай инсон ҳали бўлмаса, унда бўлажак эрига (хотинига) ишониб топширган аёл (эркак) бўлиш мумкин. Ўз ҳаётингизни бошқа одам учун бағишлаганингизда, ўзингиз учун яшаганингиздан кўра кўпроқ лаззат топганингизни пайқаб қоласиз.

Матто баён этган Хушхабарда (6:22), кўз – бутун тананинг чироғи эканлиги айтилган. Бунинг маъноси, бирор нимага қандай нигоҳ билан қарашингиз, сизнинг воқелигингизга айланади, деганидир. Шунда никоҳингизни боши берк кўча сифатида кўриш Худо никоҳингизда ва у орқали қила олиши мумкин бўлган ишларни чеклайди. Агар сиз ўз никоҳингизга, чорасиз қопконга қарагандек қарасангиз, унда у худди ўша нарсага айланади. Сизнинг руҳий кўришингиз, охир оқибат, сизнинг табиий вазиятларингизни белгилайди ва никоҳ бундан мустасно эмас.

Эҳтимол сиз шундай деб ўйларсиз: “Жон, Лиза, сизлар жуда кўп нарсани сўраяпсизлар. Сизлар, мен ўз ҳаётимни эримга (хотинимга)

ишониб топширишимни истаяпсизларми? Бу бемаънилик-ку. Менинг эхтиёжларим-чи, менинг умидларим ва орзуларим, улар нима бўлади? Раббий Исо мени бахтли бўлишимни истайди. Сизлар гапираётган сўзлар – шунчаки қизиқарли ва фойдали фикрлар”. Сизни ишонтириб айтмишми, Худо чиндан ҳам сизга бахтни истайди, бироқ ҳақиқий бахт, бу каттароқ мақсаднинг ва интилишнинг ҳосилидир. Бахт, баланд мақсадга етишиш жараёнида туғилади, ҳар қандай муносиб мақсад эса, сиздан бор кучингиз билан ҳаракат қилишингизни талаб қилади. Ҳақиқий бахтга фақатгина худбинликни қўприб ташлаб эришиш мумкин. Никоҳ эса, худбинлик билан курашиш учун аъло даражадаги муҳитдир.

Тимоти ва Кэти Келлерлар: «Агар эр-хотинларнинг икковидан ҳар бири: “Никоҳда, мен ўзимнинг худбинлигимга асосий муаммо сифатида қарайман”,– деб айтишса, унда уларда, энг ажойиб оила куриш учун ҳамма имкониятлар бор»,– деб ёзишган. Худбинлик бизни, буюк никоҳдан лаззатланиб яшашдан айиради, бу эса ўзимизни қурбонликка келтириш, никоҳда тўлиқлигича роҳатланиб яшашимизнинг калитидир деганидир. Агар сиз билан эрингиз (хотинингиз) ўртасида таранг муносабатлар бўлса, унда, ҳойнаҳой муаммонинг манбаи – худбинликдир.

5-кун

НИКОҲНИНГ КЕНГЛИГИ

“Лекин Исо уларга деди: — “Эр-хотинлик ҳаёти билан яшаш учун ҳамма ҳам етарлича етук эмас. Бу учун маълум даражада қобилият ва иноват талаб қилинади. Никоҳ ҳамма учун ҳам эмас. Кимдир туғилганидан ҳеч ҳам эр-хотинлик ҳаёти ҳақида ўйламайди, бошқалар бу ҳақида ҳеч қачон сўрашмайди ёки қабул қилишмайди, учинчилари эса Осмон Шоҳлиги учун ўзлари уйланмасликка қарор қилишган. Бирок, агар сиз никоҳ кенглигига улғайишга қобил бўлсангиз, унда буни амалга оширинг” (Мт. 19: 11,12, The Message таржимаси, муаллифларнинг курсиви).

Шогирдлар боши берк кўчани тасаввур қилаётган бир вақтда, Раббий Исо, уларнинг борлиги чегараларини кенгайтириш қудратига эга

эканлигини изҳор қилар эди. Раббий Исо никоҳни қопкон сифатида кўрмайди. У никоҳни, сизнинг ҳаётингизни кенгайтиришга қодир бўлган муносабатлар сифатида кўради.

Никоҳ ўзининг иштирокчилари сони ва қадрини камайтираётган бўлиб кўриниши мумкин; ахир охир оқибат икки одам бир танага айланишмайдами? Бироқ никоҳкамайтирмайди ҳам, бўлмайди ҳам, аксинча кўпайтиради. Икки одам бир танага айланишганида, ҳаётнинг ҳар бир соҳасида кўпайиш содир бўлади. Худо Ҳаввани яратмасидан аввал, Одам Атога ҳосилдор бўлиб кўпайиш буйруғини бермаган эди, бу амр фақатгина дунёга фарзанд келтиришга тааллуқли эмас эди. Никоҳдаги ҳақиқий кўпайиш имкониятини баҳолашнинг иложи йўқ, у ўлчаш учун жуда ҳам каттадир.

Сизларни ишонтириб айтаманки, агар бизнинг никоҳимиз бўлмаганида эди, ҳозир сизлар бу китобни (ёки икковимиздан биримиз ёзган ҳар қандай бошқа китобни) ўқимаган бўлар эдингиз. Ҳар биримизнинг ҳаётимиз оддийгина бўлган бўлар эди. Мен (Жон), бугун ким бўлсам, ўша эканлигимнинг сабабчиси, Худонинг инояти ва Лиза Бивер шахсидаги Унинг инъомидир. Ҳар доим ҳам никоҳда бизга осон бўлганми? Албатта йўқ! Аммо Худо, ҳаётимни ҳар томонлама кўпайтириш учун, бизнинг никоҳимизни ишга солди.

Мен (Лиза) ҳам худди шуни ҳис қилмоқдаман ва У менинг ҳаётимни эрим орқали кенгаитиргани учун Худодан миннатдорман. Биз турмуш курганимизда, асосан ўзимга ишончим бўлмагани туфайли, мен одамлардан жуда ҳам каттиқ кўрқар эдим, чунки беш ёшлик вақтимда, саратон хасталиги туфайли бир кўзимни йўқотиб қўйган эдим. Жонменинг кўркувим ҳақида билар эди, лекин барибир, менинг ҳаётимдаги Худонинг инъоми ҳақида гапирар эди. Унинг далда бериши менга Худонинг режасига эргашишим учун ёрдам берди, менинг ҳаётим кенгайди ва ҳайратланарлиси, одамларга кўп хизмат қила бошладим.

Биз аллақачон айтиб ўтганимиздек, Худо бизга кўпайиш амрини берганида, У фақатгина фарзандларни дунёга келтириш ҳақида гапирган эмас эди. Худо эркакнинг ва аёлнинг қўшилиши, (бу ўзи билан оддий математик қўшиш, бир плюс бир намунасини намоиш қилади)

буюк кўпайиш учун имконият яратишини билган эди. Бу негиз ҳаёти-мизнинг ҳар бир соҳасида: ишда, оилада, руҳий ва қолган барча соҳаларда содиқ ишлайди. Никоҳда Худо бизга ҳар қандай тўсиқларни сура оладиган кучни берган. Агар ҳаётигизда баракат ва кўпайиш етишмаётган бўлса, унда жанжаллашишни тўхтатиб, эрингизни (хотинингизни) ҳурмат қилишни ва сидқидилдан севишни бошланг.

БУ ОСОН ЭМАС

Моҳир ҳарбий стратег сизга, буюк жангга тайёргарликнинг муҳим таркибий қисми – бу душманни ва унинг режаларини жуда яхши билиш эканини айтади. (Нима деб ўйлайсиз, нима учун футбол командалари, ўз рақибларининг ўйинлари ёзилган видеотасвирларни кўришга шу қадар кўп вақт сарфлашади?) Душман никоҳларга, айниқса, масиҳий никоҳларга ҳужум қилганида, унинг мақсади оилани бўлинишга олиб келиш ва ҳокимиятни қўлга киритишдир. Билим бизга унинг маккорликларига қарши туришга имкон беради.

Ўз никоҳларимиз учун курашаётиб, биз Худонинг мафкураси учун курашган бўламиз. Ёдингизда бўлсин, никоҳни сиз эмас, Худо яратган. Шайтонни ундан нафратланишининг сабаби – никоҳ нафақат жинсий алоқа эканлиги, балки у шунингдек руҳий бирлик эканлиги учундир. Ўзининг муҳимлиги ва аҳамиятлилиги сабабли, никоҳнинг қаршилиги билан тўқнашиши муқаррар. Лекин сизлар, мукофот орқасидан олдинга интилишингиз керак (Флп. 3:14га қаранг). Раббий Исо ҳеч қачон: “Ҳаммаси осон бўлади”, – деб айтмаган. Аслида У ҳатто, бизларни қуйидаги сўзлар билан курашувга чақирди:

“Эр-хотинлик ҳаёти билан яшаш учун ҳамма ҳам етарлича етук эмас.

Бунинг учун маълум даражада қобилият ва иноят талаб қилинади”

(Мт. 19:11, The Message таржимаси).

Етуклик кўпроқ ўсиш ва ўрганишга тайёрлик билан белгиланади. Ўзининг “Муқаддас никоҳ” китобида, муаллиф Гэри Томас шундай деб ёзган: “Агар сиз Раббий Исога кўпроқ ўхшашни истасангиз, никоҳ ту-

зишдан кўра яхшироқ йўлни тасаввур қила олмайман. Эр-хотин бўла туриб, ўзимизнинг феъл-атворимизнинг шунақанги муаммолари билан юзма-юз келамизки, агар эр-хотин бўлмаганимизда эди, улар билан ҳеч қачон тўқнаш келмаган бўлар эдик”. Раббий Исо бизларга никоҳдаги ҳаётда феъл-атворимизнинг хом хусусиятлари очилишини англатмоқда, бироқ агар биз Унинг иноятида ўсишни истасак, (бу эса бўйсуниб ўзини паст олишни, беғаразликни, сабр-тоқатни талаб қилади) унда аста-секин биз никоҳнинг кенглиги билан лаззатланишни бошлаймиз.

ШАРТНОМАМИ ЁКИ АҲДИМИ?

Одамлар кўпинча, никоҳ аҳдига шартнома деб қарайдилар. Бу эса муаммодир. Шартнома – бу бор-йўғи ҳаракатни чеклаш учун яратилган келишувдир. У аниқ шундай дейди: “Мана бу ерда чегаралар бор. Келишувни бузмагин. Агар шартларни бузсанг, мен келишувни бекор қилиш ҳуқуқига эгаман”. Бошқача сўз билан айтганда, мен бу ерда тўхтаб қолган эмасман.

Шартнома – бу яна феълдир ва Мерриам Уэбстернинг луғати бўйича: “қисиш ва эзиш йўли билан қисқартириш”,– маъносини англатади. Бу Раббий Исо никоҳнинг кенглиги деб атаган муносабатларга ҳеч ҳам ўхшамайди. Никоҳ бизнинг ҳаётимизни қисиши эмас, кенгайтириши керак.

Худо никоҳга, оддий шартномага қарагандек қарамайди, У никоҳни руҳий аҳд сифатида кўради. Бу: “Мен бутунлай ўзимни, бутунлай сенга берайпман. Мен бутунлай ким бўлсам ва менда бор бўлмиш барча нарса сенга тегишли ва сенда бор бўлмиш барча нарса энди менга тегишли. Бу ажойиб алишув туфайли, биз нима ишга қўл урсак, барчаси ўсади, кўпаяди ва каттаради”,– деб ҳайқираётган келишувдир. Аҳд завқ билан: “Мен шу ерда тўхтадим! Шунинг учун мен хурсандман”,– деб ҳайқирмоқда. Бу – мана шунақанги ўсишдир.

Ҳаворий Повул Эфесликларга шундай деб ёзган:

“Эрлар, худди Масих жамоатни севиб, у учун Ўзини фидо қилганидек, ўз хотинларингизни севинглар” (Эфесликларга 5:25, муаллифларнинг курсиви).

Масиҳ Жамоатни севгани каби, эрлар ҳам ўз хотинларини севишларига, хаворий Повул эркакларни руҳлантирган. Бу севги эса, шартномадан анча каттароқ бўлган, аҳд севгисининг худди ўзидир. Эркаклар, сизлар ҳатто ўзингизга катта севги ҳис қилмаётган бир вақтда, Раббий Исо сизларни севиши учун наҳот хурсанд эмассизлар? Раббий Исо, сиз ва Ўзи ўртасидаги муносабатларга ҳеч қачон бу Уни боши берк кўчага киритиб қўйган қандайдир шартномага қарагандек қарамаслиги сизни қувонтирмайдими? Ўз қаллиқларимизга нисбатан ҳаракатларимизда ва муносабатимизда Масиҳга ўхшаш бўлиш бизнинг мақсадимизга айланиши керак. (Қолаверса, хаворий Повул фақат шунинг ўзида тўхталиб қолмаяпти. У давом эттириб, биз ўз ҳаётимизни хотинимиз учун беришимиз кераклигини айтмоқда. Мана бу буйрук!).

Эфесликларга йўлланган мактубнинг 3-бобида нима деб ёзилгани ёдингиздами? Ҳаворий Повул бу сўзларни ёзишидан бироз олдин, у Худонинг Ўз халқига бўлган севгисининг чуқурлигини таърифлаб берган эди. Икки бобдан кейин эса, у худди ўша севги бизнинг оилаларимизни тўлдириши лозимлиги ҳақида амр бермоқда, токи бизлар “Масиҳ Жамоатни севгани каби” севайлик.

Бизларнинг никоҳларимиз, Масиҳнинг Ўз Қаллиғига нисбатан севгисини тасвирлаб бериш учун мўлжалланган. Агар Унинг одамлари орасидаги муносабатлар севгидан, кучдан, уйғунликдан ва бағишланишдан маҳрум бўлса, унда Раббий Исони билмайдиган одамлар, нима учун У билан муносабатга киришишни хоҳлашлари керак? Никоҳ қанчалик муҳим эканлигини кўраяпсизми? Гап фақат шахсан сиз ҳақингизда эмас, балки Ўз севгиси билан бу дунёга эришишни зўр иштиёқ билан орзу қилаётган Худодадир.

Биз аввал юқорида айтиб ўтганимиздек, эримизга (хотинимизга) нисбатан бўлган севги, Худонинг ўзимизга нисбатан бўлган севгисини қабул қилишдан оқиб чиқиши керак. Бундай чуқур севгини яратиб бўлмайди. Бу севгини севгиси инсон ақлидан юқори бўлган Зотдан қабул қилиш зарур.

Худо никоҳдаги муносабатларга оддий ёндашмаслигини тасдиқлашда бизлар биринчи бўламиз. Бизнинг оиламизда ҳам муносабат-

ларни узиб ташлаш биз учун энг осон йўлдек туюлган вақтлар бўлган. Ҳар қандай умид йўқотилгандек туюлар эди. Аммо ҳозир ўттиз йилдан ортиқ давр мобайнида эр-хотин эканмиз, биз аввалги ҳар қанақанги вақтдан ҳам бахтлироқмиз ва кейинги ўттиз йилга ҳам биз умид ва орзу билан қарамокдамиз.

ҲАЁТ ДАРАХТИМИ ЁКИ ЎЛИМ ДАРАХТИМИ?

Мен (Лиза) боғда ишлашни яхши кўраман, аммо Жон бу ишга мен каби қизиқмайди. Унга боғнинг ҳосиллари ёқади, аммо уларни етиштириш учун зарур бўлган меҳнат унга ёқмайди. Боғ қатта меҳнат ва кўп вақтни талаб қилади. Жоннинг бахтига биз, Whole Foods супурмаркетиндан, автоулов учун бир неча дақиқалик масофада яшаймиз, шу боис у ўз кўлларини кир қилишига эҳтиёж йўқ.

Никоҳ ҳам худди боғ сингари, кўп вақт ва кучни талаб қилади. Агар биз никоҳимиз соғлом бўлишини истасак, унда “фаст фуд” варианты бизлар учун эмас, боз устига, никоҳ боғида меҳнат қилиш каби бундай жуда яхши ишдан қочиш мумкин эмас. Нима учун? Чунки биз нима учун меҳнат қилсак, ўшани қадрлаймиз ва бизлар ўз никоҳимизни қадрлашимиз зарур. Сизларга яхши хабар бор (гоҳида шунинг ўзи ёмон хабар ҳам бўлиши мумкин): сиз ўз никоҳингизга экаётган барча экинларингизни ҳаётингизнинг бошқа соҳаларида ўриб оласиз. Шу бобнинг ўзида, юқорида, биз никоҳнинг моҳиятини тадқиқ қилиб чиқдик ва уни ҳаёт дарахти билан таккосладик, лекин у ўлим дарахти бўлиши ҳам мумкин.

Келинг яна бир бор, Адандаги бу икки дарахтларнинг таърифига назар ташлаймиз.

Дарахтларнинг иккови ҳам бир хил ижобий шароитларда ўсар эди. Шунга қарамасдан, уларнинг бири ҳаёт бахш этса, бошқаси ўлимга олиб келар эди.

Худонинг никоҳ институти худди тупроқ ер каби, сизнинг ҳозирги ёки келажакдаги никоҳингиз эса дарахтга ўхшайди. Никоҳнинг илк ре-

жаси – сизнинг иттифоқингиз ўса оладиган яхши пойдевордир, аммо танлов сизнинг ўзингизда: сизнинг никоҳингиз ҳаёт келтирадиган дарахт бўладими? Сизнинг турмуш ўртоғингиз, оилангиз, дўстларингиз ва ҳамкасбларингиз, шу озуқа туфайли севги, қувонч ва тинчлик оладиларми? Ёки унинг ҳосилини истеъмол қилаётганларга у ҳафсаласи пирлик, худбинлик ва алам келтирадими?

Кўпчилик одамлар никоҳ институтининг ўзини бизларнинг муаммоларимиз манбаи деб ҳисоблайдилар. Бошқалар ўз турмуш ўртоқларини айблайдилар. У томон ҳам, бу томон ҳам ўзларининг юраклари бузуқлигини тан олишдан ва уни тўғри ҳолатга келтиришдан бош тортмоқдалар. Биз умид қиламизки, сизларда энди ҳаммаси ўзгача.

Бу саёҳатни давом эттиришдан аввал, қарор қабул қилиш зарур. Сизнинг никоҳингиз Раббий уни қандай режалаштирган бўлса, шундай бўла олишига ва шундай бўлишига ишонишни танлашингиз керак.

Эҳтимол сиз: “Кўрганимдан сўнг ишонаман”,– деб ўйлаётгандирсиз. Аммо ўзгаришларга ишониш ҳар доим кўринарли ўзгаришлардан олдин боради, чунки Худонинг барча ваъдалари ишонч билан қабул қилинади. Яхши янгилик шундан иборатки, сизнинг никоҳингиз фақатгина сиз эмассиз, лекин авваломбор унинг ортида Худо турибди. Сизнинг барча қилишингиз керак бўлган ишингиз, бу бор-йўғи ўзингизни енгиш ва Худога Худо бўлишни қўйиб беришдир. Ахийри, сизнинг никоҳингиз – бу Унинг санъат асаридир. Агар сиз Унга ижозат берсангиз, У никоҳингизни ажойиб дурдона асарга айлантиради.

НИКОҲНИНГ ФАСЛЛАРИ

“Ҳар ишининг ўз фурсати бор ва осмон остидаги ҳар нарсанинг ўз вақти бор”.

— Воиз 3:1

Баҳор, ёз, куз, киш – буларнинг ҳар бири, ўзининг қувончи ва ўзининг қийинчиликларига эга бўлган тўртта ҳар хил фасллардир. Никоҳ кўп жиҳатдан йилнинг фаслларига ўхшаб кетади. Ўзингизнинг оилавий ҳаётингизда, сиз турли хил даврларни бошдан кечирасиз, баъзиларидан эса такроран ўтасиз. Ҳар бир мавсумда ўрганса бўладиган ҳаётий сабоқлар ва ўсиш учун кўп имкониятлар мавжуд. Муаллиф ва чўпон **Чарлз Свиндолл**, мавсумлар ҳақида шундай фикр юритади:

“Худо даврлар ва фаслларни ўзгартираётганидан мен хурсандман, сиз-чи? ...Устоз индамасдан турмаяпти ва У учун барибир эмас. У бизларнинг даврларимизни ва фаслларимизни ўзгартирмақда. Ўзгарувчан фаслларнинг бутун ҳаёти орасида, янги сирларга жавоблар топмай ва янги мусикаларни ўрганиб чиқмай, бир хиллик бўйлаб кўр-кўрона кезиш қанчалик бемаънилиқдир. Фасллар биз чуқурроқ бўлишимиз ва Худойимизнинг йўлларида донороқ бўлишимиз учун яратилган, токи биз сув оқими бўйида ўтказилган дарахтлар каби кучли бўлиб ўсишимизга ёрдам беришсин...”.

Турмуш ўртоғингиз билан ҳаётингизда ўтган қайси фаслларни энг ажойиб деб айта оласиз? Уларни қисқача таърифлаб беринг ва нима учун улар сиз учун шу қадар ўзига хос эканлигини тушунтириб беринг.

Сизлар, эр-хотин жуфтлик сифатида қандай энг қаттиқ довулларни бошдан кечиришингизга тўғри келган? Сиз улардан қандай қилиб ўтдингиз ва Раббий сизларни нимага ўргатди?

Ёрдам учун Воизнинг китоби 3:11, Римликларга 8:28; 2 Коринфликларга 2:14 ларни ўқиб чиқинг.

Атрофингизга қараб чиқинг. Сизнинг назарингизда никоҳингиз ҳозир қайси фаслда турибди? Ундан янада кўпроқ роҳатланиш учун сиз нима қилишингиз мумкин?

Танаффус қилиб, ибодат қилинг. “Раббий, биз яшаётган ҳаётимизнинг ҳозирги вақтдаги фаслидан кўпроқ роҳатланишимиз учун нима қилишимиз мумкин? Сен қандай кўраётган бўлсанг, биз ҳам атрофимиздаги барча нарсаларни шундай кўришимиз учун кўзимизни очгин. Мана шу фасл туфайли биз келажақда ўриб оладиган барча яхши ҳосилларни қадрлашимизга ёрдам бергин. Раббий Исо номи билан, омин”.

Йиллар ўтгани сари, сизнинг никоҳингизнинг ўзига хос “излари” тобора аниқроқ бўлиб бормоқда. Бир қанча вақтни сукут сақлаб ўтказиб, никоҳингизни нима ўзига хос қилаётганини баҳоланг. Сизда ва эрингизда (хотинингизда) бор бўлган инъомлар, истеъдод, феъл-атвор, орзулар, мақсадлар, ташвишлар ва ҳоказолар ҳақида ўйлаб кўринг.

Ибодат қилинг ва Муқаддас Рухдан сизнинг муносабатларингизнинг ноёблигини очишини ва У сиз орқали ҳамда сизнинг иккинчи ярмингиз орқали аниқ нима қилишни исташини сўранг. У сизга нимани очган бўлса, шуларни ёзиб кўйинг, сўнг шулар ҳақида эрингиз (хотинингиз) билан бўлишинг.

ХУДО НИКОҲНИ ЯРАТГАН

“Никоҳни сен эмас, Худо яратган.

Худонинг Руҳи никоҳни, унинг энг кичик қисмларигача тўлдириб туради”.

— Малахи 2:15, The Message таржимаси

Барча маълум бўлмиш институтлар яратилишидан аввал никоҳ институти яратилган эди. Чўпон ҳамда ажойиб ҳикоянавис **Макс Лукадо**, бу ҳақида қуйидаги сўзларни айтган:

“Худо никоҳни яратган. Уни бирорта ҳукумат муассасаси жорий қилган эмас, бирорта ижтимоий ташкилот ишлаб чиқарган эмас. Никоҳ Худонинг онгида пайдо бўлган ва туғилган”.

Худо никоҳни яратган ва никоҳ Худо учун шунчалик муҳимки, У муносабатларингизнинг ҳатто энг майда соҳаларига ҳам иштирок этишни истайди. Унинг Сўзи шундай дейди: “Бизнинг ичимизда яшаши учун Худо жойлаштирган Рух, бизларга ташнадир ва Худо, биз Унинг Руҳини рашкли севги билан қабул қилишимизни жудаям қаттиқ истайди” (Ёқуб 4:5, кенгайтирилган таржима).

Барча ишингиздан, ташвишларингиздан маълум вақтга тўхтанг ва ўйлаб кўринг. Сиз Худонинг Руҳини никоҳингизнинг барча соҳаларига таклиф қилдингизми? Кундалик режаларингизда Унинг маслаҳати сиз учун муҳимми? Агар сиз Уни фақатгина вақти-вақти билан таклиф қилаётган бўлсангиз, унда таклиф қилишни унутган пайтингизда ҳаётингиздаги фарқ қанчалик яққол кўринади?

Сизда ҳар қандай вақтда, ҳар қандай жойда, истаган мавзуингиз хақида Худо билан суҳбатлашиш имтиёзи бор. Сизга ўз кўркувларингизни, моддий қийинчиликларингизни, муносабатингиздаги муаммоларни эплаш қийин бўлаяптими? Нима учун ташвишларингизни ибодатда Худога келтириб кўрмайсиз? Муқаддас Ёзувнинг қуйидаги парчаларини диққат билан ўқиб чиқинг ва Муқаддас Рух сизга нима деса, шуларни ёзиб олинг.

Филиппиликларга 4:6,7 • Матто 6:25-34 • 1 Петъор 5:7 • Ёқуб 5:13-16.

Матто 7:7-11 • Юҳанно 14:13,14 • 1 Юҳанно 5:14,15.

“Мана, Худога нисбатан биз шундай дадилликка эгамизки, Унинг иродаси бўйича Ундан нимаики сўрасак, У бизни тинглайди. Агар Худо барча сўраётганларимизни тинглаётганини билсак, Ундан сўраётган нарсаларни олишимизни ҳам биламиз”.

— 1 Юҳанно 5:14,15

Худо сизнинг никоҳингизни жанг майдонига айланишини истамайди. У никоҳни Адан боғига – яъни роҳатланиш ва лаззатланиш жойига айланишини истайди. Ўзи сиз Худодан никоҳингизда қандай ўзгаришларни энг кўпроқ истаган бўлар эдингиз? Жавоб бергач: “Бу ўзгаришлар амалга ошиши учун мен нима қилишим мумкин? Менинг ўзимда нимани ўзгартиришим зарур?” – деб Ундан сўранг.

МАСИҲНИНГ ВАКИЛЛАРИ

“Биз – Масиҳнинг вакилларимиз. Улар ўз келишмовчиликларини қолдиришларига ва Худонинг яраштирув меҳнатига киришларига эркак ва аёлларни даъват қилиш учун, Худо бизларни ишлатмоқда. Биз ҳозир Масиҳнинг номидан гапирмоқдамиз...”

— 2 Коринфликларга 5:20, The Message таржимаси

Борлиқни яратган, ҳар нарсага қодир Яратувчи Худо, Ўзининг табиитини дунёга намоён қилиш учун ва Ўзининг иродасини ҳамда Ўзининг йўлларини заминга етказиш учун Унинг ҳамкасблари бўлиш имтиёзини бизларга туҳфа қилди. Бу ҳар бир кишига алоҳида ҳам, оилавий жуфтларга ҳам тегишлидир. Муаллиф ва миссионер чўпон **Рик Реннер**, бу ҳақида шундай деб тушунтирмоқда:

“Хаворий Повулнинг Коринфликларга йўллаган иккинчи мактубидаги 5:20да ёзилган сўзларига биноан, бизлар – самовий делегатлар, элчилармиз ва Само вакиллари сифатида ер сайёрасига жўнатилганмиз. Масиҳнинг элчилари сифатида, биз Самоларнинг овозимиз. Унинг вакиллари сифатида, биз Раббийнинг номидан гапириш ва ҳаракат қилиш ҳуқуқига эгамиз. Самоларнинг элчилари сифатида, биз тўлиқ мададга, тўлиқ маблағ билан таъминланишга, тўлиқ ҳимояга ва Само ҳокимиятининг ҳамда манбаларининг тўлиқ кўмагига эгамиз!”

Оилавий жуфт сифатида, сиз бу дунёга Худони тақдим қиласиз. У имонсизларни Унга қайтишларини ёлвориб сўраб, “сиз орқали ўтинмоқда”. Сиз нақадар жозибага эгасиз? Агар сиз Худони билмаганингизда эди ва айнан оилангизнинг нусхасини учратганингизда эди, унда уларнинг муносабатларидаги қайси жиҳатлар сизни Худога жалб қилган бўлар эди? Қайси жиҳатлар сизни Ундан юз ўгиришга мажбур қилган бўлар эди?

Одамлар, Масихнинг Танасида ёмон турмуш тарзи олиб борилишини ва севги етишмаслигини кўрганларида, Худонинг исмини куфрлайдилар (Рим 2:24). Муқаддас Рух сизга ўзгартиришингиз зарур бўлган бирор соҳани кўрсатаяптими? Балки бу юриш-туришингиз ёки муносабатларингиздир, ёки эр-хотинлик ҳаётингиздаги Уни салбий қилиб кўрсатаётган жиҳатлардир. Агар жавобингиз “ха” бўлса, унда ҳаётингиздаги айнан қайси соҳани Муқаддас Рух сизга кўрсатмоқда?

Умидсизлик ёки маҳкумлиқни ҳис қилиш керак эмас! Муқаддас Рух сизга нимани кўрсатишидан қатъий назар, У ўзгаришлар келтиришни истайди. Сиздан бор-йўғи Унга бўйсунингиз ва Ундан ёрдам сўрашингиз талаб қилинади, холос.

Раббийнинг қанчалик яхши эканини бу дунёга кўрсатишимиз учун бизнинг ҳаётимизда ўсишимиз ва ўрганишимиз керак бўлган соҳалар бор. Қандай қилиб буни амалга оширсак бўлади? Унинг Рухининг ҳуқуқлари ва имкониятларини кенгайтириш орқали! Унинг севгисини шахсан қабул қила туриб, сиз ўз турмуш ўртоғингизни ва агрофингиздаги одамларни сева олиш қобилиятини оласиз. Қуйидаги оятларни диққат билан ўқиб чиқинг ва Муқаддас Рухнинг севгисини қандай қилиб олиш ва қандай қилиб унда ўсиш ҳақида У сизга нимани очса, шуларни ёзиб қўйинг.

Римликларга 5:5. Эфесликларга 3:16–19.1. Юҳанно 4:7–17.

“...Худо – севгидир ва севгида жо бўладиган одам Худода жо бўлади, Худо эса унда жо бўлади. Севги бизда шундай камолотга эришадики...”

ЯНГИ ЮРАК

“Мен сизларга янги юрак бераман ва сизнинг ичингизга янги руҳни соламан. Сизнинг танангиздан тош юракни олиб ташлайман ва сизга этлиюррак бераман. Ўз Руҳимни сизларнинг ичингизга соламан ва сизларни Менинг амрларимда юрадиган қиламан ҳамда сизлар Менинг низомларимга амал қилиб, уларни бажарасизлар”.

— Эзекил 36:26,27

Сиз никоҳга кўрқув ва ташвишлар билан ёндашишингиз мумкин. Балки шахсий ташвишларингиз ёки маданиятингиздаги тартиб коидалар, сизни никоҳга оғир юк сифатида қарашга ундаётгандир. Балки сиз ўз юрагингизни омадсизликдан кўрқиш билан қаттиклаштириб қўйгандирсиз. Балки сиз ҳам: “Наҳот мен боши берк кўчадаман?” – деб сўрагандирсиз. Сиз гуллаб-яшнашингиз ва Худонинг илк режасини бажара олишингиз учун Худо барча тўсиқларни синдириб, сизга Унинг севги билан тегишига сезгир ва юмшоқ бўлган янги юракни совға қилишни истайди.

Раббий Исо учун сизнинг юрагингиздан муҳимроқ бирор нима йўқ. Луко баён этган хушхабарнинг 8:5–15да айтилган Раббийнинг сўзларини диққат билан ўқиб чиқинг. Бу парчада Мукаддас Рух сизга нимани кўрсатмоқда? У сизнинг юрагингиз ҳақида сизга нима демоқда?

Уруғ сепувчи ҳақидаги масал Матто 13:3–23 ва Марк 4:3–20 да ҳам ёзилган.

Юрагингизда нима борлигини сиз ўзингиз била олмайсиз. Буни фақат Раббий оча олади ва шифолай олади.

Қуйидаги ҳақиқатлар ҳақида маълум вақт фикр юритинг.

“...зеро Раббий барча юракларни синайди ва фикрларнинг барча ўйларини биледи. Агар сен Уни изласанг, Уни топасан...”.

— 1 Йилнома 28:9

“Инсоннинг юраги барча нарсдан кўра айёрдир ва ниҳоятда бузукдир. Ким уни била олади? Мен, Раббий ҳар бир одамнинг йўлига яраша ва унинг ишларининг ҳосилларига яраша унга қаримтасини бериш учун юракнинг ичига синчиклаб қарайман ва ичини текшираман”.

— Йермиях 17:9,10

“Ё, Худо, мени текшириб, юрагимни билиб олгин. Мени синаб, фикрларимни билиб олгин. Назар сол: мен хавfli йўлда эмасманми? Мени абадий йўлга йўналтиргин”.

— Санолар 138:23,24

Барча ишларингиздан тўхтаб, шундай деб ибодат қилинг: “Раббий, менинг никоҳимга юрагимнинг муносабати қандайлигини кўрсатгин. Унда нима борлигини менга очгин, токи Сен уни шифолай олгин. Раббий Исо номи билан, омин”. Сўнг сукут сақлаб туринг. Унинг жавобига кулоқ солинг. У сизга нимани кўрсатса, шуларни ёзиб олинг ва барчасини Унинг қўлига топшинг.

Сизга Худонинг севгисини ва шафқатини қабул қилишга тайёр бўлган янги юрак керакми? Агар никоҳ учун керак бўладиган ёрдамни тайёрлаб қўймаганида эди, Самовий Отангиз сиз учун никоҳни режалаштирмаган бўлар эди. Нима учун ҳозирнинг ўзида Ундан ёрдам сўраб кўрмаймиз? Сиз қуйидагича ибодат қилишингиз мумкин:

“Самовий Отажон, оилавий ҳаёт инъоми учун Сенга ташаккур. Ўз никоҳимга нисбатан мени нотўғри назар ташлашга ундаётган ва шу орқали унинг баракатларидан маҳрум қилаётган барча қаршиликлардан мени озод қилгин. Менга юмшоқ ва Сенинг таъсирингга сезгир бўлган янги юрак бергин. Сен никоҳимни қандай кўраётган бўлсанг, мен ҳам шундай кўришим учун менга янги кўзлар бергин. Ҳаммаси ёмонроқ бўлишини кутмасдан, балки яхшироқ бўлишига ишонишим учун менга ёрдам бергин. Барча ишларимизда Сени биринчи ўринга қўйишимиз учун бизга ёрдам бергин. Раҳмат Сенга Самовий Отажон. Раббий Исо номи билан, омин”.

НИКОҲНИНГ КЕНГЛИГИ

“...Эр-хотинлик ҳаёти билан яшаш учун ҳамма ҳам етарлича етук эмас. Бунинг учун маълум даражада қобилият ва иноят керак... Бироқ, агар сиз, никоҳнинг кенглигида улғая олсангиз, унда уйланинглр ва турмушга чиқинглр”.

— Матто 19:11,12, The Message таржимаси

Кенгайтириш — бу катталаштириш ёки кучайтириш демакдир. Никоҳнинг Яратувчиси Раббий, сизнинг никоҳ иттифоқингизни кенгайтиш воситаси сифатида ишлатмоқчи. Агар сиз, Унинг усталарга хос бўлган режасини амалга ошишига имкон берсангиз, У эрингиз ёки хотинингиз орқали ҳаракат қилиб, сизни кўпроқ Раббий Исога ўхшаш қилади ҳамда қилаётган барча ишингизда муваффақиятли бўлишингизга имкон беради.

“Темир темирни чархлайди, одам эса ўз дўстининг никоҳини ўтқир қилади”.

— Хикматлар 27:17

Айтишларича, никоҳда карама-қаршиликлр бир-бирларига тортилар экан. Бунда эса куч бор: айнан турли хиллик, бизларга бир бутун бўлишимизга имкон беради. Бироқ вақт ўтгани сайин, бизни бир-биримизга тортган жиҳатларимиз, энди бир-биримиздан итаришни бошлаши мумкин.

Эрингиз (хотинингиз) шахсидаги, бошида сизни ўзига жалб қилган учта жиҳатларни айтинг. Энди эса, сизни ҳозир ундан итараётган учта жиҳатларни айтинг.

Улардан бирортаси бир-бирига тўғри келаяптими?

Мени кўпроқ жалб қилган жиҳатлар:

Мени ҳаммасидан кўра кўпроқ ранжитадиган жиҳатлар:

Ёдингизда бўлсин, фарклр бизларни ажратиши эмас, бирлаштириши керак.

Худонинг Руҳи сизга ва сизнинг хотинингизга (эрингизга) донолик сўзларини гапиради, Унинг маслаҳати ҳар доим ҳам фақатгина икковингиз бирга ибодат қилганингизда берилмайди. Кўп ҳолларда, Худо эр-хотиннинг иккови ҳам билиши керак бўлган Ўз маслаҳатларини алоҳида, уларнинг бирига айтади. Худо томонидан берилган ва баракатли қарорларни қабул қилиш учун У ҳар бирингизга берган ваҳийларни чуқур англаш зарурдир. Навбатдаги саволларга рост жавоб беринг:

Мен доноликка, йўналтирилишга, ўз турмуш ўртоғимнинг барпо қилувчи танқидига очиқманми ёки ёпиқманми?

Қайси соҳаларда мен очиқман? Қайси соҳаларда мен ёпиқман? Нима учун?

Сиз ҳозир ким бўсангиз, шундай шахс бўлиб шаклланишингизга асосий ҳиссани, сизга Худо томонидан берилган умр йўлдошингиз қўшади. Эрингиз (хотинингиз) билан муносабатлар натижасида, феъл-атворингизда сиз эришган ҳеч бўлмаса битта сифатни ёки ижобий ўзгаришни айтиб беринг. Сизнинг ҳаётингизни кенгайтириш учун Худо уларни қай тарзда ишлатмоқда?

Ҳаётингизни кенгайтиришдаги ва чархлашдаги ёрдами учун эрингизга (хотинингизга) бирор марта бўлса ҳам миннатдорчилик изҳор қилганмисиз? Агар қилмаган бўлсангиз, унда ҳозирнинг ўзидаёқ унга ўз миннатдорчилигингизни изҳор қилинг.

МУҲОКАМА УЧУН САВОЛЛАР

Агар сиз бу китобни “Messenger” хизматидан «Никоҳ тарихи» материалларининг бир қисми сифатида ўқиётган бўлсангиз, унда марҳамат қилиб, 1 видеодарсни кўринг.

- 1| Энг бошиданок никоҳ Худонинг ғояси эди. У никоҳни яратган ва У никоҳ учун мақсад ва режага эга. Ибтидо 1:27, 28, 31 ва Малахи пайғамбарнинг китоби 2:15 ни диққат билан ўқиб чиқинг. Никоҳнинг Худо тасдиқлаган бешта ўзига хос хусусиятларини айтиб ўтинг. Ёнига эса, уларни алмаштириб кўйишни истаётган, шайтоннинг бешта бузук, сохта хусусиятларини ёзинг.

ХУДОНИНГ МАҚСАДЛАРИ

ШАЙТОН БУЗГАН ҚАРАМА-ҚАРШИЛИК

- 2| Художўй никоҳлар, қайси одамларнинг ҳаётига тегинса, ўшаларнинг ҳаётига таъсир қиладилар. Ажойиб оила қурган жуфтларни айта оласизми? Улар қай тарзда севгини сақлашнинг уддасидан чиқмоқдалар? Ўз никоҳингизнинг руҳини сақлаш учун улардан нимани ўргансангиз бўлади?
- 3| Раббий Исо шундай деган: «Демак, модомики Худо икки хил жинсдан бу органик бирликни яратган экан, ҳеч ким уни бўлақларга бўлиб, Худонинг санъат асарини булғамаслиги керак» (Мт. 19:3-6, The Message таржимаси). Органик сўзини эшитганингизда, ақлингизга нима келади? Бу янги тушунчалар, қандай қилиб сизга никоҳни янги, ижобий суратда кўришга ёрдам бермоқда?

- 4| Раббий Исо шундай деган: “Эр-хотинлик ҳаёти билан яшаш учун ҳамма ҳам етарлича етук эмас. Бунинг учун маълум даражада қобилият ва иноят керак... Бироқ, агар сиз, никоҳнинг буюклигида улғая олсангиз, унда уйланинглар ва турмушга чиқинглар” (Мт. 19:11,12, The Message таржимаси). Никоҳнинг кенглиги қандай кўринишга эга? Биз уни қандай қилиб синаб кўрсак бўлади?
- 5| Никоҳ муқаддасдир, у битта эркак ва битта аёл ўртасида, бутун умрлик аҳд сифатида режалаштирилган. Сиз бу дарсада эшитган ғоялардан, сўзлардан, фикрлардан қайсиси, сизни ўз никоҳингиз учун курашишга даъват қилмоқда? Янги, ижобий дунёқараш сизга қандай ваҳийларни берди?
- 6| Раббий Исо, кўз – тана учун чироқ эканлигини айтган (Мт. 6:22га қаранг). Бу сизнинг у, ёки бу нарсаларга нисбатан дунёқарашингиз қатта аҳамиятга эга, деганидир, чунки вақт ўтиши билан бу дунёқарашингиз сизнинг реаллигингизга айланади ва бу ҳол айниқса никоҳингизга тегишлидир. Агар сиз ҳаётга: “Мен боши берк кўчадаман” деган назар билан қарасангиз, нима содир бўлиши мумкин?

Муқаддас Ёзув биз руҳий жангда эканлигимизни айтмоқда (Эф. 6:12,13 ва 2 Кор. 10:3,4га қаранг). Вазиятнинг бундай эканлигидан хабардор бўлиш, қандай қилиб сизга турмуш ўртоғингиз билан ўзаро муносабатлардаги келишмовчиликлар ва қийинчиликларни бошқача нурда кўришга ёрдам бермоқда?

- 7| “Никоҳ тарихи” унаштирилганларга, ҳали никоҳда бўлмаганларга, шунингдек, ким аллақачон уйланган ёки турмушга чиққан бўлса, ўшаларга ёрдам бериш учун ёзилган. Сиз қайси тоифага тегишли бўлишингиздан қатъий назар, бу китобдан нима олишга умид қилмоқдасиз? Шунга жавоб беринг.

Агар сиз никоҳда бўлсангиз, “ҳа” дейишдан олдин, нима ҳақида билишни истаган бўлар эдингиз? Сизнинг гуруҳингиз аъзолари орасида, ҳали оила қурмаганларга қандай донолик сўзларини айтишни истайсиз?

БОБНИНГ ҚИСҚАЧА МАЗМУНИ:

- Худо никоҳ аҳдини барча институтлардан аввал яратган. У никоҳнинг таърифини белгилаган ва уни ҳеч қачон ўзгартирмаган.
- Худонинг тушунчаси бўйича, никоҳ – ҳаёт дарахти каби бўлиши керак. Биз элчилар сифатида, Худонинг севгисини намоён қилиш учун даъват этилганмиз ва Худо Адан боғида йўқотилган барча баракатларни, биз орқали тиклашни таклиф қилмоқда.
- Никоҳнинг ҳар бир кичик соҳаларигача Худони таклиф қилиб, ўз эр-хотинлик иттифоқингизнинг руҳини сақланг. Худонинг севгисини қабул қилишингиз ва бера олишингиз учун, У сизга янги юрак беради ҳамда ўз никоҳингизга Унинг нигоҳи нуқтаи-назаридан қарай олишингиз учун У сизга янги кўзларни беради.
- Ундан роҳатланишингиз учун Худо сизга тайёрлаб қўйган мафтункор эр-хотинлик муносабатлари йўлидаги энг катта тўсиқ – бу худбинликдир.
- Эр-хотинлик иттифоқига нисбатан ҳужум – Худонинг Ўз халқига муносабатларига қарши ҳужумдир.
- Худо ҳаётимизнинг ҳар бир соҳаларини кенгайтириш учун никоҳни яратган.

Бошлаётиб, ниҳояси ҳақида ўйланг

1-кун

Кўпчилик романтик кинолар ва китоблар севги тарихининг фақатгина бошини тасвирлаб беришига эътибор қилганмисиз? Ўзингизнинг энг севимли романтик севги тарихингиз ҳақида ўйлаб кўринг. (Бу ҳақида ўйлаб кўриш кимгадир жуда ҳам осон, бошқаларга эса қийинроқ бўлишини тушунамиз). Унинг сюжети қанақа? Қаҳрамон ўз севиклисининг кўнглини олаётганида, сиз ҳиссиётингизжўш урганини ҳис қиласиз, шундай эмасми? Улар бир-бирларини биринчи бор ўпишга айнан энди тайёр бўлишган вақти, нимадир севишганларни чалғитганида, сиз уларнинг тақдирининг бурилиши ортидан кузатаётиб, ўриндиққа михланиб қолган бўласиз. Шубҳасиз, вақтинча тўсқинликлар: рақиб, алангали тортишувлар ёки тўсатдан юз берган жароҳатлар ҳам бор, лекин биз барчаси нима билан тугашини биламиз. Уларни ажратишга таҳдид солаётган барча муаммоларга қарамасдан, бахтиёрлик туфайли кўзлари порлаб турган севишганлар, барчасини энгишнинг йўлини топадилар ва ҳикоя: “Улар узоқ ва бахтли умр кўрдилар”, – деган сўзлар билан якун топади.

Улар узоқ ва бахтли умр кўрганларини биламиз, аммо бу қандай амалга ошди? Ажойиб бошланиш – ҳикоянинг осон қисмидир. Тарих-

нинг ўртаси ва охирида меҳнат қилишга тўғри келган вақт мураккаб бўлади. Турган гапки, бизнинг маданиятимиз севги тарихининг қандай бошланиши ортидан кузатишга берилиб кетган. Севишган жуфтлар тўй маросимини соатлаб режалаштирадилар, бироқ тўйдан кейинги йилларни ўйлаб кўриш учун жуда кам вақт ажратадилар. Келин тўй либосини танлашга ва кийибкўришга кўп соатлаб вақтини сарфлаши мумкин, аммо шунинг билан бирга, никоҳ масалалари бўйича маслаҳатхоналарга жуда ҳам кам вақтини ажратади. Сўнгра, ажойиб эртақ тугаётганида, бу жуфт ҳақиқий муносабатлар қуришга ва ўзлари умуман тайёр бўлмаган жуда ҳам воқе муаммоларни ҳал қилишга мажбур бўладилар.

Тўй кунлари умид, гўзаллик ва байрамга тўладир. Бироқ, агар жуфтлар, ўз тарихларининг бахтли якунини, унинг бошланишидан кўра кам бўлмаган ғайрат билан режалаштирсалар, умид ва узоқ давом этиши кутилган муносабатларнинг гўзаллиги шундагина имконлидир. “Узоқ ва бахтли” ибораси, биз учун қоқилиш тоши бўлмаслиги керак, бу – биз йўл олишимиз ва синчковлик билан барпо қилишимиз керак бўлганманзилдир.

Атрофингизга назар ташланг ва одамзод ақлининг ажойиб ижод маҳсулотидан бирини танланг. Бу – уй, автоулов ёки ҳатто, сиз устида ўтирган ўриндик ҳам бўлиши мумкин. Сиз қайси буюмни танламанг, у яхши ўйлаб чиқилган меҳнатнинг ва моҳирликнинг натижаси бўлади. Аммо сиз, бу буюм икки марта яратилгани ҳақида, эҳтимол, ўйлаб кўрмагандирсиз. Бир марта бу, инсон ақлининг ижодий ишлаб чиқиши бўлди, иккинчи марта эса, шу лойиҳанинг реал мужассам бўлишидир. Моддий мужассамланишдан аввал, ҳар доим ижодий ғоя келади. Ҳар қандай яратилаётган буюмнинг, бинонинг, автомобилнинг ва ҳ.к. биринчи конструкцияси, ўйлаб қўйилган шубуюмнинг кўринишининг аниқ суратини талаб қилади. Иккинчи конструкцияга эришиш учун эса, қурилиш материаллари ва меҳнат талаб қилинади. Биз нимаики яратмайлик, бу хоҳ оддий бутерброд бўлсин, ёки қандайдир бир мураккаб механизм, масалан осмонўпар бино бўлсин, уларни аввал ақлимизда тасаввур қилишимиз зарур, фақат шундан сўнг уларни моддий дунёда яратишимиз мумкин.

Чизмаларсиз сиз ҳатто уй ҳақида ҳам орзу қилмаган бўлар эдингиз. Акс ҳолда, тартибсизлик келиб чиққан бўлар эди. Ҳар қандай чиройли уй, яхши ўйлаб қўйилган лойиҳадан бошланади. Фақатгина уйнинг лойиҳаси яратилганидан сўнг, сабот матонатли меҳнат ва тўғри танланган қурилиш моллари ёрдамида уйни қуриш мумкин.

Чизмалар, қурилишга кетадиган сарф харажатларни ҳисоб-китоб қилиш учун ҳам муҳимдир. Унга қанча маблағ кетишини билмасдан туриб, уй қуришга киришган бўлармидингиз? Ҳаётни қандай қилиб қуриш ҳақида таълим бераётганида, Раббий Исо шу саволни берган эди:

“Масалан, сизлардан қайси бирингиз минора қурмоқчи бўлсангиз, уни тугатиш учун унинг нарсаси етарлими, деб олдиндан қиймагини ҳисоблаб чиқмайсиз? .Акс ҳолда, у пойдевор солиб, минорани тугата олмас, шунда буни кўрганларнинг барчаси: “Бу одам қуришни бошлади-ю тугата олмади”, – деб уни масхара қиладилар” (Лука 14:28-30).

Бинони қуришга нисбатан тўғри бўлган қоида, никоҳни қуришга ҳам тўғридир. Ҳўш, сиз қандай никоҳни қураёпсиз? Нарҳини ҳисоб-китоб қилиб чиқдингизми, никоҳни қуриш учун зарур бўлган сарф-харажатларга тайёрмисиз?

Худо никоҳимизнинг оғриқ ёки уялишимиз билан тугагини истамайди. У никоҳимиз қурилиши охирига етмасдан биз қўлимизни туширишимизни истамайди. Озгинами ёки йиллар бўйи қурашибми, қанчалик узоқ вақт давомида сиз эр-хотин бўлишингиздан қатъий назар, Худонинг режасидан фойдаланишни бошлаш ҳеч қачон кеч эмас. Худонинг буюклигини акс эттирадиган никоҳни қуриш учун зарур бўлган мақсадни, керакли воситаларни ва кучни биз Худода топамиз. Бу ҳайратланарли, лекин ҳақиқат шундаки, Унинг дурдона ижоди бўлмиш никоҳингиз қурилишини, бахтли ва тўлиқ яқун топишини, Худо сизга, ҳатто сизнинг ўзингиздан кўра кўпроқ тилайди.

Мазкур боб, сизни режалаштиришга ва ўз тарихингизни яхши яшаб ўтишга ўргатадиган ҳақиқатларни ўз ичига олган. Биз ҳаётнинг барча пўртаналари ва довулларини енгиб ўта олишимиз учун мустаҳкам асос қўйишга ёрдам берган ўз эр-хотинлик ҳаётимизнинг бошланиши та-

жрибаси билан бўлишамиз. Биз сизларни керакли маълумотлар билан таъминлаймиз ҳамда сизларни узоқ ва бахтли оилавий ҳаётга олиб келадиган лойиҳани чизишни сизларга ўргатамиз. Биз негизлардан бошлаб, амалий қисм билан тугатамиз. Бу боб нафақат янги оила қурганлар ва хали оила қурмаганларга тегишлидир, эр-хотинлик ҳаётининг ветеранлари ҳам ўз муносабатларига янгидан нигоҳ ташлаб, ундан ўзларига фойда чиқариб олишлари мумкин. Биз энди буларни амалга ошириб бўлдик!

ХУДО БОШЛАЁТГАНИДА ЯКУНИ ҲАҚИДА ЎЙЛАЙДИ

Бошида: “Буни нима учун қиляпмиз ва қаерга интиляпмиз”,– деб сўрамай туриб, аҳдли муносабатларга кириш нодонликдир. Ҳар бир аҳд ўзига хос мақсадга эга бўлиши керак. Масалан, Худони олайлик. Иброҳим билан аҳд тузишга қарор қилаётиб, У аниқ мақсадга эга эди.

Нима деб ўйлайсиз, нима учун Худо, Унинг танланган халқининг отаси бўлишга Иброҳимни танлаган? Бу саволни бераётиб, биз кўпинча: “Чунки Иброҳим буюк имонга эга эди”,– деган жавобни оламиз. Худонинг режасида шерик сифатида иштирок этиш учун имон ҳақиқатдан ҳам катта аҳамиятга эга, лекин Худо, Иброҳимни бошқа сабаб туфайли танлаган эди. Худо, бу одам ўз авлодларини Раббийнинг ортидан боришга ўргатишини билган эди.

“Зеро у ўз ўғилларига ҳамда уй аҳлига ҳақлик ва адолатни амалга ошириб, Раббийнинг йўлидан юришни буюрсин, деб Мен уни танладим. Шунинг учун Раббий Иброҳимга айтганларини бажо келтиради” (Ибтидо 18:19, муаллифларнинг курсиви).

Худо бу фарзандсиз кўчманчини танлаганида, У Иброҳимдан узоқроққа қараган эди ва унинг барча авлодларини кўрган эди. Худо учун, “у ўз ўғилларига ҳамда уй аҳлига ҳақлик ва адолатни амалга ошириб, Раббийнинг йўлидан юришни буюриши”, жуда муҳим эди, чунки У қайта сотиб олиш тарихини Иброҳимнинг оилавий дарахти орқали ёзган эди. У, Иброҳим билан Соро хатолар қилишларини билган эди, бироқ шу-

нингдек, Худо уларнинг келиб чиқиши асосида тўғри пойдевор турганини ҳам билар эди. Ҳар сафар, Худо биз билан аҳд тузганида, У кенг даражада фикрлайди, чунки У аллақачон эртанги кунга ташриф буюрган ва бизни ўша жойга келтириш учун бугун биз билан нима содир бўлиши кераклигини билади. Худонинг Иброҳим билан тузган аҳди шундай кенгайиб кетдики, у бизнинг ҳаётимизга ҳам етиб келди. Имон орқали Иброҳим бефарзанд кўчманчи одамдан, авлодлари юлдузлар каби саноқсиз бўлган одамга айланди. Ўз ҳалқидан ажратилган, бир пайтлар мусофир бўлган одам, энди ўз барча халқлар учун имон отасига айланди.

“Иброҳимдан буюк ва кучли халқ келиб чиқади. Ер юзидаги барча халқлар унда дуо қилинади” (Ибтидо 18:18).

Бизнинг ҳаётимиз Иброҳимнинг ҳаётидан фарқ қилади, лекин тартиб-қоида ўша бўйича қолади. Худо онгли равишда Унинг аҳдини кенгайишига йўл қўядиган одамларни излайди. Сизнинг тарихингиз фақатгина сиздан ва сизнинг турмуш ўртоғингиздан анча каттароқдир.

Сизнинг Худо билан муносабатларингиз орқали намоеън бўлган Худонинг аҳдининг таъсири тўлиқлигини фақатгина самолар очиб бера олади. У сиз орқали, сизнинг фарзандларингиз орқали, сизнинг таъсирингиз доирасида бўлмиш ҳар бир киши орқали ҳар бир одамнинг ҳаётига етиб боришни истайди. Бу шуни билдирадики, сиз ўзингиз билан тугамайдиган ва одамзоднинг тор ақли билан чекланмайдиган мақсадни қабул қилишингиз керак. Сизнинг тарихингизга нисбатан Худонинг нијатлари ҳар доим келажакдаги авлодларни ҳам ўз ичига олади.

2-кун

ХУДОНИНГ ФАРЗАНДЛАРИ

“Никоҳни сен эмас, Худо яратган. Худонинг Руҳи унинг энг кичик қисмларини ҳам тўлдириб туради. У никоҳдан нимани истайди? Худонинг фарзандларини, мана нимани...” (Малахи пайғамбар 2:15 The Message, муаллифларнинг курсиви).

Худонинг фарзандлари – бизнинг никоҳимиздан Худонинг кутаётган хосили, мана шулардир. Бу – Худо ер юзида кўпроқ болалар туғилишини истайди деганими? Ҳам ҳа, ҳам йўқ.

Малахи пайғамбарнинг китобида: “Никоҳ дунёга кўпроқ фарзандларни келтиришини Худо истайди”, – деб ёзилмаган. Бу ерда: “У кўпроқ Худонинг фарзандларини истайди”, – дейилган. Худо, Уни шарафлайдиган ва Унинг йўлларида юрадиган ҳар қандай ёшдаги фарзандларни истайди. Ёдингизда бўлсин, биз Худонинг элчиларимиз. Унинг мақсади – бизларга ва биз орқали Ўзини намоён қилишдир.

Вестминстернинг қисқача катехизисиди: “Одамнинг яратилишидан асосий мақсад – Худони шарафлаш ва Ундан абадий роҳатланишдир”, – деб ёзилган. Бу бизга қанчалик ёқимли! Шарафлаш – бу биз кундалик нутқимизда эшитадиган бор-йўғи бир сўз эмас. Муқаддас Ёзувда унинг тез-тез ишлатилиб туриши туфайли, биз уни қандайдир руҳий ва аниқ бўлмаган тушунча сифатида қабул қиламиз. Шарафлаш – Худони ҳамма биладиган қилиш деганидир. Худонинг истаги – бизнинг ҳаётимиз, оиламиз ва меросимиз орқали Унинг машҳур бўлишидир. Худонинг фарзандлари бўлиб ўсишимиз учун, бизга никоҳ сингари имкон берадиган бошқа яхшироқ катализатор йўқдир.

Агар сизларда ҳеч қачон фарзандлар бўлмаса ҳам, сизларни Худонинг фарзандлари қилиш учун У сизларнинг никоҳингизни ишлатади. У сизларни, Унинг шарафидаги вакил қилиб эритиб қуйишни ва Самовий Отамизга ўхшаш қилиб шакллантиришни истайди. Ўз ҳаётингизни бошқа одам билан бўлишиб, сиз, кўпроқ Отамизга ўхшайдиган бўлиш учун кўп имкониятларни қўлга киритасиз. Биз шуни англадикки, художўй феъл-атворга эга бўлмиш одам, кўпинча бахтиёрлик уммонида сузмайди. У оила ўчоғининг оловида эритиб қуйилади.

Мен (Жон), никоҳни қайноқ ўчоққа билан, ҳаётимизни эса эритиб қуйилган қимматбаҳо металл билан солиштираман. Ловуллаб ёнаётган ўчоқ, эритилган металлга қай йўсинда таъсир ўтказди? Ўчоқ эритмадан ҳар хил ортиқча аралашмаларни ажратиб чиқаради. Менинг никоҳ узугим тоза олтин каби кўриниши мумкин, аммо узугим тахминан

эллик фоиз микдорда бошқа металлдан ташкил топган. Агар узук ўчокқа ташланса, унда барча аралашмалар ажралиб чиқади. Бизлар никоҳда тўкнаш келадиган муаммолар ҳам – майда келишмовчиликлардан тортиб, муносабатлардаги қийин даврларгача, худди шундай таъсир қилади ва ҳаётимиздаги аралашмаларни ажратиб чиқаради. (Уларнинг баъзиларини ажратиш баландроқ даражада қиздиришни талаб қилади).

Никоҳ шафқатсиз равишда бизнинг камчиликларимизни очаётганида ўз турмуш ўртоғимизни айблаш осон. Ахир сиз ҳали эр-хотин бўлмагунингизча, камчиликлар кўринмас эди. Агар турмуш ўртоғимиз камчиликларимизни очгани учун ундан ҳафсаламиз пир бўлган бўлса, никоҳ бизни кўпроқ Раббий Исога ўхшаш қилаётгани учун Худога миннатдорчилик билдиришимиз керак. Ахир бизнинг охириги мақсадимиз шу эмасми?

ҚИЙИН ДАВРЛАРДА МАҚСАДНИ ҚИДИРИШ

Ўчокқа ўхшатиш унча ҳам қувончли эмаслигини биламиз, бироқ бахтли ниҳояга олиб борадиган йўл ҳеч ҳам эртакка ўхшамайди. Гоҳида сизнинг тарихингиз кунботар чоғидаги сайрдан кўра, кўпроқ Эверест тоғига кўтарилишни эслатади.

Ҳимолайнинг қорли қияликларини забт этишга журъат қилган жасур одамлар, қизикарли, бироқ қийин бўлмиш, Эверест тоғига кўтарилишни амалга оширишлари учун икки нарсани ёдда тутишлари лозим: Биринчидан, улар бу сафар уларнинг ҳиссий ва жисмоний имкониятларининг чегарасини синовдан ўтказишини билишлари керак. Бу дадил эркалар ва аёллар, уларни қандай синовлар кутаётганини аниқ билишмайди, бироқ улар, қийинчиликлар албатта бўлишини биладилар. Иккинчидан, улар ўз мақсадларини ёдда тутишлари керак, бу эса – дунёдаги энг баланд тоғнинг чўққисига етиб боришдир. Улар учун ғалаба – денгиз сатҳидан 29029 фут баландликда жойлашган нуқтага етиб бориш билан аниқ белгиланади (8854 метр – таржимоннинг изоҳи). Агар бу фактларни билишмаса, биринчи жиддий тўсиқлар билан тўкнаш келгач, саёҳатчилар дарров ортга буриладилар.

Эр-хотинлик иттифокига нисбатан ҳам худди шу мисолни қўллаш мумкин. Агар биз, қийинчиликлар бизнинг тарихимизнинг ажралмас қисми эканлигини тан олсак, унда бизнинг ҳиссий, жисмоний ва руҳий қобилиятларимиз синондан ўтаётган пайт, биз енгилмас бўламиз. Агар ниҳоясини ёдда тутган ҳолда бошласак ва қурсак, асосий муаммолар билан тўқнаш келганимизда таслим бўлмаймиз.

Раббий Исо руҳий етуклик ҳақидаги таълимотида, ким Худонинг Сўзига ишонса, ўшаларга қарши қайғу ва қувғин келишини айтган (Марк 4:17). Муқаддас Ёзувнинг асл нусхасидаги матнида, юнон тилида бу сўзлар “флипсис” ва “диоғмос” деб айтилади. Флипсис бу – “стресс, қаршилиқ, бахтсизлик, қайғу келтириб чиқарадиган қийинчиликлардир”. Диоғмос бу – “бошқа одамни камситиш ва унга жабр-зулм ўтказишучун яратилган дастур ёки жараёндир”. Унисида ҳам, бунисида ҳам ёқимли бўлган ҳеч бир нарсанинг ўзи йўқ, аммо бу кучлар биз Худода ўсишимизга ёрдам беради. Ҳаворий Повул, Раббий Исонинг сўзларини акс-садо билан қайтармоқда:

“Фақат булар билангина эмас, балки қайғулар (флипсис) билан ҳам мақтанмоқдамиз (инглиз тил. қувонмоқдамиз – таржимоннинг изоҳи), чунки қайғу сабр-тоқатни келтириб чиқаришини биламиз. Сабр-тоқат эса тажрибани, тажриба эса умидни келтириб чиқаради. Умид эса уялтирмайди, чунки бизга берилган Муқаддас Рух орқали Худонинг севгиси бизнинг юракларимизга қуйилди” (Рим. 5:3-5).

Ҳаворий Повул, биз муаммоларда ва азобларда қувонишимиз кераклигини ёзган. Нима учун? Чунки азоблар бизга феъл-атворимизнинг кучини ривожлантиришга имкон беради. Муаммолар шундай шароитларни яратадики, бундай шароитларда биз кўпроқ Худога ўхшаш бўлиб шаклланамиз. Худо ҳар доим бизнинг манфаатимизни кўзлаб ҳаракат қилаётганини билган ҳолда, шу умид билан юпанишимиз мумкин, У бизларни шунчалик кучли севадики, ҳатто энг кўрқинчли тўфонлар орасида ҳам юракларимизни севги билан тўлдирадиган Ўзининг Рухини бизга берган.

Шунингдек, Муқаддас Ёзув, азобларни бизга Худо юбормаётганини аниқ айтмоқда. Ҳамма қайғуларнинг ва қувғинларнинг ортида шайтон

турибди (Марк 4:15 ва Ёқуб 1:12,13га қаранг), аммо Худо, душманнинг хийла-найрангларини унинг ўзига қарши ишлатади. Бизни Худодан ажратиб олиши керак бўлган бу муаммолар, буюк Қайта Сотиб Олувчининг қўлида бизни кўпроқ Унга ўхшаш қиладиган воситага айланади.

Ёдингизда тутинг, душман никоҳдан ва у билан боғлиқ бўлмиш барчасидан нафратланади. У бизнинг эр-хотинлик иттифоқимизни бўлиб ташлаш учун қўлидан келган ҳамма ишни қилади ва никоҳимизникўтариб бўлмас туюладиган ташвишлар билан юклайди. Бироқ бизнинг эр-хотинлик иттифоқимизнинг истикболига ва Худо бизни қийинчиликлардан олиб ўтишига ишониш бизга душманнинг ҳаракатларига қарши туришимизга куч ва умид беради. Худо биз шунчаки никоҳга қарши қилинган ҳужумларни бошдан кечиришимизни эмас, лекин янада кучлироқ бўлишимизни истайди. Бу қарама-қаршиликда муваффақиятнинг сири – биз нима учун курашаётганимизни (Худонинг максадлари), кимга қарши курашаётганимизни (шайтонга қарши) ва Ким биз томонда эканлигини (Муқаддас Рух) ёдда тутишдан иборат. Агар биз Худо биздаги Ўзининг ишини яқунига етказишидан аввал таслим бўлиб қолмасак, имонимиз ва умидимиз ҳақиқатан ҳам мустаҳкам бўлиб шаклланади.

РАББИЙ ИСО УЧУН “УЗОҚ ВА БАХТЛИ” ЯШАШ

Раббий Исо шундай азобларни бошдан ўтказганки, бунақа азобларни ҳеч бир одам бошдан ўтказмаган. У, мукамал Худо, адолатсиз бешафқат ўлимнинг оғриғини ва хўрлашини бошдан кечириш учун бизлардан биримизга айланди. У бизларга Худо билан ярашув йўлини очди ва шундай бўлишига қарамай, одамзоднинг катта қисми ҳануз Уни рад қилиб келмоқда.

Қандай қилиб Раббий Исо, бу қадар чидаб бўлмас оғриққа ва рад қилинишга бардош берган? Жавоб оддий ва кўрқинчли даражада чуқурдир – У ҳеч қачон кўз ўнгидан Ўзининг – “узоқ ва бахтли” ниҳоясини йўқотмаган. Унинг намунасида биз ўзимизнинг шахсий тарихимизнинг қиёфасини кўрамыз:

«Биз ҳозир иштирок этаётган ўша югуришнинг асосчиси ҳамда тугатувчиси бўлган Исога кўз тикайлик. У буни қандай амалга оширганига қаранглар. У интилаётган мақсадини, яъни Худодаги ва Худо билан бўлмиш ажойиб ниҳоясини кўз ўнгидан қочирмагани туфайли, Ўз йўлидаги хоч, шармандалик ва яна нима бўлса, барчасига бардош берди» (Ибр. 12:2, The Message, инглиз тилидан таржима).

Раббий Исо барчасига бардош берди, чунки қаерга бораётганини билган эди. У азоблар аро олдинга назар ташлаб, ваъдаларни кўриб турган:

“Шунинг учун бизлар... тайинланган мусобақада сабр-тоқат билан югурайлик. Имоннинг асосчиси ҳамда тугатувчиси бўлган Исога кўз тикайлик. У шармандаликни менсимай, Ўзига тайинланган қувончнинг ўрнига хоч азоб-уқубатига чидади...” (Ибр. 12:1,2, муаллифларнинг курсиви).

Илғаб олдингизми? “Ўзига тайинланган қувончнинг ўрнига”. Раббий Исо хоч учун хурсанд бўлганмиди? Албатта, йўқ. Унга шунчалик қийин бўлган эдики, қатл қилинишидан олдин, тунни Самовий Отамиздан бошқа йўлини топишини ёлвориб сўраб, ибодатда ўтказган эди. Аммо Раббий Исо бир нимага эга эдики, ўша нарса кўпчилик эр-хотинларга етишмайди. Унда ғайритабиий мақсад бор эди. У вазиятлар аро қарай олган ва Унинг танлови туфайли очилаётган куч ҳамда ваъдаларни кўра олган. Энди келинг, Эфесликларга йўлланган мактубнинг 5-бобида, Раббий Исо нимани излаганига қараймиз:

“...Масих жамоатни севиб, у учун Ўзини фидо қилган..., жамоатни муқаддаслаш учун ҳаммом суви билан ювиб, Сўз орқали тозалади, токи уни муқаддас ва бенуксон ҳолатда Ўзига доғсиз, нуқсонсиз ёки шунга ўхшаш бирор нарсасиз, шуҳратли жамоат қилиб тақдим этсин” (Эф. 5:25–27, муаллифларнинг курсиви).

Биз – Раббий Исо учун бахтли ниҳоямиз. Биз Унинг қаршисида тайинланган қувонч эдик. Раббий Исо бизларни, яъни Унинг қаллиғини Ўзи билан яраштириш учун хочни бошидан кечирди. Энди Жамоат ўзининг аввалги бузуқлигидан уялмасдан У билан учрашиши мумкин, чунки Раббий Исода Жамоат янги ижоддир. Бизнинг никоҳларимизда мана

шундай барқарорлик, меҳр ва шартсиз севги бўлиши керак. Бунинг учун бизни барча қийинчиликларда қўллаб турадиган мақсад ва келажакка умид талаб қилинади.

Ибронийларга йўлланган мактубнинг муаллифи, бизларга панд-насихат қилишни давом эттирмакда:

“Имонда заифлашиб бораётганингизни ҳис қилганингизда, гуноҳкорлар томонидан шунча душманликни бошидан ўтказган Раббимиз ҳақидаги бу тарихни, икир-чикирларигача қайта қайта ўқиб чиқинг. Бу сизларнинг жонларингиз учун буюк мадад бўлади!” (Ибр. 12:3, The Message, инглиз тилидан таржима).

Бизларнинг ҳаммамиз вақти-вақти билан заифликни ҳис қиламиз. Мана нима учун Ибронийларга йўлланган мактубнинг муаллифи, “агар имонда заифлашсангиз” эмас, балки имонда “заифлашганингизда” деб ёзган. Буюк никоҳ буюк имонни талаб қилади, чунки содиқ бўлиш – имонга тўла бўлиш деганидир. Раббий Исонинг тарихини қайтадан ўқиб чиқинг. Сизнинг вақтинчалик вазиятларингиз қанчалик қийин бўлмасин, хоч билан таққослаганда, улар ҳеч нима эмас. Сиз ўз эрингизга ёки хотинингизга садоқатни сақлашга базўр кодирлигингизни ҳис қилганингизда, Раббий Исонинг сизга нисбатан содиқлигини ёдга олинг. Сизни Ўзи билан яраштириш учун, У бошидан ўтказган барча кўргуликларини ёдга олинг. Унинг намунаси сизга руҳан тушқунликка тушмаслигингизга ёрдам беради.

3-кун

ЯХШИРОҚ БЎЛИШИГА ИШОНИШ

“...Мен – Худоман ва ...Менга ўхшаши йўқдир. Мен ниҳоясини бошидан ва ҳали амалга ошмаганини қадим замонлардан эълон қиламан...” (Иш. 46:9,10).

Бизнинг Худойимизга “ўхшаши йўқдир” деб ёзиш, оддий гапдек туюлади, бироқ жуда кўп ҳолларда, биз бу таъкидловнинг кучини ва

хақиқатини ёдимиздан чиқармоқдамиз. Худонинг фарзандлари сифатида, биз, У сингари бўлишга ва Унинг табиатини қабул қилишга таклиф қилинганмиз. Биз охирида нима бўлишини бошидан эълон қилиб, имон билан ўз ҳаётимизни, фарзандларимизнинг ҳаётини, ўз оилаларимизни шакллантиришимиз мумкин.

Энди бизларга тушунарли бўлдики, узоқ ва бахтли ҳаёт – бу тасодифий қутилмаган нарса эмас, балки биз англаган ҳолда қурадиган ҳаёт биноимиздир. Кейин эса табиийсавол туғилади: “Узоқ ва бахтли яшашим учун мен нима қилишим керак?” Сиз Муқаддас Ёзувнинг бу оятини сон-саноксиз марта ўқиган бўлишингиз мумкин, лекин уни яна қайтадан ўқиб чиқинг:

“Имон умид қилинган нарсаларнинг моҳиятидир... Имон билан англаяпмизки, оламлар Худонинг сўзи билан бунёд бўлган, яъни кўринадиганлар кўринмайдиганлардан пайдо бўлган” (Ибр. 11:1-3).

Бизнинг мақсадимиз – ҳали келажакда бўлмиш узоқ ва бахтли ҳаётни қуришдир, имон эса – ҳали воқеликка айланмаган ўша ҳаётни қуриш учун ишга солса бўладиган қурилиш материалидир.

Худо ҳали биз Унинг ишончига лойиқ бирор нима қилишимиздан аввал бизга ишонган эди. Унинг Ўзига бўлмиш ишончининг буюклиги туфайли, Унинг бизга бўлмиш ишончи ҳам буюқдир. Унинг қудрати бизнинг ҳаётимизда нималарга эришиши мумкинлигини У биледи. Худонинг чексиз кучидан роҳатланмаслигимиз учун бизни ушлаб турган ягона сабаб – бу мағрурликдан илдиз олган ишончсизликдир.

Мағрурлик – такаббурликда ёки ўз шахсий кучига ортиқча ишонишда намоён бўлади. Мағрурликнинг яна ўзига нисбатан нафрат ниқоби остида яширинган, кўп ҳолларда кўз илғамас шакли ҳам бор. У қайси шаклда мавжуд бўлмасин, бу – Масиҳнинг хочда яқунлаган иши орқали, Худонинг буюқ кучи қайта сотиб олган барча ютуқларни, ҳар қандай ҳолда ҳам рад қилишдан иборатдир. Раббий Исо, бизларни буюқ шахс қилиш учун ўлган. “Биз халқ тили билан айтганда, “ўртамиёна одамлар” бўлган ҳолда қолиб, – деб ёзган эди К. С. Льюис, – шу билан “кифояланишимиз мумкин”, аммо У мутлақо ўзгача режани амалга

оширишга қатъий қарор қилган. Бу режадан чекиниш – бўйсунувчан камтарликни намоёниш қилиш дегани эмас, бу шунчаки дангасалик ва кўрқокликдир. Унга бўйсунуш – шухратпараст бўлиб қолиш ёки улуглик васвасаси билан касал бўлиб қолиш дегани эмас, бу – итоатлиликдир”. Биз Худо томонидан бизга таклиф қилинган ажойиб ҳаётни қабул қиламиз ва ўзимиз ҳақимиздаги фикримизни Унинг таъминлаши даражасигача кўтарамиз.

Сиз буюк никоҳга лойиқ эканлигингизга ишонасизми? Балки сизнинг онгингизни куйидаги фикрлар тўлдиргандир:

Менинг юким жуда ҳам катта.

Мен ёмон оилада туғилганман.

Менинг ота-онам ҳеч нимага эришмадилар.

Мен аллақачон кўп хатоларни қилиб улгурдим.

Мен нимага эришган бўлсам, ўша билан чекланишим керак.

Эҳтимол сиз, Худо чорлашни яхши кўришини аллақачон сезгандирсиз. Аммо имонимиз етишмаслиги бизнинг ҳаётимиздаги Унинг кучининг ҳаракатини чеклайди. Унинг буюклиги ҳақидаги ваҳий бизни бўйсунувчан камтарлик ҳолатида қолган ҳолда Унга ишонишимизга руҳлантиради. Бўйсунувчан камтарлик – Худода биз учун бор бўлмиш энг яхши баракатларга эшик очади. Ишайё пайғамбарнинг китобида (55:8,9) шундай ёзилган:

“Менинг фикрларим – сизларнинг фикрларингиз эмас, сизларнинг йўлларингиз – Менинг йўлларим эмас, – дейди Раббий, – аммо осмон ердан нақадар баланд бўлса, Менинг йўлларим сизларнинг йўлларингиздан ва Менинг фикрларим сизларнинг фикрларингиздан шу қадар баланддир”.

Сиз эҳтимол, Худо сиздан ақллироқ, қобилиятлироқ ва сиздан кучлироқ эканлигини тан олсангиз керак. “Худода сиз доимо, сизнинг ўзингиздан, ўлчаб бўлмас даражадаги устунлик билан юзма-юз келасиз”, – деб ёзмоқда К. Льюис. Агар сиз, буюк никоҳ қурилиши учун зарур бўлган қурилиш ашёлари манбаига кириш ҳуқуқини ва улардан

фойдаланиш ҳукукини қўлга киритишни истасангиз, сиз буларга ишонишингиз керак.

Биз эр-хотинлик иттифоқимизнинг имкониятларини нақадар тасаввур қилмайлик, Худо барибир миқёси бўйича бизнинг тасаввурларимиздан анча улканроқ орзуга эга. Худо нафақат у ҳақида кўп ўйлайди, балки У никоҳ учун буюк режаларга ҳам эгадир.

“Фақат Мен сизлар ҳақингиздаги мақсадларимни биламан,— дейди Раббий,— булар сизларга келажак ва умид бериш учун ёвузликка эмас, эзгуликка бўлган мақсадлардир” (Йер. 29:11).

Бу ваъда бизларга танловтаклиф қилади: биринчиси – бу сўзлар ҳақиқат эканлигига ишониш ва бизнинг никоҳимиз учун Худо эга бўлмиш Унинг мақсадини қабул қилиш; иккинчиси – У ёлғончи, деб тахмин қилиш. Сизнинг эр-хотинлик иттифоқингизнинг келажакига нигоҳ солиб, Худо Ўзининг Ўғлининг танага бурканганини кўрмоқда. Бу мақсад фақатгина сиз Унинг иноятини ва кучини мон ҳамда бўйсунувчан камтарлик билан қабул қилсангизгина амалга ошади. Борди-ю, биз шундоқ ҳам узоқ ва бахтли ҳаётни режалаштирган бўлсак ҳам, барибир, бундай ҳаёт бизнинг шахсий кучимиз билан чекланиб қолмайди. Бундай ҳаёт – Унинг Руҳи воситасида биз орқали ҳаракат қилаётган Худонинг севгисининг ифодасидир.

Сиз: “Худо менинг никоҳимга аниқ қўл силтаган. Ҳеч қандай умид йўқ. Бизнинг истиқболимиз йўқ. Севгимиз йўқолди”,– деб ўйлашингиз мумкин.

Эҳтимол сиз ўз кучингиз билан ҳаракат қилиб кўргангиз учун шундай деб айтаётгандирсиз. Ўз никоҳингиз ҳақидаги орзуларингизни ва шахсий кучингизни Худоникига алмаштиринг. Сиз Унга уларни ишониб топширгангизда, У сизнинг орзуларингизни олиб, уларни ҳаёт билан тўлдиради ва сизнинг юрагингизга самовий мақсадни жойлаштиради.

Эркаклар, бунинг маъноси шуки, сиз ҳар қандай худбинликни тарк этишингиз учун ва Масих Жамоатни қандай севса, сиз ҳам ўз хотинларингизни шундай севишингиз учун У сизларни куч билан тўлдиради. Аёллар, сизларга эса, ўз эрларингизни хурмат қилиш учун У куч бера-

ди. Шу йўсинда, сизларнинг икковингиз ҳам никоҳнинг буюклигида-улгая оласизлар.

Имонга эга бўлмасдан эса, Худога маъкул бўлишнинг имкони йўқлигини, Муқаддас Ёзув аниқ айтмоқда (Ибр. 11:6га қаранг). Нима учун Худо имонни шу қадар қаттиқ яхши кўради? Чунки Унга ишониш орқали, биз У каби бўлишга куч оламиз, биз учун эса, Худога ўхшаш бўлишдаги ҳаётдан кўра яхшироқ ҳаётнинг ўзи йўқдир. Бизнинг лаззатланишимиздан У лаззатланада ва бу ҳақида сўзлаб, биз вақтинчалик бахт ҳақида гапирмаяпмиз. Биз узоқ вақт давом этадиган қувонч, қониқиш ва лаззатланиш ҳақида гапирмоқдамиз. Худо бизнинг никоҳимиз учун энг яхши баракатларни истайди, Унинг энг яхши баракатлари эса ўз моҳиятини фақатгина Худода топадиган иттифоқларга қуйилади.

ЧИЗМА

Одамлар имон ва умидни кўп ҳолларда, битта тушунча деб қабул қилишади. Агар имон, буюк никоҳнинг қурилиш ашёлари бўлса, унда умид унинг чизмасидир. Бошқача сўз билан айтганда, умид шаклга ўхшайди, имон эса уни амалга оширувчидир. Умидсиз имон – шаклсиз моддадир. Қурилиш ашёлари чизмасиз қанчалик бефойда бўлса, умидсиз имон ҳам шунчалик бефойдадир.

Иброҳим ўз авлодларини Раббийнинг йўлларига йўналтириши учун, Худо Иброҳимни, аҳдни қабул қилувчи сифатида, аниқ мақсад билан шахсан танлагани ёдингизда бўлса керак. Худо Иброҳимни бу ваъдага ишонишга даъват қилганида, Иброҳим фарзандсиз эди, бироқ Раббий, Иброҳим буюк халқнинг отаси бўлишига уни ишонтирди.

Иброҳим буюк имоннинг одами эди, Муқаддас Ёзув у ҳақида: “Имонсизлик билан Худонинг ваъдасидан шубҳаланмади”, – деб айтмоқда (Рим. 4:20). Шундай бўлишига қарамасдан, Ибтидо китобининг 15-бобида, у имон дунёсига киришдан аввал, ҳафсаласи пир бўлиш билан курашгани ҳақида ёзилган:

“Бу воқеалардан сўнг, ваҳий орқали Ибромга Раббийдан сўз келди:

“Кўркма, Ибром, Мен сенинг калқонингман. Сенинг мукофотинг ғоят

буюқдир”. Ибром бунга: “Ё, Раббий Худо! Сен менга нима берасан? Мана, фарзандсиз ўтаяпман. Энди хонадонимнинг бошқарувчиси дамашклик Элизер меросхўрим бўлади”,– деди. Ибром давом этди: “Сен менга уруғ бермадинг, мана, менинг хонадонимда туғилган кул менинг меросхўримдир”.

Шунда Раббийдан унга сўз келди: “У сенинг меросхўринг бўлмайди, аксинча, сенинг пушти камарингдан туғиладиган бола сенинг меросхўринг бўлади”. Сўнг Ибромни ташқарига олиб чиқиб, унга деди: “Осмонга қараб, юлдузларни санай олсанг, санаб чиқ. Сенинг авлодинг ҳам шунча бўлади”. Ибром Раббийга ишонди, бу эса унга ҳақлик деб ҳисобланди” (Ибт. 15:1-6).

Худо Иброҳимга, имоннинг янги миқдорини беради, деб ўйласа бўлар эди. Бироқ бунинг ўрнига, Иброҳим унга маҳкам чирмашиб олиши учун, У Иброҳимнинг имонига руҳий манзара, яъни мақсад берди. Бу унинг имонини мустаҳкамлади ва умидини шакллантирди. Худо Иброҳимни чодирдан чиқишга ва юлдузларни санашга таклиф қилди. Тунги осмон гумбази, унинг имонига юлдузли чизмани чизиб берди ва унинг бошидан юқорида жойлашган, само узра ёйилган саноксиз юлдузлар, унинг акли экранида болаларнинг чехраларига айланди. Осмонда қанча юлдузлар бўлса, унда ҳам шунча ворислар бўлишини Иброҳимга шунчаки айтишнинг ўрнига, Худо унинг тақдирига доимий, жисмоний тирик, суратли мисолни берди. Бу юлдузли сурат орқали, Худонинг руҳий манзараси Иброҳимнинг тасаввурида муҳрланиб қолди. Худди шу тарзда, Худо, сизнинг никоҳингиз ҳақидаги Ўзининг суратини сизнинг тасаввурингизга муҳрлашни истайди, чунки қаерда манзарани олдиндан кўриш, мақсад бор бўлса, ўша ерда умид бор бўлади. Мана нима учун ҳаворий Повул, Худони таниб-билишга қарши кўтарилган ҳар қандай тасаввурларни асир қилишга бизларни руҳлантирмоқда (2 Кор. 10:4,5 га қаранг). Биз ўз онгимизни ҳимоя қилишимиз керак, чунки у бизнинг ҳатти-ҳаракатларимиз табиатини ва қадриятларини белгилайди. Сизнинг онгингиз – умид учун чизиш тахтасибўлсин.

Худо бизларни умид билан тўлдиришга ваъда берган, аммо қандай қилиб уни қўлга киритиш мумкин? Айнан ибодат орқали, Муқаддас

Руҳ бизнинг тушунишимиздан юқори бўлган умид билан бизларни тўлдиради.

“Умид Худосисизларни ҳар қандай қувончга ва имонингиз орқали тинчликка тўлдирсин, токи сизлар Муқаддас Руҳнинг кучи орқали умидга бой бўлинглар” (Рим. 15:13, замонавий таржима).

Худо – бизнинг умидимиз манбаидир. Агар биз сўрасак, биз ҳаммамиз ўз никоҳимизда истайдиган қувонч ва тинчлик билан У бизларни тўлдиради. Унинг олдига бўйсунувчан камтарликда келиб, Унинг Руҳининг кучи ёрдамида ишончли умид билан тўлишамиз. Нақадар ажойиб ваъда!

Ҳикматлар китобида (29:18), руҳий манзара, яъни мақсадсиз бизлар ҳалок бўлишимиз ҳақида ёзилган. Ҳақиқатан ҳам, Худонинг руҳий манзарасига эга бўлмаган эр-хотинлик ҳаётга эга эмас. Унда келинг, катта-катта орзу қилишга журъат қиламиз. Сиз ўз орзуларингиз ва мақсадларингизни ёзаятганингизда, Худо сизнинг юрагингизни Унинг режаси учун уйғотишига ибодат қилинг.

4-кун

ХИТОЙ РЕСТОРАНИ

Биз энди турмуш қурганимизда, ўз келажагимиз ҳақида гаплашиш учун вақти-вақти билан бизлар бориб турадиган, махсус жойимиз бор эди. Бу – биз ижарада турадиган уйдан узоқ бўлмаган, кичкина хитой ресторанчаси эди. Биз эндигина коллежни тугатган эдик ва пулимиз жуда кам эди, шунинг учун икки кишига бир порция му-шу товугини, унга эса қўшимча қилиб блинчиклар ва қўшимча порция олхўри қайласини буюрар эдик. У ер шовқинсиз ва оддий эди, лекин бир пиёла чой устида, хитой ресторани жиҳози аро, ёш эр-хотин жуфтига узоқ ўлкалар ҳақида орзу қилиш кўрkinчли эмас эди.

Ўша вақтлар биз ҳали кўп нарсаларни билмас эдик, лекин бир нарсада қароримиз қатъий эди: биз биргаликда Худога бутун юрагимиз, бутун

жонимиз ва бутун кучимиз билан хизмат қилмоқчи эдик. Биз яшашни ва ўз оиламизни яхши қуришни иштиёқ билан истар эдик. Ҳаёт йўллари бизларни қаерларга олиб боришини билмас эдик, десак тўғрироқ бўлади, лекин бу йўллардан қандай юришни исташимизни аниқ билар эдик. Биз Худо бизлар орқали янги авлодни мустаҳкамлаши учун шунга лойик ҳаёт кечиришни истар эдик.

Мен (Жон) ажойиб оилада катта бўлганман. Менинг ота-онам олтимиш беш йилдан ортиқ бирга умр кўрдилар. Менинг дадам бизларни садоқат билан севиб, оиласини таъминлар эди, онам эса ажойиб уй бекасининг намунаси эди. Яхши оила қуришда ва ростгўй ҳаёт кечиришда, ота-онам менга кўп нарсаларда намуна бўлдилар. Бу учун мен абадий улардан миннатдорман.

Мен (Лиза) умуман бошқача оилада катта бўлганман. Менинг ота-онам билан таққослаганда, Жоннинг ота-онаси аъло мукаммал кўринишади. Менинг оилам ичкилик, зинокорлик, зўравонлик, хиёнат, очкўзлик, йўқотишлар ва ажралиш алами билан барбод қилинган эди. Эр-хотинлик ҳаётимизнинг бошланишида, мустаҳкам, соғлом оила нима эканлиги ҳақида тажрибам ва амалий билимим йўқлиги аниқ равшан эди; бироқ мен шунақа оиланинг қисми бўлишни жон-жаҳдим билан истар эдим.

Биз ўша хитой ресторанида гаплашганимизда, бошқача никоҳ қуришни истаётганимизни тушунган эдик. Жоннинг ота-онасини жуда хурмат қилсак-да, уларнинг никоҳ модели бизларга тўғри келмас эди. Бизнинг икковимиз ҳам ўз эр-хотинлигимиздан, уларникида кўрганимизданда кўпроқ нарсани исташимизни билар эдик – бу никоҳнинг ўзига нисбатан илоҳий даъват эди. Унинг маъноси нафақат ҳаётимизнинг охиригача бирга бўлишдан иборат бўлиб, балки шунингдек, бизнинг иттифоқимиз орқали абадий мерос қолдиришдан иборат эди. Албатта, бу мерос ўз ичига бизнинг фарзандларимизни ва фарзандларимизнинг фарзандларини олган эди, лекин шунингдек, у ўз ичига, кўпчилик бошқа одамларнинг ҳаётига таъсир қилишни ҳам олган эди.

Биз ўз оиламизнинг руҳий манзарасини, яъни тасаввуримизга кўра унинг қандай бўлиши кераклигиничиза бошладик. Биз бир-биримизга

саволлар берар эдик, қоидаларни белгилар эдик ва қанча қила олсак, шунча орзу қилар эдик. Биз энг аввало биргаликда Худога хизмат қилишга ва ўзимизнинг барча қарорларимиз билан Уни ҳурмат қилишга қарор қилдик. Қолган барчаси мана шу филтер орқали ўтиши керак эди.

Ўттиз икки йил давомидаги эр-хотинлик ҳаётимизда, биз шундай фаслларни бошдан кечирдикки, ўша вақтлар бизни бирга боғлаб турган ягона сабаб – бизнинг Худони ҳурмат қилишга ўзимизни бағишлаганимиз эди. Мен (Лиза), Жонга нисбатан севги ҳис қилмаган давр бўлган эди, Жон ҳам менга нисбатан севги ҳис қилмаётганини айтган эди. У боши билан хизматга шўнғиб кетди, менинг бир ўзимни уйда кичкина болалар билан қолдириб, кўп сафарларда юрар эди.

Тўғрисини айтсам, келажакда севги қайтишига мен ҳеч қандай умид қилмас эдим. Барбод килувчи фаслдан менинг қалбим чандиклар билан қопланди. Мен ўзимни ҳиссий ва жисмоний рад қилингандек ҳис қилар эдим. Агар мен учун шундай йўл бўлганида, мен жон деб ажралишга рози бўлар эдим. Менда никоҳимизнинг руҳий манзараси, яъни унинг қандай бўлиши кераклиги ҳақида тасаввур йўқ эди, фақатгина нима бўлиши мумкинлигининг ғира-шира сояси бор эди, холос. Қайсидир лаҳзада, мен ҳатто: “Эй Худо, агар, самоларда Жон билан яшашимга тўғри келмаслигига ваъда берсанг, мен никоҳимизни сақлаб қоламан”, – деб ўйлаган эдим. Мен ўзимни жуда ҳам ёлғиз ҳис қилар эдим, хизматчиларнинг хотинларига эса бирор бошқа одамлар билан ўз оғриқлари ҳақида бўлишиш қийин.

Мен (Жон) ҳам ўша вақтлар тушқунлик билан курашган эдим. Мен Лизанинг назарида ҳамма нарсани нотўғри қилаётгандек туюлаётганимни ҳис қилар эдим, мен ўзимга паст баҳо беришимда, у айбдор деб ҳисоблар эдим, менга унинг томонидан ҳурматли муносабат етишмас эди ва унинг қўпол сўзлари менга ҳалақат берар эди. Биз тезлик билан пастга қулар эдик, бирортамик ҳам севги, ҳурмат ва меҳрни тиклашнинг зарра ҳам имкониятини кўрмас эдик.

Ўша фаслнинг ҳиссий ва руҳий оғриғи чидаб бўлмас бўлиб туюлган эди. Бу жудаям қийин вақт эди, бироқ у бор-йўғи бир фасл давом этди, фасллар эса алмашиниб туради. Йиғлаш вақти жуда узок тун давом эти-

ши мумкин, аммо Худонинг ваъдаси тонгда қувонч келишини айтмоқда (Сан. 29:6 га қаранг). Худди у, қайсидир бошқа жуфтнинг ҳаётида бўлганидек, ҳозир ўша даврлар бизга, аслида бўлмагандек туюлади. Худонинг шафқати билан биз Худони хурмат қилишдан иборат бўлмиш ўз мақсадимизга содиқ қолдик. Ўз худбинлигимиз учун чин юракдан тавба қилиш ва Худонинг донолигига қулоқ солиш орқали, бизнинг никоҳимиз ва севгимиз мустаҳкамланганини ва буюк қудрат даражасигача ўсганини кўрмоқдамиз.

Бизнинг ҳаётга назаримиз – бизни ўша қийин фаслдан олиб ўтган, олдинга ундайдиган кучлардан бири эди. Биз ҳаётга саксон ёки етмиш йил оралигидаги вақтга қарагандек қарамаймиз: биз унга абадийлик истиқболи орқали қараймиз. Абадийлик билан таққослаганда, етмиш ёки саксон йил, бор-йўғи бир лаҳзадир. Муқаддас Ёзув, Раббий Исонинг хочига нисбатан бўлмиш муносабатимиз, абадийликни қаерда ўтказишимизни белгилашини ўргатмоқда; бироқ масиҳийлар сифатидаги ҳаёт тарзимиз, абадийликни қандай ўтказишимизни белгилайди. Ҳаворий Повул шундай деб ёзмоқда:

“Ҳа, биз дадил бўлиб, бу танадан йироқлашишни ва Раббийда жо бўлишни хоҳлаймиз. Чунки ҳаммамиз танада яшаган пайтимизда қилган яхши ёки ёмон ишларга қараб қаримтағизни олиш учун Масиҳнинг ҳукм курсиси олдида ҳозир бўлишимиз керак” (2 Кор. 5:8-10).

Ҳаворий Повул имонлиларга мурожаат қилаётганлиги аниқ кўриниб турибди, чунки имонсизлар ўз таналарини қолдирганларида, улар Худонинг хузурига қўтарилмайдилар. Ҳаворий Повул, Раббий Исонинг кутқарувчи инояти орқали Худонинг оиласига келган одамларга гапирмоқда. Биз Унинг қаршисида туриб, барча қабул қилган қарорларимиз ва имонли бўлган ҳолда қандай ҳаёт кечирганимиз учун Унга жавоб берамиз. Раббий Масиҳнинг бизларга чиқарган ҳукми абадий мукофотларга ёки абадий йўқотишларга олиб келади. Ҳаётимизнинг барча меҳнатлари ёки ёниб кетади, ёки биз абадий мукофотни оламиз, ҳатто, Раббий Исонинг ёнида бутун абадият ҳукмронлик қиламиз. Бу асосий таълимотни билишимиз, бизга манзилга элтадиган йўналишдан чекин-

масликка ёрдам берар эди. Бироргамиз ҳам Раббий Исонинг тахти каршисида нима учун Унинг никоҳ дурдонасини булғганимиз ҳақида жавоб беришни истамаган эдик (Ҳукм Жойи ҳақида кўпроқ, Жон Бивернинг “Абадийлик ҳаракатга бошлаётганлар” китобида ўқинг).

Худони ҳурмат қилишдан кейин турадиган бизнинг иккинчи мақсадимиз, сафаримизнинг охирида, унинг бошидан кўра бир-биримизни кучлироқ севадиган эр-хотинга айланиш эди. Бу мақсад бизни, қийин даврларни енгиб олдинга юришга ва ҳатто севгини ҳис қилмаганимизда ҳам бир-биримизни севишга мажбур қилар эди. К. С. Льюис шундай деб ёзган эди:

“Севги бу – ирода кўлаб турадиган ва одат мустаҳкамлайдиган кучли иттифоқдир; у иккала жуфтлар ҳам Худодан сўраб, Ундан олган иноят туфайли (масихий никоҳларда) мустаҳкамлангандир. Улар ҳатто бир-бирларига ёкмаган вақтларида ҳам, бу севгини ҳис қила оладилар”.

Ўз-ўзидан маълумки, биз бир-биримизга ёкмаган вақтлар ҳам бўлган. Аммо, биз ўша машаққатли онларни босиб ўта олишимиз учун, Худо бизларни Ўзининг инояти билан куршаб олди ва У сизлар учун ҳам худди шундай қилади. Бугунги кунда биз бир-биримизга ёкамиз ва бир-биримизни тўйимиз кунидан-кунга кўпроқ севамиз, – бу ҳақиқат! Боз устига, келгуси ҳар ўн йиллик давомида, бу севги янада кўпроқ бўлишини сабрсизлик билан кутмоқдамиз.

ХУДО ЁЗИБ БОРМОҚДА

Ресторандаги салфеткаларга ўз орзуларимизни ёзаётиб, ҳали ўша пайтларда ҳали бўлмаган фарзандларимизни қандай тарбиялашимиз ҳақида гаплашдик. Бизинтизомни қандай тутишимизни, уларга нимани рухсат бериб, нимани рухсат бермаслигимизни, мажбуриятларни ва уйдаги хоналарни қандай тақсимлашимизни муҳокама қилдик. Биз меросимиз ҳақида ва фарзандларимизга ҳамда набираларимизга бизларнинг қарорларимиз қандай таъсир қилиши ҳақида гаплашдик. Уларга руҳий ва моддий мерос бериб кетиш биз учун муҳим эди (Ҳик. 13:22га қаранг).

Биз келажакдаги уйимизни тасаввур қилдик. У катта ва чиройли бўладими, бунинг аҳамияти йўқ эди. Биз уйимиз меҳмондўст ва шинам бўлишини ҳамда уйимизга кирганларида, одамлар ўзларини хавфсиз ҳис қилишларини истар эдик. Биз уйимиз шодликка тўла бўлишини ва фарзандларимиз уйга ўз дўстларини олиб келишларини истар эдик.

Биз шунингдек, ўз даъватимизни ва у, эр-хотинлик муносабатлари ривожланишига қандай таъсир қилишини муҳокама қилдик. Биз эркакларнинг ва аёлларнинг ролини муҳокама қилдик. Биз қарзларга кириб қолмаслик учун маблағимизни қандай идора қилишни ҳал қилдик. Биз, қўлимиздаги салфеткаларда ёзилган ёзувлар, биз қурмоқчи бўлган ҳаётнинг чизмаларига айланганини сезмагунимизча, ҳамма нарса ҳақида гаплашар ва яна гаплашар эдик. Биз қоғоз парчаларида режалар тузаётган бир пайтда, Худо ҳам қаердадир уларни ёзиб қўяётганини ўйлаш бизга ёқар эди.

“Лекин Худодан кўрқадиганлар бир-бирларига: “Раббий бунга диққат қилади. Раббидан кўрқадиганлар ҳақида ва Унинг номини ҳурмат қиладиганлар ҳақида Худонинг ҳузурда хотира китоби ёзилмоқда”, – дейишади” (Мал. 3:16).

Эр-хотинлик ҳаётимизнинг ўша биринчи кунларида, биз кўп масалалар ҳақида гаплашган эдик. Худо биз гапирган барча сўзларни ёдида тутар эди ва ҳатто, биз ўзимиз бу режаларимизни эсдан чиқарганимизда ҳам Худо уларни амалга оширди. Худо Ундан кўркувчиларнинг сўзларини ёзиб боради. Сиз ўз эр-хотинлик ҳаётингизнинг харитасини ҳаётнинг Муаллифини ҳурмат қилувчи қилиб чизганингизда, Самолар буни ҳисобга олади.

5-кун

ЎЗ РУҲИЙ МАНЗАРАНГИЗНИ ЁЗИБ ҚЎЙИНГ

“Сен кўрадиган ваҳийни ёзиб қўйгин ва ўқийдиган ундан ўта олиши учун лавҳаларга яққол чизгин” (Ҳаб. 2:2, инглиз тилидан замонавий таржима).

Яна шуни такрорлаймизки, ўз никоҳингизнинг руҳий манзарасини, яъни тасаввурингизда никоҳингиз қандай бўлишини ёзиб қўйиш ҳеч қачон кеч эмас. Токи сизда қандайдир аниқ ва тушуниш учун осон бир нима пайдо бўлмагунича, уни ёзишга ва қайта-қайта ёзиб чиқишга кўркманг. Аниқ руҳий манзара бутун йўлингизни маррагача босиб ўтиш учун сизга зарур бўлган кучни беради.

Илтимос, ўз эрингиз (хотинингиз) (ёки келажакдаги эрингиз, хотинингиз) билан никоҳга нисбатан сизларнинг умумий руҳий манзарангиз ҳақида гаплашиб олиш учун озрок вақт ажратинг. Агар сиз уйланмаган ёки турмушга чикмаган бўлсангиз, унда ҳозирнинг ўзиданок ўз томонингиздан руҳий манзарангизни ёзишни бошланг. Сиз орзу қила олишингиз мумкин бўлган жойни топинг. Ўз истакларингиз ва келажакда кутаётган нарсалар ҳақида аниқ бўлинг. Сиз учун мутлақ кадр-кимматга эга бўлган қадриятларингизни белгиланг ва катта-катта орзу қилишдан кўркманг! Бу манзара олдинда келаятган кунларингизда сизнинг йўл кўрсатувчи юлдузингизга айланади.

Никоҳ – бу старт ва марраси оралиғида ўн йилликлар бўлган узок масофага югуришдир. Жуда ҳам кўп жуфтлар қисқа орзуларга эгадилар. Улар уй сотиб олишни ва болаларни тарбия қилишни орзу қилдилар ва бу буюк орзулардир, аммо бундай орзулар узокқа олиб бора олмайди. Нимадир бундан-да буюкроғи бор. Орзу қилишни тўхтатманг!

Ёдингизда бўлсин, сиз ва сизнинг турмуш ўртоғингиз бу югуришда биргаликда иштирок қилмоқдасизлар, сизлар бир-бирингиз билан мусобақалашаятганингиз йўқ. Бутун йўлни ёлғиз югуриб ўтишининг имкони йўқ, шунинг учун гуруҳда ишлаш жуда ҳам муҳим. Агар эр-хотинлик ҳаётингизнинг бошланиш йўли қийин бўлган бўлса, унда, унинг охири бошидан кўра муҳимроқ эканлиги сизни юпатсин. Лойиҳани чизиш сизга маррани белгилашга ёрдам беради. Бирор нимага интилиш учун руҳий манзарага, мақсадга эга бўлиш керак.

“Чунки ваҳий тайинланган вақтга *тегишлидир* ва охират ҳақида сўзлаб алдамайди. У кечиктирилса ҳам, уни кутгин, чунки албатта амалга ошади ва бекор қилинмайди. ...ҳақ одам эса ўз имони билан яшайди” (Ҳаб. 2:3,4).

Худо томонидан рухлантирилган руҳий манзара ўзининг амалга ошиши учун йўлак очиб, сизнинг олдингиздан боради. Агар сиз ўз руҳий манзарангизни доимо кўз ўнгингизда тутсангиз, у сизга панд бермайди. Шундай вақтлар келадики, Худо айтган сўзлар ҳақиқат бўлиши мумкин эмасдек туюлади. Сизнинг йўлингиз сизни, сиз истамаган ёки сиз мўлжалламаган жойга олиб келиши мумкин. Ўз йўлингизни Худога ишониб топширинг, уни яқунлаш учун сизга қандай ёрдам беришни У билади. Руҳий манзарани инъом Қилувчининг кучи муҳтожлик онларида сизни мустаҳкамлайди. Аммо сиз бу руҳий манзарани қалбингизда сақлашингиз керак.

Сизнинг режангиз жонли, нафас олувчи ва органик ҳужжат бўлсин. Бунинг маъноси – у ўзида икки нарсага эга бўлиши керак деганидир:

Аниқ белгиланган негизлар

Сизнинг руҳий манзарангизга зарур чизгини, масалан: “Бизнинг эр-хотинлик иттифоқимиз Худони ҳурмат қилади” ёки “Энг аввало биз бир-биримизнинг эҳтиёжларимизни қондиришга интиламиз”, каби ромларни берадиган бағишланиш ва аниқ маслаглар. Булар сиз аввалдан келишиб оладиган ва қайта муҳокама қилмайдиган қарорлардир. Улар ўзгармас ва мурасасиз бўлади.

Ўсиш учун жой

Яхши режа барча саволларга жавоб бермайди. У аниқлик беради. Сизни олдинда нима кутаётганини фақат Худо билади, аммо Унинг Руҳи бошқаруви орқали сиз аста-секин Унинг режасининг турли жиҳатларини очишингиз мумкин. Вақт ўтиши билан, сизнинг руҳий манзарангиз ўлчамлари ўсиб боради, янги таърифга эга бўлади ва ҳар бир фаслнинг устунликларини ҳамда чорловларини ишлатишни бошлайди. Бу ўзгариш жабҳалари сиз фарзандларингиз ўсаётган пайтда уларни тарбиялаш учун сарфлаётган вақтни ёки бир-бирингизни хизмат поғонасида ва даъватда ўсаётганингизда қўллаб-қувватлашингиз йўлини ўз ичига олиши мумкин.

Мана булар – ўз никоҳингизнинг режасини ёзишингиз учун, биз сизларга қилишни таклиф қилаётган бешта амалий ҳаракатлар:

1. Ибодат қилинг.

Сизнинг сўзларингизни, фикрларингизни ва кутаётган нарсаларингизни У Ўз Руҳи билан тўлдиришини Худодан сўранг. Сизга умид ромларини беришини Ундан сўранг, чунки У уларни сизнинг имонингиз билан тўлдиришни истайди.

2. Илҳомни йиғиб боринг.

Муқаддас Ёзувнинг оятларини, мақолаларни, ҳикояларни, фотосуратларни, кўшиқларнинг сўзларини, журналлардан кесмаларни, хуллас сизни мустаҳкамлайдиган ҳамма нарсани сақлаб қўйинг.

3. Қерда орзу қила олсангиз, ўша жойга боринг.

Бундай жой, албатта, қимматбаҳо ёки оммабоп жой бўлиши шарт эмас. Бу сизнинг кўчангиз бурчагидаги оддий қаҳвахона ёки уйингиздан узоқ бўлмаган хиёбондаги хордиқ чиқарувчилар учун ўрнатилган ўриндиқ бўлиши мумкин.

4. Ўз мақсадларингизни аниқлаб олинг.

Улкан орзулар қилинг! Бугунги кундаги вазиятларингиз ёки ўтмишингиз суратлари билан ўзингизни чегараламанг. Маблағ, фарзандларнинг тарбияси, оилавий ҳаётнинг ривожланиш суръати, шахсий ривожланиш, руҳий ўсиш, ором ва хордиқ, хизмат поғонасида ўсиш, уй бўйича мажбуриятлар, жамоатнинг, шаҳарнинг ҳаётидаги иштирокингиз ва шунга ўхшаш бошқа мавзулар устида фикр юритинг.

5. Қўйилган мақсадларга қандай қилиб эришишни аниқлаб олинг.

Руҳий манзарангизни ёзиб олганингиз заҳоти, ўз ҳолатингизни баҳолашни бошланг: сиз етиб боришни истаган жойингиздан қанчалик узоқда турибсиз? Ҳозирги ҳолатингизни баҳоланг ва сизни сафарингизда асрайдиган батафсил стандартларни, кадамларни ва ўзгаришларни ишлаб чиқинг.

Сизнинг режангиз ҳаётингизнинг кўп фасллари учун муҳим бўлади. Мақсадларни ёдда тутган ҳолда, қуйидаги саволларга жавоб беринг:

Бизлар қуйидаги ҳолатда бўлганимизда бизнинг никоҳимиз қандай бўлади?

Ҳали фарзандларга эга бўлмаганимизда...

Кичкина болаларни тарбия қилаётганимизда...

Ўсмирларни тарбия қилаётганимизда...

Фарзандларимиз инларидан учиб чиққанларида...

Набираларимиз билан роҳатланаётганимизда...

Охирги фаслимизга бирга кирганимизда...

Агар сиз уйланмаган ёки турмушга чиқмаган, учрашаётган ёки унаштириб қўйилган бўлсангиз, сиз қуришни истаган келажакдаги никоҳни тасаввур қилинг.

Сиз маблағ, фарзандларни тарбиялаш ва бошқа соҳаларда мақсадлар қўясиз. Булар йирик вазифалар ва сиз уларни ўзингизнинг кундалик стандартларингиз, қарорларингиз ва одатларингиз ёрдамида қўллаб турасиз. Навбатдаги саволларга қандай жавоб беришни ўйлаб кўринг:

Ойлик бюджетни қандай ва қачон тузасиз?

Меҳнат таътилингизни қаерда ва қандай ўтказасиз ва уни қандай режалаштираасиз?

Қандай биргаликда дам оласиз?

Қай йўсунда ўз турмуш ўртогингиз билан учрашувга боришни давом эттираасиз?

Ўз турмуш ўртогингиз билан келишмовчиликларни қандай ҳал қиласиз?

Ўз фарзандларингиз билан қандай вақт ўтказасиз?

Ўз фарзандларингизни қандай интизомга соласиз?

Ҳар бирингиз ўз хизмат погонангизни уйдан ташқарида қуришни истайсизми? Агар шундай бўлса, унда бу ҳаётнинг турли фаслларида турлича амалга оширадими? Касб соҳасида ва бошқа асосий мақсадларда бир-бирингизни қандай қўллаб-қувватлайсиз?

Қандай маълумотга эга бўлишга ҳаракат қиласиз? Ўз фарзандларингизга қандай маълумот беришга ҳаракат қиласиз?

Сизнинг фарзандларингизга қандай дам олиш имкониятлари бўлади?

Уларнинг қизиқишлари ва қобилиятлари ривожланишига қандай ёрдам берасиз?

Қандай қилиб ўз жисмоний соғлигингизни қувватлайсиз? (Жисмоний машқлар, дам олиш, тўғри овқатланиш ва ҳоказо).

Қандай қилиб ўзингизнинг руҳий соғлигингиз ҳақида гамхўрлик қиласиз?

Қандай қилиб ўз фарзандларингизга Худони таниб-билишни ўргатасиз?

Сизнинг никоҳингиз ва оилангиз атрофингиздаги одамларга қай йўсинда фойда келтиради? (Жамоатингизга, районингизга, кварталингизга, иш жойингизга ва ҳоказо).

Биз аввалроқ айтиб ўтганимиздек, режангизнинг аниқ чизгилари, сиз доноликда ўсишингиз ва тажриба орттиришингиз даражасида ўзгара бориши ва ривожланиши мумкин. Бу нормал ҳолат. Бироқ, ромларни белгилаб чиқишингиз ва келажакдаги ҳаётингизда пойдевор бўлиб хизмат қиладиган стандартларга ўзингизни бағишлашингиз муҳимдир.

ЭВЕРЕСТ ТОҒИГА КЎТАРИЛИШ

Тайёрага ўтираётган жуфтни тасаввур қилинг. Қувонган ҳолда, улар саёҳатга бормоқдалар, лекин қаерга бораётганлари ҳақида заррача тасаввурга эга эмаслар. Улар фақатгина тайёра уларни қандайдир ажойиб

саргузаштга учуриб кетишини билишади. Улар қандайдир илиқ иқлим-ли ўлкаларга бораяпмиз деб ўйлайдилар, шунинг учун фақат чўмилиш кийимини оладилар ва оқшомлари салқин бўлиши эҳтимолига қарши, бир жуфтгина иссиқ кийим оладилар. Узоқ соатлар учганларидан сўнг, улар манзилларига етиб келадилар ва Непалга қўнганларини билиб қоладилар. Улар иссиқ ўлкага бораяпмиз, деб ўйлаган эдилар, аслида эса, улар Эверест тоғига чиқишларига тўғри келар экан. Албатта, улар бундай хавфли ва қалтис саёҳатга тайёр эмаслар, шунинг учун зудлик билан уйга қайтадилар.

Кўплар никоҳни чўмилиш ҳавзасига саёҳат деб қабул қиладилар, лекин у кўпроқ тоғ чўққисини забт қилишга ўхшайди. Бу ҳам мукофот, ҳам лаззатдир, лекин жараёнинг ўзи оғир меҳнатдир. Бундай ўхшатма бироз кулгули туюлса ҳам, статистика бўйича, эр-хотинлар иттифоқларининг ўлими даражаси Эверест тоғи чўққисини забт этаётган алпинистлар сонидан тахминан йигирма беш марта кўпдир.

Нима учун Эверест тоғига кўтарилаётганлар эр-хотин жуфтлардан кўра анча муваффақиятлилар? Чунки уларда ўз саёҳатларининг руҳий манзараси, яъни саёҳат ҳақида тасаввур бор ва улар нимани кутишлари лозимлигини биладилар. Уларни паст ҳарорат, ҳавонинг сийраклашуви, шиддатли шамоллар кўрkitмайди. Афсуски, жуда кўп оилалар воқеликка асосланмаган нарсаларни кутишлари ва оила ҳақида руҳий манзара, яъни аниқ тасаввур етишмаслиги туфайли мағлубиятга учрайдилар. Шунинг учун ўз режангизни ишлаб чиқиш учун ҳозир ўз вақтингизни сарфлашингизда чуқур маъно бор.

БУНИ ЯХШИ АМАЛГА ОШИРИШ

Сизнинг тарихингиз ривожланиши жараёнида, Худо руҳий манзара, яъни тасаввурингиз чегараларини кенгайтира боради ва унга гўзал чизмалар қўшади, лекин У ҳеч қачон сизнинг эр-хотинлик ҳаётингизни бузмайди. Синовлар Худонинг сизнинг тарихингизни барбод қилиш ҳаракати бўлиб туюлиши мумкин, сизда ғазаб ҳамда ҳафсаласи пирлик би-

лан Ундан хафа бўлиш васвасаси пайдо бўлиши мумкин. Лекин билинг: сизнинг синовларингизнинг муаллифи Худо эмас, Худода ҳамма нарса эзгулик учун хизмат қилади (Рим. 8:28). Унинг инояти ва Руҳи ҳеч қачон сизни тарк этмайди ва У сиз ўта олмайдиган синовлардан ўтишингизга йўл қўймасликни ваъда берган.

“...Худо эса содиқдир, У қучингиз етмаган васвасага тушишга йўл қўймайди, лекин васваса пайтида бардош беришингиз учун халос бўлиш йўлини ҳам беради” (1 Кор. 10:13).

Баъзан ҳамма нарса бўлақларга парчаланиб кетаётгандек туюлади, лекин сиз умидни маҳкам тутсангиз, ҳар қандай бўронларни енгиб ўтасиз. Ҳамма нарса айтиб ва қилиб бўлинганидан сўнг, сиз Устознинг сизга йўналган сўзларини эшитасиз:

“Яхши иш, яхши ва содиқ қул!” (Мт. 25:23).

Устоз: “Баркамол иш”,– деяётган эмас, У: “Яхши иш”,– демоқда, бу қизиқ, шундай эмасми?Бизлардан ҳеч биримиз ўз ҳаётимизни баркамол яшай олмаймиз. Лекин уни яхши яшаш мумкин, никоҳда ҳам худди шундайдир. Бу шуни билдирадики, У бизларга тайёрлаб қўйган энг яхши нарсаларни олиш учун биз никоҳда соғлом фикр билан, бўйсунувчан камтарликни сақлаган ҳолда, ўз хатоларимиздан ўрганиб ва Худонинг иноятида олдинга интилиб яшашимиз лозим. Агар сиз шундай яшашга қарор қилсангиз, унда сизнинг никоҳингиз шунчаки жон сақламайди. У гуллаб-яшнайдди. Худо сиз ҳақингизда охиригача ғамхўрлик қилади.

“Сизларнинг ҳар бирингиз умидга ишончи комил бўлиши учун охиригача шундай ғайрат кўрсатишингизни хоҳлаймиз, токи сизлар ялқов бўлиб қолманглар, лекин имон ва сабр-тоқат билан ваъдаларни мерос қилиб олганларга тақлид қилинглар” (Ибр. 6:11,12).

Худо сизнинг никоҳда Унинг ваъдаларини мерос қилиб олишингизни истайди. Унинг Руҳи сизга бераётган умидга таянинг. Турмуш ўр-

тоғингизга чидамли бўлинг, ўз никоҳ иттифоқингизга ишонинг. Шунда Худо икки нафар номукамал одамлар орқали нималар қила олишини кўриб, лол қоласиз. Худо тарихлари қандай бошлангани ҳақида эмас, балки қандай тугаши ҳақида бўлган никоҳларни қуришни иштиёқ билан истайди.

ЯРАТИЛИШ ЖАРАЁНИДАГИ НОЁБ АСАР

*“Зеро биз Худо азалданоқ тайёрлаган яхши ишларни бажаришимиз учун
Исо Масиҳда яратилган Унинг ижодимиз”.*

— Эфесликларга 2:10

Худо яратган ҳамма нарса, шу жумладан, сизнинг никоҳингиз ҳам маълум мақсадга эгадир. Сизнинг ҳаётингизга Ўзининг Руҳининг шахсий иштироки орқали У сизнинг никоҳингизни Унинг иноятининг ноёб асари қилмоқчи.

Эсга олинг, сиз ҳали уйланмаган, турмушга чиқмаган ва унаштирилмаган вақтингизда ўз никоҳингизни қандай тасаввур қилар эдингиз? Муқаммал никоҳнинг қандай тимсолларини юрагингизда ва онгингизда сақлар эдингиз?

Сизнинг никоҳингиз ўша орзуйингиздан нақадар фарқ қилади?

Худо никоҳ иттифоқининг аҳд муносабатлари бўлишини режалаштирган. Бу аҳдни бутун умрга “ўлим ажратмагунича” тузадилар. Бу аҳдда ҳар бир томон бошқа томонга бўйсунди ва эга бўлган ҳамма нарсасини беради. Бир кишининг қийинчиликлари бошқасининг қийинчиликларига айланади, ҳар бири ўз шеригининг эҳтиёжларини қондиришга ва уни ҳимоя қилишга ваъда беради.

Адиблар ва нотиклар бўлмиш **Боб ҳамда Одри Мейснер** аҳд ҳақидаги ўз ваҳийлари билан ўртоқлашганлар:

“Аҳд – бу Худонинг ишидир. Муқаддас Ёзув аҳдда яшашнинг дуо-баракатлари ҳақида аниқ сўзлайди, у Худонинг иноятини, моддий

эркинликни, хавфсизликни, комил ишончликни, узоқ ҳаётни, соғлиқни ва художўй хулқ-атворни ўз ичига олади!... Ҳақиқий аҳд муносабатларида ўз хатоларини тан олиш, ҳаётнинг қийинчиликларига қарши туриш осон, чунки биз биламиз: бизни ростгўйлигимиз учун рад қилишмайди. Бизнинг турмуш ўртоғимизга ҳам, бизлар қийинчиликлардан биргаликда ўтаётган эканмиз, омадсизликларни енгишга ёрдам бериш учун ҳақиқатни севгида айтиш осон бўлади. Масиҳдаги ҳаётнинг ажойиб аҳди шундайдир”.

Худо сизнинг аҳдингиз ҳақида нима дейди? Ўзингиздан сўранг: “Мен никоҳда аҳдга биноан яшайманми? Мен аҳдли никоҳда яшаш учун нима қилишга тайёрман?” Ибодат қилинг ва Муқаддас Рухдан сизга таъсир қилиши ва куч беришини сўранг.

Сизнинг аҳдга асосланган никоҳингизга нисбатан Худонинг буюк мақсади бўлиб, бу мақсад эр-хотинларнинг ўзларидан анча узоқроққа боради. У эр-хотинлик иттифоқи севги ва ҳақиқатни, масалан, Иброҳим ва Соранинг иттифоқи каби анча йироқ келажакка тарқатишини истайди. Ўзингиздан ва Раббийдан сўранг: “Менинг никоҳим кимга таъсир қилмоқда? У қандай таъсирга эга?”

Бир оз тўхтанг ва ибодат қилинг. “Муқаддас Рух”, Сенинг аҳдинг менинг болаларимга, набираларимга ва Сен менинг таъсирим доирасида жойлаштирган одамларга тарқалиши учун Сенинг аҳдингнинг чегараларини қандай кенгайтиришим мумкин?

Худонинг қаршисида сукут сақланг. У ҳозир ва кейинги кунларда нима дейишига қулоқ солинг. Унинг насиҳатларини ёзиб олинг ва итоат қилиш учун Унинг иноятини сўранг.

ЎЧОҚДА ЭРИТИЛГАНЛАР

“Дустлар, ҳаёт жуда қийин бўлиб борганида, Худо мени тарк этди, деган хулосага келишга шошилманг. Бунинг ўрнига, Исо Масих бошидан кечирган қийинчиликларга яқин қийинчиликлар орасида эканлигингиздан қувонинг. Бу руҳий покланиш жараёнидир, бунинг ортидан шухрат кечикмасдан келади”.

— 1 Петъор 4:12,13, The Message, инглиз тилидан таржима.

Никоҳ – бу руҳий покланиш жараёнидир, Худо – Покловчидир. Сизнинг муаммоларингизнинг манбаи У эмас, лекин сизни ва сизнинг турмуш ўртоғингизни Масихга кўпроқ ўхшаш қилиш учун У муаммоларни ишлатади.

Келинг, ростдан айтамиз: ҳеч ким синовларни яхши кўрмайди. Агар кўлимиздан келса, бизлар синовларни четлаб ўтган бўлар эдик. Лекин қийин йўлдан маъно бор.

Вақт танлаб, синовларнинг устунликлари ҳақидаги куйидаги ҳақиқатлар ҳақида фикр юритинг. Бизлар Муқаддас Ёзувдан бир неча оятларни олдик ва уларни бевосита никоҳга қўлладик.

“Аmmo У менинг йўлимни билади (менинг эримнинг/хотинимнинг ҳам); У мени (менинг эримни/хотинимни) синаганида, мени буткул айбсиз деб эълон қилади, олтин каби тоза чиқаман”.

— Аюб. 23:10, TLB, инглиз тилидан таржима.

“Сен бизларни синадинг (мени ва менинг эримни/хотинимни) Худойим, бизларни қумушни эритгандек эритдинг ...Бизлар оловга ва сувга кирдик, Сен бизларни фаровонликка ҳамда чексиз тўқисликка олиб келдинг”.

— Сан. 65:10,12, TLB, инглиз тилидан таржима.

“(Эрлар ва хотинлар), сизларга турли томонлардан синовлар ва чорловлар келганида, буларни тўлиқ инъом деб қабул қилинглр. Сиз биласизки, босим остида, сизнинг имонлилик ҳаётингиз очилади ва ўзининг ҳақиқий рангини кўрсатади. Шунинг учун бирор нарсадан ҳали етилмасдан чиқишга ҳаракат қилманг. Синовлар ўз ишини қилишига руҳсат беринг, токи сиз бирор томондан камчиликсиз қолмасдан етук ва яхши ривожланган бўлинг”.

— Ёк. 1:2-4, The Message, инглиз тилидан таржима.

“...Ахир олтин ҳам олов билан синалади, гарчи олов уни барбод қилиши мумкин бўлса ҳам; сизларнинг имонингиз эса олтиндан қимматроқдир ва унинг ҳақиқийлиги синалаши ҳамда тасдиқланиши керак, токи сиз (сизнинг эрингиз/хотинингиз ҳам) мақтов, шараф ва иззат ола олинг...”

— 1 Пет. 1:7, инглиз тилидан замонавий таржима.

Сиз ҳозирги вақтда турмуш ўртоғингиз билан ўтаётган азоблар ўчоғи (келишмовчиликлар) ни қисқача таърифланг.

Муқаддас Ёзувдаги мазкур оятлар орқали Муқаддас Рух сиз, сизнинг эрингиз (хотинингиз) ҳақингизда ва сиз бўлган вазият ҳақида нималарни кўрсатмоқда?

Агар сизнинг эрингиз (хотинингиз) яхши эмас, деб ўйласангиз, сизнинг ҳаётингиз ўзгармайди. Сиз ўзингизда нимани ўзгартиришингиз кераклигини билиб олганингизда ўзгаришлар бошланади. Тўхтанг ва ибодат қилинг: “Муқаддас Рух, менинг юрагимда ва онгимда нима содир бўлмоқда? Сен нимани ўзгартиришни истайсан? Мен ўзим ҳақимда нимада янглишяпман? Сенинг овозингни эшитишга ва Сўзларингга бўйсунишга ёрдам бергин. Исо Масих номи билан. Омин”.

Муқаддас Рух менга ўзим ҳақимда очаётган ҳақиқат:

Муқаддас Рух мени қилишга руҳлантираётган ишлар:

ИМОН, УМИД ВА БЎЙСУНУВЧАН КАМТАРЛИК

“Умиднинг манбаи бўлмиш Худо сизни имонингиз орқали қувонч ва тинчлик билан тўлдирсин, токи Худонинг Руҳи кучи билан сизнинг умидингиз тўхтовсиз ўссин”.

— Рим. 15:13, замонавий таржима.

Имон ғаройиб никоҳ учун қурилиш ғишлари билан таъминлайди, умид эса уни яратишнинг чизмасидир. Умиднинг манбаи бўлмиш Худо сизга ва сизнинг турмуш ўртоғингизга ишонади. Агар сиз Унга буткул ишонсангиз, У сизга Ўз чизмасини беради ва сиз орзуингиздаги никоҳни қуришингиз учун куч беради.

Чўпон ва адиб **Ф.Б.Мейер** ўзининг “Иброҳим ёки имонга бўйсунмиш” китобида шундай тушунтиради:

“Имон – бу жажжи уруғ бўлиб, унда барча ноёб муаттар ҳидлар ва масиҳийлик ҳаётининг ғоят гўзал турфа ранглари жойлашгандир. У Раббий унга қўл тегизиши ва уни дуо қилишинигина кутиб турибди. Агар одамда имон бор бўлса, гап фақатгина ичкарида жойлашган нарса қачон ривожланиши ва ўсишидадир... Имон бизларни Худонинг Ўғли билан шу қадар кучли боғлайдики, биз абадий У билан бир бутун бўлиб қоламиз ва Унинг хулқ-атворидаги бор шараф... бизларга ҳисобланади”.

Шундай қилиб, имон нима? У қаердан пайдо бўлади? Ўз ҳаётимизда унинг ўсишини қандай кўришимиз мумкин? Мазкур лавҳаларни диққат билан ўқиб чиқинг ва Муқаддас Руҳ сизга очадиган нарсаларни ёзинг.

Римликларга 1:11,12; 10:17; 12:3 • Ибронийларга 11:1,6 • Эфесликларга 2:8 • Колосаликларга 2:6-8.

Имон билан бирга сизга умид – никоҳ иттифоқи учун Худо томонидан берилган чизма ҳам керак. Бир оз тўхтаг ва ибодат қилинг: “Раббий, менга ва менинг хотинимга (эримга) бизнинг никоҳимиз учун Ўз илоҳий чизмангни бергин. Иброҳимга самодаги юлдузларни кўрсатганинг каби бизларнинг юракларимизга, бизларга тушунарли бўлган ва абадий ёдда қоладиган тимсолни чизгин. Исо Масиҳ номи билан. Омин”. Раббий сизга нималарни очишига қаранг, қулоқ солинг ва ёзиб олинг.

Сиз имон ва умидни олишингиз учун керак бўлган бир асосий фазилат бор. Бу бўйсунувчан камтарликдир. Бўйсунувчан камтарлик дейди: “Раббий, мен Сенсиз ҳеч нима қила олмайман, лекин Сен билан бирга ҳамма нарса қила оламан”. Агар сизнинг юрагингизда бўйсунувчан камтарлик ҳукм сурса, Худо сизнинг никоҳингиз учун тайёрлаб қўйган ҳамма аъло нарсалар учун эшик кенг очикдир!

Ўн тўққизинчи аср чўпони ва адиби **Эндрю Мюррей** шундай деган: “Исо Масиҳ ерга бўйсунувчан камтарликни қайтариш учун келди, токи бизларни Ўзига дахлдор қилсин ва шу билан бизларга нажот берсин ...Унинг бўйсунувчан камтарлиги – бизнинг нажотимиздир. Унинг нажоти – бизнинг бўйсунувчан камтарлигимиздир. ...Фақатгина Масиҳнинг илоҳий бўйсунувчан камтарликда бўлиши орқали бизлар ҳақиқий бўйсунувчан камтар бўла оламиз”.

Қуйидаги оятлар устида диққат билан фикр юритинг. Худо сизга нималарни очмоқда?

Матто 11:28-30 • Юҳанно 13:1-17 • Филиппиликларга 2:1-11 • Ёқуб 4:6 • 1 Пет. 5:5.

“...Доимо камтар ва мулойим бўлинглар. Бардош билан, севги билан бир-бирларингизга чиданглар. Бор кучингиз билан Рухнинг бирлигини сақлашга ҳаракат қилинглар, уни тинчлик ришталари билан мустаҳкамланглар”.

— Эф. 4:2,3, замонавий таржима.

БИРГАЛИКДА УЛКАН НАРСАЛАРНИ ОРЗУ ҚИЛИНГЛАР

“Бир кишидан икки киши афзал, чунки уларнинг меҳнатлари учун яхши мукофот бор. ...Агар бир кишини кимдир енгмоқчи бўлса, икки киши унга қарши тура олади. Уч толадан ўрилган ип тезда узилмайди”.

— Воиз 4:9,12

Яшаш ва никоҳнинг кенглигидан лаззатланиш: ҳар бир эр ва хотин учун Худонинг режаси айнан шудир. Агар сизнинг эр-хотинлик иттифоқингиз орасида Унинг Муқаддас Руҳи ҳукмронлик қилаётган бўлса, унда сиз улғворлик йўлидасиз!

Улкан қадамлар билан яшашни истайсизми? Улкан нарсаларни орзу қилиш учун вақт ажратинг. Бу бобнинг охирида, сиз ўз никоҳингизнинг мақсадини чизишингиз учун керакли ҳамма нарса бор. Ҳозир эса ана шу муҳим лаҳза учун тайёрланинг.

Сиз ва сизнинг эрингиз (хотинингиз) бирга боришни ва эркин орзу қилишни яхши кўрадиган бир неча ёқимли жойларни атанг.

Ўз жавобларингизни муҳокама қилинг, сўнгра, сизлар романтик учрашувга боришингиз мумкин бўлган жойлар ҳақида ўйланг.

Умумий орзулар сизларга бир-бирларингизга юракларингизни астойдил очишга ва Худонинг мақсади, инояти, донолиги, кучи билан сизлар биргаликда қила оладиган буюк ишларни тасаввур қилишга ёрдам беради. “Сизларнинг интилишларинг янада маҳсулдор бўлиши учун сизлар жуфт сифатида биргаликда яна нима қила оласизлар? – сўрашади адиблар **Билл ва Пэм Фаррел**. – Тиришқоқ бўлинг.. Сиз ҳақиқатан ҳам ўз мақсадингиз йўлидамисиз, буни билиш учун ўз орзусини қандай амал-

га оширишни тушунтирадиганмақсадларни ёзиб олиш керак. Мақсад аниқ...вокеликка тўғри келадиган... ва Худонинг ёрдами билан амалга оширса бўладиган бўлиши лозим”.

Бизлар мақсадни режалаштиришни эртанги кунги ўқиш учун лавҳада батафсил муҳокама қиламиз. Сизнинг юрагингизда ҳозир қандай мақсадлар бор? Ўйлаб кўринг, сиз бир-бирингиз билан муносабатларингиз учун, болаларни тарбиялаш учун, моддий барқарорлик учун, маълумот, иш поғонасида ўсиш, харидлар, уй қурилиши, нафақа ва бошқалар учун нималарни истайсиз?

Бизнинг никоҳимиз учун менинг энг катта орзуларим:

Бир-бирингиз билан ўз орзуларингиз ҳақида суҳбатлашиб бўлганингиздан уларни ёзиб кўйинг.

Менинг эримнинг (хотинимнинг) бизнинг никоҳимиз учун энг катта орзулари:

Сизларнинг орзуларингиз бирор соҳада бир-бирига тўғри келадими? Уларда нима умумий? Буни муҳокама қилинглар.

Бизлар кўпроқ қуйидаги нарсалар ҳақида орзу қиламиз:

Ёдда тутинг: “Худо ҳамма нарса қила олади, бу сиз тасаввур қила олганингиздан, тахмин қила олганингиздан ёки ўзингизнинг энг дадил орзуларингизда сўрай олганингиздан анча каттароқдир!” (Эф. 3:20, инглиз тилидан таржима.) Ўз орзуларингизни ибодатда Раббийга берингва Ундан сиз орзулар сари қўя оладиган аниқ кадамларни кўрсата бошлашини сўранг.

ЎЗ РУҲИЙ МАНЗАРАНГИЗНИ ЁЗИНГ

“...Сен кўрадиган ваҳийни ёзиб кўйгин ва ...лавҳаларга яққол чизгин”.

— Ҳаб. 2:2

Энди сиз бирга орзу қила бошлаганингиздан сўнг кўрган руҳий манзарангизни, яъни тасаввурингизда никоҳингиз қандай бўлиши лозимлигини ёзиб кўйинг. Руҳий манзарага эга бўлиш – бу ўз никоҳи учун ва Худонинг йўналтириши ҳамдаинояти билан сиз ва сизнинг турмуш ўртоғингиз ким бўлиши мумкинлиги ҳақида реал мақсадга эга бўлиш демакдир.

Адиб, профессор ва оилавий масалалар бўйича маслаҳатчи **Х.Норман Райт** руҳий манзара мавзусига ўзининг қимматбаҳо назарини таклиф этди:

“**Руҳий манзарани кўриш** – содир бўлаётган нарсалар, имкониятлар ҳақида зийрак билимларга эга бўлган ҳолда, келадиган нарсаларни олдиндан кўра билиш ва ўтмишдан қимматбаҳо дарслар олишни билдиради. Яна шуни айтиш мумкинки, руҳий манзарани кўриш – бу кўринмас нарсаларни кўришни ва уни кўринарлига айлантиришни билдиради. Бу – келажак кунларда ҳамма нарса қандайсодир бўлиши ёки қандай амалга ошиши лозимлигининг манзарасига онгда эга бўлишни билдиради. Руҳий манзарани кўриш – бу ҳали бўлмаган ша-роитларнинг тимсолидир. Бу ўтмишда ёки ҳозирги кунларда тўхтаб қолмасдан кўпроқ келажакка диққатини қарата олиш қобилиятидир. Руҳий манзарани кўриш – бу Худонинг кучи ва йўналтириши ёрдамида аълоқ келажак қуриш жараёнидир”.

Муваффақиятли никоҳнинг руҳий манзараси мутлақ негизларга эгадир. Сиз турмуш ўртоғингиз билан бирга ортага чекинмасдан амал қилишни истайдиган бир неча мезонларни ёзинг.

Бу рўйхат жанжалларни четлаб ўтиш, қарз олмаслик, доимо кечирришга тайёр бўлиш, ҳеч қачон бир-бирини паст урмаслик ва шунга ўхшаган бошқа қарорларни ўз ичига олиши мумкин.

Райтнинг руҳий манзарани кўришни таърифлашини қайта ўқиб чиқинг. У сизга нима ҳақида сўзламоқда? Сиз ўз никоҳингиз учун сиз ўз эрингиз(хотинингиз) билан келгуси йилда эришишни истаган қандай қисқа муддатли мақсадлар қўясиз?

Сиз ўз никоҳингиз учун қандай оралик руҳий манзарага эгасиз? Кейинги беш, ўн йилда қайси мақсадларга эришишни истар эдингиз? Ёдда тутинг, аниқ ва воқеликка мос келадиган мақсадлар қўйиш ва кўраётган нарсангизга диққатингизни қаратишингиз лозим.

Сизнинг никоҳингизнинг узоқ муддатга мўлжалланган руҳий манзараси нима? Кейинги йигирма, ўттиз йил ичида сиз қандай аниқ мақсадларга эришишни истар эдингиз? Нафақага чиқиш, набираларга эга бўлиш, хизмат, дам олиш вақтидаги машғулотлар, саёҳатлар ва бошқаларни ҳисобга олган ҳолда ёзинг.

“Лекин Мен режалаштираётган нарсалар бирданига содир бўлмайди. Секин, муқаррар равишда, аниқ руҳий кўрганнинг амалга ошадиган вақт келади. Гўёки секундек туюлса ҳам, тушкунликка тушмагин, чунки албатта амалга ошади, инкор этилмайди. Сабрли бўлгин! Бир кунга ҳам кечикмайди!”

— Ҳабақук 2:3, TLV, инглиз тилидан таржима.

МУҲОКАМА УЧУН САВОЛЛАР

Агар сиз бу китобни “Messenger” хизматидан «Никоҳ тарихи» материалларининг бир қисми сифатида ўқиётган бўлсангиз, унда марҳамат қилиб, 2 видеодарсни кўринг.

- 1| Кўплаб оилали жуфтлар шунчаки ҳаётни сақлаб қолиш ҳолатидадирлар. Лекин Худо бизнинг никоҳимиз шунчаки ҳаётини сақлаб қолишини хоҳламайди. У бизнинг никоҳимиз гуллаб-яшнашини хоҳлайди! Бир неча дақиқа давомида бир-бирингиз билан суҳбатлашинг. Нима учун никоҳингизнинг мақсади сиз билан турмуш ўртоғингиз кўра оладиган чегарадан чиқиши муҳим?
- 2| Албатта, сиз никоҳингизда қийинчиликларга дуч келасиз. Сиз билан турмуш ўртоғингиз – бир кишига айланиш жараёнини бошидан кечираётган икки нафар одамсизлар. Ибронийларга мактубда (12:2,3) бизларга қийинчиликлар билан ишлаш режаси берилган. Дикқат билан мазкур лавҳани ўқиб чиқинг ва бизларни олтин каби пок қилиш учун ўчоқда тозаландек тозалаб, Худо нимага эришмоқчи эканлигини аниқланг.

“Бизлар югураётган мусобақанинг асосчиси ҳамда тугатувчиси бўлган Исога кўз тикайлик. У буни қандай амалга оширганига қаранг. У Ўзи интилган мақсадни, Худода ва Худо билан ўша ажойиб маррани назаридан қочирмагани учун У Ўз йўлида ҳамма нарсага: хочга, шармандаликка, нимага чидаш керак бўлса ҳаммасига бардош бера олди. Ўзингизни имонда заифлашаётган хис қилганингизда, гунохкорлар томонидан шу қадар душманликка бардош берган Шахс ҳақидаги ҳикояни қайта ўқиб чиқинг. Бу сизнинг жонингиз учун катта қувват бўлади!”

— Ибр. 12:2,3, The Message, инглиз тилидан таржима.

- 3| Мағрурлик бизларни Худонинг энг ажойиб инъомларидан лаззатланишдан тутиб туради. Сиз мағрурликка сизнинг никоҳингиз мақса-

дини қай даражада чеклашига рухсат бердингиз? Сиз учун Худо режалаштирган никоҳда яшаш учун сиз қандай ўзгаришларни амалга оширишингиз керак?

- 4| Улуғворликка ўсиб бораётган бахтли, соғлом никоҳларнинг мақсади бўлади. Яхши мақсадни аниқ воқеликка тўғри келадиган режа билан мустаҳкамлаш мумкин. Ҳар бир жуфт ўз хусусий йўлини куради, эр ҳам, хотин ҳам ўзларини уни амалга оширишга бағишलाши. Никоҳингизнинг аниқ мақсад талаб қиладиган соҳаларини айтинг. Аниқ режани ёзиб олиш нима учун бу қадар муҳим ва фойдали? Ўз мақсадини вақти-вақти билан кўздан кечиришга тўғирлаб бориш нима учун муҳим?

Етақчиларга: Ўз гуруҳингиздан Ҳабақуқ 2:2,3; Ҳикматлар 29:18ни ўқишларини сўранг.

- 5| Матто хушхабариди (25:23) “яхши ва содик” кул ўз хўжайинининг хонадонини “яхши” бошқарар эди. Яхши никоҳда яшаш – бу мукамал никоҳда яшаш дегани эмас. Мукамал никоҳни кутиш бизни яхши никоҳда яшашдан қандай тутиб туриши мумкин? Бизнинг тушунчамиз бўйича, яхши никоҳ, яхши муносабатлар нима? Бизнинг хатоларга муносабатимиз қандай бўлиши керак?

БОБНИНГ ҚИСҚАЧА МАЗМУНИ:

- Сизнинг никоҳингизнинг тарихи фақат сиз ҳақингизда эмас. Сиз эр-хотинлик ҳаётингиз давомида таъсир қиладиган одамларни у ўз ичига олади ва келажак авлодларга мерос қолдиради.
- Никоҳ эркаклар ва аёллар Масиҳнинг суратига ўзгара олиши ва шаклланиши учун аъло муҳитни яратади. Бу Худони машхур қилиб, Унга буюк шухрат келтиради.
- Имон – бу ҳали воқеликка айланмаган ажойиб никоҳнинг қурилиш ашёларидир. Имон – бу чизма ёки Худо томонидан берилган руҳий манзара бўлиб, унга кўра қурилиш олиб борилади.
- Бўйсунувчан камтарлик Худонинг бизнинг ҳаётимиз учун аталган энг яхши баракатлари учун эшикни очади. Бўйсунувчан камтарлик орқали бизлар Худо режалаштирган никоҳнинг кенглиги ва улуғворлигини кўриш учун иноят (куч) оламиз.
- Никоҳингизнинг ҳозирги аҳволи қандай бўлишидан қатъий назар, у абадий бахтли никоҳга ўсиб бориши мумкин.
- Сизнинг никоҳингиз учун мақсадни: тирик, ҳаёт нафаси барқ уриб турган, вақт ўтиши жараёнида ўсадиган ва сизнинг умидларингиз, мақсадларингиз ҳамда ўзгармас мезонларингизни ўз ичига оладиган режани ёзиб олинг.

Кема сатҳини тозалаш

*Кема сатҳини тозалаш: маълум воқеа ёки мақсадга тайёрланиш,
халақит бериши мумкин бўлган ҳар қандай тўсқинликларни
бартараф этиш.*

1-кун

Мазкур денгизчилар термини жангга тайёрланишдан олдин кемада бериладиган буйруқ, яъни команда эди. Кема сатҳини тозалаш ҳақида буйруқ жаранглаганида, денгизчилар кемада эркин ҳаракат қилишга халақит бериши мумкин бўлган ҳамма асбобларни, арконларни ва бошқа нарсаларни олиб қўйиш кераклигини билар эдилар. Ҳозирги кунларда, бу термин бехалал ҳаракатлар учун амалга ошириладиган ҳар қандай тайёргарликни ифодалаш учун қўлланади.

Сўнгги бобда биз никоҳ ҳақида ҳали чизилаётган, жонли чизма терминларида сўзладик. Бу бобнинг мақсади – олдинга ҳаракат қилишга ва никоҳнинг кенглигига етишишга халақит берадиган ҳамма масалаларни ҳал қилишдир. Кемада, кема сатҳини тозалаш жараёнида, кема экипажи бўрон вақтида ҳамда ҳужум вақтида бирор нарсага тўқишиб кетмаслиги учун арконларни ечиб олади ва сокин сузиш вақтида осонгина сакраб ўтиш мумкин бўлган ҳамма кераксиз нарсаларни олиб қўяди.

Бизга келажакка йўлда сизни қувватлайдиган юк билан сузиш, сизни пастга тортадиган ёки ўтмишга лангар ташлашга мажбур қиладиган

хамма нарсани эса кемадан ташқарига улоктириб юбориш ғояси ёқади. Жуда кўп одамлар шунчаки “кемада тўқишадилар” ва қулайдилар эмас, балки улар кемадан ташқарига қулайдилар ва денгизда ғарқ бўладилар.

Гарчи никоҳда, эр-хотинларнинг камчиликлари бошқа жойдаги муносабатларга кўра кўпроқ очилса ҳам, Худонинг никоҳ ҳақидаги режаси нуқсонсиздир. Кемангизнинг елканлари осилиб қолиб, юки йўқолиб, кемада тешиklar пайдо бўлиб, арқонлар узилибу ўз курсидан қайтиб бўлмас даражада оғиб кетишини кутиб ўтирмасдан, сиз ўз йўлингизни ишонч билан ўтишингизни истаймиз.

Денгиз тимсоллари мавзусини давом эттириб, шуни қўшиб ўтмоқчимизки, муносабатларнинг асосий масалаларини оқилона ҳал этишни рад қилиб, биз гўёки денгизга кема тубида тикин тикиб қўйилган тешик билан йўлга тушамиз. Қандайдир вақт мобайнида у бизни қутқаради, лекин босим кучайганида, у босимга бардош бера олмайди.

Биз сизнинг йўлдан адашингизни ёки чўкишингизни истамаймиз. Биз истаймизки, сизнинг никоҳингиз ҳар қандай бўронга бардош бера оладиган Нухнинг кемаси каби бўлсин. Сиз олдинги бобни ўқиб, никоҳингизнинг режаси устида ишлаганингизда, балки белгиланган йўлга тушишдан олдин ечимини талаб қиладиган баъзи муаммоларни аллақачон тан олгандирсиз. Шундай қилиб, келинг, худбинлик, мағрурлик ва хафаликдан илдиз олган нуқсонни йўқ қилайлик. Келинг, бизни чеклаб турган ҳар қандай лаънат ва боғлаб турган қўрқувдан озод бўлайлик ҳамда умид бизнинг лангаримиз бўлсин.

БИЗНИНГ БОШЛАШИМИЗ

Биз кема сатҳини тозалаш нақадар муҳим эканлигини биламиз, чунки биз ўзимизнинг саёҳатимиз мобайнида буни қилмадик. Бизга оила қуришгача маслаҳат бериш маслаҳатхонасида берилган маслаҳатларга биз унча қулоқ солмадик. Бизнинг маслаҳатчимиз бизга оилавий келишмовчилик ва бўронларни қандай енгиш мумкинлиги ҳақида сўзлаганида, бизлар ўйлар эдик: “Жанжаллар? Бизлар ҳеч қачон жанжаллашмаймиз! Бизни Худонинг Ўзи бирлаштирди. Бу маслаҳатлар бизлар

бир-биримизни севганимиз каби бир-бирларини севмайдиган жуфтларга тегишли. Бизлар бундай эмасмиз. Худонинг кўли бизнинг ҳаётимиз устида”.

Бизнинг эр-хотинлик ҳаётимиз бошланганидан сўнг бир неча ҳафтадан кейиноқ муаммолар бошланди. Бизлар нақадар кучли адашганимизни тушуниш учун кўп ўйлаш шарт эмас эди. Бизлар беками-кўст эр-хотинлар деган фикрга тўлиқ ишонч билан оила қурдик, лекин тез орада бир-биримизнинг камчиликларимизни тобора пайқай бошладик. Бизлар жадал равишда бир-биримизни ўзгартиришга ҳаракат қила бошладик. Натижада, бизнинг дуо-баракали никоҳимиз икки нафар жуда мустаҳкам иродали одамлар орасидаги жанг майдонига айланди. Темир темирни чархламоқчи бўлганида учкунлар отилар эди.

Бизнинг никоҳ иттифоқимиз, аслида, заиф ва нозик эканини бизлар фаҳмламас эдик. Ҳа, бизлар бир-биримизга жуда содиқ эдик, лекин ўзимизга жуда баланд баҳо берар эдик, айниқса, чидам ва бағрикенглик намоён қилиш лозим бўлган вақтларда шундай қилар эдик. Бизларнинг ҳар биримизда биз тан олишни истаганимиздан кўра кўпроқ нуксонлар бор эди, яхши бўлган фазилатлар эса келажак қийинчиликларга қарши тура олиш учун ёмон мустаҳкамланган эди.

Бизлар Раббийга кема сатҳини тозалашига руҳсат беришнинг ўрнига, бир-биримизни тозалашни истар эдик. Ўзини айнан самода яратилган деб ҳисоблайдиган жуфт лаззатдан маҳрум эди. Жамоатда бизлар илгаригидек ўзимизни яхши эр-хотинларга хос тутишга ҳаракат қилар эдик, лекин уйда бизнинг ҳаётимиз кўпроқ WWF Monday Night Raw шоу-дастуридаги рингда кураш саҳнасига ўхшар эди.

Бизнинг биргаликдаги ҳаётимизнинг биринчи йилида, бизлар “интенсив суҳбатлашиш” ни амалда қўллаган давр бўлган эди. Бир куни Жон мени (Лиза), бизлар суҳбатлашиб бўлмагунимизча хонадан қўйиб юборишни истамади, шунинг учун менга кроватда ўтиришимни айтди. Мен эса унга кейинги кун эрталаб айтганимдан пушаймон бўладиган бирор гапни айтиб қўймаслик учун чиқиб кетмоқчи эдим. Жон менга ўтиришимни айтди, мен эса аллақачон турган эдим ва эшик томон бора-

ётган эдим, шунда у муносабатларни ҳал қилиш учун мени яна кроватга ўтқизмоқчи бўлди. Натижада, мен оёқда тура олмай, ерга қуладим.

Сўнг ерда турадиган лампани чангаллаб оёққа турдим. Менинг эрим кўзларига ишонмай менга қараб турар эди ва юз қиёфасида даҳшат акс этиб: “Сен бу билан нима қилмоқчисан?” – деб сўради.

Мен: “Билмайман”, – деб жавоб бердим.

Бу сахнанинг ўнғайсизлиги учун бизлар ўзимизга кела олдик ва осойишта суҳбатлаша олдик, лекин муаммонинг илдизи шундайлигича, ечилмай қолиб кетди.

Бир неча кундан сўнг мен бир дугонам билан тушлик вақтида учрашдим. У мендан кўра узоқроқ вақт оилали эди ва мен унга кўнглимни оча оламан ҳамда эрим билан жанжалларимиз ҳақида сўзлаб бера оламан, деб ҳис қилдим. Лекин унга лампа билан содир бўлган воқеа ҳақида ҳамма нарсани батафсил айтиб беришнинг ўрнига, узоқдан келишни маъқул кўрдим. Мен ундан: “Эрингиз билан сизнинг орангизда, охири сизни ерда турадиган лампани қутилмаганда чангаллаб олишингизга олиб келганкелишмовчилик бўлганми?” – деб сўрадим.

У менга шу қадар ҳайрат билан қарадики, гўё менинг саволим бемаънилик эди: “Йўк!”

Мен тезда: “Менда ҳам бўлган эмас!” – деб жавоб бердим.

Мен албатта, алдадим. Менинг дугонам балки менинг аниқ ғалати саволим ёрдам чақирғи эканини пайқагандир. Лекин бизларнинг иккимиз ҳам ўзимизни билмаганга солганимиз учун биз муаммоларимизни муҳокама қилишга журъат қила олмас эдик.

Биз Жон билан ўзимизни гўёки борадиган жойимиз йўқдек ҳис қилар эдик. Муаммолар йиғилиб борар ва тобора қийинлашар эди, лекин бизлар кимга мурожаат қилишни билмас эдик. Жамоатда бизлар жанжалларимизни яширар эдик ва оғриғимизни пинҳон тутар эдик. Бизлар муносабатлардаги ёриқ тобора катталашиб бораётганини кўриб турар эдик, лекин уни нима қилиш кераклигини билмас эдик. Умидсизлик ва уялиш туфайли бизларнинг муносабатларимиз ёмондан бадтарроқ сари ҳаракат қилар эди. Ахийри, уйдаги босим ўз чўққисигача ўсиб борди.

Ахийри портлаш содир бўлди. Бизнинг келишмовчилигимиз шу қадар қизидики, мен (Жон) Лизани уриб юбордим. Шу вақтгача ҳам бизлар куч ишлатган ҳолатлар бўлган эди, мен уни итариб юборишим мумкин эди, лекин бу дафъа мен уни илк бора урдим. Мен нима қилиб кўйганимни шу лахзада тушундим ва ўз ҳагги-ҳаракатимдан даҳшатга тушдим, мен жуда уялиб кетдим. Лиза ҳам жавобан урди ва ваннахонага кириб, ичкаридан ёпиб олди. Шу оқшом бизларнинг икковимиз ҳам гўёки ниманидир йўқотганлик ҳисси билан ухлагани ётдик.

Кейинги куни бизлар одатдагидек ишга отланар эдик, Лиза жим эди ва мендан сезиларни даражада йироқлашган эди. Гўёки бизнинг муносабатларимиздан муқаддаслик ва ишонч кетгандек туюлди. Бизларнинг иккаламиз ҳам тўлиқ иш кунида ишлар эдик. Ҳафтанинг охирида бизларнинг орамиздаги масофа янада йироқлашди. Ўша вақтларда, Лиза савдо соҳасида ишлар эди. У ўз районидаги магазинларни текшириб, атайин ишида ушланиб қола бошлади, мен билан суҳбатдан эса ўзини олиб қочар эди. Уйга келиб, у мен билан суҳбатлашишни ёки кечлик қилишни рад қилар эди ва тўғридан-тўғри ётоқхонага ўқиш учун йўл олар эди. Мен ахийри у билан суҳбатлашиш ва жанжални тинчитиш учун дам олиш кунларини сабрсизлик билан кутар эдим.

МЕНИНГ ҚАСАМИМ

Ёшлигимда мен (Лиза): “Агар мени бўлғуси эрим урса, мен уни ташлаб кетаман”, – деб қасам ичган эдим. Мен ижтимоий аҳволи оғир оилада улғайган эдим ва яна зўравонлик муҳитига тушиб қолишим мумкин деган фикр мени даҳшатга солар эди. Жон мени урганида, мен бирданига шу қасамимни эсга олдим ва менинг бутун ҳаётимни ўзгартириши мумкин бўлган қарор қаршисида қолдим. Мен ўз никоҳимни сақлаб қолишим мумкинми? Мени урган одамни сева оламанми ва ўзимни унга бағишлай оламанми?

Менинг ишхонамдаги ҳамкорларим мени нимадир жуда ташвишлантираётганини тушунар эдилар. Бир бошлигим нима содир бўлганини пайқаб қолди. У ҳеч қандай савол бермасдан менга зудлик билан Жонни

тарк этишни тавсия қилди. Мен Жонни эшикдан чиқариб юбориш учун дам олиш кунларини кута бошладим. Ўз ҳамкорларим билан суҳбатлашишдан ташқари, мен доктор Жеймс Добсоннинг “Муҳаббат талабчан бўлиши керак”, деган китобини ўқиётган эдим, у мени вазиятни янада қалтис даражагача олиб боришга руҳлантирди.

Ўша окшом Жон уйга келганида кира олмади. Мен эшикнинг лўкидонини беркитдим, уни фақат ичкаридан очиш мумкин эди. У ҳеч ҳам кира олмас эди. У вақтлар ҳали мобил телефонлар йўқ эди. Жон деразанинг остида туриб қичқира бошлади: “Лиза, мен шу ерданман. Илтимос, мени киритгин!” Ахийри, мен деразани очдим ва унинг шу ерда эканини билишимни ва тунаш учун ўзига бошқа жой қидиришини исташимни айтдим. Жон қулоқларига ишонмади. Маълум вақт ўтганидан сўнг, у кира олмаслигини тушунди, шунинг учун дўстиникида қолиб, рўза тутишга ва ибодат қилишга қарор қилди.

Ёлғиз қолгач, мен ҳам Худо билан жиддий суҳбатлашишга қарор қилдим. Мен ўзимнинг ибодатимни тахминан куйидагича бошладим: “Яхши, Худо, Сен учун менинг бир қанча ғояларим бор. Ҳозир мендан узоқда бўлган вақтида, Жон ўзини менга нисбатан нақадар ёмон тутгани ҳақида ваҳий олиши керак. Балки, Сен унга нақадар ёмон ўғил эканлигини кўрсатарсан ёки чақмоқ уриши билан қўрқитиб қўярсан. Фақатгина, илтимос, уни ўлдирмагин, чунки мен унинг ҳаётини суғурта қилган эмасман”.

Лекин қанча Жон ҳақида ибодат қилмайин, Худо менга фақат менинг ўзимни кўрсатар эди. Жон ҳақидаги суҳбат Худони қизиқтирмас эди. У менинг юрагимнинг аҳволини тартибга солмоқчи эди. У менга деди: “Лиза, сенинг никоҳингга ғайритабиий таъсир керак. Агар сен шуни истасанг, ғайрибағиий ҳаракат қилишга тўғри келади. Бу шуни билдирадики, у кечиримга лойиқ эмас, деб ўйлаган пайтингда ҳам сен кечирининг керак бўлади”.

“Лиза,– сўзлашни давом эттирар эди Худо,– сен у билан ҳисоб-китоб қилмоқчисан”.

ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛМОҚ

Жон билан жанжаллашишда, бизлар нимадир сабабдан баҳслашмас эдик. Бизлар биргаликдаги турмушимиз ойлари давомида йиғилган “уруш қуроллари” ни бир-биримизни паст уриш ва бебурдга чиқариш учун қўллар эдик. Доимий ўсиб бораётган хатоларнинг, айбловларнинг ва хафаликнинг рўйхати бизларнинг барча келишмовчиликларимизнинг асоси эди. Ҳатто жажжи далиллар жангларга айланар эди ва улкан даражада ўсиб кетар эди.

Мен ўша узоқ чўзилган келишмовчиликларнинг энг катта жиноятчиси Жонни ўтмиш жиноятларини кечиришни истамас эдим. Мен муносабатларимизда тутиб турган оғриқ туфайли, мен агар унинг ўтмиш қарзларини кечирсам, менинг жисмоний ва ҳиссий ҳолатим хавф остида бўлади, деб кўрқар эдим. Лекин Худо менга Жон мукамалликдан йироқ бўлишидан қатъий назар кечиримга арзишини айтди.

Мен яна Худонинг диққатини Жонга қаратмоқчи бўлдим, лекин У ён бермас эди. Мен шундай ўтинар эдим: “Нима учун доим мен ўзгаришим керак? Умид қиламанки, Сен Жонга ҳам шу нарсаларни айтаяпсан, чунки агар фақат Сенгина унга айтмасанг, у ўзгаришни ўйлаб ҳам кўрмайди”.

Лекин Худо менинг юрагимнинг нуқсонларини очишда давом этар эди. Тез орада, мағрурлик ва худбинлик ўзларининг жирканч бошларини кўтардилар. Мен, агар Жон билан мен якшанба куни жамоатда бирга ўтирмасак ва бир-биримизнинг қўлимиздан тутиб турмасак, одамлар нима деб ўйлашади, деб ўйлаётганимни пайқаб қолдим. Мен одамларнинг олдида обрў сақлаш учун кийимини алмаштириб олиши учун у уйга киришига ва кейин мен билан бирга жамоатга боришига рухсат беришга қарор қилдим. Мени Жон ҳам, у билан муносабатларим ҳам ташвишлантирмас эди. Мени фақат одамлар биз ҳақимизда нима дейишлари ташвишлантитар эди. Мен июнатга энг кўп муҳтож бўлган вақтимда, мағрурлик Худонинг июнати билан ўзгаришимдан тутиб турар эди.

Ахийри мен енгилдим ва Худога юрагимдан ўрин бердим. Майли, Жон жуда катта хато қилган бўлса ҳам, мен содир бўлган воқеага ўз ҳиссамни тан олишга қарор қилдим. Мен Худонинг қаршисида бўйсу-

ниб, ўзимни камтар олганим заҳоти Унинг инояти мени тўлдирди. Бўйсуниб, ўзини камтар олиш доимо иноятга эшик очади.

“...Худо мағрурларга қаршилик қилади, камтарларга эса иноят беради” (1 Пет. 5:5).

Мен Жонни ўзгартира олмаслигим менга равшан бўлди. Фақат Худо буни қила олар эди. Лекин мен Худога мени ўзгартиришига имкон беришим мумкин эди.

Ўша дам олиш кунлари Жон уйга тамомила бошқа одам бўлиб келди. Бизнинг никоҳимизнинг ўша биринчи йилларида, Худо у билан суҳбатлашганидан сўнг, у менга қайта қўл кўтармади, гарчи орадан ўттиз йил ўтган бўлса ҳам. Бизларнинг икковимиз ҳам Худога ва бир-биримизга бўйсунуш билан тўлиқ тикланиш ҳамда ярашиш умидида мурожат қилганимиздан бизнинг никоҳ иттифоқимиз ўзгарди.

ҲИКОЯНИНГ МАЪНОСИ

Бизлар ҳаётимизнинг ўша даври яралари бир тунда битиб кетди, деб қувонч билан айтишни истар эдик, лекин бундай эмас. Бизнинг эр-хотинлик ҳаётимизнинг кейинги икки йили, бизлар биргаликда Худонинг қаршисида эҳтиром билан яшашни ўрганганимизча ҳиссий нотурғун ва келишмовчиликларга тўла бўлди. Бизлар қачонлардир Лизанинг бошлиғи берган маслаҳатни қайта ва қайта эшитар эдик.

Ўзимизнинг ғўрлигимизда бирлар тез-тез бир-биримизга ташланиб турар эдик, лекин Худо бизларнинг икковимизнинг ҳам ҳаётимизда ҳаракат қилар эди. Тўрт йил никоҳда яшаб, бизлар ўзимизни жуда азобланган ҳис қилар эдик. Қайсидир маънода, бизлар ўзимизнинг хатоларимизнинг оқибатлари орасида яшар эдик. Ҳатто бизларнинг муносабатларимиздаги муваффақиятсизликларимизнинг моддий исботлари ҳам бор эди, масалан, синган музлатгич ёки янги ойна. Лекин Худо умидини йўқотмас эди. У уларни кема сатҳини тозалаш имкониятига айлантириб, бизларнинг хатоларимизни тўғирлар эди. Душман бизнинг никоҳимизни йўқ қилишга ҳаракат қилар эди, Худо эса келажак учун пойдевор қуради.

Бизлар доимо бизларнинг муносабатларимизда жанжаллар бўлиб турганини айтган бўлсак ҳам, бу ҳақида бунчалик батафсил айтиб берган эмас эдик. Ҳозир бизлар бу ҳақида шу қадар батафсил сўзлашимиздан мақсад ўзимизнинг хулқ-атворимизни оқлаш эмас, балки сизга ҳаммаси ўзгариши мумкинлигини кўрсатишдир. Шу билан бирга, бизлар ҳар бир зўравонлик ҳам бахтли хотима топмаслигини биламиз ва ҳар бир эркак ҳамда ҳар бир аёлни у учун, унинг фарзандлари учун хавфсиз бўлмаган жойда қолишга даъват этмаймиз. Агар сиз шундай вазиятга тушиб қолган бўлсангиз, хавфсиз жой топинг. Бунинг уяларли томони йўқ. Ўзингиз учун ғамхўрлик қилинг, ўзингизга керак бўлган ёрдамни олинг. Кейинроқ бу ҳақида батафсил суҳбатлашамиз.

Ўша нотинч йиллар давомида бизнинг никоҳимиз қарийб умидсиз эди. Лекин ҳозир, ўттиз йил ўтиб, бизлар биргаликдаги турмушимиздан илгари ҳеч қачон бўлмаган даражада лаззатланамиз. Бизнинг оиламиз ажойиб, у мўъжизалар яратувчи Худонинг кучининг ҳақиқий гувоҳлигидир! Албатта, бизда бошқа қийинчиликлар ҳам бўлган эди. Лекин биз аниқ биламиз: бизлар муҳаббатнинг манфаатини танладик ва Худо бизларни ҳамма қийинчиликлардан садоқат билан олиб ўтди.

Сизларнинг муносабатларингиз ҳозир қандай аҳволда эканлигини биз билмаймиз, лекин сизларни ишонтириб айтамызки, умид бор! Худога юрагингиз билан мурожаат қилинг ва У сизнинг устингизда ишлашига рухсат беринг. Сизлар бир-бирларингизни ўзгартира олмайсизлар, лекин У ўзгартира олади. Бу масъулиятни Унга топшинг. Агар сиз рухсат берсангиз, у сизда ажойиб ўзгаришларни бошлайди.

ЗЎРАВОНЛИК ҲАҚИДА СЎЗ

Биз бу аниқ бўлишини истаймиз. Эр ҳеч қачон хотинига нисбатан жисмоний куч ишлатиши мумкин эмас. Муқаддас Ёзув сиз хотинингизни иззат қилишингиз ва унгазаифроқ идиш каби мурожаат қилишингиз лозимлигини айтади (1 Пет. 3:7га қаранг). Хотинингизнинг ҳиссий ва ҳаттоки, жисмоний ҳатти-ҳаракатлари жавоб зарбасига олиб келмаслиги лозим. Агар керак бўлса, четга чиқинг ва ҳаттоки, бу унинг ҳужу-

мига жавоб бўлса ҳамжисмоний куч билан жавоб берманг, акс ҳолда, сиз унинг ишончини йўқотасиз. У сизнинг қўлларингизда ўзини хавфсиз ҳис қилмай қолади. Агар сиз хотинингизни урган бўлсангиз, зудлик билан Худонинг қаршисида тавба қилинг ва хотинингиздан кечирим сўранг.

Хотинлар, сизнинг эрингизнинг табиий истаги – сизни ҳимоя қилишдир. Худо айнан шу сабабдан эркакларга кўпроқ куч берган. Балки сиз жаҳл устида эрингизга хужум қилишингиз бу зарбалар жисмоний зиён етказмаганида зарарсиз деб ўйларсиз. Лекин бундай эмас, эрингиз учун булар ҳалокатлидир. Бу яхшими, ёки ёмонми, лекин кимдир уларни жанжалга ундаганида, эркаклар тезда алангаланадилар ва шу билан жавоб берадилар. Келинлар, уларни жанжалга ундамаймиз ва бир-биримизда энг ёмон хусусиятларни қўзғатмаймиз, келинлар, энг яхши фазилатларни нурга олиб чиқамиз. Агар сиз қачонлардир эрингизни шундай ҳақорат қилган бўлсангиз, тавба қилинг ва зудлик билан ўзингизни бундай тутишни бас қилинг.

Балки сиз уруш ва жанжаллар одатий ҳол бўлган оилада улғайгандирсиз. Балки сизнинг оилангизда ҳамма бир-бирини ҳақорат қилгандир ва бир-бирини ёмон отлар билан атагандир, ҳиссий ҳамда жисмоний шикаст етказгандир. Биз шуни билишингизни истар эдикки, бу – келишмовчиликларни ечишинг ёмон йўлидир. Масихийча маслаҳатхоналар сизга ҳаётдаги ва оиладаги қийинчиликларни ҳал қилиш учун керак бўлган барча муҳим воситаларни тақдим этади. Кўплаб жамоатларда айнан шу мақсадда учрашадиган кичик гуруҳлар бор. Ҳеч қачон малакали ва руҳий ёрдам сўрашдан тортинманг.

Бу эрларга ҳам, хотинларга ҳам тааллуқлидир. Агар сизнинг турмуш ўртоғингиз ўзини сизнинг олдингизда хавфсизликда ҳис қилмаса, маълум вақтга ундан узоқлашинг ва унинг ишончига сазовор бўлишга ҳаракат қилинг. У ўзини хавф остида ҳис қиладиган муҳитда суҳбатлашишга мажбур қилишга ҳаракат қилманг, бу билан келишмовчиликни янада чуқурлаштирасиз ва кейинчалик пушаймон ейишингиз мумкин бўлган ишни қилиб қўйишингиз мумкин.

2-кун

ХАФАЛИК

*Кечириш – бу асирни озодликка қўйиб юбориш
ва мазкур асир сизнинг ўзингиз бўлганлигингизни пайқашдир.*

— Льюис Б.Смидс

Биринчи навбатда, сизнинг никоҳингизнинг кема сатҳидан хафаликни олиб ташлаш керак. Хафалик шу қадар захарлики, мазкур бобнинг кўп қисмини у ҳақида суҳбатга бағишлаймиз.

Кечиришни рад қилиб, биз ўзимизнинг озодлигимизни ўғирлаймиз ва иштиёкимизга тўсқинлик қиламиз. Уларнинг ўрнини фақат бахтсизлик келтирадиган ҳудудсиз йўлда қасд олиш ўтидаги бузук лаззат эгаллайди. Кечириш иши – бу хафа қилувчи учун ҳам, хафа бўлган учун ҳам озодлик йўлидир.

Кўплар агар хафа қилган одамнинг ҳам бошига худди шундай бахтсизликлар тушагина одамларни кечириш керак, деб ўйлайдилар. Сиз қачонлардир: “Агар у ўзгарсагина мен уни кечираман”, – деганмисиз? Лекин Худонинг Шоҳлигида кечириш шарт. Бу ягона ҳаёт тарзидир. Биз нақадар кўп кечирсак, шу қадар Самовий Отамизга ўхшаш бўлиб борамиз. Агар биз Унинг улуғворлигини ўтказувчи бўлишни истасак, биз кечириш кучини қабул қилишимиз лозим.

Повул бизларга шундай насихат қилган:

“Бир-бирингизга чиданглар ва бир-бирингизнинг ҳамма хафагарчиликларингизни кечиринглар. Агар бирортангиз кимдандир хафа бўлган бўлса, Масиҳ сизларни кечиргани каби, сизлар ҳам бир-бирингизни кечиринглар” (Кол. 3:13, замонавий таржима).

Кўпинча, бизларга бу сўзларни ютиб юбориш қийин бўлади, гарчи Повул таклиф қилаётган эмас, балки буюраётган бўлса ҳам. Худо бизларни хафа қилаётганларнинг барчасини шартсиз ва истисносиз кечиришимизни амр қилади. Ва нукта!

Биз кўпинча ўзимизни оқлаймиз ва бошқалар ҳам бизлар билан шундай муносабатда бўлишларини кутиб, ўз ҳатти-ҳаракатларимизга баҳона излаймиз, гарчи бизларга бошқаларнинг, айникса, турмуш ўр-

тоғимизнинг айбларини кечириш анча мушкулроқ кечса ҳам. Шунга қарамасдан, кечиришга қодир бўлмаган одам ўзи кечирилган эканлигини унутган бўлади. Бизлардан кўпчилик ўз-ўзини оқловчи бўлиб қолади ва бизларнинг ҳаммамиз абадиятда дўзахга маҳкум бўлганимизни унутишади. Бизнинг Худо қаршисида айбимиз шу қадар улўғки, бунинг оқибатини йўқ қилиш учун Худо Ягона Ўғлини қурбон қилишига тўғри келди. Гарчи алам энг оддий танлов бўлса ҳам, Масиҳ хочда бизларга Ўзининг кечиришини тақдим қилди. У бизнинг хулқ-атворимиз Унинг кечиримига лойиқ бўлишидан олдин бизларни кечирди. Бизлар ҳам бошқаларга нисбатан шундай ҳаракат қилишимиз керак.

Балки биз сизнинг эрингиз (хотинингиз) мукаммал эмаслигига сизни ишонтиришимиз керак эмасдир. Мукаммал одамлар йўқ! Лекин хатолар бизларга Худонинг иноятини тарқатиш имкониятини беради. Бизнинг кечириш истагимиз – бу Масиҳ бизнинг ичимизда эканлигининг энг буюк исботларидан биридир.

ХАФА БЎЛГАНЛАРНИ ОЗОД ҚИЛИШ

Бизлар турмуш қурганимизда, мен (Лиза): “Фақат сен ўзгарганигда мен сени кечираман”, – деб бошқа кўпчилик каби хато қилар эдим. Жон ўзгармагунича, менинг айблов рўйхатим тўхтовсиз ўсади. Мен ўйлар эдимки, агар мен уни кечирмасам, у тезроқ ўзгаришни истайди, лекин у айблов ҳисси, умидсизлик ва заифлик ҳис қилар эди.

Худо қандай кечиришини менга кўрсатганида ҳаммаси ўзгарди. Унинг кечирими – ўзгарган хулқ-атвор учун муқофот эмас. Бу ишончи комилликнинг овозидир. Худо менинг онгимни янгилаганидан ва менга кечирим нима эканлигини кўрсатганидан сўнг, У менинг оғзимдаги сўзларимни Унинг юрагидаги сўзларга алмаштирди: “Сен ўзгаришни исташингни мен биламан ва мен сени кечирдим”.

Ўша вақтда Жонни кечириш мен учун нақадар муҳим эканини мен тушунмас эдим. Кейинроқ мен тушундимки, менинг эримга нисбатан бағритошлигим унинг ўзгариш қобилиятига тўсқинлик қилган экан, чунки Исо Масиҳ деган:

“Кимнинг гуноҳларини кечирсангиз, унинг гуноҳлари кечирилади, кимнинг гуноҳларини кечирмасангиз, унинг гуноҳлари кечирилмайди” (Юх. 20:23).

Юзлаб йиллар давомида бу оятни нотўғри тушунишган эди ва кўркитиш ҳамда азоблаш воситасига айлантиришган эди, Исо Масих буни умуман истаган эмас эди. Унинг бутун хизмат ишини ўрганиб, биз бу сўзларнинг мақсади ва аҳамиятини тушунаемиз. Исо Масих кечириш кучини ҳаммадан кўра яхшироқ тушунади, ахир шунинг шарофати билан У ярашмайдиганларни яраштирди.

Ёдда тутинг, Коринфликларга иккинчи мактуб (5:17-20)да ёзилганидек, Худо Масих орқали дунёни Ўзи билан яраштирди ва бизга яраштириш хизматини берди. Бизнинг вазифамиз – бизларга Масих томонидан тухфа қилинган кечиримни тасдиқлаш ва тарқатишдир. Ўзимиз учун хафа бўлишни танлаб, биз Худонинг умидини яшираемиз ва бу билан биродарларимизнинг айбловчисига айланаемиз. Биз Худо янги бошланиш беришни истайдиганларни айблаймиз. Исо Масихнинг сўзлари ҳақидаги ўз шарҳларида, Г.Л.Борхерт шундай деган: “Одамларнинг озод бўлишларида, кечирим муҳим рол ўйнашини тан олиш муҳимдир, у уларнинг олдинги гуноҳларини ва айбдорлик ҳиссини ювиб юборади ҳамда уларнинг диққатларини Муқаддас Рух бошқарувида тирилган Масих билан ҳаёт қувончига қаратади”.

Кечириш – бу илоҳий ҳаракатдир. Бирорта бошқа эзгу иш бу қадар шахсий қурбонликни талаб қилмайди. Бу одам фаҳмлаган ҳолда қиладиган иш: қасос ўрнига ўзимизнинг яраланишимизни танлашдир. Биз ўзимизни қурбон қилганимизда, бизлар ўзимизни Худонинг қучоғида топаемиз. Бизлар кечиришга қарор қилганимизда, ҳиссиётларимизга сажда қилишни рад қилаемиз ва ўзимизни Худонинг ҳақиқатига бўйсундираемиз. Бизлар никоҳда бир-биримизни кечирганимизда, бизлар бир-биримизга Худонинг инояти билан ўзгаришга Худонинг таклифномасини англаш ва қабул қилиш имкониятини инъом этаемиз.

Бизлар Худонинг қаршисида тавба қилганимизда, У бизларга: “Мен Худоман ва Мен биламан, икки ҳафтадан сўнг сен яна шу ишни қила-

сан”,– демайди. У шунчаки: “Мен сени кечираман”,– деб жавоб беради ва бизларга ўзгаришимиз учун куч беради. Худо бизларнинг келажагимизга кулфатларни эълон қилиб ташламайди, У ҳар бир жангга умид ва ваъдани эълон қилади. Келинг, биз ҳам шундай қиламиз.

ЎЗ РУҲИНИ ОЧИШ

Хафалик бизларни руҳимизда ёпилиб олишга мажбур қилади. Янги яраларнинг олдини олиш учун бизлар ўз юрагимиз атрофида деворлар кўтарамиз. Бу деворлар бизларни ҳимоя қилиши мумкин, деб ўйлашимиз мумкин, лекин аслида, Худонинг севгисини қабул қилиш ва бериш қобилиятимизга қаршилиқ қиладилар. Худонинг севгисисиз бизнинг ҳаётимиз мақсад ва кучдан маҳрум бўлади. Ўз-ўзини асраш бизнинг мақсадимизга айланади, бизнинг ҳатти-ҳаракатларимизни худбинлик бошқаради. Ахийри, бизнинг юрагимиз кўпроқ тошга ўхшаб қолади, ҳаёт эса одамларга бефарқликка тўла бўлади. Бу хушхабарга тўлиқ қарама-қаршидир.

Сиз балки, Галилея ва Ўлик денгизлари ҳақида эшитгандирсиз. Булар Исроилдаги энг катта ва таниқли сув ҳавзаларидир. Галилея денгизи шимолдан сув олади ва уни жанубга беради. Мазкур мунтазам оким шарофати билан Галилея денгизида ҳаёт бор, унинг тубида турли хил сув мавжудотлари бор. У олган ҳамма сувини беради. Ўлик дарёдан эса сув чиқмаслиги туфайли, унинг шўр экотизимида жажжи бактериялар ва замбуруғлардан ташқари тирик организмлар йўқ, унинг номи шунинг учун ҳам Ўлик денгиз деб аталади.

Бизлар хафаликни ўзимизда тутиб қолганимизда, Ўлик денгиз каби бўламиз. Бизнинг ёпиқ руҳимиз туфайли бизнинг никоҳимиз бирор яхши нарса тирик қола олмайдиган, боз устига, гуллаб-яшнаш олмайдиган муҳитга айланади. Кечиришнинг шарофати билан биз юракларимизни очишимиз мумкин, токи Худонинг кучи бизларга ва бизлар орқали оқсин.

Кечиришни ва кечиримни қабул қилишни рад этиш муқаррар равишда жонни захарлайди. Бизлар ҳамма нарсага тўлиқ эга эмасмиз.

Фақат Худогина шундайдир. Бизнинг ҳаёт фаолиятимиз биз ҳаётимизни бўлишаётган одамлар билан ўзаро мос алмашинувни талаб қилади: бизлар эркин қабул қилишимиз ва эркин беришимиз лозим.

КЕЧИРИШНИНГ ЧЕГАРАЛАРИ

Сизга турмуш ўртоғингизни доим кечиришингиз керакдек, сизнинг кечиришингиз эса чегарасиз эмасдек, унинг чеки бордек туюлиши мумкин. Шогирдлар ҳам худди шундай деб ўйлаган эдилар:

“Кейин Петъор келиб, Унга: — Ҳазрат, агар биродарим менга қарши гуноҳ қилса, мен уни неча марта кечиришим керак? Етти мартагача-ми? — деди. Исо унга деди: — Сенга етти мартагача деганим йўқ, балки етмиш карра етти мартагача” (Мт. 18:21,22).

Петъор бу савол билан Исо Масихга мурожаат қилиб, бағрикенгликнинг чўққисини намоён қилишга ҳаракат қилди. У: “Унга кўзинг раҳм қилмасин: жонга жон, кўзга кўз, тишга тиш, қўлга қўл, оёққа оёқдир. Ким ўзининг яқинига қандай зарар етказса, унга шу билан қаримта бериш керак”,– деб айтадиган Қонун остида ўсган эди (Қон. так. 19:21). Шунинг учун Петъор етти марта кечиришни таклиф қилганида, Исо Масих: “Ҳа, Петъор, сен ҳаммасини тўғри тушундинг!” – дейишини кутган эди.

Петъор айнан етти рақамини тилга олганини биз Янги Аҳддаги бошқа жойда кунда етти марта кечиришни таклиф қилганидан ҳам билиб оламиз (Лқ. 17:3,4). Шунинг учун Исо Масих “етмиш карра етти марта” кечириш керак, деб жавоб бериб, нафақат кечириш чегараларини кенгайтиришга, балки хафа бўлиш даврини ҳам қисқартиришга даъват қилмоқда. У Петъорга кечиримни саноксиз равишда тухфа қилиш лозимлигини айтмоқда.

Исо Масих айтган даражада гуноҳ қилиш учун одамни бир кунда 490 марта хафа қилиш керак! Шу қадар тез-тез гуноҳ қилиш учун сизнинг турмуш ўртоғингиз, тунни кўшиб ҳисоблаганда, сизни ҳар уч дақиқада хафа қилиши лозим. Бу жуда кўп гуноҳдир, аниқроғи, одам

гуноҳ қилишга қодир бўлганидан кўра кўпроқдир. Лекин ҳатто сизнинг турмуш ўртоғингиз сизга қарши қунида 490марта гуноҳ қила олса ҳам, бу сиз 491-мартада уни кечиришингиз керак эмас, дегани эмас.

Муқаддас Ёзувда етти сони тўлиқликнинг, айниқса, осмон ва ер орасидаги тўлиқликнинг тимсолидир. Исо Масих 490сонини, етмиш кўпайтирилган еттини бизлар Самодаги отамизнинг андазасига кўра тўлиқ кечиришимиз кераклигини кўрсатиш учун ишлатган. Бу саҳиёна кечиришга бизлар Масих орқали Худо билан ярашганимиз туфайли имконият пайдо бўлди. Унда Ота ва Унинг фарзандлари орасида уйғунлик бор. Бизга кечириш ҳокимияти берилган, чунки бизлар янги юракка эга бўлган янги ижодлармиз. Бизнинг юрақларимиз бепул берилган Унинг кечиримига эгадир ва руҳан соғлом қолиш учун бизлар атрофимиздаги одамларга кечиримни бепул беришимиз лозим.

Биз биламизки, Исо Масих бизнинг кечиришимиз тугамас бўлишини истайди, чунки Петъор билан суҳбатлашганидан сўнг у хизматкорини кечирган подшоҳ ҳақидаги ҳикматни айтиб берди. Бу ҳикматда хизматкор, ўз навбатида, ундан қарздор бўлган одамни кечиришни истамади. Бу ҳикматни сўзлаб бериб, Исо Масих деди:

“Шундай қилиб, унинг подшоҳи ғазабланиб, у бор қарзларини тўламагунича, уни қийновчиларга топширди. Шунингдек, агар сизлар юрагингиздан ўз биродарингизнинг гуноҳларини кечирмасангиз, Менинг осмондаги Отам ҳам сизларга худди шундай қилади” (Мт. 18:34,35).

Бизлар кечиришни рад қилсак, кечиримни қабул қила олмаймиз. Бундан истиснолар йўқ. Нима учун Худога бизларнинг кечиришимиз бу қадар муҳим? Чунки кечириб, бизлар Унинг табиатини ўзимизда кашф этамиз ва Унга тақлиб қиламиз. Бизлар гуноҳкор табиатга эга бўлмиш бизларга, одамларга хос бўлган чегараларни енгиб ўтаемиз ва бизнинг Отамизнинг тимсолига ўхшаб қоламиз. Бизлар Худонинг кечириши билан қайта тикландик ва бизлар кечирадиган одамларга Унинг қайта тиклашини ўтказишга тақлиф, ҳатто буйруқ олдик. Агар сизнинг турмуш ўртоғингиз тез-тез кечирим сўраб турса, Худо сизни Унинг шифолоччи кучини ўтказувчи бўлиш имконияти билан дуо қилади.

Хафалик мавзуида Жон Бивернинг “Шайтоннинг хўраги” китобида батафсил ўқишингиз мумкин.

3-кун

ЖАНГ: ЖОННИНГ ҲИКОЯСИ

Бизнинг киноҳимизда шундай давр бўлган эдики, бизлар тахминан бир ярим йил давомида бир-биримиз билан хафалашган эдик. Ўша-ўша далиллар юзага қалқиб чиқар эди. Ҳатто болаларимизнинг олдида бизлар бир-биримизни чақиб олар эдик. Болаларимизнинг катталари нималар содир бўлаётганини пайқамасликларининг иложи йўқ эди ва баъзан бизлардан: “Сизлар ҳеч курса, кечлик вақтида шундай суҳбатлашмай тура оласизларми?” – деб илтимос қилар эдилар. Оғрик ва йироқлашиш ҳисси уйда доимий асабийлик манбаи эди, булар бизнинг никоҳимиз ва оиламизни емирар эди.

Бир куни окшом, бизлар ўзимизнинг одатий тарзимизда жанжаллашганимиздан сўнг, мен (Жон) уйдан елдек учиб чиқиб кетдим. Мен Лизадан қаттиқ ранжиган эдим ва тезда Худога шикоят қилгани бордим. Мен Лизанинг хатолари ва калтабинлигини айтиб, Унинг қаршисида йиғладим. Мен ўзимни гўёки Худо мени қўллаб-қувватламайдиган ва ҳеч қанақа сабабсиз танқид қиладиган хотинни менга бергандек ҳис қилар эдим. “Мен у билан бундан буён қандай яшайман?” – деб ўйлар эдим.

Худо менга қандай жавоб берганини ҳеч қачон унутмайман. Муқаддас Рух менга Унинг менга раҳми келаётгани ҳақида ҳеч нима демади ва менинг умидсизлигимда менга ҳамдард бўлмади, У менга секингина шипшиди: “Ўғлим, сен Лизада нимани қадрласанг шу ҳақида ўйлагин ва шу фазилат учун Менга миннатдорчилик билдиргин”.

Мен маълум вақт ўйланиб турдим ва ахийри: “У яхши она”,– дедим. Мен бу сўзларни айтган заҳотим, менинг қалбим тубида қандай ҳаёт тўлкинланганини ҳис қилдим. Худо мандан яна бирор нарсани эслашимни сўради. “Раббий, у мазали овқат қилиши учун Сенга раҳмат,– дедим. – Унинг чиройли аёл эканлиги учун раҳмат”. Сўзлар менинг оғзимдан оқиб

чиқа бошлади ва мен миннатдорчилик билан ҳамда пулемёт тезлиги билан Лизанинг яхши хусусиятларинисанаб чиқа бошладим.

Мен энди ундан ғазабланмас эдим, мен ўзимдан ғазабланар эдим! Мен ўйлар эдим: “Сен шунчаки онгсизсан! Сенинг хотининг ажойиб аёл, сен эса унга ярамастарча муносабатда бўлдинг”. Мен бирданига хотинимга нақадар ёмон муносабатда бўлганимни оғриқ билан ҳис қилдим. У мен танлаган аёл эди, бизларнинг фарзандларимизнинг онаси эди, Худодан мутлақ баракат эди, мен эса унга гўё у даъватимга тўсик сифатида муносабатда бўлар эдим.

Мен уйдан югуриб чиқиб кетаётганимда, бизлар бошқа бир-биримизни кўришни истамас эдик. Энди эса мен бориб, унга у учун нақадар миннатдор эканлигимни айтишни истар эдим. Мен ўзимча, балки у мени ширинсуханлик билан кутиб олмас, лекин мен унга у учун Худодан нақадар миннатдор эканлигимни айтишим керак, деб ўйлаб уйга отилдим.

Уйга кириб, мен хотинимга яқинлашдим ва дедим: “Лиза, мени кечиргин! Мен ярамасман. Илтимос, мени кечиргин. Сен ажойиб онасан ва энг зўр хотинсан, сен менинг юрагимнинг истагисан”. Мен унга Худо менга нимани эслатганини айтиб бердим, сўнгра эса уни барча ажойиб хусусиятлари ва инъомлари учун мақтай бошладим. Сўзлар менинг юрагимдан дарёдек оқди.

Менинг сўзлашим давомида Лиза юмшади ва йиғлай бошлади. Мен буни билмас эдим, лекин мен уйда бўлмаганимда, у Худога ибодат қилиб: “Худо, агар сен Жонни уйга қайтариб олиб келсанг ва у кечирим сўраса, мен яна унга юрагимни очаман”,– деган экан.

ЖАНГ: ЛИЗАНИНГ ҲИКОЯСИ

Ўша бир ярим йил давомида, ҳамма нарса анча ёмонлашиб қолган эди ва мен ҳатто, никоҳ узугини тақиб юришни бас қилган эдим. Бу нимани билдиришидан қатъий назар мен Жонга: “Бизлар оила қурган эдик, лекинбир-биримизга унаштирилмаган эдик”,– дедим. Мен Жонни севган эмасман, деб ишона бошладим. Уни кечиритишни рад қилиб,

менинг юрагим тобора совуб борар эди ва бизларнинг муносабатимиз боши берк кўчага кириб қолди.

Ўша вақтда Жон кўп сафар қилар эди ва менга унинг уйда бўлишидан уйда бўлмаслиги кўпроқ ёқар эди. Менга ҳаёт усиз енгилроқдек, уйда бўлганида ўзининг мунтазам жанжаллари ва асаби таранглиги билан мени фақатгина ақлдан оздираётгандек туюлар эди.

Умидсизликда мен Худога фарёд қила бошладим: “Раббий, бизлар боши берк кўчага кириб қолдик. Жон ўзини жуда ёмон тутади ва ўзгармаяпти. Ота, мен биламан, Унинг хулқ-атвори Сени анча ранжитаётган бўлиши керак”.

Кейин ҳам шундай давом этди, қарийб ҳар куни мен Отамга ҳаммасини тўкиб-солар эдим. Лекин ахийри, мен тинчланганимда, мен Унинг: “Лиза, сенга Менинг Ўзим етарли эканлигимни Менга айтгин,— деганини эшитдим. – Менга Сенинг Ўзинг етарлисан”.

Бу сўзлар менинг ичимда нақарот каби жаранглар эди. Ҳар дафъа, жанжал аланга олганида ёки умидсизлик кўтарилганида, мен ибодат қилар эдим: “Исо Масих, менга Сенинг Ўзинг етарлисан”. Вақт ўтиши билан бу ваҳий менинг юрагимда илдиз отди ва менинг ибодатларим ўзгарди. Сеник эътироф каби бошланган нарса: “Исо Масих, менга Сенинг Ўзинг етарлисан”, Худодан қониқиш сероблигига айланди: “Исо Масих, Сен менда керагидан ортиқсан!”

Тез орада, Худо бизларнинг икковимизнинг ҳам юрагимизда Ўз ишини амалга оширди. Жон сафардан қайтиб келди ва мен уни қувонч билан аэропортда кутиб олдим (мен уни уйда кўрмасликни устун кўрган ойларда, бу ишни бошқаларга юқлар эдим). Мен уни кўрганимдан хурсанд эдим, кейин эса у менга чиройли совға олиб келганини билиб қолдим.

Ўша лаҳза бизнинг никоҳимизнинг янги даврининг бошланганини нишонаси эди. Шуниси қизиқки, ҳали ўзгаришлар бошланишидан олдин, Худо бизларнинг юракларимизни миннатдорчилик орқали очди.

Никоҳда, агар бизлар Исо Масихнинг намунасига тақлид қилиш мажбуриятини олсак ва ҳаттоки, бизларга ёмон муносабатда бўлган бўлсалар ҳам, У бизларни кечиргани каби бошқаларни кечирсак, бизлар

никоҳ иттифоқимизни мустаҳкам ҳамда ҳаттоки, гуллаб-яшнаётган ҳолда кўрамиз. Бизлар бир-биримиздан кечирим сўраганимизда ва кечирганимизда, ўзимиз буни билмаган равишда, ўз фарзандларимизга энг яхши намуналардан бирини кўрсатган эдик. Бизларнинг болаларимиз бизларнинг мукамал бўлмаган дунёнинг мукамал бўлмаган аҳолиси эканлигимизни, аммо бизларнинг юракларимизда бўлган Худонинг мукамал кечирими кўплаб гуноҳларни қоплашга қодир эканлигини тушундилар. Бизнинг никоҳ иттифоқимизга тартибсизлик ва вайронагарчилик келтиришга мўлжалланган бу гуноҳлар, ахийри, бизларнинг болаларимиз учун ҳаёт дарси бўлдилар ва уларга Худонинг севгиси, инояти ва кечиримини ўргатдилар. Қуйидаги донолик сўзи бизнинг оиламизни қандай тўлдириб бораётганини бизлар кўрар эдик:

“Ўзганинг айбини қоплайдиган одам муҳаббатни излайди...” (Ҳик. 17:9).

Агар сиз ҳафаликни сақлаб туришга қарор қилсангиз, ҳамма ютказди, чунки муҳаббат – нозик нарсасидир. Бироқ, сиз кечиришга қарор қилсангиз, унда оилангизнинг ҳар бир аъзоси ютади, чунки муҳаббат мустаҳкамроқ бўлади.

ҚЎРҚУВ

Муносабатларингизда ҳал қилишингиз лозим бўлган кейинги нарса – бу қўрқувдир. Бизнинг никоҳимизнинг илк ўн йилида, мен (Лиза) рад этилиш қўрқуви билан курашган эдим. Менинг отам ва менинг биринчи чўпоним ёшроқ аёллар учун ўзларининг хотинларини ташлаб кетган эдилар. Мана шу салбий тажриба туфайли, мен онгимни қамраб олган қўрқитувчи фикрларга ўрин бердим. Улар қичқирмас эдилар, улар шипшир эдилар: “Ахийри, ҳамма эркаклар ҳам ташлаб кетадилар. Уларни жуда ҳам яқин йўлатмаслик керак. Шунда улар сенинг ҳафсалангни пир қила олмайдилар”. Мана шундай фикрлар мени эримга қўнглим боғланганини озроқ бўлса-да намоён қилишдан тийиб турар эди. Жон мени қучоқлаганида, тезда у мени қўйиб юбориши учун мен унинг елкасига секингина ура бошлар эдим.

Бир куни, навбатдаги елкасига уриб қўйиш ва у мени қўйиб юборишдан сўнг, у мendan тўғридан-тўғри сўради: “Сен, ахийри, мен сени ташлаб кетмаслигимни тушунганингданечта ёшда бўласан? Бизлар етмиш ёшга тўлганимизча кутасанми?” Мен қотиб қолдим. “Мен қанча керак бўлса шунча кутишга тайёрман, – деди у, – лекин бу вақт мобайнида бизлар анча ёқимли лаҳзаларни қўлдан чиқарамиз”.

Менга бошқа одамлар етказган озорлар учун эримни товон тўлашга мажбур қилаётганимни мен тушундим. Шунда мен ўйладим: “Нима учун уларнинг камчиликлари учун Жон товон тўлаши керак? Бу адолатдан эмас. Ўзимни ҳимоя қилишга ҳаракат қилиб, мен муносабатларимизга ҳалақит бераяпман”. Мен Жонни келажакда йўқотишим қўрқуви бизнинг ҳозиримизни ўғирлар эди. Мен қарор қилдимки, Жонни ярим севиб, кейин тўлиқ севганимда нима бўлиши мумкин бўлганлиги ҳақида афсусланиб ортга қарагандан кўра, яхшиси, мен ҳаттоки, уни йўқотиш хавфи билан ҳозир буткул севаман.

Қўрқув ва ишончсизлик бизларни никоҳда гуллаб-яшнашдан тугтиб туради, чунки қўрқув олдинда нимадир жуда яхши нарса борлигига ишонишни рад қилиб, ўтмишни маҳкам чангаллаб олади. Агар биз Худо бизнинг никоҳимизда қандайдир янгиликяратишини истасак, биз қатъий равишда, ҳар қандай қўрқувни рад қилишимиз ва севги бизнинг келажакимиз учун тайёрлаган нарсани қабул қилишимиз керак. Қўрқув омадсизликни кутади, лекин севги ҳеч қачон панд бермайди.

Қўрқув – бу руҳий куч бўлиб, у бизнинг ҳаётимиздаги Худонинг севгиси ва ҳимоясига қарши ҳаракат қилади. Севги ва қўрқув турлича ҳаракат қиладилар. Севги бизларни кўраётган нарсаларимизга шубҳаланишга ва ўзимиз эриша олмайдиган нарсаларга ишонишимизга даъват қилади. Қўрқув эса кўринадиган нарсаларга ишонишга ва кўринмайдиган нарсаларга шубҳаланишга даъват қилади. Бизлар омадсизлик қўрқуви билан ёки севги умиди билан тўқнаш келганимизда, бундан кейин қайси бири билан яшашимизни бизнинг ўзимиз танлаймиз; ҳам унисини, ҳам бунисини танлашнинг иложи йўқ. Қўрқув севгини сиқиб чиқаради, севги эса қўрқувни сиқиб чиқаради.

“Севгида қўрқув йўқ, лекин мукаммал севги қўрқувни қувиб чиқаради, чунки қўрқувда азоб бор. Қўрқадиган одамсевгида мукаммал эмас. Биз Уни севайлик, чунки аввал У бизни севди” (1 Юх. 4:18,19).

Севги қўрқув ғарқ қилишидан кўра кучлироқ ўзгартиришга қодирдир. Қўрқувни қувиб юборадиган мукаммал севгини фақатгина Худонинг севгисини бошдан кечирибгина билиб олиш мумкин. Унинг севгиси кучи билан ўз шахсий худбинлиги ҳақида унутиш мумкин, чунки биз биламизки, Худо бизларнинг эҳтиёжларимизни содиқлик билан қондиради. Лекин бизлар Худонинг ҳузурида вақт ўтказмасак, бизлар Унинг севувчи табиатини яқиндан билиб ола олмаемиз; чунки Унинг содиқлиги Унинг ҳузурида намоён бўлади.

Худонинг ҳақиқий табиатини билиб олмасдан, бизлар Худо томонидан ва турмуш ўртоғимиз томонидан рад этилганлик доимий қўрқувда яшаймиз, бу эса жазонинг бузилган шаклидир. Худонинг бизларга нисбатан бўлган севгисига ишончи қомилликкаўсиб бориб, бизлар қўрқувдан қутуламиз ва ўз турмуш ўртоғимизга фидокорона севги бахш этамиз.

Худонинг Сўзи дейди:

“Севганларим! Бир-биримизни севайлик, чунки севги Худодандир. Ҳар бир севадиган киши Худодан туғилган ва Худони билади. Севмайдиган эса Худони таниб билмаган, чунки Худо севгидир” (1 Юх. 4:7,8).

Қўрқувнинг қотмалари бизларни шундай сўзларни айтишга мажбур қилади: “Агар менинг турмуш ўртоғим менга хиёнат қилса, мен уни ҳеч қачон кечирмайман”. Бундай қасамлар ўзини келажакда ҳимоя қилиш мақсадида айтилади, лекин аслида, улар бизларни бугун Худонинг севгиси кучидан тутиб туради. Бизлар ҳаттоки турмуш ўртоғимиз бизни яралаётган, рад қилаётган ёки бизга хиёнат қилаётган бўлса ҳам юрагимиз учун ғамхўрлик қилишни Худого ишониб топширишни ўрганишимиз керак. Худо ўзимизнинг қўрқувларимизни Унга бўйсундиришимизни сўрайди. Агар биз шундай қилишни рад қилсак, унда биз Худого Унинг биз ҳақимизда ғамхўрлик қилиш қобилиятига ишонмаслигимизни айтаётган бўламиз. Бизлар Исо Масихга ўз қўрқувларимизни бўйсундирмасдан Унинг ҳукмронлигига бўйсунмаемиз.

4-кун

ОИЛАВИЙ ЛАЪНАТЛАР

Биз ўзимизнинг оиламизни кура бошлаганимизда, Худо бизларда ва бизларнинг фарзандларимизда нимадир янги яратмоқчи эканлигини билар эдик. Бизларнинг ота-оналаримизнинг ва буви-буваларимизнинг ҳаётларида аниқ қотмалар: ичкиликбозлик, ахлоқсизликва жодугарлик бор эди ҳамда булар бизларга мерос бўлиб ўтган эди. Янги мерос олишдан олдин, бизлар авлодимизда бир неча авлодлар давомида илдиз отган лаънатларни бартараф қилишимиз лозим эди. Уларни фақатгина ибодатда енгиш мумкин эди ва Худонинг Сўзи билан қуролсизлантириш мумкин эди.

Турли жуфтларда оилавий лаънатларнинг ўзига хос хусусиятлари турлича бўлиши мумкин. Масалан, олдинги бобда, бизлар жуда турлича оилаларда ўсганимизни айтиб ўтдик. Мен (Лиза) менинг ота-онамнинг оиласидаги бу қадар ёрқин ночор ахволга Жоннинг оиласининг реакцияси қандай бўлиши ҳақида ташвишланар эдим. Бизнинг унаштирилишимиз шарафига берилган зиёфатда, менинг отам ичиб маст бўлди ва Жоннинг ойисига, унинг эрининг кўз ўнгида шилқимлик килди. Уни Жоннинг ойиси қизиқтирмас эди, у менинг оймга озор беришни истар эди. Кейинроқ Жоннинг ойиси бизларнинг муносабатларимиз ҳақида қаттиқ ташвишланиши ва бизнинг никоҳимиз уларнинг бенуқсон авлодларида илк ажралиш бўлиши мумкинлиги учун кўрқилини ошқора айтди. Мен унинг шундай сўзларини эшитдим: “Бизнинг авлодимизда ҳеч қачон ажралиш бўлмаган”.

Мен ўйладим: “Мана, у мени қандай қабул қилади. Мен уларнинг авлодларини бузмаймамми?”

Мен ўша кечликдан икки қарра оғирликни ҳис қилиб қайтдим: ойм учун оғриқ ва бундан ҳам кўпроғи, ўзимнинг уялишим. Шундай туюлардики, агар тарозини олиб, тўйгача бўлган оиланинг барча “яхши” ва “ёмон” улушини тортиб кўрсак, яхшилари аҳамиятли даражада Жон томонда бўлиб чиқади. Мен томондан, фақат ёмон улуш: хиёнат, ажралиш ва тобелик эди. Бизнинг авлодимизда буларнинг барчаси етарли эди.

Худо Жон томондаги “яхши” ёки мен томондаги “ёмон” дан умуман ташвишланмаётганини пайкаганимда, ёриб ўтиш келди. У муқаддас авлод яратмоқчи эди.

“Тингла, эй қиз, қара ва қулоқ тут: ўз халқингни ва отангинг уйини унут, шунда Подшоҳ сенинг чиройингни истайди, зеро У сенинг Эгангдир; сен Унга сажда қил... Улар қувонч ва ўта шодлик билан келтирилмоқдалар, Подшоҳнинг қасрига кирмоқдалар. Сенинг оталаринг ўрнида ўғилларинг бўлади, Сен уларни бутун ер юзида ҳокимлар қилиб қўясан. Сенинг номингни авлоддан авлодга ёдда қолади-ган қиламан. Шунинг учун халқлар Сени абадулабад улуғлайдилар” (Сан. 44:11,12, 16-18).

Бу лавҳа, аввало, Исо Масихни ва Унинг қаллиғини таърифлайди, лекин Худо буни менга Ўзининг ваъдаси, менинг ўтмишимдаги хатолар билан чекланмаган ваъда манзараси сифатида ишлатди. Мен “Подшоҳнинг қизи” сўзини ўқиганимда, менинг ичимда нимадир жонланди. Худо менга ўзининг шоҳона қизи сифатида мурожаат қилар эди. Ўша лаҳзада, менинг Масихга ўхшашлигимни янгича тушуниш пайдо бўлди. Мен ўтмишдаги котмаларни рад қилдим ва менинг оиламнинг келажаги учун янги умидни қабул қилдим.

Мен тушундимки, менинг болаларим менинг ерлик отамнинг табиатини (зинокорлик, ичкиликбозлик ва чуқур қулаган одам) мерос қилиб олмайдилар. Улар нафақат ўзларининг ерлик оталарининг хулқ-атворини мерос қилиб оладилар (Худодан қўрқадиган одамнинг), лекин боз устига, улар ўзларининг Раббийсининг табиатини мерос қилиб оладилар. Мен ўғилларим Парвардигори Оламнинг ҳокимлари бўлиши ҳақидаги ваъдани қабул қилдим.

Бизлар ўзимизнинг оилавий лаънатларимизни баргараф қила бошлаганимизда, бизлар Худонинг Сўзи ҳақиқатан ҳақиқатга айланганини кўрдик. Ўша кунлардаги ибодат ва эълон қилиш орқали Худо бизнинг ҳаётимизда мустаҳкамлаган ваъдалар билан бизнинг оиламиз гуллаб-яшнамоқда.

ОИЛАВИЙ ЛАЪНАТЛАРНИ ПАРЧАЛОВЧИ ИБОДАТ

Галатликларга мактубда (3:13) ёзилган: “Масих бизнинг ўрнимизга лаънатни олиб, бизни Қонун лаънатидан кутқарди...” (замонавий таржима). Авлодлар давомида сизнинг оилангизни қандай лаънат таъқиб қилганидан қатъий назар, Исо Масихда у сизнинг устингиздан кучга эга эмас.

Агар сиз ўзингизнинг авлодингиздаги қандайдир лаънатларни билсангиз, уни ўзингиздан қандай қоқиб ташлашингиз мумкинлигини ва сизнинг авлодингизга таъсирини тўхтатишни биз сизга ўргатмоқчимиз. Бу ибодат сизга шайтоннинг қотмасини Худонинг Сўзи қиличи билан барбод қилишингизга ёрдам беради. Оилавий лаънатлардан озодлик тасодифан содир бўлмайди, бу учун душманнинг ишларини аниқлаш ва барбод қилиш лозим. Унинг мақсади – Худо сизга берган тинчлик, кувонч ва осойишталикни сиздан тортиб олишдир. Лекин энди сиз Исо Масихда бўлган ҳокимият билан ўз душманингизнинг кулашини кўришингиз мумкин.

Китобни ўқишни давом эттиришингиздан олдин бу ибодатга вақт ажратинг. Агар сиз ҳозирнинг ўзида ибодат қилишни истасангиз, фақат сиз ўзингиз, ёки турмуш ўртоғингиз билан, яқин дўстингиз билан, ёки ибодатдаги ҳамроҳингиз билан икковингиз бўлишингиз мумкин бўлган хилватроқ жой топинг. Чунки бу – сиз Сўзни баландэтироф этишингиз ва шайтоннинг ишларини рад қилишингизни эълон қилишингиз керак бўлган махсус вақтдир.

Қуйида келтирилган ибодат, сизнинг никоҳингиз ва оилангизга хавф солаётган аниқ лаънатларга қарши йўналтирилган. Бизлар бу ибодатни Муқаддас Ёзувдаги оятлардан туздик, чунки Муқаддас Ёзув – Рухнинг дудама ва қудратли Қиличидир. Агар бу ибодатда сизнинг оилангизда бўлган лаънатлар санаб ўтилган бўлмаса, сизга тўғридан-тўғри алоқаси бўлган оятларни Ёзувдан топишингизга ва улар орқали Худонинг ҳақиқатини ҳамда ваъдаларини эълон қилишингизга сизни даъват қиламиз. Худонинг Сўзига асосланиб, кучли эътирофни ёзиб олинг ва ҳаётингиздаги лаънатларни Исо Масих номидаги куч билан барбод қи-

линг. Бу ибодатнинг хотимасида бу мавзунни чуқурроқ ўрганишингиз учун бир қанча оятларни бердик.

Қадрли Самовий Отам,

мен Сенинг олдинга Сенинг қадрли Ўғлинг Исо Масиҳ номи билан келаман. Мен Сенинг дарвозаларингга миннатдорчилик билан келаман ва Сенинг ҳовилларингга ҳамду сано билан кираман. Сенинг менга бўлган буюк шафқатинг ва муҳаббатинг мени тўлдирмоқда, Сен менинг ҳаётимда амалга оширган қайта сотиб олиш каби буюк ишинг учун мен Сендан миннатдорман.

Ҳозир мен Исроилнинг Худоси бўлмиш Раббий билан аҳд тузаман. Сен – Раббий, Осмон ва ернинг Худосисан, Сени севадиган ва амрларингни бажарадиганлар билан Ўз севги аҳдингни асрайдиган буюк ҳамда қудратли Худосан. Сенинг қўлингнинг ибодатини тинглаш учун Сенинг қўлогинг диққатли бўлсин ва кўзларинг очик бўлсин. Мен ўз гуноҳларимни ва отамнинг хонадони гуноҳларини, бизлар Сенга қарши қилган барча айбларимизни эътироф этаман. Бизларни кечиргин, чунки бизлар Сенинг олдинда ёмон иш қилдик. Бизлар уят билан қопланганмиз, чунки Сенга қарши гуноҳ қилдик. Лекин Сен, Раббий, бизнинг Худойимиз шафқатлисан ва бизлар Сенга қарши гуноҳ қилган бўлсак ҳам, Раббий Худойимизга қулоқ солмаган бўлсак ҳам, Сен Ўз хизматкорларинг пайгамбарлар орқали берган қонунларни сақлаган бўлсак ҳам Сен бизларни кечирасан. Бизлар Сендан юрагимизнинг четини хатна қилишингни, бизлардан ўтган йилларнинг гуноҳ, шармандалик ва қонунбузарликларини олиб ташлашингни сўраймиз.

Мен ўз гуноҳларимни ва оталаримнинг гуноҳларини эътироф этаман ва оккултизм, жодугарлик ҳамда фол очишларга ҳар қандай иштирок этишни рад қиламан. (Бироз тўхтанг ва Муқаддас Рухга қулоқ солинг, балки У сиз рад қилишингиз керак бўлган нимадир аниқ нарсани эслатар. Балки бу астрологиядир, экстрасенслар сеансларидир, даҳшат кинолардир, ўйинлар, китоблар ва бошқалардир). Мен бундай ишларда ҳар қандай иштирок этишни рад қиламан ва менинг ҳаётимдаги, менинг болаларимнинг ҳаётидаги, уларнинг болаларининг ва болаларининг болаларининг ҳаётидаги лаънатни барбод қиламан.

Мен наркотиклар ҳамда спиртли ичимликлар истеъмол қилиш соҳасида ўз гуноҳларимни ва оталаримнинг гуноҳларини эътироф этаман ва буларни рад қиламан. Ота, руҳий соҳада гуноҳга, кишан-

ларга ва эзлишига очилган ҳар қандай эшикни ёпгин. Мен наркотик модда қабул қилишига иштирок этишдан(агар қабул қилган бўлсангиз наркотикнинг аниқ номини айтинг) воз кечаман ва уларнинг менинг ҳаётимдаги, менинг болаларимнинг ҳаётидаги, уларнинг болаларининг ҳаётидаги, уларнинг болаларининг болаларининг ҳаётидаги лаънати кучини барбод қиламан. Исо Масих номи билан. Омин.

Бизлар кейинги бобларда жинсий гуноҳларга алоқаси бўлган кўнгили боғланишлари ва аниқ лаънатларнинг номини атаб мазкур негизга таянишни давом эттирамиз. Исо Масихнинг хочдаги тамомила ғалабаси шарофати билан бизлар бу лаънатлардан озодмиз. Сиз улардан кўркишингиз керак эмас, улар сизнинг ҳаётингизга ёки сизнинг болаларингизнинг ҳаётига ўтишдан хавотирланишингиз керак эмас. Бугун сиз ўз оилангиз учун янги меросни ўрнатдингиз.

Чуқурроқ ўрганиш учун куйидаги оятларни ўқинг: Санолар 99:4; 2 Йилнома 29:10,11; Нехемиах 1:5-7; Дониэл 9:8-10; Йешуа Нун ўғли 5:9; Матто 10:34; Ибронийларга 4:12; 2 Йилнома 29:5,6.

5-кун

ҚАРИНДОШЛАР БОШҚАРИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛИШИ

Қариндошлар бошқаришга ҳаракат қилиши масаласи кўпроқ янги оила қурганларга таниш, лекин албатта, аллақачон кўп вақтдан буён бирга яшаётган оилаларда ҳам учраб туриши мумкин. Эр-хотинлар ва уларнинг ота-оналари орасида келишмовчилик юзага келганида, эр-хотинлар, албатта, биринчи ўринда, ўзлари бутун умрлари давомида билган ота-оналарини (ёки бошқа қариндошларни) ҳимоя қиладилар. Бизларнинг ҳаммамиз ота-оналаримизга нисбатан катта муҳаббат ва ҳурматни ҳис қилишимиз лозим. Лекин ҳаттоки, сиз доимо ота-онанинг маслаҳатига кулоқ солсангиз ҳам, сиз уйланганингиз, ёки турмушга чиққанингиздан сўнг сизнинг биринчи масъулиятингиз – бу уй масалаларини турмуш ўртоғингиз билан ҳал қилишдир.

Катта ўғлимизнинг тўйдан олдин мен (Жон) унга дедим: “Эддисон, энди мен сенга фақат сенинг ўзинг мендан маслаҳат сўраган вақтингдагина қандай ҳаракат қилиш ҳақида маслаҳат бераман. Мен бошқа сенинг ҳаётингни бошқаришга ҳаракат қилмайман. Сен ўз уйингни қураясан ва мен сенга ўрганишинг ҳамда ўсишинг учун кенглик бермоқчиман”. Эддисон менинг бу тутган йўлим учун мендан мамнун ва ҳар дафъа, унга маслаҳат керак бўлган вақтда менга мурожаат қилади.

Менинг ўғлимни ўз йўлимга солиш ва уни “кичкина мен” га айлантириш истагимйўк. Худо уни ким бўлиш учун яратган бўлса, у ўша бўлишини истайман. Унинг оиласига жуда фаол аралашим билан мен унинг оиладаги етакчилик ролини олиб қўйишим мумкин. (Агар ростини айтсам, у ўз уйини қандай бошқариши мени қойил қолдиради. Мен унинг ёшида уддалай олганимдан у анча яхшироқ уддаламоқда!)

Ёзув аниқ айтмоқда:

“Шунинг учун эркак ўз ота-онасини қолдириб, ўз хотинига ёпишади ва улар бир тан бўладилар” (Ибт. 2:24, муаллифларнинг курсиви).

Ота-онани қолдириш, бу ҳолатда, ота-онанинг уйидаги ҳоқимиятни қолдиришдир. Бу яна ота-онанинг болаларганосоғлом таъсирини қолдиришни билдиради. Бизлар ота-онамизни иззат қилишимиз муҳим, лекин буни энди улардан мустақил фикрлаб яшаган ҳолда қилиш мумкин. Сиз ўз оилангизни ва ўз уйингизни янги тартиб асосида қурмоқдасиз. Сизнинг ота-онангиз энди сизни бошқарувчилар эмас, шунинг учун улар сизнинг ҳаётингизни ва сизнинг оилангизни бошқаришлари керак эмас.

Балки сизнинг никоҳингизга фаол аралашини истайдиган қариндошларингиз бордир. Илгари бизнинг қариндошимиз бўлган бир аёл бизларни ўз йўлига солишга ҳаракат қилар эди ва бизнинг никоҳ иттифоқимизга нифоқ солар эди. Унинг аралашини бизларга жуда ёмон таъсир кўрсатар эди ва бизнинг бу масалани ҳал қилиш йўлидаги заиф ҳаракатларимиз муваффақият қозонмас эди. Ахийри, бизлар у киши билан учрашдик (шу билан бирга, бизлар у кишини жуда қадрлар ва ҳурмат қилар эдик) ва у кишига ўзимизнинг фикримизни аниқ тушунтирдик.

Мен (Жон) дедим: “Бизнинг уйимизда сиз бошқарувчилик қила олмайсиз. Бу янги уй. Биз сизни қадрлаймиз ва хурмат қиламиз, лекин бизнинг уйимизда бошқарувчилик қилишга рухсат бермаймиз. Сиз бизни ўз йўлингизга солишингизга йўл қўймаймиз”. Мен фикримни жиддий баён қилишимга тўғри келди, чунки унга гапнинг маъзини юмшок етказишга ҳаракат қилиш ва ишора қилишлар муваффақият келтирмади. Бахтимизга, бу қариндошимиз нима бўлаётганини тушунди ва шу вақтдан буён бизнинг оиламизда тўғри ўрин эгаллади.

Бизлар ўз оиламизни ҳар қандай ҳужумдан, ҳатто қариндош ва яқин одамларимизнинг ҳужумидан ҳам асрашимиз керак. Кўпинча, бу ҳужумлар ёмонлик қилиш мақсадида қилинмайди, шунинг учун беайбдек туюлади. Улар менсимаслик ишораларида намоён бўлади, лекин ҳатто мана шу нозик ишоралар доимо барбод қилувчи хусусиятга эгадирлар. Мен никоҳ маросимларини бошқарганимда, келин-куёвларнинг дўстларига ва оиласига қараб, уларга дейман: “Ҳолингизга вой, Худо яратган мазкур иттифоққа қаршилиқ қилувчилар. Ҳатто уларни ўз йўлингизга солишга ва уларни ажратишга ҳақдингиз сиғмасин. Бугун Худо тузган иттифоққа фақат ҳаёт сўзларини сўзланглар”.

Эддисон уйланганида, бизлар атайин уни – биз ёки унинг хотини Жулияни танлашига ундаб, танлов олдида қўймасликка қарор қилдик. Ҳақиқат шундаки, у унга уйланган кунда аллақачон уни танлади ва биз унинг қароридан қувонамиз! Оила соҳасида севги ҳеч қачон одамларни танлашга мажбур қилмайди. Севги эски ҳамда янги муносабатларни тутиб туради ва уларнинг орасида кўприклар куради. Бизлар Жулияни яхши кўраемиз ва унга келиндан кўра кўпроқ, қизимиздек қараймиз. Бундай яқинлик фақатгина биз унинг янги хонадонини хурмат қилишимиз ва Эддисон ҳамда унга ўз никоҳ тарихларини ёзишларига тўсқинлик қилмаслигимиз туфайлигина юзага келиши мумкин эди.

ВОҚЕЛИҚДАН ЙИРОҚ НАРСАЛАРНИ КУТИШ

Қўшма Штатлардаги ажралишлар сабаблари ичида воқелиқдан йироқ нарсаларни кутиш сабаби устунлик қилади. Бизлардан кўпчилиги-

миз доимий лаззатни, узлуксиз жинсий муносабатларни ваенгил муносабатларни кутиб никоҳга қадам қўямиз. Никоҳ бизнинг худбинлигимиз ва ҳимоясизлигимизни аниқ ва қатъий равишда ошкор қилишини кутмаймиз, ўз турмуш ўртоғимизнинг заифликлари ва камчиликларини кўришимиз ҳақида ўйламаймиз. Бизларнинг сохта тасаввурларимиз алам ва норозилик манбаи бўлиши мумкин ва бу албатта, бизнинг илоҳий иттифоқ қуриш қобилиятимизни тортиб олади.

Вокеликдан йироқ нарсаларни кутиш кўпинча норасо солиштиришдан озикланади. Бизлар лаззатланишни мақсад қилиб олган маданиятда яшамоқдамиз, шунинг учун ўз никоҳимизни экранда кўраётганимиз билан солиштириш имконияти билан доимий равишда тўқнаш келаемиз. Кино ва телевидение бизларга куч сарфламасдан эришиладиган муҳаббатни, қурбонликсиз гўзалликни, хавфсиз ишонишни таклиф қилади. Улар муносабатларнинг романтик томонини ёритади, ҳаётнинг “голливуд” га ўхшамайдиган сахналарини эса кўрсатмайди.

Агар сиз бирмунча вақтдан буён никоҳ муносабатларидаяшаётган бўлсангиз, унда сиз никоҳнинг фақатгина романтик учрашувлар, бенуқсон мувофиқлик ва сиз ҳеч нима учун масъулиятни бўйин олмайдиган кунлардан иборат эмаслигини тушунасиз. Никоҳ – бу оғир меҳнат ва кўпинча қора меҳнатдир.

Агар сиз никоҳда қийналаётган бўлсангиз, бу ажралишингиз керак, дегани эмас. Қийинчиликлар фойдали, чунки улар сизни ривожлантиради. Улар сизнинг хулқ-атворингизни тозалайди ва сизнинг ички имкониятларингизни кўпайтиради. Бу муносабатлар кўпайиш учун хизмат қилади, буни ёдда тутинг. Ҳар бир одам ўсишни истайди ва доноликка олиб борадиган нарса билан учрашганича доноликни ўзида тўплайди.

Вокеликдан йироқ нарсаларни кутишга фақатгина оммавий ахборот воситалари чизган манзараларгина кирмайди. Бизлар шунингдек, ўз никоҳимизни дўстларимиз ва қўшнилариимизнинг оилалари билан солиштириб ҳам хато қилаемиз. Бу жирканч иш. Бизлар уларнинг шахсий ҳаётларида нималар содир бўлаётганини ҳеч қачон била олмаймиз. Ташқаридан ҳамма нарса гўзал ва қувончли туюлиши мумкин, лекин балки ёпик эшиклар ортида улар бир-бирларини ҳалок қилаётгандирлар.

Ўз эр-хотинлик муносабатлари ичида фаслларни солиштириш ҳам васвасадир. Эр-хотинлар фарзандлари, памперслар ва жуда кам бўш вақт бўлган ҳозирги фаслни, ҳали болалари бўлмаган вақтларидаги муносабатлари билан солиштиришлари мумкин. Мантикий нуқтаи назардан бунда соғлом фикр йўқ. Ҳали сизларнинг болаларингиз бўлмаган даврдагидек яшашнинг иложи йўқ. Сизлар ота-она бўлганингизда, сизда эркинлик камроқ бўлади ва масъулият кўпроқ бўлади. Оилада болалар туғилиши сизнинг ҳаётингизни ўзгартиради, шунинг учун никоҳдаги муносабатлар ҳам бошқача тус олади. Биз биламиз, бу ракета яшаш ҳақидаги фан эмас, лекин бизлар кўпинча, мазкур фаслда бўлиши мумкин бўлган қувончва қониқиш ҳиссини пастга уриб, аҳмоқона солиштиришлар билан машғул бўламиз.

Теодор Рузвельт айтган: “Солиштириш – бу қувончнинг ўғрисиدير”. Агар сиз ўз никоҳингизда қувончга эга бўлишни истасангиз, ўзингизнинг муносабатларингизни – улар қўшинингиз бўладими, ёки телевизор экранидagi одамларми, сизникидан яхшироқ туюлаётган бошқаларнинг муносабати билан солиштиришни бас қилишингиз керак. Солиштиришлар сизга қувонч келтирмайди. Қувонч – бу сарик чака эмас, шунинг учун уни қандайдир арзимас нарса орқали олишнинг иложи йўқ. У шарт-шароитларни энгиб ўтади, ҳиссиётлар билан чегараланмайди ва катта манзара – сизнинг бутун ҳаётингизга нисбатан Худонинг режасини англашдан куч олади.

Қувонч – Рухнинг ҳосилидир (Гал. 5:22,23га қаранг) ва бу шуни билдирадики, у вазиятлардан эмас, балки Худодан келади. Уни инсоннинг иродаси билан ишлаб чиқаришнинг иложи йўқ. Агар бахт – бу вақтинчалик ғалабаларга боғлиқ бўлган ҳис бўлса, қувонч кийинчиликларни энгиб ўтади. У сизнинг Масихдаги ўрнингиздан руҳланган умидда туғилади. Агар бизга Худода қувонч етишмаса, бизга никоҳимизда тўлиқликка эришиш учун куч етарли бўлмайди, чунки Унинг қувончи – бизнинг кучимиздир (Неҳ. 8:10га қаранг). Повулнинг Филипидagi жамоатга айтган сўзлари бу фикрни акс садо каби такрорлайди:

“Раббийда доимо қувонинглар. Сизларга яна айтаман: қувонинглар. Сизларнинг мулойимлигингиз барча одамларга маълум бўлсин. Ра-

ббий яқиндир. Ҳеч нарса ҳақида ташвиш қилманглар, лекин ибодат, илтижо ва миннатдорчилик билан ҳамма нарсада ўз истакларингизни Худога билдиринглар. Шунда ҳар қандай тушунчадан юкори бўлган Худонинг тинчлиги сизларнинг юракларингизни ва фикр-мулоҳазаларингизни Исо Масихда сақлайди” (Флп. 4:4-7).

Сиз эр-хотинлик муносабатларингиз борасида хавотир олишни бошлаганингизда, ўз илтимосларингизни Худонинг олдига қувонч ва миннатдорлик билан олиб келинг. У ташвишларни тинчликка алмаштиришни ваъда берган. Нақадар ажойиб алмашинув!

Вокеликдан йироқ нарсаларни кутиш сиздан қувончни ўғирлайди, демак, никоҳда муносабатлар қуриш учун кучни ўғирлайди. Эҳтиёт бўлинг, бу тузоқнинг қурбони бўлманг. Сизларнинг муносабатларингиздаги қотмалар шаклланишига олиб келганкутган нарсаларингизни аниқланг ва улар Худонинг Сўзи ҳақиқати ва Худонинг сизнинг ҳаётингиз учун махсус режаси устидан тантана қилишига рухсат берганингиз учун тавба қилинг.

СИЗНИНГ НАВБАТИНГИЗ

Марҳамат, ўз эрингиз (хотинингиз) билан бу бобнинг мазмуни ҳақида суҳбатлашиш учун вақт ажратинг. Муқаддас Рухдан сизни бошқаришини ва сизнинг никоҳингизда аниқлаштириш керак бўлган нарсаларни ёзиб олишга ёрдам сўранг. Амалга ошириш шартбўлган баъзи ўзгаришлар хулқ-атворга ва муносабатларга тегишли бўлади, Худо эса, Ўзининг июнатининг кучи билан сизга таъсир қилади. Бошқаларини эса, масалан, авлодларнинг лаънатларини ибодатда энгиш шарт.

Агар сизнинг рўйхатингиз бир неча варақ бўлиб кетса тушкунликка тушманг. Мазкур машқнинг мақсади сизга ҳозир аҳволингиз нақадар ёмон эканини кўрсатиш ёки оилада айбдорни топиш эмас, бундан маъно шундаки, сиз ўзингизнинг келажагингизни жуда ҳам кучли ўзгартиришингиз мумкин. Бу масалани ҳал қилишни бошлаб, сиз оилангизга ажойиб тарихнинг бошланишини, ерда очиладиган самоларнинг меросини тақдим қиласиз. Кемасаҳнини тозаланг, токи сиз Раббий сиз учун

тайёрлаб қўйган ҳамма нарсани олишингизга йўл қўймаётган ҳамма ки-
шанлардан озодликда олдинга ҳаракат қила олинг. Буни бизлар айнан
сиз учун тузган ибодатдан бошлашингиз мумкин.

Балки ҳозир сирли лаҳза яқинлашаётгандир.

*Ота, Сен янги боиланиши ва янги мерос бераётганинг учун биз
Сендан миннатдормиз. Бизларнинг муносабатларимиздан олиб
ташлаш керак бўлган ҳамма нарсани ёзиб олиб, бизларни самонинг
муҳити қамраши учун бизлар ибодат қиламиз.*

*Муқаддас Рух, бизлар Сендан сўраймиз: бизларни етаклагин ва
бошқаргин.*

*Бизлар ибодат қиламиз, бизларнинг оилаларимизни авлодлар-
дан-авлодларга азоблаётган душмандан қасд олишига шай турган Ху-
донинг фаришталари бизларни қуришаб олсинлар.*

*Бизлар ибодат қиламиз, буюк иноят бизларни кечирим билан тўл-
дирсин ва бизларни ўзгартирсин.*

*Бизлар Сенинг Сўзинг бўйича онгимиз янгилиниши учун ибодат қи-
ламиз.*

*Бизлар ҳар қандай қўрқувни қувиб юборадиган Сенинг севгинг
ҳақида ваҳий сўраймиз.*

*Бизлар ишончнинг тикланишини ва муносабатларнинг поклани-
шини сўраймиз.*

*Бизлар бўлиниши бўлган жойга бирлик олиб келишинг учун ибодат
қиламиз.*

*Бизлар Сенинг Сўзингга қарама-қарши бўлган нарсаларни кутиши-
ни истамаймиз, аксинча, бизларни Сенинг ваъдаларинг даражасида
орзу қилишига руҳлантиришингни сўраймиз.*

*Биз ўз уйимизга эркинликни эълон қиламиз. Биз ўз никоҳимизга ва
алоҳида ҳар биримизнинг ҳаётимизга эркинликни эълон қиламиз, Исо
Масиҳ номи билан. Биз эълон қиламизки, Худонинг Шоҳлиги бизнинг
ичимиздадир. Бизнинг никоҳимизда, бизнинг уйимизда, осмонда бўл-
гани каби ерда Худонинг иродаси амалга ошади. Исо Масиҳнинг қу-
дратли номи билан. Омин.*

ОИЛАВИЙ ТЕКШИРУВ

“Сизлар имонда мустаҳкаммисизлар, ишонч ҳосил қилиш учун ўз-ўзингизни текширинглар. Содир бўлаётган ҳамма воқеаларни шундай бўлиши керак, деб қабул қилиб елманглар. Ўзингизни синаб кўринглар.

Сизлар Исо Масиҳ сизларнинг ичингизда эканлигини шунчаки эшитишингиз эмас, балки бунга ўзингиз ишонч ҳосил қилишингиз керак.

Буни синаб кўринглар. Агар синовга бардош бера олмасангиз, унда чорасини кўринглар”.

— 2 Коринфликларга 13:5, The Message, инглиз тилидан таржима

Олға интилиш учун баъзан ортга ўгирилиб, сиз ҳозир бўлган жойга қандай келиб қолганингизни тушуниш фойдалидир. Мазкур оилавий текширув сизнинг никоҳингизда пайдо бўлган уюмни баҳолаш ҳамда тартибга келтириш, сўнг ахлатларни тозалашга ёрдам беради. Бир оз ўйлаб кўринг ва қуйидаги саволларга ростан жавоб беринг.

Ўз болагингизни эсланг. Уйингиздаги умумий муҳитни қандай баҳолаган бўлар эдингиз?

Масалан: осойишта, тартибсиз, севувчи, севмайдиган, очиқ, ёпиқ, сахий, хасис, кўркув тўла, ажойиб, илиқ ва қабул қилишга тўла, совук ва шафқатсиз.

Ота-онангизнинг муносабатларини қисқача таърифланг (суҳбатларга тўла, ёқимли, дўстона ва б).

Ота-онангиз келишмовчилик ва жанжалларни қандай ҳал қилар эдилар? Улар бир-бирлари билан қандай муносабатда бўлар эдилар?

Сиз шўхлик қилганингизда, ўзингизни ёмон тутганингизда сизни қандай жазолар эдилар? Жазолаганларидан сўнг маълум вақт мобайнида сиздан аччиқланар эдиларми ёки тўлиқ қабул қилиб севги кўрсатар эдиларми?

ҚУЙИДАГИ ГАПЛАРНИ ТУГАЛЛАНГ:

Менинг болалигимда менга қуйидагилар ёқар эди ва менинг оиламда ҳам шулар бўлишини истар эдим:

Менинг болалигимда қуйидаги нарсалар менга ёқмас эди ва менинг оиламда ҳам бўлмаслигини истар эдим:

Жавобларга қаранг ва уларни ўз никоҳингиз ҳамда уйингиздаги муҳит билан солиштиринг. Уйингиздаги муҳитда, турмуш ўртоғингиз билан муносабатларда қандай ўхшаш жиҳатларни кўраяпсиз, сиз келишмовчиликларни қандай енгасиз ва болаларингизни қандай тарбиялайсиз? Боғлиқликни кўраяпсизми?

Юқорида ёзилганларнинг ҳаммасини ҳисобга олиб, ўз никоҳингизни ахлатлардан тозалаш учун турмуш ўртоғингиз билан нимани ўзгартиришларингиз керак?

Бир-бирингиз билан суҳбатлашинг. Ибодат қилинг ва ўзгартириш керак бўлган нарсаларни Муқаддас Рухга топширинг.

БАҒРИКЕНГЛИК

*“Бир-бирингизга бағрикенг бўлинглар ва бир-бирингизни кечиринглар.
Агар бирортангиз кимдандир хафа бўлган бўлса, Масиҳ сизларни
кечиргани каби, сизлар ҳам бир-бирингизни кечиринглар”.*

— Кол. 3:13

Сиз турмуш ўртоғингизга бағрикенглик қиласизми? Йўқ, пул бирлигида эмас. Бизлар хатолар учун кенг жой, Худонинг инояти билан Унинг тимсолига ўсиш имконияти бўлган жой ҳақида сўзламоқдамиз. Гап шундаки, бизларнинг ҳаммамизга яқинларимизнинг бағрикенглиги керак, чунки бизларнинг ҳаммамиз хато қиламиз. Кечириб, биз самоддаги Отамизга тақлид қиламиз, эр-хотинлар ўзгаришлари учун уларга куч берадиган Унинг иноятининг ўтказувчилари бўламиз. Қуйида ёзувчи К.С.Льюиснинг сўзларини келтирамиз:

“Масиҳий бўлиш – кечириб бўлмайдиган нарсаларни кечиришни билдиради, чунки Худо менга кечириб бўлмайдиган нарсани кечирди. Бу кийин. Балки бир хафаликни кечириш унча кийин эмасдир. Лекин мунтазам, кундалик васвасаларни: жанжалкаш қайнанани, урушқок эрни, йиғлоқи хотинни, худбин қизни, алдамчи ўғилни – қандай кечириш мумкин? Мен ўйлайманки, фақатгина бизлар қаерда турганимизни ёдда тутиб, ҳар оқшом ибодатда қайтарадиган сўзларнинг маъносига аҳамият бериб кечириш мумкин: “Биздан қарздор бўлганларни биз кечирганимиздек, бизнинг қарзларимизни ҳам кечиргин”. Фақат шу шарт билан бизларга кечирим тақдим этилади. Кечиришни рад қилиш – бу Худонинг бизларга бўлган шафқатини қабул қилишни рад этишдир. Бу ерда бирор бир истиснога бирор бир ишора йўқ ва Худо нимани айтган бўлса, айнан шунини назарда тутмоқда”.

Қайси соҳаларда сизга турмуш ўртоғингизнинг бағрикенглиги керак? Сиз хато қила олишингиз ва илоҳий хулқ-атворга ўса олишингиз

учун қаерда сизга кенгроқ жой керак? Сиз ўзингиз биладиган ва уларнинг устидан ишлаётган уч соҳани айтинг.

Сизнинг турмуш ўртоғингизга сизнинг бағрикенглигингиз керак бўлган уч соҳани айтинг. Сиз бу соҳаларда бағрикенглик қиласизми? Агар йўқ бўлса, нима учун?

Агар сиз турмуш ўртоғингизга қарши хафаликни ичингизда яширишга қарор қилсангиз, Худонинг Сўзига биноан нима содир бўлади? Матто 6:14,15; 18:21-25; Марк 11:25ни диққат билан ўқиб чиқинг ва Муқаддас Рух сизга нимани очса, ёзиб қўйинг.

Худонинг кечирими чексиздир! Агар сиз учун турмуш ўртоғингизни кечириб қийин бўлса, ортга ўгирилиб ўз ҳаётингизга назар ташланг. Сиз Худони ўз фикрларингиз, сўзларингиз ва ишларингиз билан нималарда ранжитгансиз? Агар сиз ўз гуноҳингизнинг чуқурлигини ва бу гуноҳ учун нарх тўлаш учун Исо Масих нақадар азобли оғриқни ҳис қилганини ёдда сақласангиз, Муқаддас Рух сизнинг юрагингизни юмшатади ва сизга кечириб учун иноят беради.

ТАВБА ҚИЛИШ ВА ОЗОД БЎЛИШ ИБОДАТИ

“Раббий, мен турмуш ўртоғимга нисбатан хафаликни тўтиб турганим учун мени кечиргин. Мен бошқа унинг барча камчиликларини ёдда сақлашни истамайман. Сен менинг гуноҳларимни кечирасан ва бошқа уларни ёдга олмайсан. Мен ҳам худди шундай қилишим учун менга куч ва истак бергин. Мен ўз турмуш ўртоғимни Сенинг қўлларингга топшираман. Ўз севгингни ва иноятингни унинг юрагига қўйгин, мен уни астойдил севишим ва кечиршимга, у хато қилганида бағрикенглик қилишимга ва унга ўсишига имкон беришимга ёрдам бергин. Мен уни саломатлик, донолик, тинчлик, қувонч, муҳаббат, илтифот, дадиллик, Сенинг Сўзинг ваҳийлари ва Сен билан ажойиб, яқин муносабатлар билан дуо қиламан. Бизнинг никоҳимиз шифолангани учун Сенга раҳмат, Ота. Исо Масиҳ номи билан. Омин”.

Муқаддас Рух Унинг ҳузурида ўтказган вақтингиз мобайнида ва Муқаддас Ёзувдаги матнлар, масалан: 1 Коринфликларга 13; Римликларга 5:5; Эфесликларга 3:16-19; 1 Петъор 3:8,9лар устидан диққат билан фикр юритишингиз жараёнидасизга Ўзининг севувчи ва кечирувчи табиатини экишига рухсат беринг.

ҲАММА ГАП – ҚАНДАЙ ҚАРАШДА

“Ниҳоят, биродарларим, нима ҳақиқат, нима олижаноб, нима адолатли, нима пок, нима ёқимли, нима шарафли, нима эзгулик ва нима мақтовли бўлса, шулар ҳақида фикр юритинглар, шу нарсалар сизнинг фикрингизни қамрасин”.

— Флп. 4:8, замонавий таржима

Сиз турмуш ўртоғингиз ҳақида ўйлаганингизда, сизнинг ўйларингизни нима тўлдиради? Агар сиз унинг камчиликлари ва муваффақиятсизликлари ҳақида ўйласангиз, унда никоҳдаги муаммолар фақатгина кўпаяди. Бошқа томондан, агар сиз нима учун миннатдор бўла олишингиз ҳақида ўйласангиз, сиз ўз муносабатларингизни янгича нурда кўрасиз! Бутун ҳаётнинг кучи каби, никоҳнинг кучи ҳам унга қандай қарашга боғлиқ.

Сиз ўз турмуш ўртоғингизга қандай назар билан қарашингиз сизнинг у билан муносабатларингизга таъсир қилади. Умуман олганда, турмуш ўртоғингизга қандай муносабатдасиз? Сиз одатда унга кўрсатадиган муносабат, айтадиган сўзларва қиладиган ҳатти-ҳаракатлар ҳақида фикр юритинг.

Ибодат қилинг ва Худодан сизга турмуш ўртоғингизга бўлган ҳақиқий муносабатингизни кўрсатишини сўранг. У сизга нимани кўрсатмоқда? Унинг ёрдамида нимани ўзгартиришингизни сўрамоқда?

Янги назар билан қараганда, турмуш ўртоғингизда қандай қимматбаҳо фазилатларни кўраясиз? Филиппиликларга мактуб (4:8) даги оят ҳақида диққат билан фикр юритинг, сўнграэрингизга (хотинингизга)

бўлган ва сиз улар учун Худога миннатдорлик изҳор эта оладиган ўнта асосий фазилят ва инъомларнинг рўйхатини тузинг.

Кейинги ўттиз кун мобайнида, мазкур рўйхат устида фикр юриштириш давом эттиринг ва унга янги фазилятларни қўшиб боринг. Турмуш ўртоғингиздаги мазкур фазилятлар учун ўз миннатдорчилигингизни астойдил изҳор этишга ҳаракат қилинг.

Кўрқув кўз олдимизни хиралаштиради. У турмуш ўртоғимизнинг заифликларига, шунингдек, ўзимизга ҳамда вазиятларга диққатимизни қаратишга мажбур қилади. Кўрқув – бу кўп ҳолларда, тўғри бўлиб туюладиган ёлғон воқелиқдир. Турмуш ўртоғингиз билан муносабатларингизда сизнинг энг катта кўрқувларингиз нима? Раббийдан уларни сизга очишини сўранг.

Бу кўрқувларга Филиппилиқларга мактубдаги (4:8) оят орқали қаранг. Улар ҳақиқийми, яхшими ва тўғрими? Улар покми ва ёқимлими? Улар учун Худони улугʻлай оласизми? Бу синовдан ўтмайдиган ҳамма нарсани улоқтириб юбориш керак ва ҳақиқат билан алмаштириш керак.

Кўпинча бизнинг ҳозирги кунлардаги кўрқувларимиз ўтмишдаги умидсизлик ва яралардан туғилади. Янги яралар олишдан қўрқиб, биз ўйламаган ҳолда турмуш ўртоғимизни ўз ота-оналаримизнинг, олдинги дўстларимизнинг ва дугоналаримизнинг ёки олдинги турмуш ўртоғимизнинг камчиликлари учун товон тўлашга мажбур қилишга ҳаракат қиламиз.

Бир оз тўхтанг ва қуйидаги сўзлар билан ибодат килинг: “Муқаддас Рух,бу қўрқувлар қандай пайдо бўлди? Улар нимага асосланган? Мен Сенга қандай қилиб қўпроқ ишона оламан ва улар менинг ҳаётимдан илдизи билан қўпориб ташланаётганини кўра оламан?” Тинч муҳитда кулок солинг. У сизга нималарни очмоқда?

ОИЛАВИЙ ЛАЪНАТЛАРДАН ОЗОДЛИК

“Масих биз учун лаънат бўлиб, бизни Қонун лаънатидан қайта сотиб олди...”

— Гал. 3:13

Худо сизнинг оилангизда буткул янги нимадир яратмоқчи! У дейди: “Мана, Мен янгисини бунёд қилаяпман. Энди у униб чиқади. Наҳот буни ҳам билишни истамайсизлар? Мен саҳрода дарёлар ва даштда йўл ўтказаман” (Иш. 43:19). **Жойс Майер** айтганидек:

“Исо Масих камокхоналарнинг эшикларини очиш ва асирларни озодликка чиқариш учун келди. ...Балки сизнинг ўтмишингиз қайғули бўлган бўлиши мумкин, балки сиз ҳозир жуда қийин ва эзувчивазиятдадирсиз. Балки сиз шу қадар мушкул вазиятга дуч келгандирсизки, бирор яхши нарсага умид қилишингиз учун сабаб йўқдир. Лекин мен сизга дадиллик билан айтаман: сизнинг келажагингизни ўтмишингиз, ёки ҳозирги қунингиз белгиламайди! Янгича фикрлашни бошланг. Худо билан ҳамма нарсанинг иложи борлигига ишонинг (Лк. 18:27га қаранг)”.

Сизни, сизнинг турмуш ўртоғингизни ва болаларингизни сизларнинг қонингизда яшовчи ҳар қандай лаънатдан қутқариш учун Исо Масих жуда катта нарх тўлади. Қилишингиз керак бўлган иш бор-йўғи – Унинг ғалабасини кучга киритишдир. Худонинг қаршисида тинчланинг ва ибодат қилинг: Муқаддас Рух, менинг қонимда ва менинг турмуш ўртоғимнинг қонида Худосиз хулқ-атворнинг қандай лаънатлари бор? Илтимос, бизларга уларни кўрсатгин, токи бизлар уларни ҳал қилайлик ва ҳақиқий озодликка эришайлик.

Муқаддас Рух уларни очганидан, уларни Муқаддас Рухга бўйсундириг. Шу бобда келтирилган ибодат билан ибодат қилинг ва ёриб ўтиш келишига Худого ишонинг.

Баъзан ўзимизга ўзимиз ичган қасамлар ва берган ваъдалар орқали, бу ҳақида ўйламаган ҳолда, бизларнинг оиламизга ёпирилиб келадиган муаммоларга эшик очамиз. Айтилган қасамлар юрагимизнинг атрофида девор кўтаради. Бу қасамлар бизларни катта хафаликлардан ҳимоя қилиши керак, лекин аслида, улар бизларни асир қилади ва янада кўпроқ озор беради.

“Сен оғзингнинг сўзлари билан ўзингни боғлабсан, ўз оғзингнинг сўзларидан илинибсан”.

— Хикматлар 6:2

Бир оз тўхтаг ва ибодат қилинг: “Муқаддас Рух, мен ўзимга қандайдир қасамлар ичганманми? Агар шундай бўлса, қандай қасамлар?” Қулоқ солинг. У сизга очадиган барча қасамлар учун тавба қилинг ва Исо Мисх номи билан сизни ҳар қандай қўрқувлардан озод қилишини сўранг.

Бизлар қўрқув туфайли, яна яраланишдан қўркиш туфайли қасам ичиб, кўпинча шундай сўзларни айтаемиз: “Ҳеч қачон эркак/аёлга ...шундай қилишига рухсат бермайман. Агар менинг эрим/хотиним қачондир мени (алдаса, урса ва ҳок) унда мен...”. Агар сиз овоз чиқариб ёки ичингизда шунга ўхшаган қасамларни ичган бўлсангиз, тавба қилинг. Раббий сизни ҳимоя қилиши ва асрашига Унга ишонингизга Раббийдан ёрдам сўранг.

“Сенга қарши ясалган бирорта қурол муваффақиятли бўлмайди. Сен билан судда тортишадиган ҳар қандай тилни сен айблайсан. Бу (тинчлик, қувонч, хавфсизлик, сенга қарши кўтарилаётганларнинг устидан

тантана) Раббийнинг кулларининг (борлиғида Худонинг ажойиб хизматкорлари шаклланаётганларнинг) меросидир!...”.

— Иш. 54:17,
кенгайтирилган таржима, муаллифларнинг курсиви

Исо Масих билан муносабатларнинг шарофати билан сиз ҳар қандай лаънатдан озодсиз ва руҳий баракаларни мерос қилиб оласиз (Эф. 1:3га қаранг). Муқаддас Ёзувнинг бу оятларини диққат билан ўқиб чиқинг ва Исо Масихда сизга ҳамда сизнинг оилангизга тегишли бўлган дуо-баракатларни билиб олинг: Матто 11:28; 16:19; Луко 10:19; 11:13; Юханно 4:14; 7:38,39; 14:27; 15:11; 1 Коринфликларга 1:30; 2 Коринфликларга 5:21; 2 Петъор 1:3,4. Бу оятларда Муқаддас Рух сизга яна нималарни очмоқда?

КУТИШНИ БОШҚАРИШ

...Худонинг Ўзи деган: “Мен Сенга панд бермайман, сени тарк этмайман ва сени қўллаб-қувватлашсиз ташлаб кетмайман. Йўқ, йўқ ва яна бир марта йўқ, мен сени қўмаксиз қолдирмайман, сенинг ҳалок бўлишингга йўқ қўймайман (сендан қўлимни тортиб олмайман)! Ҳеч қачон!”

— Ибр. 13:5

Кутиш – бу “келажакда содир бўлиши керак бўлган нарсага кучли ишончи комиллик”. Одамлардан ниманидир кутиб, бизлар кучли ҳиссиётга ёки бу кутган нарсамиз, айниқса, бизларга нисбатан нақадар муваффақиятли ва яхши бўлиши мумкинлиги ҳақида комил ишончга эга бўламиз. Умуман олганда, бизлар яқин одамларимиздан, асосан турмуш ўртоғимиздан энг кўп нарсаларни кутамиз.

“Бизларнинг ҳар биримиз никоҳимиздан ниманидир кутамиз. Бу кутган нарсаларимиз ҳар хил ва кўпинча воқеаликка асосланмагандир. Улар 1) бизнинг никоҳ ҳақидаги ўз тасаввуримизга ва 2) ўзимизнинг кондирилмаган эҳтиёжларимизга асосланган. Бизларнинг ҳар биримизнинг баркамол никоҳ ҳақида ўз тасаввуримиз бор. Балки у ота-оналаримизнинг муносабатлари ёки бизлар ўзимизнинг бобо-буваларимиз, дўстларимизнингота-оналари ҳақида эшитган масаллар, телевизор, китоблар, киноюлдузлар ёки бошқа машҳур одамлар таъсири остида бизнинг онгимизда шакллангандир”.

Воқеликдан йироқ нарсаларни кутиш никоҳнинг турли соҳасида учраши мумкин: пул соҳасида, суҳбат, уй ишларидаги мажбуриятлар, болалар тарбияси, дўстлар билан муносабат, жинсий муносабатлар, яна рўйхатни сизнинг ўзингиз давом эттиришингиз мумкин. Бир оз тўхтанг ва ибодат қилинг: “Раббий, мен ўз никоҳимда воқеликдан йироқ бирор нарсани кутаяпманми? Агар шундай бўлса, қайсилар?”

Сизга Муқаддас Рух нимани кўрсатмоқда? Ёзиб олингва У сизни нимага йўналтирса, ўшани қилинг.

Қандай қилиб воқеликдан йироқ қутилган нарсаларни воқеликка тўғри келадиғанга айлантириш мумкин?

“Бизларўрнига ҳеч нарса кутмасдан беришни ўрганимишиз лозим. Бизлар кутган нарсаларимизни турмуш ўртоғимизга билдиришни ўрганишимиз керак, сўнгра эса, бизлар воқелик томонга ўтаётганимизга улар розимилар, кўриш учун қулоқ солишимиз керак”.

Бир-бирингизга савол беринг: “Сиздан қандайдир воқеликдан йироқ нарсаларни қутаётганимни ҳис қилаяпсизми? Агар шундай бўлса, қайси кутган нарсаларим?” Ҳурмат кўрсатинг ва гапни бўлмасдан қулоқ солинг. Эшитган нарсаларингизни ёзиб олинг.

Агар сиз турмуш ўртоғингиздан қандайдир воқеликдан йироқ нарсаларни кутган бўлсангиз, унга босим ўтказганингиз учун астойдил кечирим сўранг. Ибодат қилинг ва Раббийдан никоҳингизни шифолашини ҳамда сизларнинг икковингизда ҳам воқеликка тўғри келадиған нарсаларни қутишни ривожлантиришини сўранг.

Ахийри, бизлар кутадиған нарсаларимизни Худодан ва У бизларга Ўз сўзида берган Унинг ваъдаларидан қутишимиз керак. У содиқдир ва У панд бермайди! Шундай ибодат қилинг: “Раббий, фақат Сендан бошқа беришга қодир бўлмаган бирор нарсани мен турмуш ўртоғимдан қутаяпманми? Агар шундай бўлса, илтимос, уларни менга кўрсатгин. Бу эҳтиёжларни қондириш учун Сенга таянишимга иноят бергин”. Тинч муҳитда қулоқ солинг. Муқаддас Рух сизга нимани кўрсатмоқда?

МУҲОКАМА УЧУН САВОЛЛАР

Агар сиз бу китобни “Messenger” хизматидан “Никоҳ тарихи” материалларининг бир қисми сифатида ўқиётган бўлсангиз, унда марҳамат қилиб, 3 видеодарсни кўринг.

- 1| Аниққи, никоҳда келишмовчиликлар бўлиши мумкин, лекин асосийси бизлар уни қандай ҳал қилишимиздир. Шу ҳақида ўйлаб кўринг. Эр ва хотин – бу бир бутун бўладиган икки нафар турли хил одамлардир. Уларнинг икковлари ҳам ноёб шахсдир. Демак, турмуш ўртокларнинг ҳар бири турлича ўйлайди, ҳаракат қилади ва ҳис қилади. Турмуш ўртоклар бир вазиятга, бир одамга, имкониятга турлича нуқтаи назарга эга бўладилар ва ҳок. Сиз қачондир бу ҳақида ўйлаб кўрганмисиз? Турмуш ўртоғингизнинг ноёблигини тушуниш уни қадрлашга ва янгича нурда кўришга сизга қандай ёрдам беради?
- 2| Масиҳ орқали кечирим, кечирим сўровчиларнинг ҳар бирига тегишлидир. Лекин сиз ўзингизга шундай вазиятни тасаввур қилинг: сиз Худодан сизни кечиришини сўрадингиз, У эса жавобан деди: “Сени кечиришни истайманми, йўқми, билмайман. Сен, балки, бундан кейин ҳам шундай қиларсан. Мен олдин ўзгаришларни кўришни истар эдим”. Бундай сўзлардан сўнг сиз ўзингизни қандай ҳис қилган бўлар эдингиз? Сизнинг турмуш ўртоғингиз сиздан кечирим сўраганида сизнинг ўзингиз қачондир, шундай деб ўйлаганмисиз ёки шунга ўхшаган сўзларни овоз чиқариб айтганмисиз? Шунда турмуш ўртоғингиз ўзини қандай ҳис қилган?
- 3| Худонинг кечирими – бу ўзгартирилган хулқ учун мукофот эмас. Бу Унинг ишонч қоғозидир. Худонинг шартсиз севгиси ва Унинг кечирими сизни қай даражада куч билан таъминлаши ҳамда ўзгаришга ундаши ҳақида тинч муҳитда фикр юритинг. Бунинг нурида, кечирим масаласида, сизнинг эрингизга (хотинингизга) муносабатин-

гиз қанақа бўлиши лозим? Бу унинг ҳаётида нимани ўзгартиради? Кечирим – бу муносабатлардаги айб ва оғриқ доирасини узишнинг ягона йўлидир... У айб, одил ҳукм ва адолатнинг барча масалаларини ҳал қилмайди... Лекин муносабатлар бошқатдан бошланишига имкон беради.

- 4| Қўрқув – бу руҳий куч бўлиб, у бизнинг ҳаётимиздаги Худонинг севгиси ва ҳимоясига қарши йўналтирилгандир. Агар уни билиб олмасак ва уни бартараф этмасак, у бизни фалажлайди ва никоҳнинг кенглигига ўсишимизга йўл қўймайди. Эрлар, ўз хотинлари билан муносабатда эркалар қанақа қўрқувларни ҳис қиладилар? Хотинлар, ўз эрлари билан муносабатда аёллар қандай қўрқувларни ҳис қиладилар? Қўрқувни енгиб ўтиш учун сиз қандай усулларни қўлайсиз?

ЭРЛАРНИНГ ҚЎРҚУВЛАРИ

ХОТИНЛАРНИНГ ҚЎРҚУВЛАРИ

- 5| Никоҳда воқеликдан йироқ нарсаларни кутиш хафалик, ранжиш ва ҳафсаласи пир бўлиш учун замин тайёрлайди. Бизнинг турмуш ўртоқларимизнинг амалиётдан йироқ дунёқарашларини шакллантириш ва озиқлантириш учун, қониқмаслик уруғларини экиш учун душман қўнғилхушлик соҳасини ва оммавий ахборот воситаларини ёвузлик билан ишлатади. Кинолар, мусика, телешоу, журналлар, китоблар ва интернет бизнинг никоҳҳамда турмуш ўртоғимиз ҳақидаги тасаввуримизга қандай таъсир қилиши ва ўз ғоясини юктириши ҳақида тинч муҳитда фикр юритинг.

Этакчига: Оммавий ахборот воситаларини танлашда Муқаддас Ёзувдаги Филиппикларга (4:8) оятдан лакмус қоғози сифатида фойдаланинг.

- 6| Сиз қачондир турмуш ўртоғингизнинг қариндошлари сизни бошқаришга ҳаракат қилиши каби қийин вазиятларга дуч келганмисиз? Исmlарини тилга олмасдан улардан бири ҳақида айтиб беринг. Агар сиз босимга бардош бера олган бўлсангиз, Худо сизга бу ишда қандай ёрдам берганини айтиб беринг. Агар сиз ҳозир ҳам бардош беришга ҳаракат қилаётган бўлсангиз, Худонинг инояти сизга куч бериши ва бу вазиятни муваффақият билан ҳал қилишга ёрдам бериши учун гуруҳдан ибодат қилишини сўранг.

БОБНИНГ ҚИСЧАҚА МАЗМУНИ:

- Никоҳда кема сатҳини тозалаш – бу Худо сиз учун тайёрлаган улуғворлик даражасигача ўзини кўтариш деганидир.
- Кечирим – бу хафа килувчи учун ҳам, хафа бўлган одам учун ҳам озод қилиш ҳаракатидир. Худонинг инояти билан бизлар бошқаларни ўлчовсиз равишда эркин кечира оламиз ва Унинг кечиримини қабул қила оламиз.
- Биз ўз турмуш ўртоғимизни ўзгартира олмаймиз, бунинг фақат Худо амалга ошира олади. Лекин бизлар Худо билан ҳамкорлик қилишимиз ва Унга бизларни ўзгартиришига рухсат беришимиз мумкин.
- Турмуш ўртоғингизга нисбатан миннатдорлик муносабати сизнинг юрагингизни очади ва юрагингиз сева олади, кечирилади ҳамда уларга нисбатан Худонинг иноятини қўпайтиради, шунда сизларнинг икковларингиз ҳам ўзгара бошлайсизларва тобора яхши бўлиб борасизлар.
- Сиз кечиришга қарор қилганингизда, сизнинг оилангиздаги ҳар бир одам ютади, чунки севги бизларни гуллаб-яшнайдиган қилади.
- Худонинг севгисини ҳис қилиш бизнинг ҳаётимиздаги қўрқувни намоен қилади ва қувиб юборади. Биз Унинг севгисига бизларда ва бизлар орқали ҳаракат қилишига рухсат берганимизда, у турмуш ўртоғимиздаги қўрқувни парчалашга ёрдам беради ва бизнинг барча муваффақиятсизликларимиз ҳамда камчиликларимизни қоплайди.
- Янги меросни қуришдан олдин, сиз оилангизни тўлдирган лаънатларни бартараф этишингиз лозим. Исо Масих амалга оширган иш шарофати билан ҳар қандай лаънат барбод қилингандир!
- Сизнинг никоҳингиз қандай бўлишидан қатъий назар Худо уни ўзгартира олади, чунки Унинг Ўзи ундадир. У билан бирга иложсиз нарсанинг ўзи йўқ!

Туриш ва қуриш

“Исо уларни чақириб: “Сизлар биласизлар,— деди,— халқнинг ҳокимлари уларнинг устидан ҳукмронлик қиладилар, бошлиқлари эса уларнинг устидан ҳукм сурадилар. Лекин сизларнинг орангизда бундай бўлмасин. Ким сизларнинг орангизда катта бўлишни истаса, сизларга хизматкор бўлсин. Сизларнинг орангизда ким биринчи бўлишни истаса, сизларга қул бўлсин. Шунингдек, Инсон Ўғли ҳам Унга хизмат қилишлари учун эмас, балки Ўзи хизмат қилишива қўлларни қайта сотиб олишга Ўз жонини бериш учун келди”.

— Мт. 20:25-28

1-кун

Соғлом никоҳ қуришнинг биргина маҳсулдор усули бор. Бу кўпларнинг нигоҳларидан яшириндир. Биз сизни огоҳлантиришимиз керакки, унда қувноқ ва енгил ҳеч нима йўқ. Лекин бу ўз никоҳимизда эга бўлишни истайдиган қониқиш, мақсад ва севгига эга бўлишнинг ягона йўлидир. Сиз бу сирни билишга тайёрмисиз? У оддий: хизмат қилинг. Ўз орзуингиздаги никоҳни биргина йўл билан қуриш мумкин: бу – ўз ҳаётини бошқа одамга, яъни турмуш ўртоғингизга хизмат қилишга бағишлашдир.

Илтимос, бу китобни охиригача ўқимасдан ёпиб қўйиш ёки кейинги бобни очиш ҳиссига берилманг. Биз биламиз, хизмат қилиш ғояси, одатда, унча катта завқ уйғотмайди. Аниқроғи, у қайғули ҳислар, ҳатто

ташвишланиш ҳиссини уйғотади. Биз бошқа одамнинг кизикишлари, истаклари ва ёқтирган нарсалари билан кизикиш ҳақидаги фикрнинг ўзиданоқ тушкунликка тушишга мойилмиз. Лекин Исо Масих, Худонинг Ўғли ва Подшоҳларнинг Подшоҳи бизнинг манфаатимизни кўзлаш учун хизматкор бўлишни танлади. Бизнинг манфаатимиз Унинг бутун ҳаётининг ишига айланди. Унга тегишли бўлган ҳоқимият ўрнини У тарк этди ва Худо ҳамда одамзод орасидаги жарлик устидан кўприк қуришга киришди. Ҳозир, У бизларга Худо билан ярашишни тақдим қилгач, У бизнинг энг катта орзуларимиз, истакларимиз ва қувончларимиз амалга ошаётганидан лаззатланмоқда. У бизларга ғайриоддий ҳаёт билан яшаш ва Унга ўхшаш бўлиш имтиёзини берди. Ҳатто Исо Масих Ўзининг ҳаётини бергач, У бизларга тўла-тўқис ҳаётни таклиф қилди. Бу мислсиз ва чексиз хизмат бизларга муносабатлар, айниқса, эр-хотинлик муносабатлари намунаси сифатида берилган.

Энди кема саҳни тозалангач, сизда орзуингиздагидек оилани яратиш имконияти бор. Сиз ўз орзуингизга, бу илоҳий лаззатга фақатгина ўз ҳаётингизни алишибгина ета оласиз. Худонинг Шоҳлигида бирор нарсани, уни ихтиёрий равишда бериш йўли билангина сақлаб қолиш мумкин. Сиз никоҳда эга бўлишни истайдиган қувонч, муҳаббат ва қониқиш ҳисси, фақатгина сиз ўз турмуш ўртоғингиз учун ўзингизнинг манфаатингизни қурбон қилишингиз орқалигина келиши мумкин.

Сиз эътибор берганмисиз, энг бахтсиз масиҳийларфақат ўз манфаатини кўзлаш билан банд бўлган масиҳийлардир. Энг мажрухлари ҳеч қачон, ҳеч ким учун ҳеч нима қилмайдиганлардир. Чунки хизмат, Исо Масихнинг руҳий ДНКси бизнинг Масихдаги табиатимизгақўшиб тўқилгандир. Биз хизматкорнинг ҳаётини ўз ичига оладиган Унинг табиатини қабул қилишни рад қилганимизда Унинг ўзгартирувчи кучидан йироқлашамиз. Бу куч Худодан қўрқадиган ҳаёт ва никоҳни ривожлантириш учун муҳимдир. Агар биз Масих яшаганидек яшашга ҳаракат қилсак, биз бу кучни олиш йўлини қўлга киритамиз. Агар биз хизмат қилмасак, биз орзуимиздагидек никоҳни қура олмаимиз.

КИЧИК БЎЛИШ

Шогирдлари билан сўнги кечлик вақтида Исо Масих Ўзининг энг яқин дўстларига Уни аниқ ўлим кутаётгани ва Унга хиёнат қилишларини айтди. Улар нима деб жавоб беришди? Биринчидан, улардан бири Унга хиёнат қилишини қайноқ рад қила бошлашди. Кейин эса улар тезда улардан қайси бири катта эканлиги ҳақидаги баҳсга ўтишди.

Нақадар бемаънилик! Исо Масих уларга ўлим соати яқинлашаётганини айтмоқда, Унинг яқин дўстлари эса улардан қайси бири катта эканлиги ҳақида баҳслашмоқдалар. Исо Масих уларга қандай жавоб берганига қаранг:

“Сизлар эса бундай бўлманглар. Аксинча, орангизда кимки катта бўлса, энг кичикдай бўлсин, кимки бошлиқ бўлса, хизматкордай бўлсин. Мана, қайси бири катта: ёнбошлаганми ёки хизмат қилиб юрганми? Ёнбошлаган эмасми? Мен эса орангизда хизматкордайман” (Лк. 22:26,27).

Балки Исо Масихнинг сўзлари шогирдларини хивич каби савалагандир. Шогирдлар ўз улуғворликлари билан қизикқанларини улар билдирдилар. Энди эса У уларга катта бўлиш – бошқаларга хизматда энг яхши бўлиш эканлигини айтмоқда.

Лекин Исо Масих бу оддий, шу билан бирга қийин сўзларда тўхтаб қолмади. У шундай ишни қилишни бошладики, Унинг шогирдлари хижолат бўлиб қолдилар ва ўзларини янада ноқулай ҳис қилдилар. Ёзув дейди:

“Исо, Отаси Унинг қўлига ҳамма нарсани берганини ва У Худодан келиб Худого қайтаётганини билиб, кечки овқатдантурди ва устки кийимини ечди. Кейин сочикни олиб, белига боғлади. Шундан сўнг, У кумфонга сув қуйиб, шогирдларининг оёқларини ювишни бошлади ва белига боғланган сочик билан уларнинг оёқларини артди” (Юх. 13:3-5).

Бу лавҳада, энг диққатга сазовор нарса, нима учун Исо Масих Ўзининг шогирдларининг оёқларини ювгандир. Биз “билиб” сўзига диққат қилсак, бу саволга жавоб топамиз. Унга ҳамма нарса устидан ҳокимият берилганлигини У билар эди, шунинг учун У Ўзини бўйсундирди ва паст хизматқормасъулиятини Ўзига олди. Исо Масих сохта

камтарлик билан курашмас эди. Аниқки, У Ўзининг ҳар нарсага қодирлик ҳокимият ўрнини билар эди. Лекин уни суиистеъмом қилиш ўрнига, уни хизматкорнинг ақл бовар қилмас хизмати учун замин сифатида ишлатди.

Биринчи асрда йўлларга кўприк қуришмас эди ва ўзингизга бир жуфт “Найк” кроссовкасини сотиб олишингиз мумкин бўлган дўконлар йўқ эди. Одамлар сандал кийишар (ёки умуман оёқ яланг юришар эди), шунинг учун ҳар лаҳзада улар оёқларини балчиққа ёки ҳайвонларнинг ахлатларига ифлос қилишлари мумкин эди. Ишончи комиллик билан айтиш мумкинки, бизнинг замонавий оламимиз у йўлларда оёқлар нақадар ифлосланиши ва улардан қандай бадбўй хид таралишини ҳатто тасаввур қила олмайди.

Йўллар жуда ифлослиги туфайли, хизматкорлар ва қуллар ўз хўжайинлари ҳамда уларнинг меҳмонларининг оёқларини ювишлари шарт эди. Бой хонадонда хизматкорнинг мажбуриятлари кўп эди: отхоналарни тозалаш, овқат тайёрлаш, хоналарни тозалаш ва ҳок. Лекин оёқни ювиш энг паст иш ҳисобланар эди. Баъзи доираларда бу иш шу қадар жирканч ҳисобланар эдики, энг паст ҳисобланган ва мана шу ифлос ҳамда паст ишдан бошқа ҳеч нимага ярамайдиган махсус табақа хизматкор қизларга юклатилар эди.

Нима учун Исо Масиҳ хизматдаги энг паст ишни кўрсатишга қарор қилди? Чунки Унга шоғирдлари Унинг дарсининг муҳимлигини тушунишлари керак эди. У ҳаттоки, Ўзининг Устозлик мартабаси тимсоли бўлмиш кийимини ечди ва ўша даврларда қуллар қилгани каби сочик боғлаб олди. Ёдда тутинг, Исо Масиҳ буни яқин орада Ундан кечадиган ва Унга хиёнат қиладиган одамларнинг оёқларини ювиш учун қилди.

“Исо уларнинг оёқларини ювиб бўлганидан кейин, устки кийимини кийиб яна ўтирди ва уларга деди:– Сизларга нима қилганимни биласизларми? Сизлар Мени Устоз ва Ҳазрат деб атайсизлар ва тўғри қиласизлар, чунки Мен худди Ўшаман. Демак, Мен Устоз ва Ҳазрат бўла туриб, оёқларингизни ювган эканман, сизлар ҳам бир-бирингизнинг оёқларингизни ювишингиз керак. Чунки Мен сизларга намуна кўрсатдим, токи Мен қилган ишларни сизлар ҳам қилинглар. Ростини,

сизларга ростини айтаман, қул ўзининг ҳўжайинидан улуғроқ эмас ва элчи уни юборгандан улуғроқ эмас. Агар сизлар буларни билсангиз, унда шуларни бажарганларингизда бахтлисизлар” (Юх. 13:12-17).

Ўз шогирдларининг оёқларини ювиб бўлгач, Исо Масих яна кийимини кийиб Устозлик ролига қайтди ва дарснинг сўнги чизгиларини кўрсатди, бунинг Унинг шогирдлари ҳеч қачон унутмайдилар. Бу абадий ҳақиқатларни тўрт пунктда ифодалаш мумкин:

1. Раббий ва Устоз сифатида Мен сизларга мукамал намунаман.
2. Мен бу хизматни Ўз ихтиёрим билан қилар эканман, шундай ёки шунга ўхшаш қандайдир хизмат сизларга муносиб эмас, деб ўйланманглар.
3. Мен сизларнинг Устозингизман, сизлардан катта бўлган Шахсман, лекин шу билан бирга, энг паст хизматкор каби хизмат қилишга тайёрман.
4. Ўз хизматида Менинг етакчилик намунамга эргашадиганларни Мен дуо қиламан.

ХИЗМАТ ҚИЛИШГА ДАЪВАТ ЭТИЛГАН

Исо Масих, Унинг намунасига эргашсак бахтли бўлишимизни айтди. Бу шуни билдирадики, биз ўз турмуш ўртоғимизга хизмат қилишда Унга тақлид қилсак, Унинг дуо-баракаси бизнинг никоҳимизда бўлади.

Биз сизни ҳар оқшом оёқ ювиш маросими ўтказиб Исо Масихга тақлид қилишга даъват қилмаймиз. Бунинг маъноси Унинг хизмат намунасини ўз ҳаётимизга келтиришдир. Никоҳда биз бир-биримизга хизмат қилиб, ўзимизга тегишли бўлган ролни ўйнаганимизда Масихнинг намунасини энг яхши намоён қиламиз. Повул ёзган:

“Ҳеч нарсани худбинлик ёки шухратпарастлик истаги билан қилманглар. Лекин онгингизда камтар бўлиб, сизлар бир-бирингизни ўзингиздан устунхисобланглар...”

Чунки Исо Масихда бўлган фикр юритиш сизларда ҳам бўлиши керак” (Флп. 2:3,5, муаллифларнинг курсиви, замонавий таржима).

Масих қандай фикр юритар эди? У Ўзига хизматкор сифатида қарашга қарор қилди ва бошқаларнинг манфаатини Ўзиникидан устун кўрар эди. У энг сўнгги нуқтагача борди ва Ўзи севганлар учун Ўз жонини берди. Бизлардан кўпчилигимиз ўз турмуш ўртоғимиз учун бундай қурбонликка боришга даъват қилинган эмасмиз, лекин бизлар улар ҳақи ўз худбинлигимизни тарк этишга даъват этилганмиз.

Агар хизмат шу қадар буюк бўлса, агар у бизларга Худонинг баракасини келтирса, унда нима учун одамлар уни амалга оширмайдилар? Муаммо доимо Худонинг Рухига қарши курашадиганва бизларни, авваломбор ўз манфаатларимиз учун ташвишланишга мажбур қиладиган бизнинг гуноҳкор инсоний табиатимиздадир. Бизнинг танамиз унинг истакларини тан олишимизни талаб қилади ва биз унинг инжиқликларини бажаришимизни талаб қилади. Лекин биз уни қанчалик кўп боқмайлик, инсоний табиатимиз доимо янада кўпроқ истайди.

Гуноҳкор табиат бизни мунтазам равишда худбинликка ва норозиликка итаради. Худонинг Рухи эса бизлар беғараз яшашимиз ва ҳамма нарсада қониқиш ҳис қилиш учун куч беради. Биз Муқаддас Рухнинг бошқаруви остида яшаймизми ёки тананинг ҳеч қоникмас истаклари бўйичами, ҳар бир лаҳзада бизнинг ўзимиз қарор қабул қиламиз:

“Чунки гуноҳкор табиат Рухнинг истагига қарама-қарши нарсани, Рух эса гуноҳкор табиатнинг истагига қарши бўлган нарсани хоҳлайди. Улар доимо бир-бирлари билан курашадилар, натижада, сизлар ўзларингиз хоҳлаган ишни қилмайсизлар” (Гал. 5:17, замонавий таржима).

Биз ўз ҳаётимизни эркин бера олишимиз учун Исо Масих бизни гуноҳкор табиатдан озод қилди. Наҳот бизларга кўпроқ олиш учун эмас, балки кўпроқ бериш учун озодлик берди! “Биродарлар, сизлар озодликка даъват қилингансизлар. Фақатгина бу озодликни суиистеъмол қилманглар ва гуноҳкор табиатингизнинг майлига берилманглар, аксинча, бир-бирингизга севги билан хизмат қилинглар” (Гал. 5:13, замонавий таржима).

Озодлик бизларга ўз ҳаётимизни қурбон қила олишимиз учун берилган. Агар бизлар шунчаки ўзимиз учун яшасак, унда биз Масихда-

ги озодликка беҳудага эришганмиз ва Масих бизларни Ўз ўлими билан озод қилган худбинлик ва гуноҳга қайта бўйсунган бўламиз. Бошқаларга, асосан ўз турмуш ўртоғимизга хизмат қилиб яшашни ўрганиб, биз Масих бизлар учун очган тўла-тўқис ҳаётга дахлдор бўламиз.

2-кун

МУҚАДДАС РУҲГА ТЎЛГАНЛАР

Одамлар Эфесликларга 5-бобдаги “никоҳ ҳақидаги оятлар” ни очганларида, улар одатда хотинларга бўйсунганини буюрадиган 22-оятдан бошлайдилар. Лекин аслида, Повул бу бобда юқорироқдан насиҳат беришни бошлайди. Никоҳ Масих ҳамда Жамоат орасидаги муносабатларни қандай кўрсатиши лозимлигини яхшироқ тушуниш учун келинг, 18-бобга назар ташлаймиз:

“...балки Рухга тўлиб тошиб...” (Эф. 5:18).

Юнон тилидаги асл матнда “тўлиб-тошиш” сўзи Муқаддас Рухни доимий, тўхтовсиз симиришни билдиради. Бир марта етарли эмас. Агар биз доимо Муқаддас Рухга тўлмасак ва Унинг бошқарувини изламасак, унда биз турмуш ўртоғимиздан фақатгина Худо кондира оладиган эҳтиёжларни қондиришни кута бошлаймиз. Сизнинг эрингиз (хотинингиз) нақадар ажойиб бўлмасин, у Худонинг ўрнини боса олмайди. Агар сиз турмуш ўртоғингиз ҳаётингизни мақсад ва маъно билан, яъни фақатгина Худо беришга қодир бўлган баракалар билан тўлдиришини кутсангиз, унда сизни ҳафсаласи пирлик ҳамда хафалик қамраб олади ва сиз Худонинг севгисини кўрсата олмайсиз. Никоҳингиз сизнинг ҳаётингизда Муқаддас Рухга қай даражада ўрин берилган бўлса, Масихни шу даражада акс эттиради. Масих – бизнинг нажотимизнинг бурчак тошидир, лекин Муқаддас Рух бизни ўзгартирадиган Шахсдир. Агар биз доимо Муқаддас Рухга тўлишсак, биз онгимиз янгилиниши ва юриш-туришимиз ўзгаришини бошимиздан кечиришимиз мумкин. Худо бизларга айтмоқда:

“...алдовчи хирсларда чириётган эски кишингизнинг илгариги турмуш тарзини олиб ташлаб, онгингизнинг руҳи билан янгилашиб, Худога биноан ҳақиқий муқаддасликда ва ҳақликда яратилган янги кишига бурканинглар” (Эфес. 4:22-24).

МуқаддасРухдан айри ҳолда Масихни севишга ва Унга хизмат қилишга ҳаракат қилиш – бу кранга уланмаган шлангдан сувни сиқиб чиқаришга уринишдек гапдир. Шланг ўз-ўзидан сув ишлаб чиқара олмайди, у шунчаки ўтказувчидир. Худди шунингдек, бизлар ҳам Муқаддас Рухнинг кучини қабул қилсаккинаўз турмуш ўртоғимизни Худо истаганидек сева оламит ҳамда унга хизмат қила оламит.

Ирода кучи ва маълум хулқ-атвор андазаси ҳам ўз ўринларига эга, лекин улар бизнинг онгимизни янгилашга ва танамизнинг истақларини енгишга қодир эмас. Биз ҳаётимизда Худонинг таъсирини ва ўзгартирувчи кучини фақатгина ўзимизни Муқаддас Рух Шахси ҳамда кучи қаршисида очсаккина ҳис қилишимиз мумкин. Бу таъсир турмуш ўртоғимизга Масихсифат муносабатда бўлишимиз ҳамда оиламиздаги ҳатти-ҳаракатларимизда намоён бўлади. Хулқ-атворни Муқаддас Рухнинг иштирокисиз ўзгартиришга бўлган ҳар қандай ҳатти-ҳаракатлар ҳафалик ҳамда ҳафсаласи пирликка олиб келади.

Биз оилалари бир-бирини ўз йўлига солишга ҳаракат қилиш ва манманларча хулқ-атвор туфайли барбод бўлаётган оилалардан кўплаб мактублар оламит. Кўпинча бу одамлар Муқаддас Ёзувни билдилар, аммо уларга Муқаддас Рухнинг севгиси ҳамда инояти етишмайди. Натижада, озодлик ва куч келтириши керак бўлган сўзлар одамларни яралайди, паст уради ва азоблайди. Бундай барбод қилувчилар худбинлик ҳукм сурадиган жойда бўладилар ва биз Муқаддас Рухнинг ишига бўйсунмагунимизча ҳамда никоҳдаги асосий вазифамиз сифатида хизматни рад қилишни бас қилмагунимизча у йўқ бўлмайди.

Бу бобнинг қолган қисмида биз никоҳ соҳасида хизмат нима эканлигини тадқиқ қиламит. Бизнинг мақсадимиз ҳаёт ва никоҳни хизмат асосида қуришнинг библиявий асосларини беришдир. Шунинг учун биз сизни бу бобни турмуш ўртоғингизнинг хулқ-атворини ҳамма ўтмишдаги ва ҳозирги кунлардаги ишлари учун айблаш мақсадида ишлат-

масликка даъват этамиз. Бунинг ўрнига, буни олдинга ҳаракат қилиш лойиҳаси сифатида ишлатинг.

Бизнинг тушунчамизда, эр ҳам, хотин ҳам ўзларининг никоҳ итти-фокларида Худонинг режасини эҳтиром қилишни истайдилар деган фикрдан келиб чиққан ҳолда биз бу нарсаларга урғу бермоқчимиз. Биз биламиз, доим ҳам шундай эмас. Сизнинг вазиятингиз қандай бўлишидан қатъий назар, ёдда тутинг, сиз турмуш ўртоғингизни ўзгартира олмайсиз. Агар сиз уни ўзгартиришга ҳаракат қилсангиз, буни фақат Худонинг йўли билан қилинг. Юрагингизни Худонинг Рухи ҳаракати учун очинг ва сизнинг турмуш ўртоғингиз билан фақатгина У қила оладиган ишни қилсин.

АСЛЛИКЛАР ВА РОЛЛАР

Никоҳдаги хизмат ролларини тушуниш учун Адан боғига қайтиш муҳимдир:

“Шундай қилиб, Худо одамни Ўз суратида, уни Худонинг суратида яратди. Уларни эркак ва аёл қилиб яратди” (Ибт. 1:27).

Эркаклар ҳам, аёллар ҳам Худонинг суратида яратилгандирлар, улар Худонинг табиатини акс эттирадилар. Эркаклар ва аёллар турлидирлар, аммо уларнинг икковлари ҳам ерда Худонинг табиатини акс эттириш учун бир даражада муҳимдирлар.

Эр ва хотин – бу рол, яъни вазифалардир. Уларнинг иккови ҳам махсусдир ва Муқаддас Ёзув уларнинг хусусиятларини аниқ тушунтиради, лекин бизнинг ролимиз Худонинг биз ҳақимиздаги асл мақсади билан боғлиқ бўлган асллигимиз эмасдир. Бизлар Худога ўхшашликни ўзида олиб юриш учун яратилганмиз. Гуноҳдан кулаш Худонинг бу мақсадини бузди, лекин Масихнинг қурбонлиги уни қайта тиклади. Бизнинг Масихдаги нажотимиз, авваломбор, бизнинг асллигимизни ўзгартирди.

Сизнинг ролингиз (эр, хотин, малакали ҳамкор, хизматчи, ота-она ёки дўст сифатидаги) сизнинг асллигингиз ҳақида сўзламайди. Ролнинг ўзгариши (масалан, сиз уйланган эмас эдингиз ёки турмушга чиққан

эмас эдингиз ва уйландингиз ёки турмушга чикдингиз) асликнинг ўзгаришини англамайди, эркаклар ҳам, аёллар ҳам Худонинг нигоҳида оила қургунларича қандай кадрли бўлган бўлсалар, оила қурганларидан сўнг ҳам бирдек кадрлидирлар.

Афсуски, кўплаб одамлар (айниқса, аёллар) улар уйланганларида ёки турмушга чикқанларида уларнинг кадрлари ўзгаради, деб ўйлайдилар. Хотинлар агар эрларини хурмат қилишни бошласалар, оилада иккинчи ўринга тушиб қоламан, камроқ аҳамиятли ва кадрли бўламан, деб ўйлаб кўрқадилар. Натижада, муҳаббат ва хизматда ўсиш ўрнига хотин қадамба қадам тўрға илиниб қолади.

Эр бундан фақатгина ютадигандек туюлса ҳам, аслида ҳаммаси бошқача. Аслида, худбинлик ҳаёт тарзи сифатида олқишланганида, бундан эр ҳам, хотин ҳам ютқаздилар. Ўз хотинига никоҳдаги тенг шерик сифатида қарамайдиган эр, нафақат ўз иттифоқини яқинликдан маҳрум қилади, балки ўсиш учун энг катта имкониятлардан бирини қўлдан чиқаради. Исо Масих Жамоатга хизмат қилаётгани каби эрлар турмуш ўртоқларига хизмат қилганларида Масихсифат бўлиб қоладилар. Ёдда тутинг, Исо Масих Ўзи бошқараётган ва севадиган кишиларига хизмат қилиб Ўзининг бош эканлигини намоён қилди.

Муҳаббат, хурмат ва иззат иккала турмуш ўртоқлари учун муҳим фазилатлар ҳисобланади. Уларнинг икковлари ҳам муҳим ва бир-бирларига хизмат қилишлари лозим. Никоҳга шу нуқтаи-назардан қараб, эркакларда ҳам, аёлларда ҳам бизларга яратилиш лаҳзасидан ишониб топширилган ҳокимият кучини, Худонинг ҳукмронлик инъомини қайта тиклаш мумкин.

ҲУКМРОНЛИК ҚИЛИШ ЁКИ УСТУНЛИК ҚИЛИШ

“Худо уларни дуо қилиб, уларга: “Серпушт бўлинглар ва кўпайинглар. Ер юзини тўлдириб, уни бўйсундиринглар. Денгиздаги баликлар, осмондаги қушлар ҳамда ер юзида ҳаракатланувчи барча ҳайвонлар устидан ҳукмронлик қилинглар”,– деди. Худо Ўзи яратган ҳамма нарсани кўрди, мана, булар жуда яхши эди. Оқшом бўлди ва эрталаб бўлди – бу олтинчи кун эди” (Ибт. 1:28,31).

Бошида эркаклар ва аёллар рақиблар эмас эдилар. Улар – бир юрак билан бирлашган икки турли одам, яқин иттифоқчилар ва ҳамкорлар эдилар. Уларга ерни тўлдириш ва унда ҳукмронлик қилиш ваколати берилган эди. Худо уларга серҳосил бўлиш ва кўпайиш топширигини берди ҳамда бошқа ҳамма нарсани ишониб топширди. У уларга ҳукмронлик қилишни буюрди.

Ҳукмронлик бошқарувчи куч, ҳокимият ва назорат билан боғлиқдир. У таъсир қилиш ва ҳокимият соҳаси ҳақида сўзлайди. Сўнгги кечлик ҳикояси орқали билиб олганимиздек, эркакка ва аёлга бериладиган ҳар қандай ҳокимият қўл остидагиларнинг фаровонлигига ҳамда ўсишига хизмат қилиш учун берилади.

Жинслар орасида жанг гуноҳдан қулашдан сўнг бошланди. Худо ва Унинг ижоди орасида улкан жар пайдо бўлгач, ҳукмронлик ўзини устун қўйиш ва ўз йўлига солишга уринишга айланди. Худо берган кучларнинг бундай бузиб қўлланиши Худонинг ажойиб иттифоқ ҳақидаги режасига қарши жанг қилишни давом эттирмоқда. Никоҳ кўпайиш воситаси бўлиш ўрнига бўлиниш воситасига айланди.

Худонинг режасига кўра, никоҳ иттифоқи жанг майдони эмас, балки бирлик майдони бўлиши лозим эди. Никоҳ турли хил ўтмишга эга бўлган, турли кучли томонларга эга бўлган икки кишини бирлаштиради, сўнгра кўпайиш шароитини яратиш учун бу фарқларни ишлатади. Буларнинг ҳаммаси гўёки муросасиз нарсаларни муросага келтириш борасидаги Худонинг режасидир. Исо Масих деди:

“Чунки Инсон Ўғли ҳалок бўлганларни излаб топиш ва қутқариш учун келди” (Лк. 19:10).

Биз бу оятни фақатгина одамларни нажотга келтириш ҳақида гап бораепти, деб тушунамиз, аслида эса, у янада кўпроқ маънони ўз ичига олади. Исо Масих фақатгина ҳалок бўлганларга нажот бериш учун эмас, балки йўқотилган нарсаларни қутқариш учун келди. Гуноҳдан қулаганда бизлар Худо билан алоқани йўқотдик, лекин яна бир-биримиз билан махсус муносабатларни ҳам йўқотдик. Бу биродар билан биродарнинг, опа билан сингилнинг, ота-она билан боланинг, эр билан хотин-

нинг муносабатларини ўз ичига олади. Биз қолган бутун мавжудот билан муносабатлар кўркини йўқотдик.

Исо Масихнинг кутқарувчилик иши бизларга самога келгунимизча фақатгина яшаш туриш имкониятини бермайди. У шу ҳаётда тўқисликка ва қайта тикланишга эришишимизда акс этади. Хоч шарофати билан бизларда барча шикастланган муносабатларни қайта тиклаш имконияти бор. Бу ҳозир никоҳимизга шифо олишимиз мумкинлигини билдиради. Эраклар ва аёллар яна бир бутундек яшай оладилар!

Бизларнингюракларимиз бир бўлганида, бизлар бир мақсад билан ёнганимизда бизлар кўпаямиз. Зеро Худо бирлик бўлган жойга У баракасини қуйишини айтади (Сан. 132га қаранг). Бизларнинг жонларимизнинг душмани бизга Худонинг баракалари тегишли бўлишини истамайди ва у бизлар кўпайишимизни истамайди. Шунинг учун бизнинг иттифоқимизни барбод қилиш учун унинг қўлидан келган ҳар ишни қилади. Устун келиш истагининг ёлғонига қарши курашиб ва ҳукмронликнинг ҳақиқий табиатини қабул қилиб, биз Худо билан ҳамкорлик қиламиз, токи ер юзида Унинг иродаси қандай амалга ошаётганини кўра олайлик.

Энди эр ва хотин оилада хизмат қиладиган турли вазифалар ҳақидаги аниқ музокарага ўтамыз. Худо белгилаган асллик, кадр, ҳукмронликини тушунмасдан одам осонгина янглишиш қурбони бўлади ва самолар ўрнатган бу вазифалар турмуш ўртоқларидан бирини бошқасидан устун қўяди, деб ўйлаб, хато қилади. Биз ишонамизки, Худонинг илк руҳсатномаси ва вазифаларни ўрганиб чиққанингиздан сўнг, эрнинг ва хотиннинг вазифалари нақадар салмоқли, қизиқ ва қимматли эканини кўрасиз.

3-кун

ЭР, ХОТИНИНГНИ ҲУРМАТ ҚИЛ

“Шунингдек, эрлар, сизлар ҳам хотинларингизга заифроқ одамлар сифатида тушунибмуносабатда бўлинглар. Улар ҳам сизлар қабиабадий ҳаёт инъомини қўлга киритганларини билганингиз ҳолда, уларни ҳурмат қилинглар, шунда ҳеч нима сизларнинг ибодатларингизга тўсқинлик қилмайди” (1 Пет. 3:7, замонавий таржима).

Иззат иккала томонга ҳам тегишлидир. Муқаддас Ёзув аниқ айтадики, турмуш ўртоқларининг икковлари ҳам бир-бирларини иззат қилишлари лозим. Аёлларнинг роли ҳақида кейинроқ суҳбатлашамиз, ҳозир эса, келинг, эрларнинг ролига диққатимизни қаратамиз.

Эр, сенинг хотинингнинг ўрни қайдадир, сендан пастда эмас. У сенинг Масихдаги ворисдошинг ва сен уни иззат қилишинг лозим. Петъор у сендан заифроқ деганида, унинг жисмоний кучини назарда тутган, донолик, фаросатлилиқ ва руҳий кучи имкониятларини эмас. Хотинингнинг жисмоний “заифлиги” уни сендан қимматсизроқ қилмайди; бу шунчаки, у штангани сенчалик кўтара олмаслигини билдиради. Петъорнинг шарҳлари кадр ва қиммат декларацияси эмас, балки жисмоний кўриниш эътирофидир. Бу жуда муҳим нарсадир, чунки биз бир-биримизда ҳурмат ва иззат қилишга арзийдиган объектни кўрмасдан ўзимизни тутиб турамиз ва бир-биримизга хизмат қилмаймиз. Ўз хотинимиз учун жонимизни беришга тайёр бўлиш учун унинг бебаҳо қимматини тан олишимиз лозим.

Бизга сен ўз хотинингни паст урмоқчи ёки унинг қимматини камайтирмоқчидек туюлгани учун биз сенга буларни тўғридан-тўғри айтаётган эмасмиз, лекин бу масалани тўлиқ очилмаган ҳолда қолдира олмаслигимиз учун айтаяпмиз. Эркаклар ва аёллар Худонинг суратида яратилганлар, шунинг учун эркаклар аёлни иззат қилмаганларида, унинг кадрли эканлигига урғу бермаганларида ва уни ҳимоя қилмаганларида, бу билан улар бу ерда бизнинг Самовий Отамизни беҳурмат қиладилар.

Бошида Худо одамга ёлғиз бўлиш яхши эмаслигини айтди (Ибт. 2:18га қаранг). Биринчи муаммога (эркакнинг ёлғизлигига), У Ҳаввани яратиб жавоб берди. Аёл – бу Худонинг жавобидир, иккинчи ижод эмас. Худонинг кишиси сифатида сенга ўз йўлини йўқотган дунёга Худонинг юрагини дадиллик билан очиб, ўз хотинингни севиш, қўллаб-қувватлаш, унга экиш ва хизмат қилиш имконияти берилган.

Петъор шунингдек, эрлар хотинларига уларни тушуниб муносабатда бўлишлари кераклигини ёзган эди. Бизлардан фарқ қиладиганларни бизлар тушунишга ҳаракат қилишимиз лозим. Барча эркаклар ҳар хил,

барча аёллар ҳам ҳар хил, эркаклар аёллардан фарқ қиладилар. Мен (Жон) Лизани у мендан фарқ қилиши учунгина ҳурмат қилмай қўймаслигим керак. Аксинча, мен унинг бошқача эканлигидан қувонаман ва у мендан нима билан фарқ қилишини тушунишга ҳаракат қиламан.

Агар биз Лиза билан тамомила бир хил бўлганимизда, менинг ҳаётим бир зайлда ўтадиган ва зерикарли бўлар эди. Бизлар бир-биримиздан фарқ қилишимиз туфайлибаъзан қийналишимизга қарамасдан, айнан шу фарқларнинг шарофати билан бизларнинг заифликларимиз намоён бўлади ва биз уларни мустаҳкамлай оламиз. Менга Лизанинг мендек бўлмаслиги керак. Мен уни иззат қиламан ва у нима билан яшайгани ҳамда нафас олаётганини тушунишга ҳаракат қиламан, шундай қилиб, мен ҳам ўзимга, ҳам оиламга фойда келтираман.

Ахийри, эътибор беринг, Петъорнинг биринчи мактубида (3:7), агар биз хотинимизни ҳурмат қилмасак, ибодатларимизда тўсқинликка эга бўлишимиз айтилган. Худо учун хотинларнинг саодати шу қадар муҳимки, хотинларни ҳурмат қилиш ва тушунишни У бизнинг ибодат ҳаётимизнинг асосий омили қилди!

ИТТИФОҚНИНГ БОШИ

“Чунки худди Масих Жамоатнинг боши бўлганидек, эр ҳам хотиннинг бошидир. Масих – Тананинг Нажоткори ҳамдир” (Эф. 5:23).

Бу оят устунлик ёки пастлик ҳақида сўзлаётган эмас. У Масихнинг ва Унинг қаллиғининг суратини акс эттиради, чунки айнан шу эр-хотинлик муносабатларининг тимсолидир. Эрлар Масих билан мазкур органик ўхшашликда бирлашганликлари туфайли, улар мазкур иттифокда етакчилик вазифасини ўз бўйинларига оладилар. Масих қилганидек, хизмат қилиш орқали етакчи бўлишдек ажойиб масъулият уларнинг бўйинларидадир, токи ҳали имонга келмаган дунё Масихнинг табиатини кўрсин. (Исо Масих Жамоатни Ўз Қайлиғи деб атаб, нақадар севишини тушунганингизда, сиз бир лаҳза ҳам Худо хотинларни паст уришни режалаштирмаганига ва уларга иккинчи скрипка вазифасини бермоқчи бўлмаганига шубҳа қилмайсиз).

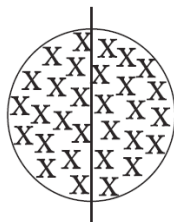
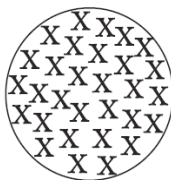
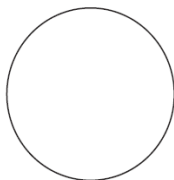
Эрга у шунчаки хотинининг барча сўзларини йўқка чиқариш учун никоҳ иттифоқида ҳокимият берилган эмас. Аксинча, ақлли эр ўз хотинининг маслаҳатларини рад қилишни истамайди; у қарор қабул қилиш жараёнида хотинининг фикри жуда муҳим эканлигини тушунади.

Турмуш қурганимиздан кейинги биринчи йилларда мен (Жон) бир кунда ўртача бир ярим соат ибодат қилар эдим. Менга, ўша вақтларда тўлиқ иш куни билан ишлайдиган Лиза душда ёки машинани ҳайдаш жараёнида қисқачагина, жуда кам ибодат қилаётгандек туюлар эди. Бизнинг бирор соҳада фикрларимиз бир жойдан чиқмаганида, мен кўпроқ вақтни ибодатда сарфлашим учун оила бошлиғи сифатида менга берилган ҳокимиятдан фойдаланиб, ўзим қарор қила оламан деб ўйлаб, хато қилар эдим. Барча вазиятлардан қарийбярмида мен ўз танловим бўйича ҳаракат қилар эдим, кейин эса ҳамиша Лизанинг ҳақ бўлганлигини пайқаб қолар эдим!

Тан олиб айтганда, бу мени хафа қилар эди. “Мен ибодатда кўпроқ вақт сарфлаганимга қарамасдан нима учун унинг фикри бу қадар тўғри чиқди”,– деб ўйлар эдим. Шунинг учун мен бир куни шундай ибодат қилдим: “Худо, мен ҳар куни эрталаб бир ярим соат ибодат қиламан, Лиза эса душ қилиш жараёнида ўн дақиқадан ортиқ ибодат қилмайди. Шу билан бирга, бизнинг кўплаб баҳсларимизда у ҳақ бўлиб чиқади”.

Раббий бунга жавобан деди: “Доира чизгин”. Мен қоғоз варағини топдим ва унга доира чиздим.

“Бутун доира ичида икс ҳарфини чизгин”,– деди менга Худо. Мен бутун доирани икслар билан тўлдирганимдан сўнг, У: “Энди ўртасидан бўлувчи чизиқни ўтказ”,– деди.

“Сен кўраяпсанми? – деди Худо,– иксларнинг ярми доиранинг бир томонида, бошқа ярми бошқа томонида жойлашган. Жон, сен бўйдоқ бўлганингда, сен Менда тўкис эдинг. Сен тўлик доира эдинг. Лекин сен Лизага уйланганингда, сен у билан бир танага айландинг. Энди сизларнинг икковларингиз бир доирасизлар. Сен бир томонидасан, у эса бошқа томонида”.

“Бу икс харфлари нимани англатишини биласанми? – менга сўзлашни давом эттирди Худо,– улар доно қарор қабул қилишинг учун сенга Мендан керак бўлган маълумотлардир. Муаммо шундаки, сен барча қарорларни ярим маълумот асосида қабул қиласан. Мен хотинингга кўрсатаётган нарсаларни ундан қабул қилишни ўргангин, токи сен, оила бошлиғи сифатида, мен сизларнинг икковларингизга бераётган бор маълумот асосида қарор қабул қила олгин”.

Бу вахий менинг онгимда инқилобни содир этди ва менга оила бошлиғи дегани нима эканлигини кўрсатди. Шундан сўнг менда ўз ролимдан ортиқча фойдаланиш ва Лизанинг маслаҳатларини менсимаслик истаги пайдо бўлган эмас. Мен Худо у орқали айтаётган ҳамма нарсани қабул қилишдан лаззатлана бошладим ва бизлар ўз қарорларимизда бирликка қараб бораётганимиздан қувонар эдим.

ЕТАКЧИ ХИЗМАТКОР

Қайтариб ўтмоқчимизки, эркакнинг роли ўзини устун қўйиш бўлмаслиги лозим. Устунлик қилиш етакчиликдан жуда фарқ қилади. Етакчилик танлов ҳуқуқини ўз ичига олади, устунлик қилиш эса ҳеч қанақа танлов бермасдан ўзиникини талаб қилади. Эркак киши уйда ҳудожўй етакчи бўлишининг калити – ҳокимият ўрнини эгаллаш нима эканлигини тушунишдадир. Исо Масихнинг сўзларини эслайлик: “...орангиздаги энг улуғ одам, энг кичикдай бўлсин, бошлиқ эса, хизматкордай бўлсин...” (Лқ. 22:26, замонавий таржима). Оиланинг бошлиғи сифатида, эр хизматчи етакчи бўлиши лозим.

Эркак – бу аёл у учун ҳамма ишни қилиши лозим бўлган босс эмас. У ҳамма ишни аёл билан бирга қилиши лозим бўлган етакчидир. Асли-

да, агар у доно бўлса, мунтазам равишда хотинига усиз ҳеч нима қила олмаслигини айтиб туради. Мен (Лиза) эрим менга муҳтожлигини айтишини яхши кўраман. Мен ўзимни шу қадар кучга тўла ҳис қиламанки, унинг ҳар қандай эҳтиёжини қондиришга тайёрман. Агар мен, қандай қилиб қилиши керак бўлган ҳамма ишни қила оладиган хотин бўлишни билмасам, шундай хотин бўлишни ўрганиш учун бор кучим билан ҳаракат қиламан. Эрим мени муҳим шахс деб ҳисоблаганида мен гуллаб-яшнаймаман.

Эр, хотинига хизмат қилиш дегани – бу у истаган ҳамма нарсани бериш дегани эмас. Аслида бу – у учун ўз ҳаётини бериш ва унинг манфаатини кўзлаб қарорлар қилиш демакдир. Бизларни Исо Масиҳ бошқаргани каби биз ҳам ўз хотинимизни бошқарамиз. Исо Масиҳ кўп ишларни бизларнинг манфаатимиз учун қилади, гарчи бу бизларга доим ҳам ёқармасамиз ҳам. Шубҳасиз, сиз турмуш ўртоғингизнинг манфаати сиз устун кўрган нарсалар билан тўғри келмайдиган вазиятларга дуч келасиз. Исо Масиҳ намунасида, биз бундай вазиятларда энг енгил ва қулайини эмас, балки энг яхшисини танлаш лозимлигини биламиз. Хотинингиз учун энг афзал нарсаларни аниқлаш учун асосий йўл бошловчи – Масиҳ Жамоатни севиши ва ҳурмат қилиши каби севги ва ҳурматдир.

Исо Масиҳ шогирдларининг оёқларини ювганидан сўнг, у илгаридак уларнинг Раббийсилигича қолишини уларга аниқ кўрсатди. У ўзининг ҳокимият ҳолатидан воз кечмади. Лекин У кескин ҳаракат қилиб, ҳокимият тушунчасига янгичамаъно берди. Унинг дарсидан биз кўриб турибмизки, ҳокимият бизларга бир-биримизга хизмат қилиш учун берилади. Эрақлар, биз ўзимизнинг оила бошлиғи сифатидаги ҳокимиятимизни хотинимизга энг яхши хизмат қиладиган муҳит яратиш учун ишлатишимиз лозим. Оила бошлиғи сифатида, биз асосий хизматкор бўлиш масъулиятига эгамиз. Шундай қилиб, биз ўзимизни хотинимизга бўйсундирамиз.

“Бир-бирингизга Масиҳ қаршида кўркув туфайли бўйсунинглар”
(Эфес. 5:21, замонавий таржима).

Повул Эфесликларга мактубда (5:18) берган “Муқаддас Рухга тўлишинглар” деган амр ёдингиздами? Кейин у Муқаддас Рухга тўлган одам ўзини қандай тутиши, руҳий қўшиқлар куйлаши ва миннатдорчилик билдириши ҳақида сўзлашни давом эттирмакда. Сўнгра у 21-оятда демакда: «Бир-бирингизга бўйсунинглар».

Одатда бу сўзларни Повулнинг никоҳ ҳақидаги сўзларининг бошида кўядилар. Тимоти ва Кейти Келлер ўзларининг «Никоҳнинг асоси» китобларида шундай дейишади:

Инглиз тилидаги таржимада, 21-оятни одатда алоҳида жумла қилиб чиқарадилар. Лекин бу ҳолда Повул урғу бераётган муҳим нарсани ўқувчилар учун йўқотилади. Юнон тилидаги асл матнда, 21-оят Повул “Муқаддас Рухга тўлган одам” нинг бир қанча хусусиятларини таърифлаётган узун жумладан сўнг турибди.

Кейин улар ёзмокдалар:

Муқаддас Рухга тўлганликнинг сўнги белгиси бўлиб, шу сўнги жумла хизмат қилади. Бу ерда одамни бошқа одамларга камтарлик билан хизмат қилишга олиб келадиган мағрурлик ва ўзбошимчаликдан тўлиқ қутулиши назарда тутилмоқда.

Никоҳсоҳасида, бу Муқаддас Рухга тўлган эр (бунинг аҳамияти ҳақида биз олдин айтиб ўтган эдик) ўзининг иккинчи ярмига бўйсунди. Кўплаб одамлар бўйсунини фақатгина хотиннинг роли деб ҳисоблашади, лекин Повул эр-хотинларнинг икковлари ҳам бир-бирларига бўйсунинлар лозимлигини аниқ кўрсатмакда. Юнонча “бўйсунмок” сўзи мазкур оятда ҳам, Повул бошқа жойда аёллар эрларига бўйсунинлари лозимлигини айтишда ишлатган сўздир. Бу сўз бўйсуниниш ёки субординация маъносини билдиради. Бизлар ҳозир фақатгина оила соҳасини кўриб чиқаётганимиз туфайли, ҳа, хотинлар ўз эрларига оила бошлиғи сифатида бўйсунинлари лозим. Лекин эрлар хотинларига бўйсуниннинг бошқа шаклини қабул қилишлари лозим.

Повул бизлар Масих олдидаги кўрқув туфайли бўйсунинимиз лозимлигини ёзади. Кўрқув сўзи юнончада “фобос” сўзи бўлиб, эҳти-

ромга тўла даҳшат ёки қўрқувни англатади. Шунинг учун мазкур оятни аниқроқ таржима қилиш мумкин: “Бир-бирингизга Масих қаршисида эҳтиромли қўрқувдан бўйсунинглар”.

Бир куни, мен (Жон) Лизага унча яхши муносабатда бўлмаганимда Худо менга мурожаат қилиб, деди: “Лиза, авваломбор, Менинг қизим, шундан кейингина сенинг хотининг”. Бу сўзлар Раббий қаршисида қўрқувни ҳис қилишга мажбур қилишди!

Эр, Худо доимо ёнингда. Сен Унинг кизи билан қандай гаплашаётганингни ва унга нисбатан ўзингни қандай тутаётганингни У билади. У сенинг сўзларинг ва юрагингнинг ниятлари аро сизиб чиқади. Ўз хотинингга муносабат орқали Уни эҳтиром қиласанми? Агар сен хотинингни беҳурмат қилсанг, сен унинг Отасини беҳурмат қиласан. Унга қўрқув ва эҳтиром билан ғамхўрлик қилгин.

Повул эр хотини учун жонини беришга тайёр бўлиши орқали унга бўйсунини тушунтиришда давом этади. Бошқача қилиб айтганда, хотинининг манфаатларини кўзлаб у ўзини қурбон қилиши орқали эр хотинига бўйсунди.

“Эрлар, худди Масих жамоатни севиб, у учун Ўзини фидо қилганидек, ўз хотинларингизни севинглар” (Эф. 5:25).

Масих ҳеч қачон Ўз манфаати учун Ўзининг ҳокимият ўрнидан фойдаланган эмас. У ҳокимиятни бизларга куч бериш учун ишлатган эди. Худди шунингдек, бизлар, эр сифатида, ўзимизнинг ҳокимият ўрнимиздан хотинимизнинг манфаати ва кучи учун фойдаланишга даъват этилганмиз. Масих Ўз Қайлиғини шарафлаш ва муқаддаслаш учун Ўз жонини берди. Жамоатнинг шарафли тожини Масих учун буюк қувонч ва бахтли хотима деб ҳисоблаш мумкин. Исо Масихнинг ортидан бораётган йўлимизда худбинликка ўрин йўқдир. Сизнинг эр сифатидаги вазифангиз хотинингизга ва сизни ўраб турган дунёга Масихни намоён қилиш каби буюк мақсад учун ўз ҳаётингизни хотинингизнинг хизматида ўтказишдир. Агар сиз хотинингиз учун шундай етакчига айлансангиз, сизга Худо томонидан берилган ҳокимият ўрнингизга бўйсунинг хотинингизга анча осон ва қувончли бўлади.

4-кун

ХОТИН, ЎЗ ЭРИНГНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАГИН

“Хотинлар, сизлар Раббийга бўйсунганларингиздек, ўз эрларингизга бўйсунинглар ва уларни тушунишга ҳаракат қилинглр. Чунки худди Масиҳ Жамоатнинг боши бўлганидек, эр ҳам хотиннинг бошидир, лекин устунлик қилишда эмас, балки ғамхўрлик қилишда. Масиҳ – Тананинг Нажоткори ҳамдир. Шунинг учун, жамоат Масиҳнинг етакчилигига бўйсунганидек, хотинлар ҳам, худди шундай, ҳамма нарсада ўз эрларига бўйсунсинлар” (Эф.5:22-24, кенгайтирилган таржима).

Ёдда тутинг, Повул эрлар ва хотинларга “Масиҳ қаршисида эҳтиромли кўрқув билан бир-бирларига бўйсунушлари лозим»лигини ёзган” (Эф. 5:21). Кейинги оятда у янада кўпроғини ёзади: “Хотинлар, сизлар Раббийга бўйсунганларингиздек, ўз эрларингизга бўйсунинглар” (22-оят). Кўплар бу оятни хотинлар учун йўқотиш деб ҳисоблайдилар, лекин бундай эмас.

Никоҳда устунлик қилиш йўқ экан, хотин эрининг масъулиятини тенг шерик сифатида бўлишади. Бу эрнинг бош эканлигига зид эмас, чунки эр ҳам, хотин ҳам оила ичида ҳамда уларни ўраб турган дунёда тенг даражада ҳокимиятга ва таъсир этиш кучига эгадирлар. Ҳокимият дейди: “Мен сенинг номингдан, сен эса менинг номимдан ҳокимият ва таъсир этиш кучиниқўллаймиз”.

Эрнинг хотин томонидан қўллаб-қувватланиши хизмат қилиш иши ҳисобланади. Хотин, сенга эрингнинг юраги ишониб топширилган. Ҳақиқат сўзларини севги ва ҳурмат билан айтиш воситасида эрингнинг юрагини асраш буюк хизмат ишларидан бири бўлиб қолиши мумкин. Эрингизга юрагини намоён қилишига ёрдам бериб хизмат қилишни ўрганинг. Шошқалоқ хулосаларнинг ўрнига унинг ҳаётини суҳбат билан бойитиб, унга мақсадда ўсишга ва мақсад сари интилишга ёрдам беринг.

Аёллар жисмоний заифроқлар, аммо эркаклар кўпроқ юрак хасталиги хавфига гирифтор бўладилар. Аёллар эркакларнинг юраклари ҳақида ғамхўрлик қилишга даъват этилганлар, худди шунингдек, эркаклар хотинларининг ҳар қандай жисмоний заифликларини тўлдириб, хотинла-

рининг ҳимоячиси бўлишга даъват этилганлар. Юракни ҳимоя қилиш ва асраш каби олижаноб топшириқ борми?

Эр хизмат қилаётган ва ўз жонини хотинига бахш қилаётган бир вақтда, хотини унга оила бошлиғи сифатида ҳурмат билан жавоб беради. Шундай қилиб, у дунёга Масихнинг севгисини кўрсатиши мумкин. Унинг эрига нисбатан ҳурмати, севгиси ва иззати Масих томонидан бошқарилаётган бўлиш нима эканлигини кўрсатади. Хотинлар оилада иккинчи даражали вазифани бажарганлари учун Худо хотинларга эрларига бўйсуниларини буюрмайди, Худо уларни Жамоат канақа бўлиши кераклигини кўрсатишга таклиф қилади. Никоҳда бизни яхши, содиқ, севувчи ва сахий Раббий ҳамда Нажоткор бизларни бошқараётганида ҳаёт қандай бўлиши кераклигини кўрсатиш имкониятига эгамиз. Агар биз душман буни жирканч ҳамда афсус-надоматга тўла ролга айлантиришига рухсат берсак, бу нақадар фожеага айланади. Хотинларга бу ролни бериб, Раббий Ўз қизларидан У ишончга сазовор эканлигини кўрсатишларини сўради.

Худо аёлларни кучли ва қобилиятли қилиб яратганини билади. Бутун тарих жараёнида Худо аёлларни бошқариш, ҳукм қилиш, пайғамбарчилик қилиш, шафоат қилиш ва ҳаттоки, Ўзининг ягона Ўғлини кўтариб юриш ҳамда эмизиш учун танлаган эди. Хотинларни ўз эрларини оила боши эканликларини ҳурмат қилишга даъват қилиб, У хотинлар заифроқ ва арзимасроқ демоқчи эмас. Аксинча, У дейди: “Мен биламан, сен кучлисан ва қобилиятлисан, чунки сен Менинг қизимсан. Лекин Мен никоҳнинг абадий тимсолида Менга бўйсунушда намоён бўладиган эзгуликни кўрсатишим лозим. Менга ўзларини бағишлашларига арзишимни бошқаларга кўрсатиш учун сен ихтиёрий равишда қўллаб-қувватлаш ва бўйсунуш вазифасини ўзингга оласанми?”

СТАКЧИЛИК ЮКИ

Худодан фарқли равишда эрлар мукамал эмаслар. Улар доим ҳам тўғри қарор қабул қилмайдилар ва ҳар доим ҳам хотинларига хизмат қилишлари лозим бўлганидек хизмат қилмайдилар. Шу туфайли ўз эр-

ларини ҳурмат қилишни ва қўллаб-қувватлашни истайдиган хотинларда қаттиқ хафачилик келиб чиқади. Вақти-вақти билан улар ҳамма нарса устидан назоратни ўз қўлларига олиш васвасасига дуч келадилар. Лекин ҳатто уларга эрларининг етакчилиқ ҳолатларига қаршилик қилиш озодлик келтирадигандек туюлса ҳам, аслида, улар шунчаки юракларида оғриқ ҳис қиладилар.

Бизнинг тўнғич ўғлимиз ҳали гўдак бўлганида, мен (Лиза) кўп соат ишлар эдим, кун тартиби жуда зич эди ва мен тез-тез дам олиш кунлари ҳам ишлашимга тўғри келар эди. Ишхонада мен шахсий ва ишга оид муаммоларга дуч келар эдим, шу билан бирга, мен ажойиб хотин ва она бўлишга ҳаракат қилар эдим. Бу вақтда Жонда бир жараёндан бошқа жараёнга ўтиш даври эди. Мен иш туфайли ва ўғлимизни кам кўришим туфайли стрессда бўлган бир вақтда, Жон нотўлиқ иш куни жадвалида ишлар эди, ибодат қилар эди, рўза тутар эди, дўстлари билан суҳбатлашар эди ва голф ўйнар эди. Мен ўз устимда жуда кучли босим ҳис қилар эдим ва ҳамма нарсада уни айблар эдим. Мен ҳамма нарсани ўз кўлимда тутиб турганимни ҳис қилар эдим, лекин менинг бармоқларим ёзилишга тайёр турар эди.

Мен Жон мен билан бирга ҳаяжонланишини истар эдим, лекин у бундай қилмас эди. Мен навбатдаги бора у билан ўз қўрқувларим ва ташвишларим билан ўртоқлашганимда, у менга: “Лиза, ўз ваҳималарингни кўйиб юборгин, уларни Худога бергин”, – деди.

Мен: “Ҳеч қачон! – деб ўйладим,– агар мен ташвишланмасам, ишлар қилинмасдан қолиб кетади”. Босим ўсиб борар эди ва мени тобора эзиб қўяр эди. Бир куни оқшом пайти мен душ қабул қилар эдим ва Худога ўзимнинг оғир улушимдан шикоят қилар эдим. Мен Жонга ҳеч нимани ишониб топшира олмаслигимдан тажанг бўлар эдим. Ҳатто ахлатни чиқариб ташлаш ҳақида ҳам мен унга эслатишимга тўғри келар эди. Янада муҳимроқ ишларда мен қандай қилиб унга ишонишим мумкин эди? Мен нима учун ўз назоратимни бўшаштира олмаслигимни оқлашга ҳаракат қилиб, узок вақт тажанг бўлдим.

“Лиза, сен нима деб ўйлайсан, Жон яхши етакчими?” – мenden мулоим сўради Раббий.

“Йўқ, мен бундай деб ўйламайман! Мен унга ишонмайман!” – комил ишонч билан жавоб бердим мен.

“Лиза, сен Жонга ишонишинг шарт эмас, – жавоб берди У. – Асосийси, Менга ишонгин. Сен Жон оила бошлиғи сифатида ўз мажбуриятларини бажара олмаётгандек ҳис қиляяпсан. Сен буларни ундан яхшироқ қила оладигандек ҳис қиляяпсан. Сен ҳис қилаётган танглик ва хавотир хонадон бошлиғи ўрни вазни ҳамда босими натижасида содир бўлди. Сен учун бу юк, Жон учун эса ридодир. Қўйиб юбор бунди, Лиза”.

Мен ўзимнинг юкимнинг манбасини тезда тушундим. Мен бажаришга ҳаракат қилган хонадон бошлиғининг роли мени босар эди, чунки мен ўзимнинг мажбуриятларимни олмадим. Менинг эрим учун бу юк эмас эди, чунки Худо уни оиланинг бошлиғи бўлиш учун мойлаган.

Мен ҳақиқатан ҳам оиламизда етакчилик ўрни учун курашганимни тан олдим. Ўз эримни қўллаб-қувватлаш ва унга ишониш ўрнига, мен уни бурчакка сиқиб қўйдим. У эса, ўз навбатида, ўзининг ҳокимият ўрнини менга берди ва мен ҳамма нарсани буздим.

Ўзилган ҳолда, мен душни ўчирдим, сочикни чангалладим ва шу вақтнинг ўзида Жоннинг ётоқхонасига югурдим. “Мен шу қадар афсусдаман, мен ҳамма нарсада сенга қарши чиқар эдим,– дедим мен. – Мен сенга ишонишдан кўрқар эдим. Агар сен истасанг, мен эртанинг ўзида ишимни ташлайман. Мен яна сенинг ёнингда бўлишни истайман”.

“Сен ишингни ташлашингни истамайман,– деди Жон. – Мен муаммо бунда деб ўйламайман. Лекин мен аниқ шундай деб ўйлайманки, сен ўзингни баракамиз манбаи деб ҳисоблашни бас қилишинг керак”.

У ҳақ эди. Мен барака манбаи эмас эдим, Худо барака манбаи эди. Мен бу ҳақиқатни назардан қочирганим туфайли стрессда эдим ва эримни қўллаб-қувватлашни бас қилдим. Бизлар яна бироз суҳбатлашдик ва мен Жонга ваъда бердим: “Мен сенинг ортингда тураман ва сени қўллаб-қувватлайман. Мен сенга ишонаман”.

Ўша лаҳзада, мен айнан қандай қилиб уни қўллаб-қувватлайман ва унга ишонаман, билмас эдим. Мен фақат бир нарсани билар эдим: Жонга менинг қўллаб-қувватлашим менга ҳамма нарсани қандай ва нима

учунлигини билишим кераклигидан муҳимроқ эди. Мен тан олар эдим, бизнинг уйимизда ҳаммаси остин-устин бўлган эди ва мен яратган тартибсизликни Худо тартибга солишини истар эдим. Жон ўз навбатида, етакчи бўлишни бас қилгани учун ва мендан йироқлашгани учун кечирим сўради. Биз бир-биримиз билан севги, бир-биримизни қўллаб-қувватлашимиз ва ёрдам беришимиз ҳақида аҳд туздик.

Ўша окшом мен қўплаб йиллар мобайнида илк бора тинч уйқуга кетдим ва ажойиб дам олдим. Қуллик бўйинтуруғи мендан ечилган эди.

Ҳар дафъа, бизлар Худо бизлар учун тайинламаган ишни ўз бўйни-мизга олганимизда, биз ўзимизга қуллик бўйинтуруғини қабул қиламиз. Бошқа томондан, Худо бизларни нима ишга мойлаган бўлса, бизларга ҳимоя ва таъминот берувчи ҳокимият ҳамда кучнинг белгиси бизни ридо каби қоплайди.

Хонадонимда бошлиқликни олиб, мен юкни қабул қилдим, Жон эса ридосидан маҳрум бўлди. Натижада, тартибсизлик келиб чикди! Мен Худо ўрнатган тартибга бўйсунганимда, менинг юким олиб ташланди ва Жон Худонинг етакчилик ридосини кийди. Бу орқали мен ҳам қопланган эдим, чунки ридо мени ва Жоннинг қўли остида бўлган ҳамма одамларни қоплаб туради ва ҳимоя қилади.

5-кун

ЎЗ ВАЗИФАЛАРИНИ ЎЙЛАБ ТОПИШ

Муқаддас Ёзув эркаклар ва аёлларнинг оиладаги вазифалари ҳақида кўп гапиради, лекин кўп нарсаларни айтмайди. Худди Худо Одам Ато ва Ҳаввага кўпайиб, ерни тўлдиришни буюргани, лекин икир-чикирларга тақалмагани каби, Худо бизларга никоҳда чегаралар берди, лекин бизларни унда чегаралаб қўйган эмас. У чегараларни чизиб қўйди ва бизларга қандай хизмат қилишимиз кераклигини кўрсатди, аммо бизнинг ҳар бир кадамимизни чизган эмас.

Бу бизлар нима истасак шуни қуришимиз ва бундан лаззатланишимиз мумкин бўлган катта ер майдони кабидир. Баъзи одамлар бассейн

қилишни исташади, бошқалар баскетбол майдончаси, учинчилари уни ҳам, буни ҳам қилишади, ёки ҳеч нима қилишмайди. Никоҳ ҳам худди шундек, бу сизнинг «ҳовлиси бўлган уйингиз», нима истасангиз, шуни куринг. Агар хотинингиз кўкаламзорлаштиришга қизиқса, у қандай истаса ҳамма нарсани шундай режалаштирсин. Агар эрингизга боғдорчилик ёқса, боғ билан у шуғуллансин. Шунда эр-хотинларнинг икковлари ҳам бир-бирларининг меҳнатларининг ҳосилларидан лаззатланадилар. Фақат эркаклар режалаштириш билан шуғулланишлари лозим, хотинлар эса боғ билан шуғулланишлари керак, дейишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Сизга нима ёқса, шуни қилинг, лекин доимо ўз хизматингиз чегараларини ёдда тутинг. Иқир-чикирларни ўйлаб топиш сизнинг ҳуқуқингиз, Муқаддас Рух эса сизни йўналтиради.

Биз оилага хизматдан худди биз турмуш ўртоғимизга хизмат қилганимиздек турмуш ўртоғимиз ҳам бизга хизмат қилади, деб кутганимизда энг кўп қониқиш оламиз, лекин доим ҳам бундай бўлмайди. Бизнинг оиламизда қачонлардир, Жон ўзининг хизматкор эканлигини айтганида бизлар кулар эдик. Шу билан бирга, кечлик қилиб бўлганимиздан, у мени (Лиза) ўғилларимиз билан бирга хонтахтани тозалаш ва коса-товокларни ювиш учун қолдириб, ошхонадан ғойиб бўлар эди. Ўшанда, у бизларга хизмат қилаётгандек туюлмас эди.

Бизлар Жон бошқа ролда хизмат қилаётганини тан олмас эдик. Бизлар коса-товокларни йиғиштираётган бир вақтда, у бизнинг маблағимизни ҳисоблар эди, почтани текширар эди ва ҳисоб-китоб бўйича тўловларни тўлар эди. Биз усиз енгил эплай оладиган ишларни у қилмас эди, бунинг ўрнига, бизнинг оиламизда Жондан бошқа ҳеч ким у қадар яхши қила олмайдиган бошқа муҳим ишларни танлар эди.

Мана шу мисол бизларга мажбуриятларни тақсимлашнинг муҳим негизини кўрсатади. Оилада хизмат қилиш маданиятини яратиш учун сиз қилишингиз мумкин бўлган энг яхши нарса – сизларнинг қайси бирингиз қайси ишга масъул бўлишингизни аниқлашдир. Сизлар ўзаро келишиб олган мажбуриятларни билиб олганингизда сизлар икки қарра ютасизлар. Биринчидан, агар сиз ўз вазифангизни яхши бажарсангиз, сиз ўз турмуш ўртоғингизга анчагина хизмат қила оласиз. Агар сиз ўз

вазифангиз учун масъулиятни бўйин олсангиз, сиз турмуш ўртоғингизга кўшимча вақт ҳамда ором бахш этасиз. Иккинчидан, сизнинг турмуш ўртоғингиз нима учун масъул эканлигини билганингизда, ўз оилангизда хизматингизни қайси соҳаларда кенгайтиришингиз мумкинлигини англаб оласиз.

Балки сиз пайкагандирсиз, Эфесликларга мактуб 5-бобдаги бирорта оят эркаклар ёки аёлларнинг қизиқишлари ва қобилиятлари андазасига урғу бермайди. Босимга берилиш ва мажбуриятларни тақсимлашни “анъанавий” ёки “нормал” туюладиган қолипларга кўра чеклаш керак эмас. Баъзи эрлар овқат тайёрлашни яхши кўришади. Баъзи хотинлар машинага қарашни яхши кўришади. Сизлардан бирингизга болаларингизнинг уй вазифасини текшириш ёқади, бошқа бирингизга эса уларни спорт тўғрисида олиб бориш ёқади.

Ким оила маблағини яхшироқ юритса, ўша киши маблағ учун масъул бўлиши ва маблағни қарзга ботмасдан сарфлашга ёрдам бериб, ўз оиласига хизмат қилиши мумкин.

Ўз ташқи қиёфангиз ва танангизни парвариш қилиб ва турмуш ўртоғингизнинг зарарига дўстларнинг фикрига берилмасдан турмуш ўртоғингизга хизмат қилишингиз мумкин. Сўзлар билан ва ҳатти-ҳаракатлар билан хизмат қилиш мумкин. Оилада хизмат қилиш учун ўрин ҳамда имкониятлар бисёрдир.

ДУО-БАРАКАТЛАРДАН ЛАЗЗАТЛАНИНГ

“Агар сизлар буни билсангизлар ва шундай ҳаракат қилаётган бўлсангизлар, унда сизлар бахтлисизлар” (Юх. 13:17, замонавий таржима).

Хизмат қилинаётган одамни хизмат дуо қилади, лекин энг кўп дуо-баракат барибир хизмат қилаётганларга берилади.

Сизнинг никоҳингиз покланганидан сўнг ва унинг мақсади ёришганидан сўнг, у Худонинг севгисининг ердаги ажойиб суратига айланади. Агар уни энг ажойиб тарзда қуришни истасангиз, хизмат қилиш учун ҳар бир имкониятни ишлатинг. Бир-бирингизни барпо қилинг ва Худонинг дуо-баракатлари қандай оқиб кела бошлашини кузатинг.

Бизлар бир-биримизни барпо қилишни бошлаганимизда, Худо бизларни барпо қила бошлади. У бизнинг дунёимизнинг чегараларини кенгайтирди ва Унинг севгиси ҳамда иноятини атрофимиздаги қўплаб одамлар билан бўлишимизга имкон берди. Сиз хизмат орқали бир-бирингизни барпо қилганингизда, Худо сизнинг таъсир доирангизда бўлган одамларга хизмат қилиш учун имкониятларни очади. Унинг аъло режаси – сизнинг оилангизни, ҳатто, энг сурбет имонсиз одамларни ўйлашга мажбур қиладиган дурдона асарга айлантиришдир.

Хизмат – бу ҳаракатлар ва муносабатлардир. Ҳар дафъа, сизда турмуш ўртоғингизга хизмат қилиш имконияти бўлганида, сиз куйидаги уч йўлдан бирини танлашингиз мумкин: худбинлик фойдасига бу имкониятни рад қилиш; хизмат қилиш, лекин бор қиёфангиз билан норозилигингизни намоён қилиш; чин кўнгилдан ва қувонч билан хизмат қилиш, бор қиёфангиз билан ўз турмуш ўртоғингизга ёрдам бераётганингиздан лаззатланаётганингизни кўрсатиш.

“Чунки Исо Масихда бўлган фикр юритиш сизларда ҳам бўлиши керак: Масих Худонинг қиёфасида бўла туриб, Худога тенг бўлишни ўғирлик деб ҳисобламади. Аммо, У Ўзини паст олиб, кулнинг қиёфасига кирди ва инсонларга ўхшаб, кўринишида инсон каби бўлди” (Флп. 2:5-7).

Одам никоҳга қадам қўйиб, аслида, турмуш ўртоғига ҳаётининг қолган барча кунларида хизмат қилишга имзо қўяди. Сизнинг: “Ҳа, мен розиман” ингиз шуни билдиради: “Мен ўз ҳаётимни сенинг манфаатларингга бағишлайман. Мен ўз ҳаётимни сен учун бериб, қувончни танлайман. Сенинг орзуларинг, истакларинг ва мақсадларинг энди менинг ҳаётимнинг асосий устунликларига айланади. Мен сен билан бирга Худонинг севгисини намоён қилишни ўрганишни истайман”.

Агар сиз ҳақиқатан ҳам бўйсунуш билан ва хизматкор юраги билан никоҳга қадам қўяётган бўлсангиз, унда сиз илоҳий иттифоқ нима эканлигини билиб оласиз. Сизга осон бўлмайди, лекин сиз Худо сиз учун тайёрлаб қўйган энг аъло нарсага интилсангиз, сизнинг хонадонингизга муҳаббат, қувонч, тинчлик, бахт, лаззат дарёлари оқиб келади ва сиз дунёга Худонинг севгиси суратини тақдим қиласиз.

МУВАФФАҚИЯТНИНГ СИРИ

...Мен эса орангизда хизматкордайман.

— Лк. 22:27

“Биродарлар, сизлар озодликка даъват қилингансизлар. Фақатгина бу озодлик тана ҳирсларига имкон бермасин, аммо бир-бирингизга севги билан хизмат қилинлар”.

— Гал. 5:13

“Севги – бу никоҳнинг пойдеворидир: Худога бўлган севги ва яқинига бўлган севги,– тушунтиришади адиблар ва маърузачилар **доктор Генри Клауд** ва **доктор Жон Таунсенд**. – Севги шу билан намоён бўладики, яқини бунга арзиши ёки арзимаслигидан қатъий назар бошқа одам учун энг яхши бўлган нарсаларни излайди. У бошқа одамни ўзининг худбинона эҳтиёжлари ва истакларидан устун қўяди. У қурбонлик қилади, беради ва азоб чекади. У аҳдни узоқ вақт сақлаб қолиниши учун хафаликка ва бўронларга бардош беради”.

Ўз турмуш ўртоғимизнинг қизиқишларини амалга оширишга интилиш, унинг эҳтиёжи ва истакларини ўзимизникидан устун қўйиш ва сахиёна қурбонлик қилиш – буларнинг бари бир сўз билан хизмат қилиш деб аталади. Бу муваффақиятли никоҳнинг сиридир.

Бироз тўхтанг ва ўйлаб кўринг: ўз турмуш ўртоғингизнинг баъзи қизиқишларини айтиб ўтинг: Нима унга қониқиш олиб келади? Унга қандай дам олиш ёқади? Унинг хоббиси нима? Нима уни бўшашишга, жилмайишга ва ўзини бахтли ҳис қилишга мажбур қила олади?

Унинг қизиқишларида амалий равишда уни қандай қўллаб-қувватлашингиз ва унинг қизиқишларини ўзингизникидан устун қўйишингиз мумкин?

Ўзингиздан ва Муқаддас Рухдан сўранг: “Турмуш ўртоғимга хизмат қилишдан мени нима тутиб туради? Менда худбинликни қувватлаб турган бирор аниқ нарса борми? Агар мен бўйсунсам ва хизмат қила бошласам, бунинг оқибати мени кўрқитадими?” Муқаддас Рух сизга юрагингизни кўрсатишини сўраб ибодат қилинг.

Исо Масих бизнинг ажойиб хизматкоримиз, ва сиз, Худонинг фарзанди сифатида Унинг ДНКсини мерос қилиб олгансиз. Бу ҳақиқат! Сизда Унинг руҳий генлари бор, бу генлардан бири хизмат қилиш генидир. Қуйидаги оятлар устида фикр юритиш учун маълум вақт ажратинг.

“Худодан туғилган ҳар бир киши гуноҳ қилмайди, чунки Унинг уруғи унинг ичида жо бўлган. У Худодан туғилгани учун гуноҳ қила олмайди”.

— 1 Юх. 3:9.

“Сизлар чирийдиган уруғдан эмас, балки чиримайдиган уруғдан, яъни тирик ва абадий мавжуд бўлган Худонинг Сўзидан янгидан туғилдингизлар”.

— 1 Пет. 1:23.

“Эй, оғир меҳнат заҳмати чеккаётган ва оғир юк остида қийналган ҳамма одамлар, Менинг олдимга келинглар! Мен сизларга ором бераман. Менинг бўйинтуруғимни ўз устингизга олинглар ва Мендан ўрганинглар, чунки Мен камтарин ҳамда бўйсунувчан юракка эгаман. Шунда ўз жонингизга таскин топасизлар. Чунки Менинг бўйинтуруғим эзгулик ва Мен берган юк енгилдир”.

— Мт. 11:28:30.

Сизга Муқаддас Рух нимани кўрсатапти? Бу оятлар сизга қандай далда берапти ва ибодат қилишга ундапти?

ҲУКМРОНЛИКНИ АМАЛГА ОШИРИШ

“...одам недирки, Сен уни эслайсан? ...Сен уни Худодан бироз наст кўйдинг, унга шухрат ва ҳурмат тожини кийдирдинг. Уни кўлингнинг ишлари устидан ҳукмрон қилиб кўйдинг. Ҳамма нарсани... унинг оёқлари остига кўйдинг”.

— Сан. 8:5,7.

Фидокорлик ва хизмат қилишга тайёр юрак – бизларнинг Масихга имон келтирганлар сифатидаги меросимизнинг бир қисми ҳисобланади. Биз Худо билан суҳбатлашиб вақт ўтказганимизда, бизнинг самовий Отамизнинг бу ажойиб қирралари экилади ва бизнинг ҳаётимизда воқеликка айланади. Шу тарзда, биз Масихнинг Муқаддас Руҳи бизни қай даражада тўлдиришига рухсат берсак, Масихнинг хизматини ўз ҳаётимиз ва оиламиз орқали шу даражада акс эттирамиз.

Сиз қачонлардир Раббий билан йўлга тушгансиз, йўлнинг бошидан ҳозирги вақтгача сизнинг У билан муносабатларингиз ҳақида фикр юритинг. Унинг Руҳи сизни нимада ўзгартирмоқда ва яхшироқ қилмоқда? Сизнинг никоҳингизни У қай тарзда ўзгартирди?

Худо Ўз Руҳи билан сизнинг ичингизда бўлиб, У сиз ва турмуш ўртоғингиз У сизларга ишониб топширган ҳамма нарсанинг устидан ҳукмронлик қилишингизни истади. 1828йилда чоп этилган Вебстернинг асл луғатига кўра, “ҳукмронлик” сўзи – бошқариш ва ҳукм суриш ҳокимияти; йўналтириш, назорат қилиш ва фойдаланиш учун куч; энг баланд ҳокимият деган маънони билдиради.

Ҳукмронлик сўзининг таърифини яна бир бора диққат билан ўқиб чиқинг. Энди тўхтаб ва ўйлаб кўринг: ҳар бирингизга алоҳида шахс сифатида ва биргаликда жуфтлик сифатида, сизнинг назоратингиз ёки ғамхўрлигингиз остига ким ёки нима бошқариш, назорат қилиш ёки

ҳукмронликни амалга ошириш учун топширилган? Бу соҳаларни сиз нақадар уддалаяпсиз?

Ҳукмронлигининг бирор соҳаси бузилган ва энди сизнинг устингиздан устунлик қилаётган ҳамда сизни назорат қилаётган ҳолати борми? Агар шундай бўлса, унда тушунтиринг.

Ибодат қилинг ва шу соҳани Муқаддас Рухга беринг. Ундан сизни кечиришини ҳамда бу ҳукмронликни қандай қилиб қайтариш режасини, бу учун иноят (ҳокимият) беришини сўранг.

Турмуш ўртоғингиз билан рақиблар эмас, балки иттифоқчилар сифатида қандай қилиб амалда ҳамкорлик қилишингиз мумкин? Болалар, манбалар, иш, хизмат ва бошқаларни қандай қилиб яхшироқ бошқаришингиз мумкин?

Сиз ва сизнинг турмуш ўртоғингиз юракда ва мақсадда бирликда бўлсаларингиз сизлар кўпаясизлар. Бирлик бўлган жойда, Худо дуо-баракат беради (Сан. 132). Ораларингизда бўлиниш ва жанжални келтириб чиқариш учун душман қайси соҳаларда тиришқоқлик билан ҳаракат қилди? Бўйсунинг ва Худога итоат қилинг. Унинг Рухини олқишланг, Ундан турмуш ўртоғингиз билан ораларингизда бирлик бўлишини сўранг ва Худонинг дуо-баракатларини кутинг.

БИР-БИРИНГИЗНИ ТЕНГ ҲИСОБЛАНГ

“...ва ҳар бир хотин ўз эрини ҳурмат қилиши лозим”.

— Эфес. 5:33, The Message таржимаси, инглиз тилидан таржима.

“Шунингдек, сизлар ҳам, эрлар: хотинларингизга эзгу бўлинглар, уларни ҳурмат қилинглар, улардан завқланинглар... Худонинг иноятидаги янги ҳаётда сизлар тенгсизлар. Ибодатларингизда тўсқинликлар бўлмаслиги учун хотинларингизга тенг одамлар сифатида муносабатда бўлинглар”.

— 1 Пет. 3:7, The Message таржимаси, инглиз тилидан таржима.

Эркаклар ва хотинлар никоҳда тенгдирлар. Хотин эрга илова эмас, эр ҳам хотинга илова эмас. Эр-хотинларнинг икковлари ҳам ҳамворислар ва Худонинг иноятида тенг ўринга эгадирлар. Қандай қилиб бизлар энг яхши тарзда бир-биримизни тенг кўришимиз мумкин? Худо бизларга берган ролларни ўрганиш ва бажариш йўли билан бунга эришиш мумкин.

Чўпон Жимми Эванс шундай дейди:

“Одамнинг энг биринчи эҳтиёжи – бу ҳурматга бўлган эҳтиёждир. Худо хотинга эрига Раббийга бўйсунгандек бўйсунуши лозимлигини айтиши ахир кизик эмасми? Хотин эрини ҳурмат қилганида ва унга кувонч билан бўйсунганида, у эрининг никоҳдаги энг чуқур эҳтиёжини қондиради.

Худди шунингдек, эр хотинининг кўнглини олиш учун ва ундан завқланиш учун ўзини қурбон қилганида, у хотинининг никоҳдаги энг чуқур эҳтиёжи – хавфсизликка бўлган эҳтиёжини қондиради. Аёлга уни химоя қиладиган, таъминлайдиган етакчи керакдир. Эр буни кувонч билан қилганида, хотиннинг энг чуқур истаклари амалга ошади”.

Эркаклар, сизнинг хотинингиз – бу биринчидан, Худонинг қизи ва фақат шундан кейингина сизнинг хотинингиздир. Аёллар, сизнинг эрингиз – бу авваломбор, Худонинг ўғли, шундан кейингина сизнинг эрингиздир. Биз Худонинг тимсолининг тенг олиб юрувчилари сифатида бир-биримизни иззат қилиб, ўзимизнинг Самовий Отамизни иззат

қилган бўлаемиз. Қуйидаги лавҳада эрлар ва хотинларга ёзилган Худонинг насиҳатини диққат билан ўқиб чиқинг:

“Хотинлар, сизлар Раббийга бўйсунганларингиздек, ўз эрларингизга бўйсунинглар. Чунки худди Масих Жамоатнинг боши бўлганидек, эр ҳам хотиннинг бошидир. Масих – Тананинг Нажоткори ҳамдир. Шунинг учун жамоат Масихга бўйсунганидек, хотинлар ҳам, худди шундай, ҳамма нарсада ўз эрларига бўйсунсинлар. Эрлар, худди Масих Жамоатни севиб, у учун Ўзини фидо қилганидек, ўз хотинларингизни севинглар. Масих Жамоатни муқаддаслаш учун ҳаммом суви билан ювиб, Сўз орқали тозаллади, токи уни муқаддас ва бенуксон ҳолатда Ўзига доғсиз, нуқсонсиз ёки шунга ўхшаш бирор нарчасиз, шухратли Жамоат қилиб тақдим этсин. Эрлар ўз хотинларини худди ўз таналарини севганларидек севишлари керак: ўз хотинини севган ўз-ўзини севади. Зеро ҳеч ким ҳеч қачон ўз танасидан нафратланмаган, балки уни озиклантиради ва парвариш қилади. Раббий ҳам Ўз Жамоатига худди шундай қилади, чунки биз Унинг танасининг аъзоларимиз, Унинг этидан ва Унинг суяклариданмиз. Шунинг учун одам ўз ота-онасини қолдириб, ўз хотинига ёпишади ва иккаласи бир тана бўлади”.

— Эфес. 5:22-31

Муқаддас Рух эрнинг ролини ва хотиннинг ролини сизга қандай кўрсатапти?

Сизга Худо томонидан берилган ролдаги ҳаёт орқали ўз эрингизни (хотинингизни) хурмат қиласизми? Қайси соҳаларда ўсишингиз керак?

Бироз тўхтанг ва ибодат қилинг: “Муқаддас Рух, турмуш ўртоғимни хурмат қилишимга менга нима ҳалақит бермоқда? Мен уни хурмат қилмаётганим учун нимани йўқотаялман? Турмуш ўртоғимнинг қайси ички имкониятларини намоён бўлмай қолишига сабаб бўлялман? Илтмос, унинг қимматбаҳолигини кўришимга ёрдам бергин”. Бироз вақт тинч муҳитда туринг ва қулоқ солинг. Муқаддас Рух сизга нимани очаяпти?

ИСО МАСИҲНИНГ СУРАТИ

*“Шунинг учун одам ўз ота-онасини қолдириб,
ўз хотинига ёпишади ва иккаласи бир тана бўлади. Бу буюк сирдир,
мен эса буни Масиҳга ва Жамоатга нисбатан айтаяпман”.*

— Эф. 5:31,32.

Эр ва хотиннинг ролини Худо ўйлаб топган. Бу ролларнинг вазифаси бирини паст уриш ёки устунлик қилишда эмас. Бу Масиҳ ва Жамоат орасидаги муносабатнинг намунаси.

Энди сиз эр ва хотиннинг роли ҳақида ўқиганингиздан сўнг, бу бобда ўқиган нарсаларингизни сиз эшитган ва ўйлаган нарсалар билан солиштиринг. Бу бобда ёзилганлари сиз илгари эшитганингиздан ёки сиз ишонган нарсалардан фарқ қиладими? Нима сизга қарши чиқмоқда? Нима сизни рухлантирмоқда? Нимани чуқурроқ ўрганишни истар эдингиз?

Эрнинг роли – Масиҳ хизмат қилганидек хотини хизмат қилиб, хотини учун етакчи бўлиш эканлиги ҳақида ўйлаб кўринг. Никоҳда у Масиҳнинг етакчилиги, хизмати ва севгиси манзарасини яратади. Эркалар, сизнинг ролингизда сизга нима ёқади? Унда сиз ўзингизни қатъийатсиз ҳис қилишга мажбур қиладиган бирор нарса борми?

Худо бу ролни ўз кучингиз билан бажаришингизни режалаштирган эмас. Бироз тўхтанг ва ибодат қилинг: “Муқаддас Рух, Сен Исо Масиҳнинг Рухисан ва Сен менда яшайсан. Исо Масиҳ каби севиш ва хизмат қилишни ўргатгин. Яхши етакчи бўлишим учун, соғлом қарорлар қабул қилишим учун ва бизнинг иттифоқимиздаги тенг шерик сифатида хотинимни иззат қилишим учун менга иноят бергин”.

Аёллар, сизнинг эрингизнинг ролида сизга кўпроқ нима ёқади? Никоҳингизни бирлик билан тўлдириш учун сиз эрингизнинг ролини қандай ҳурмат қилишингиз мумкин?

Энди хотиннинг роли – Жамоатнинг қўллаб-қувватлаши ва Масих қаршисидаги бўйсунувчанлигини намойиш қилиб, ихтиёрий равишда бўйсунуш ҳамда қўллаб-қувватлаш ролини қабул қилиш эканлиги ҳақида ўйлаб кўринг. Аёллар, сизнинг ролингизда сизга нима ёқади? У сизга кўркув ва етишмовчилик ҳиссини келтирадими? Нима учун?

Сизнинг овозингиз, инъомларингиз ва ҳиссангиз қимматбаҳодир. Шундай ибодат қилинг: “Худойим, Сенга бўйсунушда амалга ошадиган эзгуликнинг тимсоли бўлишни мендан сўраётганинг учун Сендан миннатдорман. Ҳеч нарса, фақат Сенинг Сўзинг менинг ким эканлигим ҳақидаги тасаввуримни шакллантиради. Мен Сенга хизмат қилишни истаганимдек, эримга хизмат қилишим ва уни қўллаб-қувватлашим учун иноят бергин”.

Эркаклар, хотинингизнинг ролида сизга нима ёқади? Никоҳингизни бирлик билан тўлдириш учун сиз хотинингизнинг ролини қандай иззат қилишингиз мумкин?

Турмуш ўртоғингиз билан мазкур саволларга жавобларни, никоҳда бирликни шакллантириш ҳақида ўз мақсадларингизни муҳокама қилинг, барча ваҳималарингизни юзага олиб чиқинг ва муҳим бўлган ўзгартиришларни муҳокама қилинг. Агар сизлардан бирингиз кўркув ёки ўзига ишонмасликни хис қилаётган бўлса, Худонинг Сўзига мурожаат қилинг. У нима дейди?

Бирга шундай ибодат қилинг: “Ота, Сен бизларнинг икковимизга ҳам бизнинг никоҳимизда ажойиб, салмоқли ва олижаноб ролни бериб, бизларга илтифот кўрсатганинг учун Сендан миннатдоримиз. Бизларга бир-биримизга хизмат қилишга, бирликни мустаҳкамлашга ва Сенинг шарафинг ҳақи севишга ёрдам бергин. Исо Масих номи билан. Омин”.

ГУРУҲ

“Бир-бирингиз билан уйғунликда яшанглар; такаббур бўлманглар (манман, ўзингизни ҳаммадан зўр деб ўйлайдиган ўзи ҳақида баланд фикрли бўлманглар) лекин тайёрлик билан (одамлар, нарсалар) қаршисида бўйсунинглар ва камтарин вазифаларни бажаринглар.

Ҳеч қачон ўзингизга ўта баланд баҳо берманглар ва ўз назарингизда донобўлманглар”.

— Рим. 12:16, замонавий кенгайтирилган таржима

Балки сиз: “Гуруҳда “мен” сўзи йўқ”,– деган иборани эшитгандир-сиз. Бу фақат спортга тааллуқли эмас, балки оилага ҳамдир. Икковингиздан ҳар бирингиз муҳим, зарур ролни бажарасиз ва сизлардан бирортангиз бошқасидан устун эмас. “Фарқлар никоҳда муаммога айланмаслиги керак,– ёзишади доктор Генри Клауд ва доктор Жон Таунсенд. – Агар сизнинг эрингизнинг ёки хотинингизнинг нуқтаи назари болаларни тарбиялаш ёки уй жихозларини жойлаштириш масаласида фарқ килса, сиз бойроқ бўласиз. Сизнинг дунёингиз кенгайди”.

Шундай қилиб, сизлардан қайси бирингиз ўз ролини яхшироқ бажармоқда? Сиз доимо у, ёки бу мажбуриятларни биргаликда бажарингиз ва вақти-вақти билан улар алмашиниши мумкин. Лекин умуман олганда, никоҳнинг вазифаларини бажариш учун сизлардан қайси бирингиз ўз ролини яхшироқ топди?

Гуруҳни кўздан кечиринг. Бажарилиши лозим бўлган барча мажбуриятлар рўйхатини тузинг ва ҳар бир вазифага энг яхши ўйинчини тайинланг. Баъзи вазифаларни тўлиқлигича эрга ёки хотинга бериш мумкин. Бошқаларини эса иккига бўлиш мумкин, токи бир куни бири масъул бўлсин, бошқа куни бошқа бири, ёки бир ҳафта бири, бошқа ҳафта бошқаси масъул бўлсин.

Мана, бир қанча мисоллар:

Машинага қараш

Таътилни режалаштириш

Маблағни тақсимлаш

Озик-овқатларни сотиб олиш

Болаларнинг уй вазифаларини текшириш

Болаларни мактабга олиб бориш, улар билан ўйнаш ва б.

Кир ювиш	Тушлик ва кечликларни тайёрлаш
Чангюггич билан хоналарни тозалаш	Тушлик ва кечликдан сўнг коса-товокларни ювиш
Чангларни артиб чиқиш	Майсазорни қирқиш
Боғдорчилик, буталарни қирқиш	

Сиз никоҳга қадам қўяётганингизда, оилада ким у ёки бу ишлар учун мажбурияни бўйин олиши ҳақида маълум тасаввурингиз бор эди-ми? Агар ҳа бўлса, айнан қайсиларини? Ўз жавобларингизни баҳоланг ва ҳозирги ҳолат билан солиштиринг. Тўғирлаш керак бўлган қайсидир соҳаларни кўраёпсизми?

Маданиятингизда оиладаги қайси ишларни кимлар қилиши кераклиги ҳақидаги қабул қилинган қолипларни таҳлил қилинг. Сизнинг никоҳингиз икир-чикирларини ўзгалар тайинлашига руҳсат берманг.

Яна ўз рўйхатингизга қаранг ва уни турмуш ўртоғингизнинг рўйхати билан солиштиринг. Жавобларни муҳокама қилинг. Сўнгра сизлар ўзаро келишган мажбуриятлар рўйхатини тузинг.

Келинлар, кўздан кечирамиз, биз севгига ҳамда ўзаро ёрдамга рағбатлантиришида нақадар ихтирочи бўлишимиз мумкин...

— Ибр. 10:24, The Message таржимаси, инглиз тилидан таржима.

Қай тарзда, ўз муносабатингиз, сўз ва ҳаракатларингиз билан турмуш ўртоғингизни мажбуриятларини бажаришга қувватлай оласиз?

МУҲОКАМА УЧУН САВОЛЛАР

Агар сиз бу китобни “Messenger” хизматидан «Никоҳ тарихи» материалларининг бир қисми сифатида ўқиётган бўлсангиз, унда марҳамат қилиб, 4 видеодарсни кўринг.

- 1| Исо Масих энг паст даражадаги хизматни олиб ва шогирдларининг оёқларини ювиб, бизларга ажойиб намуна кўрсатди (Юх.13:1-17га қаранг). Замонавий дунёда айнан оёқ ювишга эҳтиёж йўқлигига қарамадан, бир-бирига хизмат қилишга эҳтиёж мавжуд. Биз қандай қилиб Исо Масихга айнан таклид қилишимиз ва рамзий маънода турмуш ўртоғимизнинг “оёғини ювишимиз” мумкин?
- 2| Эркаклар, нима учун сизларга эр сифатида хотинингизга никоҳдаги тенг шерик сифатида қараш муҳим (1 Пет. 3:7га қаранг)? Агар сиз уни тенг кўрмасангиз нима содир бўлади? Аёллар, нима учун сизларга хотин сифатида эрингизга ҳурматни намоён қилишда ўзингизни тутиб турмаслигингиз муҳим? Агар сиз бундай қилмасангиз нима содир бўлади? Сизга Худо томонидан берилган ролларни Унинг инояти билан бажаришингиз учун бу жавоблар қай тарзда сизни Худодан қўрқиш билан тўлдиради?
- 3| Никоҳда бир эркак ва бир аёл орасидаги муносабатлар Исо Масихнинг бизлар, Унинг Қайлиғи билан муносабатлари тимсолини акс эттириши лозим. Эр ва хотин эр-хотинлик муносабатида кимнинг тимсоли эканлигини таърифланг. Эр ва хотиннинг роллари қай тарзда Жамоатга ҳамда имонга келмаганларга Масихнинг севгисини намоён қилиши керак? Бу вазифаларни бажариш учун бизда қандай куч бор? Етакчиларга: Бу саволнинг иккинчи қисмига жавоб бериш учун Муқаддас Ёзувдаги куйидаги оятларга диққат қилинг: Ёф. 5:18; Ҳав. 1:8; Зак. 4:6; Ёкуб 4:6; Флп. 4:13.

- 4| Худо фарқларимиз бизларни ажратмаслиги, балки бирлаштиришини истайди. Ўйлаб кўринг: Агар сиз турмуш ўртоғингиз билан буткул бир хил бўлсангиз, бир хил кучли томонлар ва заиф томонларга эга бўлган бўлсангиз, сизнинг ҳаётингиз қандай бўлган бўлар эди? Шундай ҳолатни тасаввур қилинг, кейин эса бир-бирингизга ораларингиздаги фарқларни яна қандай қадрлашингиз мумкинлиги ва улардан қувонишингиз мумкинлигини айтиб беринг.

- 5| Сизлар ўзаро тақсимлаб олган уйдаги мажбуриятларни билиш жуда муҳим ва фойдалидир. Сиз ўзингизнинг уйингизда уларнинг баъзиларини тайин қилдингизми? Қай тарзда, бу билим хизмат қилиш муҳитини яратишга ёрдам беради ва шу билан бир вақтда, турмуш ўртоғингизни мустаҳкамлайди?

БОБНИНГ ҚИСҚАЧА МАЗМУНИ:

- Соғлом оила қуришнинг энг маҳсулдор усули – турмуш ўртоғингизга хизматчи бўлиш, бошқа кишининг энг катта қизиқишлари учун ўз қизиқишларини қурбон қилишни ўрганишидир.
- Масихнинг Рухига ҳаётимизда қай даражада ўрин берсак, бизнинг никоҳимиз Масихни шу даражада акс эттиради. Агар биз Муқаддас Рухга доимо ҳаётимизни тўлдиришига имкон берсак, бизнинг онгимиз янгиланади, хулқ-атворимиз эса яхшиланиб боради.
- Эркаклар ва аёллар Худонинг суратини ўзларида олиб юрадилар ва ерда Унинг табиатини акс эттирадилар. Эркак ҳам, аёл ҳам бирдек кадрлидирлар, уларнинг икковларига ҳам бир-бирларига хизмат қилиш ҳокимияти ишониб топширилган.
- Эрлар, Худо сизларга ўз хотинингизга ғамхўрлик қилишни, уни асрашни ва таъминлашни ишониб топширди. Сиз аввало унинг манфаатини кўзлаб, ўз жонингизни унга бағишлаб, уни севишингиз ҳамда уни иззат қилишингиз лозим.
- Хотинлар, Худо сизларга эрингизнинг юрагини асраш ва унга ғамхўрлик қилишни ишониб топширди. Сиз уни ҳурмат қилишингиз, Масихга бўйсунганингиз каби унинг етакчилигига бўйсунганингиз керак.
- Агар уй ишлари бўйича ўзаро тақсимланган мажбуриятларни билсангиз, сизнинг оилангизда баҳслар камроқ бўлади, гуруҳ тузиш учун тинчлик ва имкониятлар кўпроқ бўлади.

Жинсий яқинлик

Жинсий яқинлик буткул бағишланган муносабатлар учун тайинланган, чунки бу Масиҳ орқали Худо билан буткул бирлашишдан тўғиладиган қувончни олдиндан сезиб роҳатланишидир. Ер юзидаги эркак ва аёл орасидаги энг буюк севги – шунчаки Худонинг севгисига имо ҳисобланади.

— Тимоти ва Кейти Келлер, “Никоҳнинг моҳияти”.

*“...О, севганлар ва сеvilганлар, еб-ичинлар!
Ўз севгингизга қонинглар!”*

— Қўшиқлар кўшиғи 5:1 (инглизчадан таржима).

1-кун

Мукаддас Ёзув Худонинг жинсий севги ҳақидаги режасини таърифлашдан уялмайди. Аслида, у жуда аниқ ва баъзан ошкора эротикдир. Агар сиз бизга ишонмасангиз, шунчаки бир неча дақиқани турмуш ўртоғингиз билан бирга Қўшиқлар Қўшиғи китобини ўқиб ўтказинг ва нима содир бўлишига диққат қилинг.

Бизлардан кўпчиликдан фарқли равишда Худо одамларнинг жинсий муносабатларидан уялмайди. У унинг чиройидан завқланади ва унинг нағижаси учун тантана қилади. Худо бизларнинг жинсий муносабатимизда четдан иштирок этишни истайди. Никоҳда жинсий муносабатлар нафақат керак ва фойдали, балки у муҳим ўрин тутади ва ҳар қандай йўл билан рағбатлантирилади.

Сулаймон бизларга: “Ўз севгиларингдан конинглар”,– дейди. Бошқача қилиб айтганда, жинсий муносабатлар – бу нимадир сирли ва чуқур нарсадир; юзаки тажриба билан қониқишга сабаб йўқдир. Жинсий муносабатларни чуқур қониқиш билан татинглар ва лаззатланинглар.

Никоҳда жинсий алоқа қилиш, муносабатларни янгилаш учун тугмачани босиш дегандек гап, шунинг учун Ёзув сувни тез-тез жинсий лаззатланиш ва қониқишни ифодалаш учун мажоз сифатида ишлатади. Сув ҳаётни давом эттириш учун муҳимдир. У тароват ва ҳаётий кучлар беради. Соғлом жинсий ҳаёт – никоҳ иттифоқи сақлаб қолинишининг ягона шарти эмас, лекин унинг аҳамиятини паст деб ўйлаш ҳам мумкин эмас. Худо севги билан машғул бўлиш байрам ҳамда икки ҳаётни бирлаштирган чуқур аҳд ҳақида ажойиб эслатма бўлишини режалаштирган.

Жинсий алоқа соғлиқ учун фойдали эканини биласизми? Муносабатларда яқинликни келтириб чиқаришдан ташқари у иммун тизими-ни мустаҳкамлайди, инсоннинг тўғри вазни сақлаб туришига ёрдам беради, артериал қон босимини пасайтиради, оғриқни камайтиради ва юрак хуружлари хавфини камайтиради, буларнинг барчаси унинг шарофатларидан баъзилари, холос.

Жамоатдаги баъзи деноминациялар жинсий истакларни гуноҳқорона ёки танавий ҳиссиётлар деб атайдилар. Шунинг учун ҳатто никоҳдаги жинсий муносабат ҳам ёмон номга эга. Кимдир бизларни жинсий муносабат – хотиннинг эр олдидаги мажбурияти деб ишонишга мажбур қилишга ҳаракат қилади. Лекин ҳақиқат шундан иборатки, жинсий муносабат турмуш ўртоқларнинг иккаласининг ҳам лаззатланиши учун яратилган! Кимдир жинсий муносабат – бу насли давом эттиришимиз учун чидашимиз лозим бўлган керакли ёвузлик, деб таъкидлайди. Буларнинг барчаси шайтондан келган янглишишлар ва муқаддас муносабатни бузиб кўрсатишдир, шулар туфайли кўплаб масихийлар жинсий муносабатларга хавотир ва кўрқув билан қарайдилар.

Насли давом эттириш – жинсий муносабатнинг мақсадларидан биридир, лекин энг бошидан Худо жинсий муносабатни лаззатланиш манбаи сифатида режалаштирган. “Сенинг булоғинг дуойи-баракатли бўлсин,– дейди бизга Муқаддас Ёзув,– ёшлигингдаги хотининг, севимли кийик, жозибали оҳу билан қувонгин. Унинг кўкси сени ҳамма вақт

кондирсин, унинг мухаббати сени доимо маст қилсин” (Ҳик. 5:18,19, замонавий таржима). Бошқа таржималарда: “асир қилсин”, “тутиб олсин”, “мафтун қилсин”,– дейилади.

Худо Ўзини тортинувчан қилиб кўрсатмайди. У жинсий аъзоларни яратган ва уларнинг фаолиятларидан хижолат бўлмайди. Жинсий муносабатни ва у билан боғлиқ лаззатланиш ҳиссини У яратган. Бизлар лаззатланганимизда У завқланади. У бизларнинг жинсий истақларинимизни камситишни истамайди. У уларни муқаддаслашни истайди.

МУҚАДДАСЛАНГАН ЖИНСИЙ МУНОСАБАТ

Муқаддасланиш – бумуқаддаслик томон сафар бўлиб, бу Худо бизларнинг ҳаётимиз учун тайин қилган ҳамма нарсалардан энг яхшисига бўлган сафардир. Бу йўлда сиз инсоний табиатдан озод бўласиз ва илоҳий табиатга тўлиша борасиз. Ажойиб жинсий муносабат ҳаётини ривожлантириш (бу Худо бизлар учун тайин қилган энг яхша нарсаларнинг бир қисми ҳисобланади) сизнинг тўшакни муқаддас сақлаш ҳақидаги Худонинг даъватини қабул қилишингиздан бошланади. Фақатгина шундай қилибгина, сиз инсоний тасаввур чегараларидан устун бўлган жинсий лаззатланишни ўзингиз учун кашф этасиз.

Лекин Худо биз Унга берадиган нарсанигина муқаддаслай олади ва муқаддас қилади. Афсуски, бизлардан кўпчилик, ҳаётининг жинсий соҳасини Унга топширишни рад қилади, чунки ўзларининг хатоларидан уялдилар ва олдинги зўрланиш асирлигида турибдилар. Салбий тажриба ҳаётимизнинг жинсий соҳасига нимадир муқаддас бўлмаган нарсасек қарашга мажбур қилади, шунинг учун биз Уни Муқаддас Худодан тўсишга ҳаракат қиламиз. Шуниси ҳайратланарлики, кўплаб одамлар жинсий соҳани яратган Худо бизларнинг олдинги тажрибамизни қайта сотиб олиш ва уни муқаддаслаш учун кучга эга эканлигини тезда унутиб қўядилар.

Уялиш бизларнинг нигоҳимизни Худодан олиб, ўзимизга қаратишимизни истайди. У бизларни асир қилади ва Худонинг шафқатини ҳамда июнатини рад этишга мажбур қилишга ҳаракат қилади. Умуман олганда, бошида уялиш бўлиб кўринадиган нарса бизларни мағрурлик ҳолатига келтириши мумкин. Гўёки, Унинг қилган иши бизнинг ҳаётимизнинг

жинсий соҳасини шифолаш учун етарли эмасдек, биз Худонинг шафқатига етарлича баҳо бермаймиз. Биз оғриқни муҳаббатнинг нурига олиб чиқиш ўрнига, ичимизда тутиб туришда давом этамиз. Ўзларини Худо уларни жинсий соҳада олдин ҳимоя қилмагандек ҳис қиладиган одамлар, кўпинча, Уни ҳозирги ҳаётларига таклиф қилишга кўрқадилар. Гап шундаки, Худо сизни ташлаб кетган эмас эди, содир бўлган нарса инсониятнинг гуноҳдан қулаши оқибатидир. Гуноҳ ёки зўрланганликдан уялиш сизни никоҳда жинсий яқинлик тўлиқлигидан лаззатланиш ва жинсий ҳаловатдан тутиб туришига йўл қўйманг. Худо бизларнинг ҳар бир зарраминини шифолашни ва уни бир бутун қилишни истайди.

Бизлар янги оила қурган вақтимизда, кўплаб масихий жуфтликлар каби бизлар ҳам, бизнинг никоҳ ваъдаларимиз ўтмишдаги барча жинсий ҳатти-ҳаракатлар изларини сидириб кетади ва бизларга жаннатга йўл очади, деб ўйлаган эдик. Бизлар севгимиз ва бағишланганлигимиз туфайли ўтмишнинг ҳеч қандай сояси бизнинг келажагимиз бўсағасидан ҳатлаб ўтмайди, деб ўйлаган эдик. Бизларга мунтазам жинсий алоқалар худбинона одатлар ва тортинишни сидириб ташлайдигандек туюлар эди. Афсуски, бизлар хато қилган эдик. Бизларнинг қарорларимиз ва вахийларимиз бизларга қандай озодлик олиб келганини кўрсатиш учун бу ерда ҳам бизлар ўзимизнинг ўзига хос тарихларимиз билан ўртоқлашамиз.

Ҳеч қандай ўтмишдаги одатлар ёки муваффақиятсизликлар Худонинг фарзандларини янги жинсий меросдан маҳрум қила олмайди. Лекин бизнинг жинсий соҳамизни муқаддаслаш ва ўтмишдаги, ҳозирги кунлардаги ҳамда келажакдаги хатоларни фақатгина Худо қайта сотиб ола олади. Фақат Унинг инояти билангина оила тўшаги лаззат ва севги ўрни бўлади.

Сизнинг ўтмишингиз қандай бўлганидан қатъий назар, Худо сизнинг жинсий соҳангизни кескин ва тўлиқ қайта тикламоқчи. Унинг инояти сиз чидашингизга тўғри келган ёки ўзингиз қилган ҳамма нарсадан устундир. Лекин сиз Уни ўз ҳаётингизнинг жинсий соҳаси устидан ҳам Раббий қилмагунингизча Унинг иноятини олишнинг иложи йўқдир. Унинг қаршисида очик бўлинг, ўзингизнинг бўйсинишингизни тан олинг. У сизнинг жинсий соҳадаги даҳшатингизни ажойиб тушга айлантиради.

НИКОҲ ТЎШАГИНИ ҲУРМАТ ҚИЛИШ

“Никоҳ ҳаммангизда кадрли бўлсин, жинсий муносабатингиз нопок бўлмасин. Зинокорлару фоҳишаларни эса Худо ҳукм қилади” (Ибр. 13:4).

Агар сизнинг никоҳингизда муаммолар бўлса, унда биринчи ўринда, булар тўшақда намоён бўлади. Никоҳ тўшагида иштиёқнинг етишмаслиги, одатда, жинсий қобилиятнинг сустлигининг эмас, балки муносабатлардаги муаммоларнинг аломати ҳисобланади. Яширин муаммолар заиф соҳаларда намоён бўлади ва бизлар жинсий яқинлик вақтларида кўпроқ заиф бўлиб қоламиз.

Жинсий яқинликнинг энг муҳим негизи – ҳурматдир. Кўплаб одамлар никоҳ тўшагини бирор нарса билан булғаш ёки беҳурмат қилиш мумкин эмас деб, янглиш ўйлайдилар, шунинг учун нима истасалар шуни қиладилар. Бу фикр ҳақиқатдан жуда йироқдир.

Ҳали турмуш қурмасдан, биз уни шу билан ҳурмат қиламизки, ўзимизни бўлғуси эр(хотин)имиз учун покликда асраймиз. Биз тўйдан сўнг ҳам ўзимизнинг никоҳ тўшагимизни бошқа одамлар билан жинсий муносабатда бўлмаслик билан (ўз турмуш ўртоғимизга хиёнат қилмасдан) ва ҳеч нарса бизни жинсий яқинлик чиройидан фикримизни чалғитишига (масалан, порнография, жинсий бузукликлар ва номаъқул ишлар) йўл қўймаслик билан ҳурмат қиламиз. Никоҳ тўшаги диёнатсиз жинсий эрмаклар билан муқаддасланмайди; балки, аксинча, диёнатсиз хулқатвор никоҳ тўшагини булғайди ва турмуш ўртоқларни жинсий яқинликдан ҳаққоний лаззатланишдан тутиб туради. Биз шунингдек, олдинги бобда айтиб ўтилганидек, ўз тўшагимизни ўз турмуш ўртоғимизнинг эҳтиёжларига хизмат қилиш жойи деб қараш билан ҳурмат қиламиз. Ўз турмуш ўртоғингизга жинсий хизмат қилиш – бу Худо белгилаган муқаддаслик чегараларида унинг эҳтиёжларини ҳурмат қилишдир.

Баъзан биз ҳатто бу учун керак бўлган кайфиятга эга бўлмаган ҳолда турмуш ўртоғимиз билан жинсий муносабатда бўлиб, ўз турмуш ўртоғимизга хизмат қиламиз. Бизнинг ёшимиз улғайгани сари, жинсий интилиш кам аҳамиятга эга бўлиб бораверади. Биз жинсий алоқани турмуш ўртоғимизга жисмоний интилиш борлигининг тасдиғи деб қабул

қилишни бас қиламиз. У кўпроқ қалб яқинлигига интилишга айланиб боради. Худо жинсий алоқани эр ва хотин орасидаги алоқа воситаси сифатида яратган, шунинг учун ҳимоясизлик ҳисси сизни бу алоқадан лаззатланишдан тутиб қолмасин. (Сиз хизмат қилиш руҳида ҳаракат қилишингиз ва ўз турмуш ўртоғингизга босим ўтказмаслигингиз ҳамда ўзингизнинг лаззатингиз учун у буни истамаган вақтда жинсий алоқа қилишга мажбурламаслигингиз керак).

Биз никоҳ тўшагимизни ҳурмат жойи қилганимиз учун, ҳозир, бизлар элликка кирган вақтда, бизнинг жинсий муносабатимиз биз йигирма ёшда бўлган вақтимиздагидан анча яхшироқ, гарчи йигирма ёшлик пайтимизда биз яхшироқ ташқи кўринишга эга бўлган бўлсак ҳам. Жинсий муносабатнинг сифати сизнинг ташқи киёфангизга ёки сиз нақадар ҳаракат қилаётганингизга боғлиқ эмас. Асосийси, сизлар, бирга бўлувчилар ким эканликларингиздир.

Севги билан машғул бўлиб, бизлар никоҳимизнинг ўттиз йилдан ошганини байрам қилмоқдамиз. Бизнинг қувончларимиз, оғриқларимиз, жанглариимиз ва ғалабаларимиз бизнинг жинсий яқинлигимизга маъно ва қадр қўшади. Бизнинг руҳий, ҳиссий ва физиологик яқинлигимиз соф лаззат ва ҳаловатда намоён бўлади. Биз ўз никоҳимизда яратган жинсий маданият Худонинг қайта сотиб олувчи кучи ҳақида гувоҳлик беради, чунки биз бошлаган жойимиздан анча олдинга силжидик.

2-кун

ЛИЗАНИНГ ТАРИХИ

Биз Жон билан бирга ўз никоҳимизга турли хил жинсий гуноҳлар олиб келдик. Жон ўз жанглирида иштирок этаётган бир пайтда, мен ҳаётнинг жинсий соҳасида шахсий жангимни олиб бораётган эдим. Мен коллежда ўқиётган, 19ёшда бўлган пайтимдаги тартибсиз жинсий муносабатларим, 22ёшлигимда турмушга чиққан пайтимдаги озодлигимга ҳалақит беришини ҳеч қачон ўйлаб қўрган эмас эдим.

Менинг ота-онам жинсий муносабат ҳақида сўзлаганларида, у никоҳ учун яратилган дер эдилар, лекин нима учун бундай эканлигини тушунтирмас эдилар. Ёдимда қолгани бўйича, улар мени таносил касалликлари ва никоҳсиз ҳомиладорлик шармандалиги билан қўрқитар эдилар.

Ота-онамнинг никоҳи бир амаллаб сақлаб турилар эди, уларнинг сўзлари билан ҳаёт тарзлари орасида ўхшашлик жуда кам эди. Шунинг таъкидлаб ўтиш лозимки, менинг бувим билан отамнинг улар билан жинсий алоқада бўлган жуда кўп танишлари бор эди. Бизнинг суҳбатларимизда ҳеч қачон поклик ва яхши хулқ тушунчалари ёдга олинмас эди. Мен ўзим учун қарор қилдим: нима истасанг қилишинг мумкин, асосийси, оқибатлари ҳақида ўйлаш керак ва ота-онадан обдан яшириш керак.

Менинг коллежда ўқиш жараёнимда, бу мантиқ мен ўз тенгқурларим билан қабул қилган ахлоқ билан бирга менинг ҳаёт негизимга айланди: фақатгина севган кишинг билан ётишинг мумкин ва жинсий алоқа вақтида масъулиятни бўйин олишинг, жумладан, ҳомиладорликдан сақланишинг лозим. Вақти-вақти билан мен ҳатто ўзимнинг камроқ масъулиятли дугоналаримни ўзимнинг шифокоримнинг олдига олиб боришимга ҳам тўғри келар эди, у эса уларга “дори” берар эди.

Сўнгра мен Жон билан танишдим ва бизнинг илк учрашувимизда у мени Раббийга олиб келди. Мен йигирма бир ёшда эдим. Ўша оқшомнинг ўзида мен юкоридан туғилдим, Муқаддас Рухга тўлдим ва ҳамма нарсадан шифо топдим. Жон билан суҳбатимиз жараёнида мен қандайдир бемаъни гапни айтиб: “Мен ахлоқли бўлганим учун шу қадар хурсандман”, – деган сўзларни айтдим.

Бундай ахлоқона гапни айтиш қандай калламга келганини кейинчалик тушуна олмадим. Нима учун бундай деганимни тушуна олмайман, кўринишича, мен ахлоқ билан муқаддаслик орасидаги фарқни тушунмаганман. Ёдда тутинг, мен учраганлар билан эмас, севган йигитларинг билангина ётиш, ахлоқли бўлиш деб ўйлар эдим. Мен юкоридан туғилганимга қарамасдан, ўша илк соатларда менинг онгим ҳали янгиланган эмас эди.

Кейинчалик, бизлар жиддий мақсад билан учраша бошлаганимизда, Жон менинг сўзларимни унутишига умид қилдим. У менга: “Бизлар икковимиз ҳам ўзимизни асраганимиздан мен шу қадар хурсандман”, – деган вақтидаги даҳшатимни тасаввур қилинг. Ўша лаҳзада: “Бу эндигина туғилган ва ҳеч нимани тушунмайдиган Масихдаги гўдакнинг гувраниши эди”, – деб қичқиргим келар эди. Мана шунда мен олдинги қарорларимнинг натижалари бошқа одамлар учун нақадар оғриқли бўлиши мумкинлигини англадим.

Жон мендан у билан ҳаётини бўлишишини сўрашини кутган куним келди ва мен унга ҳақиқатни айтишимга тўғри келишини билар эдим.

Мен ўзимни Жонга арзимайдигандек ҳис қилар эдим, мен ўзимга Худони севадиган ва менга ғамхўрлик қиладиган одам билан ҳаётимни куриш учун бебаҳо имкониятни қўллашга интилаётгандек туюлар эдим. Мен айланиб келиш учун чиқдим ва Худога фарёд қилдим. Мен кечирилган эканимни билар эдим, лекин жинсий муносабатларим натижалари учун афсусланиш ҳисси мени тўлдирар эди.

Сўнгра мен суҳбатлашиб олиш учун Жоннинг олдига бордим. Лекин мен ўзимнинг уятли сиримни тан олишимдан олдин у: “Мен сенга Муқаддас Ёзувдан бир жойни ўқиб беришимга қарши эмасмисан? Сен билан буни ўртоқлашишим кераклигини мен ҳис қилдим”, – деди.

Мен маъқуллаб бош силкидим ва Жон ўқишни бошлади: “Шундай қилиб, ким Масихда бўлса, у янги ижоддир; эскиси ўтиб кетди, энди ҳаммаси янгидир” (2 Кор. 5:17, инглиз тилидан замонавий таржима).

“Мен биламан, бу ғалати эшитилади, – деди у, – лекин мен ҳис қилдимки, ҳамма эскиси ўтиб кетганини Худо сенга айтишимни сўраяпти. Энди сен янгисан ва сен ...бокира қиз кабисан”.

Бу сўзлар остида, менинг кўнгили айнигандек бўлди. “Мен бокира эмасман, – дедим мен, – мен сизга айнан шуни айтмоқчи эдим”.

Жон менинг елкамдан қучди, менинг кўзларимга қараб: “Агар Худо сени бокира деса, бизлар ким бўлибмизки баҳслашсак?” – деди. Шу лаҳзада менинг бор уялишим йўқолди.

БУЗИЛГАН ЖИНСИЙ СОҶАНИНГ ТИКЛАНИШИ

Барибир мен ҳаётимнинг жинсий соҳасини муҳаббат учун эмас, хирс учун уйғотдим. Мен турмушга чиқаётганимда, севишни истар эдим, лекин қандай севишни билмас эдим. Турмушга чиққунимча, мен жинсий алоқани қандайдир ёмон, таъқиқланган ва ноҳўя иш деб тасаввур қилар эдим. Энди, мен турмушга чиққанимдан сўнг, у Худо учун ва одамлар учун яхши ва муҳим нарсага айланди. Мен қандай қилиб олдинги ҳолатдан янгисига ўтишни билмас эдим.

Бизлар Жон билан ёлғиз қолганимизда, мен илгари коллежда кўрган даҳшатли порнофильмлардан қандайдир лавҳалар бирданига кўз ўнгимда намоён бўлар эди. Ёки мен олдинги севган йигитим билан бўлган жинсий муносабатларимнинг хотираларидан уялиб ўзимнинг жинсий майлимни сўндиришга ҳаракат қилар ва ўз қобиғимга ўралиб қолар эдим. Бу даҳшатли эди.

Мен озод бўлишим ва ўзимни эримга буткул топширишим лозим бўлган бир пайтда, ўтмишга боғланганлигимни пайқаб қолдим. Жон менга тўлиқ эгалик қилишга арзир эди, мен эса ўтмишдаги хатоларим туфайли жинсий озодликни ҳис қила олмас эдим. Мен нопок фикрлар билан, манзаралар билан, солиштиришлар ва уялиш ҳисси билан курашар эдим. Мен уларга қарши курашар эдим, лекин бу бефойдадек туюлар эди. Мен ўз ҳаётимнинг айнан ўша фаслида кўнгил ришталарини ва наслий лаънатларни барбод қилиш кучи ҳақида билиб олдим.

Бу китобда биз аллақачон оилавий лаънатлар масаласини кўтарган эдик. Мен айтиб ўтганимдек, бизнинг оиламизда менинг томонимда ахлоқсизлик ва хиёнаткорлик ҳукм сураар эди, мен улардан воз кечишимга тўғри келди. Лекин бундан ташқари, мен парчаланган жинсий ҳаётим қайта тикланиши учун олдинги муносабатларнинг кўнгил ришталарини узиб ташлашимга тўғри келди. Келинг, Муқаддас Ёзув нима дейишига назар ташлаймиз:

“Сизларнинг таналарингиз Масиҳнинг аъзолари эканлигини билмай-сизларми? Шундай қилиб, Масиҳнинг аъзоларини олиб, фоҳишанинг аъзолари қилар эканманми? Йўқ, асло! Фоҳиша билан қовушган одам

у билан бир тан бўлишини билмайсизларми? Чунки: “Иккови бир тан бўлади”, – деб айтилган” (1 Кор. 6:15,16).

Мен ўзимнинг олдинги севган йигитларимни зинокор деб атамайман, лекин Ёзув бу Ёзувдир. Мен улар билан бир тан эдим, энди эса бошқа одам билан аҳд туздим. Ҳар бир танишув ва ажралиш билан менинг кўнглим бўлақларга бўлинар эди, шунда, ахийри, ўша жинсий алоқалар натижасида мен ҳар қандай бутунликни йўқотдим. Агар бизнинг ҳаётимизнинг жинсий соҳаси бузилган ва беобрў қилинган бўлса, фақатгина Худо унинг обрўйини тиклай олади. Фақатгина Худо нимадир нопок ва булганган нарсани олиши ҳамда қайтадан тоза ва муқаддас қилиши мумкин. Фақатгина Худо бизга кул ўрнига гўзаллик бериши мумкин ва биз буни Унга олиб келамиз.

Агар сизнинг ҳаётингизнинг жинсий соҳаси ўтмишдаги ахлоқсизлик билан уйғотилган бўлса (бу кўплаб жинсий муносабатлар бўладими, порнография билан бирга мастурбациями ёки бошқа бирор ифлосликми), биз сизга қайта тикланиш ибодатига янавақт ажратишни таклиф қилишни истар эдик. Марҳамат, ибодатдан олдин ўзингизни руҳан тайёрланг, фақатгина эрингиз(хотинингиз), яқин дўстингиз, ибодатдаги шерингиз ёки шунчаки Муқаддас Рухнинг ҳузурда ибодат қилинг. Баланд овозда айтинг:

Самовий Отам,

менинг гуноҳимнинг жазосини олиш учун Сен Ўз Ўзлингни юборганинг учун раҳмат. Мен энди Масиҳдаман, менинг ҳаётимдан барча эски нарсалар ўтиб кетди. Энди ҳаммаси янғидир. Коринфликларга иккинчи мактубда (5:21) айтилганидек, Исо Масиҳ менинг гуноҳларимни Ўзига олди, токи мен Сенинг ҳақлигинг бўла олайин. Мен бугун айнан шундайман.

Энди мен ўзимнинг гуноҳларимни ва аجدодларимнинг гуноҳларини эътироф этаман, мен жинсий гуноҳларга, нопокликка, бузуқликларга ҳар қандай иштирок этишини ҳамда кўплаб жинсий шерикларни рад қиламан. (Сиз рад этаётган ҳар қандай гуноҳнинг номини аниқ айтинг. Уларни Худонинг олдида аташдан уялманг. Ҳеч нарса Ундан яширин эмас. Уларнинг ҳар бирини У аллақачон билади ва сиз-

ни айбдорликҳамда уят юкидан қутқаришига ташна. Сўнгера, тайёр бўлганингиздан сўнг давом эттиринг).

Ота, Ўз Рухингнинг қиличини олиб, мен ва ...орасидаги барча ифлос жинсий ҳамда кўнгил боғланишини барбод қилгин. (Муқаддас Рухга қулоқ солинг ва ўзингиз эшитадиган ҳар бир исмни айтиб ўтинг. Шундай бўлиши мумкинки, сиз анчадан буён муносабатда бўлмаган, аммо сиз улар билан фақат турмуш ўртоғи ёки Нажоткор билан бўлиши мумкин бўлган ҳиссий ёки жисмоний боғлиқ бўлган одамларнинг исmlарини эшитасиз).

Ҳар бир исмни алоҳида айтиб ўтганингиздан сўнг, шундай ибодат қилинг:

Ота, бу одамлардан менинг кўнглимнинг бўлақларини олиш учун фаришталарингни юборгин. Ўз Рухинг билан уларни менга қайтаргин, токи мен тўлақонли, муқаддас ва Сенга маъқул бўлиш учун ажратилган бўла олайин.

Ота, мен ҳар қандай бузуқ суратларни рад қиламан. Ифлос суратлар менинг кўз ўнгимда намоён бўлишига имкон берганим учун мени кечиргин. Санолар (100:3) даги сўзлар бўйича мен аҳд тузаман ва юрагимни бенуқсонликда асрайман, бирор номаъқул нарсани кўз ўнгимга йўлатмайман. Мен ҳар қандай нопок руҳдан воз кечаман ва унга ҳамда унинг таъсирига менинг ҳаётимни тарк этишини буюраман.

Ота, мен Исо Масиҳнинг покловчи қони билан ювгин, чунки фақатгина у қайта сотиб олиш ва поклашкучига эга. Мен ўзимни Сенинг маъбадинг бўлишига бағишлайман; Ўз Муқаддас Рухингнинг кучи билан бу муқаддасгоҳнинг руҳи, жони ва танасидан ҳар қандай ифлосликни олиб ташлагин. Мени Ўзингнинг Муқаддас Рухинг билан тўлдиргин. Менинг кўзларимни очгин, токи мен кўра олайин; қулоқларимни очгин, токи мен эшита олайин; юрагимни очгин, токи Сен мен учун тайёрлаб қўйган ҳамма нарсани ола олайин. Мен сеникиман. Менинг ҳаётимда Сенинг ироданг бажо бўлсин.

Муҳаббат билан, Сенинг фарзандинг.

3-кун

ЖОННИНГ ТАРИХИ

Жисмоний соҳада мен ўзимни хотиним учун асрадим, лекин порнография ва мастурбацияга яъни ўз-ўзини жинсий қўзғатишга тобе эдим. Мен гўзал хотиним билан жинсий муносабатлар менинг бу бузуқлигимни шифолайди, деб ўйлаб, бу тобеликни ўз никоҳимга олиб келдим. Лекин бу содир бўлмади. Бизнинг тўй окшомимиздан сўнг ҳам бир неча йиллар мобайнида мен ҳирс билан курашишда давом этдим. Менинг тобелигим бизнинг жинсий ҳаётимизга кучли халақит берар эди. Мен уялиш ва хижолатни ҳис қилар эдим. Мени ҳирс боғлаб туришини мен истамас эдим, лекин мен нақадар кучли ҳаракат қилмайин, озод бўла олмас эдим. Жиддий ўзгаришлар керак эди.

1984йилда мен бизнинг жамоатимизга келадиган меҳмонларни кутиб олишга масъул эдим. Бир куни мен ўз жанглари ҳақида, меҳмонлардан бирига, ўзим жуда ҳурмат қилган Худонинг кишисига айтиб бердим. У озод қилиш хизмати орқали кўпларга яхши таниш хизматчи эди. “Агар кимдир менга ёрдам бера олса, шу одам, мана шу киши”,– деб ўйладим мен ва унга ҳаммасини очик айтиб бердим.

Унинг жавоби мен учун қутилмаган жавоб бўлди: “Буни бас қил! – деди у,– сен шунчаки бас қилишинг лозим”.

Мен: “Яхши. Лекин сиз мен учун ибодат қиласизми?” – дедим.

У ибодат қилди, лекин ҳеч нима содир бўлмади. Мен: “Балки менга одамларга озод бўлишга ёрдам берадиган кучлироқ инъомга эга бўлган одам керакдир”,– деб ўйладим. Лекин янада кучлироқ озодлик хизматига эга бўлган бирор киши менинг ҳаёлимга келмади. Мен ўзимни гўёки бу гуноҳга ботиб қолгандек ҳис қилар эдим. Тахминан тўққиз ойлардан сўнг, менинг дўстим унинг уйида тўрт кун яшашга руҳсат берди. Мен у ерга биргина мақсад: тобеликдан озод бўлиш учун бир ўзим бордим. “Худо, ахийри, озодик келиши лозим”. Ўша куни, 1985йил 6майда мен мўъжизавий равишда тўлиқ озодликни қўлга киритдим.

Мен озод бўлганимдан сўнг, бир неча ойдан сўнг мен Худодан сўрадим: “Худо, мен тушунмадим. Нега мен учун ибодат қилганларида мен

озод бўлмадим? Мен Худонинг бу буюк кишисига ўз гуноҳимга ошқора иқрор бўлиш учун ўзимни бўйсундирдим. Нега озод бўлишим учун шу қадар кўп вақт кетди?”

Худо дарҳол менинг диққатимни менинг ибодатли ҳаётимдаги ўзгаришларга қаратди. Кўп вақт мобайнида мен асосан бундай ибодат қилар эдим: “Раббий, мени ишлатгин. Илтимос, мени ишлатгин”. Бу сўзлар менинг ибодатимнинг маркази эди. Менинг барча ибодатларим менинг фаровонлигим ва даъватим атрофида айланар эди. Менинг гуноҳдан озод бўлиш истагим Худога севги билан, ҳаттоки Лизага севги билан ҳам мустаҳкамланмаган эди; у менинг муаммоларим бир куни ўз даъватимга киришимга ҳалақит беради, деган кўркүв томонидан бошқарилар эди. Менинг худбинлигим Худо билан яқинликка тўсқинлик қилар эди ва Унга яқинликнинг етишмаслиги Унинг ўзгартирувчи кучини ўз ҳаётимда ҳис қилишимга ҳалақит берар эди.

Сўнгра менинг юрагимда ўзгаришлар содир бўлди ва менинг ибодатимда бошқа асосий сўзлар пайдо бўлди: “Раббий, мен Сени билишни истаيمان. Орамизда ҳеч қандай тўсиқлар бўлмасин”. Мен диққатимни ўзимга қаратишни бас қилдим ва Худога қаратдим. Мен ўзимга қарашни бас қилиб, нигоҳимни Худога қаратганимда, ўз ҳаётимни Унинг инояти учун очдим. У мени озод қилди ва менинг жинсий ҳаётимга бутунликни олиб келди. Мен Ёзув Худо учун қайғуриш дейдиган нарсани ўз ҳаётимда ҳис қилдим.

ХУДО УЧУН ҚАЙЎУРИШ

“Чунки Худо учун қайғуриш нажотга олиб борадиган шубҳасиз тавбани келтириб чиқаради, дунёвий қайғуриш эса ўлимни келтириб чиқаради” (2 Кор. 7:10).

Кўплаб йиллар давомида, мен ўзимнинг тобелигим учун қайғураар эдим. Мен аллақачон айтиб ўтганимдек, мени хирс боғлаб қўйишини истамас эдим, менинг бу хулқ-атворим мен учун жирканч эди. Кўплаб одамлар гуноҳ учун қайғурадилар. Лекин Худо учун қайғуриш бор, у тавбага ва ўзгаришга олиб боради; бундан ташқари, ўзгаришларсиз айблов ҳиссига олиб боровчи дунёвий қайғуриш бор.

Дунёвий қайғуриш ўзига қаратилган ва мағрурликдан озикланади. У чорасизлик ва ўзига раҳм келиши билан характерланади, чунки фақатгина инсоний куч чегарасида қила оладиган ечимларнигини кўради. У Худонинг кучини англашга асосланган умид учун кўрдир, шунинг учун албатта рухий ўлимга олиб боради.

Худо учун қайғуриш, аксинча, ўз-ўзига раҳм келиши ва худбинликка йўналган эмас. У диққатини Худога қаратади. У оғриқ келтиришига қарамасдан, келажакка умид уйғотади, чунки унинг кучи Худонинг муқаддаслаш, куч бериш ва ўзгартириш хусусиятидир. Худо учун қайғуриш қайсидир лаҳзада чақиб олиши мумкин, лекин тез орада, унинг ортидан қувонч ва ҳаёт келади.

Дунёвий қайғу ва айблов ҳисси менинг ҳаётимдаги ҳирснинг чангалини мустаҳкамлар эдилар. Худо мени ишлатиши учун ибодат қилганимда, мен жуда художўйман, деб ўйлар эдим, лекин аслида, бу мағрурлик эди. Мен фақатгина ўз мақсадларим учунгина озод бўлишни истар эдим. Мен Худонинг юрагини нақадар яралаётганим умуман менинг ҳаёлимга келмас эди.

Кўплаб одамлар фақатгина уларнинг гуноҳлари афсус-надомат ҳавзалари кўтармаслиги, келажакдаги муваффақиятларига ҳалакин бермаслиги ва айбдорлик ҳисси келтирмаслиги учун озод бўлишни исташади.

Агар биз Худонинг юрагини билмасак ва У билан тўлишмасак, Худога ўхшаш бўла олмаймиз. Унга яқинлик доимо ўзгаришга замин яратади. Биз озодликни қўлга киритамиз ва доимо Худо билан шахсий муносабатларда бўлиб, озодлигимизни гуноҳдан асраймиз. Биз камтарликда Унга яқинлашганимиз сари, У Ўзини очади ва бизларга муқаддас яшаш учун куч беради:

“...Худо мағрурларга қарши туради, лекин камтарларга иноят ато этади. Шунинг учун Худога бўйсунинглар... Худога яқинлашинглар ва У сизларга яқинлашади (Унга ўзингизни очинг). ..Кулгингиз йиғига, қувончингиз қайғуга айлансин (Худо учун қайғуга). Раббий олдида камтар бўлинглар ва У сизларни юксалтиради” (Ёқуб 4:6-10, кенгайтирилган таржима).

Бизнинг гуноҳкор табиатимиз истаклари ва хирсларидан озод қилиб, Худо бизларни юксалтиради. Озодлик учун У бизларни озод қилди. Лекин Озод қилувчини таниб-билмагуниimizча биз озодликни топа олмаимиз. Агар сиз озодликни истасангиз Худонинг юрагини изланг. Ҳар дафъа Худонинг йўлидан чекинганингизда, бу яқинлик Худо учун чуқур қайғуни келтириб чиқаради, бу эса, ўз навбатида, сизни У билан муносабатларда янада мустаҳкамлайди ва озодликда юриш учун куч беради.

Ёдда тутинг, сиз Худонинг фарзандисиз, сизнинг ҳаётингизда айблов ҳиссига ўрин йўқдир. Агар озодликни қўлга киритишингизга бирор нима ҳалакит берса, буни ўзингизнинг заифлигингизга йўйишга йўл қўйманг. Ўз хатойингизнинг оқибатларидан қўрқманг. Аксинча, Худонинг буюк, қайта сотиб олувчи инояти кучига таянинг.

“Шундай экан, энди Исо Масихда бўлганларга ҳеч қандай маҳкумлик йўқдир. Чунки Исо Масихдаги ҳаёт Рухининг қонуни мени гуноҳ ва ўлим қонунидан озод қилди” (Рим. 8:1,2).

ПОРНОГРАФИЯ ВА ЖИНСИЙ ҲАЁТ

Мен (Жон) содаларча, уйланганимдан порнографияга тобелигим ўтиб кетади, деб ўйлар эдим, аслида эса ҳаммаси бошқача бўлди. Кўплаб жуфтлар ҳам айнан шу, мен билиб олган нарсани ҳис қилишади: порнография оила қурмаган йигит қизларга салбий таъсир кўрсатгани каби, худди шундай, оила қурганларга ҳам салбий таъсир кўрсатади. Унинг никоҳдаги оқибатлари доимо зарарли ва эр-хотинларга ҳақиқий яқинликдан лаззатланишга ҳалакит беради.

Баъзи масиҳий маслаҳатчилар эр-хотинларга жинсий муносабатларга қўзғатиш воситаси сифатида порнографияни бирга кўришни тавсия қилишларини билиб қолиб, даҳшатга тушдик. Бу катта хатодир. Бундай қилманг. Маълум вақт ўтганидан сўнг, сиз жинсий муносабатларингизни хирс алангасида ямлаб ютадиган ухлаб ётган аждарни уйғотиб қўйганингизни билиб қоласиз.

“...Одамнинг кўзлари ҳам асло тўймайди” (Ҳик. 27:20). Порнография – буникоҳдан ўтгунча ҳам, никоҳдан сўнг ҳам оила учун жиддий

тахдидир. Турмуш ўртоғингиз билан биргаликда ҳам, ундан алоҳида ҳам сиз бошқаларнинг шармандалигига қарамаслигингиз керак.

Порнография танага лаззат бериши туфайли вақтинчалик қўзғалиш ва қониқиш ҳисси берса ҳам, кейинчалик у турмуш ўртоғимиз ва Худо билан яқин муносабатларда бўлиш қобилиятимизни ҳалок қилади. Ахийри, у бизда эримиз (хотинимиз) дан ва ўзимиздан қоникмаслик ҳисси қолдиради. Порнография жинсий алоқага қўзғатади, лекин муносабатдаги яширин муаммоларни ҳал қилмайди. Масаланинг тез ечими бўлиб туюладиган нарса, аслида, шундай ҳам мўрт пойдеворда турган юк вазнини оғирлаштиради. Порнография ҳаёт учқунини ёндирадигандек туюлса ҳам, аслида, у кейинчалик хижолатлик, ишонмаслик ва ҳимоясизлик портлашини келтириб чиқарадиган ҳалокатли пиликни ёндиради.

Худо шундай режалаштирганки, одам жинсий лаззатланишга фақатгина ҳаётини бағишлаган одамга ўзини топширган ҳолдагина эришади. Бу эр-хотинни жуфтлик тўшагидан ташқари ҳам ўзаро яқинликни ривожлантиришга мажбур қилади ва эр-хотин орасидаги муносабатларни тўлиқ қамраб олади. Порнографиядан лаззатланиш эса, аксинча, фақатгина бир одамга йўналган бўлади. Унга бошқа билан яқинлик керак эмас, асосийси – фақат истак ва эътибор объекти. Порнографиядан лаззатланиш – Худо икки одам учун режалаштирган, жинсий яқинликдан хис қилиш мумкин бўлган эйфориянинг бор-йўғи заифгина соясидир.

Эр-хотинлар ўз муносабатларига порнографияни келтирганларида, бошқа одамларни ўзларининг жинсий муносабатларига тортиб ўз тўшақларини булғайдилар.

Худо бундай режалаштирган эмас. Жинсий тажриба икки ҳаётни бирлаштириб турган аҳдни эслатувчи бўлиши лозим. Никоҳ аҳдида учинчи одамларга ўрин йўқ. Икки киши учун муқаддас бўлган нарса, кўплар иштирок этганларида булғанади. Худо учун бизлар жуфтлик тўшагимизни ва уни ифодаловчи аҳдни ҳурмат қилишимиз жуда муҳим, чунки У жуфтлик тўшагини ажойиб лаззатланиш ва ҳақиқий қониқиш жойи бўлишиниистайди.

4-кун

ЮРАКЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ

Яқин кунларгача порнографик сайтлар энг оммабоп онлайн манбалар эди (ҳозир уларнинг ўрнини ижтимоий тармоқлар олган). Интернетдаги ҳар ўнинчи сайт, ҳатто бундан ҳам кўпроғи порнографик сайт ҳисобланади. 40миллиондан ортиқ америкаликлар бу сайтларга мунтазам равишда киришади, ҳар лаҳзада интернет тармоғининг 28,258 фойдаланувчиси порнография кўради. Жинсий иштаҳа ҳеч қачон бу қадар жиловсиз ва рағбатлантириладиган бўлган эмас.

Жинсий кўзғалишнинг никоҳдагидан бошқа йўллари кўплиги туфайли севги билан шуғулланишнинг ўрнинихирс олди. Кибер-секс жинсий яқинликни барбод қилади ва оилаларни бузади. Интернетдаги порнографияга тобелик натижасида, жинсий муносабатлари йўналишибузилиши туфайли, ҳатто ёш йигитлар эрекциянинг бузилишидан азоб тортмоқдалар. Вокеликдаги аёллар уларни кониктирмайдилар. Уларнинг тез-тез бўлиб турадиган виртуал алоқалари реал жисмоний учрашувдан жуда кескин фарқ қилади.

Бу муаммо фақат эркакларга тегишли эмас, порнографик манбалар эса умумжаҳон тармоқ чегарасидан ташқарига ҳам чиқиб бормоқда. Тахминан ҳар бешинчи аёл интернет тармоғида ҳар ҳафтада порнография кўради. Бундан ташқари, эркаклар ҳам, аёллар ҳам ўзларининг тобеликларини эротик журналлар ва китоблар билан озиклантирадилар, охиргилари аёллар орасида алоҳида оммабопдир.

Порнография ва жинсий гуноҳларнинг бошқа турлари Худо аслида режалаштирганидан ташқарида бузук лаззат таклиф қилади. Лекин ҳатто ўз тасавуридаги ёки экран қаршисидаги жиловсиз жинсий хулқатвор шунчаки бузук лаззатдан кўра чуқурроқ асоратларга эга. Исо Масих деган: "...ким аёлга хирс билан қараса, аллақачон у билан юрагида зино қилган бўлади" (Мт. 5:28).

Порнография кўриш – бу эр ёки хотиннинг хиёнатининг шаклларида биридир ва у оилага таҳдид солади, чунки жинсий муносабатлар ҳақидаги Худонинг режасини ҳар қандай бузиш шакли юракнинг ҳолатини бу-

зади. “Асраладиган ҳамма нарсадан кўра кўпроқ юрагингни асра, чунки ҳаёт булоқлари ундандир”,– деб ёзилган Ҳикматлар китоби 4:23да.

Жинсий гуноҳ бизларнинг юракларимизни булғайди ва кейинчалик оила ҳамда ҳаётимизни барбод қилиши мумкин. Бу ҳақиқатни, ажралиш ҳолатларининг эллик олти фоизда томонлардан бири “порнографик сайтларга кучли қизиқишга эга” эканлиги ҳақидагиқайғули статистика тасдиқлайди.

Ҳар қандай гуноҳ, ахйри, бизнинг ҳаёт фаолиятимизга ҳужум қилади. Бизлар масихий бўлганимиз учун душман бизнинг руҳимиз учун жангда енгилди, шунинг учун у бизнинг жонимиз учун жанг қилмоқда. Бизни тўла-тўқис ҳаётдан маҳрум қилиш учун у бизларни гуноҳ оқибатларига чувалтириб ташламоқчи (Юҳ. 10:10га қаранг).

Масих бизларни гуноҳдан озод қилди, лекин гуноҳ ҳаётимизни назорат қилишига рухсат берганимизда бу озодликни ҳаётимизда ҳис қилмаймиз. Шу сабабли, Повул ёзган эди:

“Шундай экан, гуноҳ ўлимли таналарингизда ҳукмронлик қилмаслиги учун гуноҳга унинг ҳирсларида бўйсунманглар. Шунингдек, аъзоларингизни ҳам ноҳақлик қуроли сифатида гуноҳга топширманглар, лекин ўзларингизни Худога ўликлардан тирилганлардай тақдим этинглар ва аъзоларингизни Унга ҳақлик қуроли сифатида топширинглар” (Рим. 6:12,13, курсив муаллифларники).

“Аъзоларингизни” сўзи – биз Худога ҳаётимизнинг жинсий соҳасини ҳам тақдим қилишимиз лозимлигини билдиради. Биз ўзимизни Унга буткул тақдим қилганимизда ва Муқаддас Рух бизнинг жинсий муносабатларимизни белгилашига рухсат берганимизда, бу билан Худони улуғлаймиз. У бизларни барча кишанларданва Худо бизлар учун тайинлаган ҳаётдан бизни тутиб турувчи асирликдан озод қилади. У бизларни озодлик, яқинлик ва ҳузур-ҳаловат келтирадиган жинсий лаззат томон йўналтиради.

Биз ҳаётимизда одатга айланган жинсий гуноҳ зулмини осон енгамиз, демоқчи эмасмиз. “Чуқур кўрқув ва эҳтиром билан Худога итоаткор бўлган ҳолда, нажотингизнинг натижаларини кўрсатиш учун,– деб ёзган эди Повул,– ғайрат билан меҳнат қилинглр” (Флп. 2:12, инглиз

тилидан замонавий таржима). Муқаддаслаш Худо июннинг иши бўлишига қарамасдан, танани хочга михлаш – бу оғриқли жараён. Вақти-вақти билан муқаддаслик ва бенуксонлик сари сафарвасасаларга ва мағрурликка доимо қарши чиқишни талаб қилади. Аммо бизлар Муқаддас Рухга Унинг поклаш ишини ичимизда амалга оширишига рухсат берсак, биз жанг оғриғидан бир неча баробар ортиқроқ бўлган рухий қувончга қирамиз.

ПОКЛИК ВАҲЙСИ

“Мен сизларни Худонинг раҳми билан раҳм қилмоқдаман, чунки мен сизларни покка қилганим эрганича, Масихга тақдим этдим. Лекин илон ўз хийлағарлиги билан Ҳаввани алдаганидек, сизларнинг онгингиз ҳам Масихдаги соддаликдан йироқлашиб бузилма-син, деб қўрқмоқдаман” (2 Кор. 11:2,3).

Никоҳдаги поклик фақат бизлар ҳақимизда эмас, шунингдек, Масихнинг пок келин ҳақидаги ваҳийси ҳақида сўзлайди.

Ҳозирги кунда ҳирс жамоатда ҳам авжига чиқмоқда. Яқин орадаги изланишлар кўрсатдики, масиҳийлар орасида эллик фоиз эркаклар ва йигирма фоиз аёллар порнографияга тобедирлар. Бу тобелик билан курашиш учун кўплаб эркаклар ва аёллар ўзларининг жинсий майлларини жиловлаш учун ҳисобот бериш ва юриш-туришни ўзгартириш усулларига мурожаат қиладилар. Бу ўзгариш истагининг қимматбаҳо кўрсаткичидир ва бу усуллар, албатта, фойдали, лекин ҳисобот бериш ва интизом гуноҳнинг табиатини енгиш учун етарлича кучга эга эмас. Агар одам жинсий жиловсизликка интилса, ҳеч қандай шаклдаги табиий жиловлар уни тутиб туришга қодир эмас. Ҳаттоки, унинг ташқи юриш-туриши вақтинча назорат остида бўлса ҳам, унинг ички ҳаёти устидан ҳирс ва айблов ҳисси ҳукмронлик қилади.

Бизнинг юриш-туришимиз фақатгина онгимиз ўзгарганидагина ҳақиқатан ўзгаради. “Бу дунё билан тенглашманглар, – ўтинадиди Повул, – балки онгингизни янгилаш орқали тубдан ўзгаринглар” (Рим. 12:2га қара). Худонинг фарзандлари сифатида бизлар гуноҳнинг кучидан

озодмиз (Рим. 6:19-23). Лекин бу озодликдан лаззатланиш учун, аввало Худо онгимизни ўзгартириш орқали бизнинг юриш-туришимизни мукаддаслашига руҳсат беришимиз лозим.

Бизлар Худонинг Сўзида ва Унинг хузурида вақт ўтказганимизда бизнинг онгимиз янгиланади. Бошқа йўли йўқ. Юракка экиладиган ва Мукаддас Рух мустаҳкамлайдиган Худонинг Сўзи гуноҳдан озодлик беради (Сан. 118:1 ва Ёқуб 1:21га қаранг). Кўплаб масиҳийлар ўзларининг жинсий соҳадаги уятли ишларидан йиғлайдилар, лекин уни озодликка олиб Боровчининг хузурига олиб чиқа олмайдилар.

Кўплаб диний институтлар ахлоқсизликдан қутқариш учун қўрқув ва назорат қилиш механизмларини экишга ҳаракат қиладилар. Бундай ҳаракатлар керакли натижа келтирмадилар ва иккиюзламачилик ҳамда гуноҳ мўл-кўллигига олиб келдилар. Уялиш гуноҳни сояга олиб кетади ва у ўша жойда гуллаб-яшнайти.

Диний қонунлар ва одамлар ўйлаб топган қоидалар бизларни гуноҳдан қутқара олмайди. Аслида, қонунлар ва қоидалар қонунбузарлик учун яхши муҳит яратади (Рим. 7 ва 2 Кор. 3:6га қаранг). Худо бизларнинг бор кучимиз билан қоидаларга кўра яшашимизни истамайди, У бизларнинг Унга яқин бўлиб яшашга жуда ҳам иштиёқ билан интилишимизни истапти. Биз Отанинг севгисига бўлганимизда ва У билан шахсий муносабатлар орқали бир бутун бўлганимизда мукаммаллашамиз. Ёзув дейди:

“Масиҳ эса гуноҳларимизни олиш учун зоҳир бўлганини ва Унинг Ўзида гуноҳ йўқлигини биласизлар. Масиҳда жо бўлган ҳар бир одам гуноҳ қилмайди. Гуноҳ қиладиган ҳар бир одам эса Уни кўрмаган ҳам, таниб билмаган ҳам” (1 Юх. 3:5,6, муаллифларнинг курсиви).

Бу оятда “таниб-билиш” маъносини билдирувчи сўз сифатида ишлатилган юнонча сўз “ginosko” “одамни узоқ вақт давом этган муносабатларни билдирадиган тўғридан-тўғри шахсий муносабатлар орқали билиш”,– деган маънони билдиради. Гуноҳқор табиатдан озод бўлиш йўли – Худо ҳақида кимлардир орқали билишда эмас, балки Худо билан шахсий муносабатларга эга бўлишдадир.

Ҳаворий Юханно Муқаддас Рухнинг руҳлантириши остида доимо гуноҳга эга бўлган масихий Масих билан яқин, шахсий муносабатларга эга эмаслигини айтган. Шунинг учун никоҳдаги яқинликка таҳдид солаётган гуноҳ устидан ғалабага эга бўлиш учун Худо билан яқинликка улғайиш лозим.

Агар гуноҳ сизнинг ҳаётингизни назорат қилса, Худога югуринг. Гуноҳдан озодликни сиз фақат Масихнинг севгисини ва иноятинишахсан ва доимий равишда таниб-билиш орқали қўлга киритасиз. Сиз Худонинг ҳузурига камтарликда келганингизда, У сизнинг онгингизни янгилайди ва Масихдаги озодликни англашга соя солиб турган барча пардаларни олиб ташлайди.

“Бироқ Раббийга мурожаат қилганларида, бу парда олиб ташланади. Раббий Рухдир. Раббийнинг Руҳи бор жойда озодлик бор. Бизнинг ҳаммамизочик юзимиз билан кўзгуга қараганимиздек, Раббийнинг шуҳратига қараб турибмиз ва Раббийнинг Руҳи орқали шуҳратдан шуҳратга, худди ўша тасвирга ўзгармоқдамиз” (2 Кор. 3:16-18).

Худо жинсий ёки бошқа бирор гуноҳ билан сизнинг ўзингиз курашишингизни истамайди. У сизнинг бенуқсонлик ва муқаддасликда яшашингизни истамайди. Худонинг севгисига жавобан сизнинг Худога бўлган севгингиз ўсиб борганида, сизнинг ҳаётингиз янгиланиш ва Уни эҳтиром қилиш истаги билан тўлиб-тошади. Унинг иродасига ва йўллариغا бўйсуниб, сиз Исо Масих каби яшаш учун куч топасиз. Повул Филиппидаги имонлилар учун ибодат қилгани каби, биз ҳам сиз учун ибодат қиламиз:

“Сизларнинг севгингиз билимда ҳамда ҳар қандай ҳис-туйғуда тобора ва тобора ортиб бориши учун ибодат қилмоқдаман, токи сизлар аълороқ бўлган нарсани аниқлаб, Масихнинг кунида пок ва бенуқсон бўлинглар ҳамда Худонинг шуҳрати ва мактови учун Исо Масих орқали ҳақликнинг ҳосилларига тўлиб-тошган бўлинглар” (Флп. 1:9-11).

Агар жинсий муносабатларга Масихга маъқул бўлиш кучли истаги билан ёндашсак, биз эр(хотин)имиз билан ҳаётимизнинг турли фаслларида яқинликдан лаззатланишни ўрганишимиз мумкин.

5-кун

ЖИНСИЙ МУНОСАБАТЛАР ФАСЛЛАРИ

“Ҳар ишнинг ўз фурсати бор ва осмон остидаги ҳар нарсанинг ўз вақти бор” (Воиз 3:1).

Ҳаётнинг кўплаб соҳаларида, вақт шунчаки муҳим эмас, балки у ҳамма нарсадир. Агар ҳаётда ҳамма нарса фаслга эга бўлса ва ҳар бир мақсаднинг ўз вақти бўлса, жинсий ҳаёт ҳам бундан мустасно эмас. Ҳар йил – тўрт фасллар йиғиндисидир ва биз ҳар бир никоҳда ҳам шундай деб ҳисоблаймиз. Шунинг учун келинг, жинсий муносабатларни айнан шу контекстда кўриб чиқамиз.

БАҲОР: БИРИНЧИ ДЕКАДА

Тасвирлаш учун жинсий ҳаётнинг ҳар бир фаслини оилавий ҳаётдаги ўн йилликка таққослаймиз. Мисол учун ёшлари ўртача йигирма саккизда бўлган эр ва хотинни оламиз. Оилавий ҳаётнинг биринчи ўн йиллиги – беғуборлик ва янги бошланишлар фасли, буни баҳор деб атаймиз. Александр Поупнинг фикрини таъкидлаб ўтсак, бу – “умид булоғи абадий оқиб турадиган” даврдир. Баҳор имкониятларга тўла.

Биринчи ўн йиллик – бу сиз янги жинсий истиқбол билан ҳаётга кирганингиздаги кутишлар ва кашф қилишлар фаслидир. Эҳтиросли кутиш вақтида йиғилиб қолган нарсалар никоҳингизнинг баҳорида уйғонади.

Сиз ҳали алоҳида шахс сифатида ким эканлигингизни ва биргаликда ҳаёт қуриш нима эканлигини кашф этишда давом этаверасиз. Жинсий ҳаётнинг ҳар бир соҳаси ҳам янги, ҳам тароватли.

Агар сиз фарзандлар кўришни режалаштираётган бўлсангиз, унда, аниқроғи, айнан шу фаслда сиз ҳомиладорлик қувончи ва қийинчиликларини билиб оласиз. Оилада болалар пайдо бўлганида, жинсий ҳаёт ўзгаради. Сизлар энди нафақат бир-бирингизни сеवासиз, аммо шунингдек, от ва она ҳамсиз. Болалар, балки сизнинг тинчлигингизни бузадилар ва сизнинг хонангизда ётадилар.

Бу дилтортар вазифалар фаслидир. Менга (Лиза) ёш она бўлиш ёқар эди ва болаларни эмириш ёқар эди. Мен ўз ўғилларимга бир ёшгача ва хатто икки ёшгача кўкрак эмирар эдим. Бу ерда муаммо пайдо бўлади: мен тушундимки, болаларга ғамхўрлик қилиш кучли истаги эр ҳақида жуда тез унутишга имкон беради. Ёш она, бола ва эр орасида танлаши мумкин эмас, сиз қўлингизда тутиб турган болангиз сизнинг ҳаётингиздан эрингизни сиқиб чиқармаслиги лозимлигини доимо ёдда тутиш лозим.

Мен болаларимни аллалаганимда, уларга ғамхўрлик қилганимда қатта қониқиш ҳис қилар эдим, шунинг учун эримга етарлича эътибор қаратмас эдим. У ўғилларимизни севишига қарамасдан, унда улар билан менда бўлганидек боғланиш йўқлигини мен унутиб қўяр эдим. У менга муҳтож эди, лекин бизнинг муҳаббатимиздан туғилган болаларимизнинг эҳтиёжлари менга равшанроқ эди. Ва аксинча, баъзи эркақлар ўз қизларига шу қадар ўрганиб қоладиларки, ўз севгилари ва нозик туйғуларини қизларига тўкиб-солиб, хотинларига эркақлашлар тақдим қилишни унутиб қўядилар.

Болалар учун ғамхўрлик қилинг, лекин шу билан бир вақтда, бир-бирингиз билан яқинликни озиқлантиринг. Бир-бирингизга экинг. Бирга вақт ўтказга олишингиз учун болаларни ухлашга дарвақтроқ ётқизинг. Фақатгина тўшакдаги уйқунигина бўлишмаслик учун ғамхўрлик юкини ҳам ўзаро бўлишиб олинглар. Ўз эҳтиёжларингиз ваташвишларингиз ҳақида турмуш ўртоғингиз билан ошқора суҳбатлашинг. Баъзан оддий: “Мен сен билан яқин муносабатларни соғинаяпман. Яна уни ҳис қилиш учун нима қилиш керак?” – деган сўзларнинг ўзи хафачиликни четлаб ўтиш учун етарлидир.

Бу биринчи ўн йилликда бир-бирингизнинг жинсий эҳтиёжларингизни билиб олишга ҳаракат қилинг. Кейинчалик сизлардан бирингизда бошқангизга нисбатан ёқимсиз ҳислар пайдо қиладиган жинсий эркақлашларга йўл қўйманг. Бир-бирингиз билан суҳбатлашинг. Бу биринчи ўн йилликда ўз яқинлигингиз ҳақида, сиз ёзда ва кузда ҳосилдан лаззатланиш учун баҳорда эккан боғ деб ўйлаш муҳимдир.

ЁЗ: ИККИНЧИ ДЕКАДА

“Ёз – бу доимо бўлиши мумкин бўлган фасллардан энг аълосидир”.

— Чарльз Боуден.

Агар баҳор умидни ўзида мужассамлаштира, ёз – ваҳий жонланадиган ва кўкракни тўлдириб нафас оладиган фаслдир. Ҳаёт бу фаслда гуллаб-яшнайдди. Бу даврнинг бошида, эр-хотинлар аллақачон касб, мартаба борасида ўз йўллари аниқлаб олишган ва эҳтимол, аллақачон ота-она бўлишган. Агар оилада болалар бўлса, улар озроқ улғайишган ва ҳаётларининг ажойиб даврига етишган. Болалар ўсиши жараёнида эса, ота-оналар бу ролларида шаклланишди.

Сиз ёзнинг олтин лаҳзаларидан бирортасини ўтказиб юборишни истамайсиз! Сиз мактабнинг, болалар тўғарақларининг ва шахсий мартабангизнинг ёрқин куёш нури аро яқин муносабатлар учун вақт топишингизга тўғри келади. Агар баҳорги декада сизнинг боғингиз учун ҳосилдор бўлган бўлса, унда ёз фаслидан янада кўпроқ лаззатланасиз. Агар оилавий ҳаётингизнинг биринчи ўн йиллигида сиз боғингизни унчалик парвариш қилган бўлмасангиз, барибир экинлар учун ғамхўрлик қилишга кеч эмас.

Ёз – бу ҳамма нарса, шу жумладан, бегона ўтлар ҳам тез ўсадиган фаслдир. Жўякларингиз яхшилаб ўтоқ қилинган бўлишини назорат қилинг, юзакилик заминида бегона ўтлар осон ўсиб чиқади. Жинсий ҳаётингизнинг соғлом қисмини суғоришни давом эттиринг ва у янада тезроқ ўсади, чунки сизда аллақачон компост ерни ўғитлаганидек ниқоҳингизни ўғитлайдиган ўн йил ишонч йили бор.

Ёз – бу узун кунлар, кулгу, очиқ ҳаводаги зиёфатлар, кун қоқ ярмидаги жалалардир. Биз шуни пайқадикки, бизнинг ёз декадамизда жинсий алоқамиз кўпроқ кундуз кунлари бўлган экан. Тунда бизлар жуда чарчаган бўлар эдик, шунинг учун кундуз кунни, болалар мактабда бўлганларида бизлар имкониятни қўлдан бой беришни ва кечгача кутишни истамас эдик.

КУЗ: УЧИНЧИ ДЕКАДА

Кейинги ўн йилни биз куз фасли деб атаймиз. Ҳозирча у биз учун энг сеvimли даврдир. Биз иссиқ куёшли кунлар ва совуқ тунлар бирикмасини яхши кўрамиз. Бизнинг танамизга ўхшаб, ўзимиз ҳамкўпроқ бўшашганмиз.

“Куз – бу ҳар бир барг гул бўлган иккинчи баҳордир”.

— Альбер Камю

У бизга ёқади! Ўз ёшлигингни қайтаришга ҳаракат қилгандан кўра кузни нишонланглар. Аёнки, жинсий яқинлик яна бизнинг ҳаётимизда кўпроқ ўрин эгаллайди. Энди, бизлар эллик ёшдан ўтганимиздан сўнг, бизнинг ҳаёт тезлигимиз ўзгарди. Энди бошқа болалар билан дарс қилиш, уларнинг мактаб ёки спорт ташкилий ишларига бориш керак эмас. Бизнинг бир-биримиз учун кўпроқ вақтимиз бор.

Бизлар ҳатто бу куз фаслида нима қилишни исташимизни ёзиб оламиз, токи киш тўсатдан келиб қолмасин. Бошқа соҳалар каби биз жинсий соғлигимиз учун ҳам ғамхўрлик қиламиз. Бу учун ҳар биримиз ўз танамизни парвариш қиламиз, соғлом овқат еймиз, тоза ҳавода мунтазам вақт ўтказамиз ва спорт билан шуғулланамиз. Бизлар ҳали учрашиб юрган пайтларимизда сайр қилиш бизларнинг сеvimли машғулотиимиз эди ва энди бизлар атайин биргаликда кўпроқ сайр қиламиз.

Кўплаб эр-хотинлар куз фаслида бирга яшашни бас қиладилар. Болалар ота-оналарининг уйини тарк этишгач, эр-хотинлар ёт киши билан яшаётганларини кашф этадилар. Бизларнинг ҳар биримизда бу даврда танлов бор. Қачонлардир бўлган нарсаларни йўқотганимиз учун мотам тутиш, ёки бўладиган нарсаларга қувониш. Биз сизни бу даврга ўз никоҳингни қайти тиклаш имконияти сифатида қарашингизга даъват қиламиз. Сизлар яна ёш келин-куёвлардек бўлишингиз мумкин, фақат бу дафъа сизларнинг икковингиз ҳам каттароқ ва донороқ бўласиз.

ҚИШ: ҚОЛГАН ЙИЛЛАР

“Энг қаҳратон қишда мен ичимда енгилмас ёз борлигини билиб қолдим”.

— Альбер Камю

Алдамаймиз, қарилик оғир ва жуда ноҳақ кўринади. Жоннинг ота-онаси бу даврни яхши уддалаяптилар. Соғлиқларидаги турли муаммоларга қарамасдан, улар ҳавас қилса арзийдиган даражада мунтазам бирга сайр қиладилар, спортзалга қатнайдилар ва дўстлари билан тушлик қиладилар, шулар туфайли хушчақчақлик ҳолатини сақлаб келмоқдалар. Бу икки севишганлар ҳануз икки ўринли тўшакда бирга ётадилар. Биргаликда кексайган маъқул, жинсий муносабатлар эса ҳар бир фаслда гоят ажойибдир.

Биз тўрт фасл ҳақидаги боб учун олган Муқаддас Ёзувдаги матн муаллифи Воиз шундай деган: “У ҳамма нарсани ўз вақтида гўзал қилиб яратди” (3:11). Ҳамма иш ўз вақтида ажойибдир. Биз бирга кексайишни ва ўз фаслимизнинг тезлигида рақс тушишни истаймиз.

Ўйлаш учун сўнгги мисол. Speedo фирмасининг чўмилиш кийимлари Олимпия ўйинлари учун ажойиб, лекин мен (Лиза) кекса ёшдаги эркакларни бу чўмилиш кийимида кўрсам юзимни тескари ўгираман. Қачонлардир тез сузиш учун мўлжалланган нарса тинч, шошмасдан сузиш ёки оқим билан сузиш фаслида керак бўлмасдан қолади. Асосийси – бу сузишни бас қилмаслик. Биз ахир бикинида унча мафтункор бўлмаганимиз учунгина сузишни яхши кўрмай қолмаймиз-ку! Сузиш ва жинсий муносабатлар ҳар бир фаслда бирдек яхши, шунчаки вақтга қараб турлича кўринади.

Никоҳимизнинг баҳор фаслида мен бикинида куёшда тобланар ва чўмилар эдим. Сўнгра ёз фаслига она сифатида ёпиқ чўмилиш кийимида ўтдим. Энди куз фаслида калта кўйлак ва калта иштон киймоқдаман. Ким билади, балки келаётган киш фаслида мен чўмилиш кийими билан юпка киярман. Лекин мен сузишни бас қилмайман.

Балки бизлар баҳордагидек тез-тез чўмилмасмиз ва болалар ёнимизда эканлигидан хавфсираб, ёз фаслида бўлганидек чўмилмасмиз. Лекин

биз ҳаётимизнинг кузида ҳам, қишида ҳам сузамиз. Нима бўлганда ҳам, жинсий муносабатлар бизнинг абадий ёзимиздир.

АМАЛИЙ ТАКЛИФЛАР

Ҳозир ҳаётингизнинг қайси фаслида эканлигингизнинг аҳамияти йўқ, шу фаслга хос сўзланг. Агар сиз ёлғиз бўлсангиз истакларингиз ва иштиёқларингизни Худога сўзланг. Дунёкарашингиз умумий бўлган дўстингиз ёки дугонангиз билан суҳбатлашинг ва бир-бирингизни руҳлантинг. Агар сиз турмушга чиққан ёки хотин олган бўлсангиз, бир-бирингиз билан суҳбатлашинг, ўз кечинмаларингиз билан ўртоқлашинг.

Гап шундаки, муҳаббатда ҳар бир одам янада яхшироқ бўла олади, фақатгина одам ўргана борса. Эркаклар усулларга эргашишга мойилдирлар. Улар шундай ўйлайдилар: “Агар шу ҳолатдаги сўнгги ўн бора аъло бўлган бўлса, яхши нарсани ўзгартиришнинг нима кераги бор?” Аёллар, агар турмуш ўртоғингизда ўзгаришни кўришни истасангиз бу ҳақида турмуш ўртоғингизга айтинг. Масалан, шундай денг: “Сен менинг бўйнимдан ўпишинг менга ёқади”. Эрингиз истакларингизни ўйлаб топишига мажбур қилманг, улар ҳақида ошқора сўзланг.

Бунинг иложи бўлганида, ўзингизни яхши ҳис қилишингиз учун сизлар жинсий муносабат билан шуғуллана олмайдиган кун давомида бир-бирингизни қўллаб-қувватланглар. Бир-бирингиз билан нозик муносабатда бўлинглар. Сайр қилгани чиқинглар, сизлар жинсий муносабатлар ҳақида суҳбатлашишингиз керак бўлганида, сизлардан ҳеч бирингиз хато қиляпман, деб ҳис қилмасин. Ойномаларда ёзилаётган нарсаларга ишонманг. Никоҳингизнинг бошқа соҳалари каби сиз ўз жинсий ҳаётингизни ўзингиз истаганингиздек бошқариш ҳуқуқига эгасиз.

Агар сизга ёрдам керак бўлса, уни топинг. Бу сирли соҳани эътиборсиз қолдирманг. Бу китобнинг охирида, биз тавсия қилинадиган китоблар рўйхатини келтирамиз, яна кўпроқ маълумотни сиз жамоатингиздан олишингиз мумкин.

Бу соҳада бизлар мутахассис бўлмаганимиз, шунчаки ўз тажрибамиз ва билимларимиз билан ўртоқлашаётганимиз учун бизнинг маслаҳат-

ларимиз кўпроқ шунчаки қониқошни эмас, балки жинсий яқинликни истайдиган жуфтларга тўғри келади. Биз эр-хотинлардан бири бошқаси билан умуман қизиқмайдиган бўлиши ҳолатлари бўлишини тушунаемиз. Биз билаемиз, бу жинсий рад этилганликнинг жуда оғриқли туридир. Ўз турмуш ўртоғингиздан юз ўғирманг, Худога мурожаат қилинг. Унинг қаршисида юрагингизни тўкиб-солинг ва У сизнинг никоҳингизни шифолашига ишонинг. Агар сиз турмуш ўртоғингиздан жинсий муносабатни талаб қилсангиз, ҳеч нимага эришмайсиз.

Биз шунингдек билаемизки, эр(хотин)бетоб бўлган, чарчаган ёки жинсий муносабатда бўла олмайдиган жисмоний аҳволда бўлиши мумкин. Шифокор билан суҳбатлашиб, бу ҳолда нима қилиш мумкинлигини билиб олинг.

Сизни бутун ҳаётингиз давомида тарқ этмайдиган иштиёқни кашф этишингиз ва Худонинг муқаддас режасида мустаҳкамланган ҳамда ўтмишнинг яралари-ю хатолари билан нобуд қилинмаган ўз жинсий меросингизни шакллантиришингиз учун ибодат қилаемиз. Бир-бирингизнинг севгингиз “сизни доимо озиқлантирсин!”

ЖИНСИЙ ЯҚИНЛИК ТАНТАНАСИ

*“...Сен ёшлигингда уйланган сенинг хотинингдан лаззатлангин!
Фаришта каби гўзал, гул каби чиройли – унинг танасидан
лаззатланишни ҳеч қачон тўхтатмагин. Ҳеч қачон унинг муҳаббатини
шундай бўлиши керакдек қабул қилмагин!”.*

— Ҳикматлар 5:19,20, The Message (инглиз тилидан таржима)

Худо жинсий алоқани одамнинг гуноҳга қулашидан олдин яратган. У буни никоҳ ичида яратган эди ва бу жуда яхшидир. Ҳатто ажойиб! Аёл ва эркак орасида бундан кучлироқ севги ва яқинлик риштаси йўқдир. Сизнинг оилангизда жинсий алоқага муносабат қанақа? Сиз унга Худо ўйлаб чиқарган, пок ижобий нарса сифатида қарайсизми? Нима учун?

Сизнинг ўтмишингиз сизга қанақа жинсий дарслар берганидан қатъий назар, Самовий Отангиз шуни билишингизни истайди: У сизнинг эрингиз (хотинингиз) билан жинсий яқинлигингизни тўлиқ ва буткул маъқуллайди ва дуо қилади. Муқаддас Ёзувдаги жинсий муносабатлар хақидаги қуйидаги оятларни ўқинг ва улар устидан фикр юритинг:

“Сенинг булогинг дуойи-баракатли бўлсин ва ёшлигингдаги хотининг билан қувонгин. У сен учун севимли кийик, жозибали оху бўлсин. Унинг кўкси сенинг истагингни ҳамма вақт кондирсин, унинг муҳаббати сени доимо маст қилсин”.

— Ҳикм. 5:18,19, замонавий таржима.

“Эрлар ва хотинлар бир-бирларининг жинсий эҳтиёжларини кондиршлари лозим”.

— 1 Кор. 7:3, GW, инглиз тилидан таржима.

“Никоҳ ҳаммангизда ҳамма насада жуда кадрли бўлсин (хурматга лойик, кадрли, қимматбаҳо ва жуда бебаҳо). Эр-хотинлик тўшаги шарманда қилинган бўлмасин (хиёнат билан беобрў қилинган бўлмасин)...”

— Ибр. 13:4 (инглиз тилидан кенгайтирилган таржима).

Ростгўй бўлинг. Ўз эр-хотинлик ҳаётингизда жинсий муносабатларга қайси ўринни берасиз? Сиз шунчаки унга чидайсизми, ёки у сизга қониқиш келтирадими? Бу оятлар сизга жинсий муносабатларни ижобий нурда кўришингизда қандай ёрдам бермоқда?

Худо бизларга соғлом жинсий ҳаётнинг батафсил манзарасини Қўшиқлар Қўшиғи китобида бермоқда. Бу муносабатлардаги лаззатланиш ҳақида оятларни, айниқса, 4 ва 7-боблардаги оятларни ўрганиб чиқинг ҳамда Раббийдан сизнинг жинсий яқинлик ҳақидаги тасаввурингиз ва қутаётган нарсаларингизни Унинг режасига кўра тўғирлашини сўранг.

Жинсий ҳаётнинг энг муҳим негизи – бу ҳурмат қилишдир. Сизнинг юриш-туришингизда сизнинг эр-хотинлик тўшагингизни беобрў қиладиган нарса борми?

Муқаддас Ёзувнинг кенгайтирилган таржимасида Ибронийларга мактубнинг 13:4 оятида, ҳурмат ҳақида сўзланганда, нафақат эр-хотинлар ўз тўшақларини бенуксон саклашлари лозимлиги айтилади, балки, шунингдек, уни ҳурматга сазовор, кадрли, қимматбаҳо ва ўта бебаҳо ҳисоблашлари лозимлиги айтилади. Ўз никоҳида жинсий яқинликни ҳимоя қилиш ва тантана қилиш учун қандай амалий қадамлар қўйиш мумкин?

ЮРАГИ ЭЗИЛГАНЛАР УЧУН ШИФО

“У юраги эзилганларни шифолайди, уларнинг яраларига малҳам суртади”.

— Санолар 146:3

Бизлардан кўпчилигимиз ўтмишдаги нотўғри қарорлар, шу жумладан, гуноҳкорона жинсий муносабатлар учун қалбимизда яра ва оғриқларга эгамиз. Лекин бизнинг Самовий Отамиз ўзининг ақл бовар қилмайдиган донолигида ва Ўғли Исо Масих орқали бизлар билан шахсий муносабатларга эга бўлиш қайноқ истагида бизларга шифоланиш ва қайта тикланишга йўл очди. Повул ўзининг Титусга бўлган мактубида Худонинг севгисининг бор кудратини таърифламоқда:

“Ҳали яқин ўртада, бизлар аҳмоқ ва қайсар, гуноҳга ботган, хирснинг ва турлича лаззатларнинг қуллари эдик, адоватда ва ҳасадда яшар эдик, жирканч эдик, бир-биримиздан нафратланар эдик. Лекин Худо, бизнинг эзгу ва севувчи Худойимиз Нажоткор келганида, У бизларни буларнинг ҳаммасидан кутқарди. Бизлар бунга ҳеч нима кўша олмаимиз. У бизларга яхши ҳаммомни берди ва бизлар ундан Муқаддас Рух воситасида ҳам ичкаридан, ҳам ташқаридан ювинган янги одамлар бўлиб чиқдик. Бизнинг Нажоткоримиз Исо Масих бизларга сахийлик билан янги ҳаётни қуйди. Худонинг инъоми бизларнинг У билан шахсий муносабатларимизни қайта тиклади ва бизларга ҳаётни қайтариб берди”.

— Титусга 3:3-7, The Message,
муаллифларнинг курсиви, инглиз тилидан таржима.

Сизнинг ўтмишингизда ёки сизнинг эр(хотин)ингизнинг ўтмишида сизлардан бирингизни бошқангизга нолайиқ ёки жинсий яқинликдан лаззатланишга арзимайдиган деб ҳис қилишга мажбур қиладиган нимадир бўлганми? Бироз сукут сақланг, ибодат қилинг ва шу ҳақида ўйланг. Агар Муқаддас Рух сизга ниманидир кўрсатаётган бўлса, ёзиб олинг ва ибодатда Унга топширинг.

Бир-бирингиз билан ўз фикрларингизни астойдил ўртоқлашинг. Ибодат қилинг ва Муқаддас Рух сизларнинг юракларингизни шифолаши ва йўқотилган нарсаларни қайта тиклаши учун Уни таклиф қилинг.

Худо сиз Унга очадиган нарсаларнигина муқаддаслашга тайёр. Рост-гўй бўлинг. Сиз жинсий ҳаётингизнинг бирор соҳасини Ундан яширма-яписизми? Сизнинг жинсий ҳаётингизнинг сиз “кириш таъқиқланади” деган ёзув ёзилган тахтача илиб қўйган соҳаси борми? Агар бор бўлса, унда қайси соҳа? Ибодат қилинг ва Муқаддас Рухдан нима учун сиз бу соҳани ёпганингизни кўрсатишини сўранг. У сизга очадиганини ёзиб қўйинг.

“...Масих билан бирлашган ҳар бир киши янги бошланишни қўлга киритади, у янги қилиб яратилган. Эски ҳаёт ўтиб кетди, янғиси қуртак ёзмоқда! Унга назар ташланг!”

— 2 Коринфликларга 5:17, The Message, инглиз тилидан таржима.

Биз юракларимизни Раббийга берганимизда, бизларнинг юракларимиз шифоланди ва қайтадан бир бутун бўлди. Сиз ибодат қилиб ўзингизнинг ўтмишингизни Худога берганингизда айнан шуни килдингиз. Энди қуйидаги оятлар устидан диққат билан фикр юритинг: Қонуннинг такрорланиши 6:5; Санолар 118:2; Ҳикматлар 3:5-8; Йермиях 29:11-14; Марк 12:29,30. Бу оятлар орқали Муқаддас Рух сизнинг никоҳингиз ва жинсий ҳаётингиз ҳақида нима демоқда?

ЯҚИН СУҲБАТДАГИ ОЗОДЛИК

“...Масих билан иттифоқда яшайдиган ҳар бир киши гуноҳ қилмайди...”

— 1 Юханно 3:6, GNT, инглиз тилидан таржима.

Масихнинг Руҳибилан суҳбатлашиш орқали бизлар эга бўладиган Масих билан яқин муносабат ҳар қандай гуноҳдан озод бўлишнинг асосидир. Яқин муносабат – бу яқиндан суҳбатлашиш, бу подшоҳ Довуд, хаворий Повул ва Марям излаган ягона нарсадир. Яқин суҳбат – “Масихда бўлиш” демакдир. “Масихда бўлиш” жумласи Янги Аҳдда ўртача юз марта қўлланади. Исо Масих яқин суҳбатни “Унда бўлиш” деб атаган эди. Биз Масих билан яқин суҳбатга қандай эришишимиз ва уни тутиб туришимиз мумкин? Унга мунтазам равишда вақт ажратиш ва диққат қилиш билан.

Яширин жой бизнинг календарларимиз ва жадвалларимизда асосий ўринда бўлиши лозим, чунки бу яқин муносабатлар туғиладиган жойдир... Шоҳлик кучининг чексиз миқдори ҳақиқатан ёнаётган ва Раббий Исога бўлган муҳаббат шахсий муносабатларидан куч олаётган одамларга тегишли бўлади.

— Боб Сордж

Гуноҳдан озодлик, шубҳасиз, Исо Масих билан яқин муносабатларда яшириндир. Шундай қилиб, сиз У билан муносабатларингизни қандай таърифлаган бўлар эдингиз? Нақадар мунтазам равишда сиз Унга тўлиқ вақтингизни ва эътиборингизни ажратасиз? Нима Унинг ҳузурини излашга ундайди? Сизнинг ибодатларингизнинг қўп қисмини нима ташкил қилади: моддий нарсаларга эга бўлиш истагимиз ёки Худони билиш истагимиз?

Агар Исо Масих билан яқин муносабат сизнинг устунлигингиз бўлмаса, ўзингизни айбланманг. Шунчаки, Унинг қаршисида ростгўй бўлинг ва Ундан иноят сўранг. Қуйидаги сўзлар билан ибодат қилинг: “Раббий, мен Сени севаман ва Сени билишни истайман, лекин айнан шу вақтда менинг Сен билан муносабатларим мен истаганимдек эмас. Менга Сенинг ёрдаминг керак. Менинг кўзларимни очгин, токи мен Сени таниб-билишнинг солиштириб бўлмайдиган баҳосини кўра олайин. Менга ўз юрагимни кўрсатгин. Мен Сени биринчи ўринга қўйишимдан мени нима тутиб турибди? Сенга мухаббат ўтида ёнишга ёрдам бериш учун мен нима қила оламан? Мен сенинг донолигингни ва иноятингни сўрайман. Исо Масих номи билан”.

Сукут сақланг, Муқаддас Рух сизга нима дейишига қулоқ тутинг. Буни ёзиб олинг ва У сўраётган ишни қилишингиз учун Ундан дуо қилишини сўранг.

Мен Худони биринчи ўринга қўйишимдан мени нима тутиб турибди?

У билан яқин муносабатларни ривожлантириш учун мен қилишим лозим бўлган ишлар:

ХУДО БИЛАН ЁЛҒИЗ ҚОЛИНГ

Исо Масих билан яқин муносабатлар қуришнинг энг яхши усули – Унинг юраги билан учрашиш ва янги даражадаги озодликни ҳис қилишдир. Бу учун У билан суҳбатлашиш ва ибодат қилишга қаергадир бориш мумкин. Ўз жамоатингиздан “Худо билан учрашув” сафарига бо-

ришингиз ёки эр(хотин)ингиз билан икковингиз шундай сафарни амалга оширишингиз мумкин. Сизни кундалик ташвишлар чалғитмайдиган бир неча кунда Худо билан ёлғиз бўлиш сизнинг ҳаётингиз ва никоҳингизни умрбод ўзгартириши мумкин.

Сафарга чикиб, Худо билан вақт ажратиш учун вақт топинг. Бу вақтни ўз жадвалингизда режалаштиринг ва уни ўз устунлигингизга айлантиринг. Бошқа ҳеч нарсани режалаштирманг ва бошқа ишларга чалғиманг, фақатгина Муқаддас Ёзувни, блокнот ва ручкани олинг. Худо сизга Ўз юрагининг эзгулигини мўл-кўл қуйишига тайёрланинг!

“Яширин хона” мўъжизалари ҳақида билиб олинг. Ўқинг: 1 йилнома 16:27; Санолар 15:11; 26:4-6; 30:19,20; 90:1-16; Ишаъё 40:31; Юханно 15:4-8; Ибронийларга 4:16.

ТЎҒРИ ИСТАКЛАРНИ АЛАНГАЛАТИШ

Мен шуни айтаяпман: “(Доимо) Муқаддас Рухда ҳаракат қилинлар ва яшанлар(Рухга жавоб беринлар, Унинг назоратига ва бошқарувига бўйсунинлар), шунда сизлар тана (Худони билмайдиган инсоний табиат) ҳирсларини ва истакларини бажармайдиган бўласизлар”.

— Галатияликларга 5:16, инглиз тилидан кенгайтирилган таржима.

Никоҳ иттифоқининг поклиги Масих Ўз келинчагида кўришни ис- тайдиган покликни акс эттириши лозим. Жинсий истакларда ҳеч қан- дай ёмон нарса йўқ, улар Худо томонидан яратилган ва У уларни та- раннум қилади! Лекин бизнинг иттифоқимизни ёмон ҳатти-ҳаракатлар ва ёмон таъсир шарманда қилганида, шулар яқин муносабатга қарши чиқадилар ва Худо яхши деб атаган нарсани бузадилар. Яхши истаклар- ни рағбатлантиришнинг калити инсоний табиатни очликдан силласини куриштиш ва ўз руҳини боқишдадир.

Шубҳасиз, Муқаддас Ёзув бизларга жинсий муносабатларга яхши ва ижобий назар бермоқда (масалан, Қўшиқлар Қўшиғига қаранг). Муқаддас Ёзувнинг муаллифлари жинсий гуноҳ тузоғини ва Худо томонидан бизга берилган инъомни бузишга мойиллигимизни аниқ фаҳмлар эдилар. ...Айнан шунинг учун жинсий истаклар денгизда ҳаракат қилишда никоҳ институти жуда муҳимдир. Фақат унда жин- сий муносабатлар руҳий аҳамиятга эга ва кадрли бўлади.

— Гэри Томас

Сиз кўзларингиз ва қулоқларингиздан ўтказадиган нарса, кейинчалик сизнинг онгингиз ва юрагингизга киради. Сизнинг кўзларингиз ва қулоқла- рингиз – бу жоннинг ва руҳнинг дарвозасидир. Сиз кўрадиган ва эшитадиган ҳамма нарса ёки инсоний табиатни, ёки руҳни озиклантиради.

Тўхтанг ва ўйлаб кўринг. Сиз ўз инсоний табиатингизни қайси йўл- лар билан боқасиз? Сизнинг ҳаётингизда нопок истакларингизни алан-

галатадиган фильмларга, телешоуларга, қўшиқларга, ойнома ёки сайтларга ўрин борми? Сизнинг онгингиз ва юрагингизни булғайдиган китоблар, ойномалар ёки сайтлар билан ўзингизни озиклантирасизми? Дўстлар ва уларнинг таъсири борасида-чи? Улардан бирортаси нотўғри муносабат ва ҳатти-ҳаракатларни қўллаб-қувватлайдими?

Муқаддас Рух сизга носоғлом таъсирни очишини сўранг. Кимдан ёки нимадан узоқроқ юришни У айтмоқда?

Биз онгимизни Худонинг Сўзи билан янгилаганимизда юриш-туришимиз ўзгаради. Қуйидаги оятлар устида фикр юритинг:

“...Зеро Худонинг сўзи жонлива таъсирчан бўлиб, ҳар қандай дудам киличдан ҳам ўткирроқдир. У жон ҳамда рух орасини, бўғинлар ҳамда иликларнинг орасини бўлишгача сукилиб киради ва юракдаги ўй-ниятларни фош қилади...”

— Ибронийларга 4:12

“Шунинг учун барча ифлосликдан ва шармандаликнинг ифлос оқибатларидан қутулиб, (сизларнинг юракларингизга) экилаётган ва илдиз отган, жонларингизга нажот беришга қодир бўлган Худонинг Сўзини камтарлик (мулойимлик, ювошлик) билан қабул қилинглар”.

— Ёқуб 1:21, кенгайтирилган таржима

“Менинг сўзим олов каби (синовга бардош бера олмайдиган ҳамма нарсани ямлаб ютадиган) ва (энг мустаҳкам) қояни парчаловчи болга каби эмасми? – дейди Раббий”.

— Йермиях 23:29, кенгайтирилган таржима

ШУНИНГДЕК, ҚУЙИДАГИ ОЯТЛАР УСТИДА ФИКР ЮРИТИНГ: Йешуа Нун ўғли 1:8; Санолар 1:1-3; 118:103; Йермиях 15:16; Римликларга 12:1,2; Колосаликларга 3:1-5; 1 Петъор 2:2.

Аниқ айтганда, сиз ўз руҳингизни қандай қилиб жинсий муносабат, яқинлик ва муқаддаслик ҳақидаги Худонинг Сўзи ҳақиқати билан озиклантирасиз? Ҳақиқатга тўйинишни қандай қилиб кўпайтиришингиз мумкин? Ибодат қилинг ва Муқаддас Рухдан ўз руҳингизни озиклантириш ва тўғри истакларни алангалатишнинг амалий ижодий усулларини кўрсатишини сўранг.

Агар сиз Муқаддас Рухдан сўрасангиз, У сизга қандай қилиб муқаддасликка иштиёқни алангалатишни ва никоҳингиз яқин муносабатларида чуқурлашишни кўрсатади.

СУҲБАТ ВА ЯҚ

“...Ҳақиқатни севгида айтиб, биз Бош бўлмиш Масиҳ билан муносабатларда тўлиқ ўсиб борамиз”.

— Эфесликларга 4:15, GW, инглиз тилидан таржима

Никоҳнинг барча фаслларида ажойиб жинсий муносабатларнинг калити – бу суҳбатлашишдир. Кўплаб жуфтларда яқин муносабатлар “билим етишмаслиги туфайли ҳалок бўлади” (Ҳос. 4:6, замонавий таржимага қаранг). Агар эр-хотинда нималарни кутаётганлари ва маъқул кўришлари ҳақида мунтазам суҳбат бўлмаса, муаммолар юз беради. Ўзингизнинг жинсий истакларингиз ҳақида бир-бирингизга ҳақиқатни севги билан айтганингизда, сиз Худо сиз учун тайёрлаб қўйган никоҳ улуғворлигига ўсиб борасиз. Муаллифлар ва нотиклар Боб ҳамда Одри Мейснер шундай тушунтирадилар:

Бир-бирингиз учун энг яхши дўст бўлинглар ва шаффоф бўлинглар. Бу сизларнинг жинсий лаззатингизни ғаройиб тарзда бойитади. Бир-бирларингиздан нимани кутаётганингиз, шунингдек, қийинчиликларингиз ва муаммоларингиз ҳақидаги очик суҳбатларсизнинг жинсий муносабатларингизга илиқлик ва қабул қилинишни олиб келади. Сиздан жинсий қувват, истак ва ҳаракатлар билан фарқ қиладиган турмуш ўртоғингизни тушуниш сиз учун устивор мақсад бўлсин. Ва бардошли бўлинг. Бир-бирингизни сирли иқир-чикирларгача билиб олиш учун сизга бутун ҳаёт керак бўлади.

Мана бу гапларни тугатинг:

Мен тушунаман, бу фаслда бизлар севги билан шуғулланишимиз учун энг яхши вақт – бу

”

Менинг турмуш ўртоғим ўзини қуйидаги ҳолларда севги билан шуғулланишимиз учун озод ҳис қилади:

_____.”

Менинг назаримча, бизнинг никоҳ фаслимизда севги билан мунтазам шуғулланишга энг катта тўсқинлик – бу

_____.”

Мен ҳозир турмуш ўртоғим билан ўртоқлашишни хоҳлаган нарса, жинсий яқинликдаги энг муҳим нарса – бу

_____.”

Турмуш ўртоғим билан жинсий муносабатда менга энг кўп ёқади:

Турмуш ўртоғим билан жинсий муносабатда менга энг кўп ёқмайди:

Сиз қачондир ўз турмуш ўртоғингиз билан сизга нима ёкиши ва нима ёқмаслиги ҳақида чин дилдан ва очиқ суҳбатлашганмисиз? Бизлар бир-биримизнинг фикримизни ўқиш қобилиятига эга бўлмаганлигимиз учун, сизларни бу саволларни хавфсиз жойда сизлар ҳал қила оладиган, сизларнинг икковингизга мўлжалланган махсус вақт ва жойни режалаштиришга даъват этамиз. Ёдда тутинг, ҳақиқатни севгида сўзлаш керак ва ўз турмуш ўртоғингизнинг эҳтиёжлари-ю истақларини тушунишга Ҳудонинг инояти учун ибодат қилиш керак.

Эр, сиз ҳақиқатан ҳам хотинингиздан кўра ишингизга ва болаларингизга кўпроқ вақт ва эътиборингизни ажратаяпсизми? Хотинингизнинг жинсий эҳтиёжларини яхшироқ қондириш учун нима қила оласиз?

Ўзингизни хотинингизнинг олдида камтар олинг ва ундан ўз фикрини айтишини сўранг, сўнгра эса бирга ибодат қилинглар.

Хотин, ҳақиқатан ҳам оила ва иш сиз учун эрингиз билан жинсий яқинликдан кўра муҳим устунликка айландими? Эрингизнинг жинсий эҳтиёжлари учун қандай қилиб яхшироқ хизмат қила оласиз? Ўзингизни эрингизнинг олдида камтар олинг ва ундан ўз фикрини айтишини сўранг, сўнгра эса бирга ибодат қилинглар.

МУҲОКАМА УЧУН САВОЛЛАР

Агар сиз бу китобни “Messenger” хизматидан «Никоҳ тарихи» материалларининг бир қисми сифатида ўқиётган бўлсангиз, унда марҳамат қилиб, 5 видеодарсни кўринг.

- 1| Ибтидо китобига мувофик, Худо эркакни ер тупроғидан яратди, сўнгра аёлни яратди ва уни эркакнинг олдига олиб келди. Ибтидо 2:21-25ни диққат билан ўқинг. Эркак ўзининг олдида аёлни кўрганида, унинг биринчи реакциясида нима сизга ўзига хос туюлаяпти? Улар Худога итоатсизлик қилганларидан сўнг нима ўзгарди (Ибт. 3:6-8га қarang)?
- 2| Бугунги кунларда Худонинг шафқати, кечирими ва инояти бизларга тегишли эканига ҳамда ҳар қандай гуноҳни бартараф қилишда ёрдам беришга қодир эканига ишонасизми? Агар шундай бўлса, унда сизнинг назарингизда нима учун кўп одамларга жинсий гуноҳлардан озодлик олиш қийин? Сиз бу муаммодан қийналаётган одам билан суҳбатлашиб қолсангиз, у ўзининг ўтмишидаги гуноҳларидан озод бўлиши ва Худонинг кечирими ҳамда иноятини қабул қилиши учун уни қандай руҳлантирган бўлар эдингиз?
- 3| Ўз сўзларингиз билан айтинг: эр-хотинлик тўшагини ҳурмат қилиш нима? Буни амалда қандай қилиш мумкин? Уни қандай қилиб беобрў қилиш мумкин?
- 4| Ёзув одам ҳис қилиши мумкин бўлган икки хил тоифа қайғу ҳақида сўзлайди: дунёвий қайғу ва Худо учун қайғу. Уларнинг орасидаги фарқни муҳокама қилинг, уларнинг хусусиятларинива қайғунинг иккала турининг охирига натижаларини айтиб ўтинг.

ДУНЁВИЙ ҚАЙҒУ

ХУДО УЧУН ҚАЙҒУ

-
-
- 5| Худо билан яқин муносабатлар – бу барча гуноҳлардан, шу жумладан жинсий гуноҳлардан қутулиш шартидир. Бироз сукут сақланг ва ўйлаб кўринг. Сиз ўз кучингиз билан узоқ вақт озодликни ва гуноҳлардан қутулишни ҳис қила олсангиз эди, нима содир бўлган бўлар эди? Бу сизнинг Худо билан ва одамлар билан муносабатингизни қандай ўзгартирган бўлар эди?

Фикрланг: Одамнинг танавий қобилиятида бирор кадрли нарса борми? Римликларга 7:18, Юханно 15:5; Филиппиликларга 3:3; 1 Коринфликларга 10:12ни ўқиб кўринг.

- 6| Ўз кўзингизни ва қулоғингизни, шунингдек, онг ва юрагингизни бузукликлардан, нопок фикрлардан, жамият мажбуран қабул қилдираётган юриш-туриш мезонларидан ҳимоя қилиш учун Худо билан яқин муносабатлардан ташқари яна қандай амалий қадамлар қўйиш мумкин?

Кўйидаги оятлар устидан фикр юритинг:

“Мен бузук ва ҳаром нарсаларга қарашни рад этаман...” (Сан. 100:3, NLT).

“Мен қизга ҳирс билан қарамаслик учун кўзларим билан аҳд туздим” (Аюб 31:1, NLT, инглиз тилидан таржима).

- 7| Жинсий соҳада пок қолишнинг сирларидан бири – бу ўз никоҳи ичида жинсий қониққан бўлишдир. Худо ҳаворий Повулнинг қўли орқали Коринфликларга биринчи мактуб (7:2-5)да берган тўғри насиҳатни диққат билан ўқиб чиқинг. Бу оятларнинг ҳар бирида Муқаддас Рух сизга нимани очади? Бу лавҳа сизнинг жинсий муносабатларга бўлган нуқтаи назарингизни умуман ва хусусан турмуш ўртоғингизга хизмат борасида қандай ўзгатириши мумкин?

Этақчиларга: Сизнинг гуруҳингиз аъзоларидан Муқаддас Ёзувнинг шу оятларини Ёзувнинг бошқа таржималаридан ўқишларини сўранг.

БОБНИНГ ҚИСҚАЧА МАЗМУНИ

- Худо сизнинг никоҳингизда ажойиб жинсий ҳаёт бўлишини истайди, бу Унинг тўшакни пок тутиш ва ҳурмат қилишга даъватига рози бўлишдан бошланади.
- Гуноҳдан ёки зўрланишдан уялиш ҳисси сизни эр-хотинлик яқин муносабатлари тўлиқлигидан ва жинсий лаззатланишдан тутиб туришига руҳсат берманг. Худо сизнинг барча яраларингизни шифолашни ва сизни бутун қилишни истайди.
- Эр-хотинлар бир-бирларига лаззат бағишлашни иштиёқ билан истаганларида ажойиб муҳаббат кечалари содир бўлади. Жинсий яқинлик сизни эр(хотин)ингиз билан жисмонан, ҳиссий, қалбан ва руҳда бирлаштиради ҳамда сизга покликда-ю муқаддасликда қониқиш ҳисси беради.
- Агар диққатимизни худбинона равишда ўзимизга қаратишимиз Худо билан яқин муносабатларимизга ҳалақит берса ва Унинг ўзгартирувчи кучидан бизни тутиб турса, диққатимизни Худога қаратишимиз ва У билан яқин муносабатларимиз бизнинг ҳаётимизда Унинг кучини фаоллаштиради.
- Биз Худонинг Сўзини ўрганишда ва Худонинг ҳузурда вақт ўтказганимизда, бизнинг онгимиз янгиланади ва юрагимиз покланади. Муқаддас Рух томонидан экилган ва мустаҳкамланган Худонинг Сўзи жинсий гуноҳдан озодлик беради.
- Никоҳ ҳаётининг барча фасллари бир-биридан фарқ қилади, бу шуни билдирадики, сиз ўз жинсий ҳаётингизда ҳам турли фаслларни бошдан кечирасиз. Ҳар бир фаслнинг ўз қувонч ва кийинчиликлари мавжуд. Бир-бирингиз билан жинсий муносабатлар ҳақида ҳар бир фаслда ошкора ва мунтазам суҳбатлашинглар ва бир-бирларингиз билан яқинликни рағбатлантириб туринг.

Бошидан бошланг

*Доимо бахтли бўлишининг биргина имконияти бор,
бу – ҳар куни бахтли бўлишдир.*

Маргарет Бонанно

1-кун

Бизнинг болаларимиз кичкина бўлганларида, мен (Лиза) уларга бир камбағал одам ҳақидаги халқ эртагини ўқиб берар эдим. Бу камбағал одамнинг катта орзуси бўлиб, бу – олма дарахти остида кўмилган хазинани топиш эди. Бу дарахт айнан қаерда эканлигини у билмас эди, аммо орзу унинг юрагини умид билан тўлдирар эди.

Бу одамнинг катта, эски боғи бор эди. Бу боғ ҳосил келтиришдан тўхтади ва уйга қашшоклик келди. Бу одамнинг орзуси бўлмаган вақтда у боғни сотиш ҳақида ўйлар эди, лекин орзуси пайдо бўлгач, у каттик меҳнат қила бошлади. У керакли дарахтни топгунича балки анча тер тўкиши керак бўлишини тушунар эди. У ғайрат билан ишга киришди ва ҳар бир олма дарахтининг атрофини ковлай бошлади. У нақадар кўп ковласа, унинг хазинани топиш эҳтимоли шунча кўпаяр эди. Лекин сўнги олма дарахти қолганида ва у орзу қилган хазина топилмаганида, уни аччиқланиш ва ҳафсаласи пирлик камради.

Фақат кейинги йили баҳорда бу камбағал одам хазинасини топди: у боғ бўйлаб юрар эди ва гуллаб турган олма дарахтларининг хушбўй

атрини чуқур симирар эди. Унинг барча қари дарахтлари гул қопламига бурканган эди. Уларнинг ҳар бири хушбўй хид таратар эди ва кузда яхши ҳосилни ваъда берар эди.

Бу киши доимо эга бўлган боғини парваришлай бошлаганида ўз хазинасини топди. У ҳар бир дарахтнинг атрофидаги ерни қовлай бошлаганида, унинг ўзи буни билмаган ҳолда ерни ишлаган ва уни кислородга бойитган эди. Бунинг шарофати билан дарахтларда янги ҳосил даври бошланди. Қачонлардир ҳосилсиз бўлган дарахтлар ҳосил келтира бошлашди. Ўша йили ва кейинги анча йилларда бу одам ва унинг оиласи улар ҳатто орзу қила олмаган ҳосилдан лаззатландилар!

Бизлар мазкур китоб бўйлаб саёҳатни бошлаганимизда, биз никоҳ битимини дарахтга қиёсладик. Ер қаттиқ бўлганида, дарахт гуллаб-яшнаши учун муҳим бўлган сув ва озиқ моддаларни илдизлар керакли миқдорда ола олмайди. Бу китобнинг илк беш бобини бизлар ерни қандай қилиб юмшатиш лозимлигини кўрсатиш учун ёздик. Хафалик, кўркув ва худбинликнинг ҳалокатли оқибатларини олиб ташлаб сиз илдизларга кислород ва озиқ моддалар берасиз. Никоҳнинг қадрияти, ўрни ва мақсадларини мустаҳкамлаш ҳақидаги орзулар ва қарорларингиз шарофати билан келажакда ўз новдаларингизда умид ваъдалариникиўрасиз ҳамда хазина топасиз.

Ҳар бир никоҳ ҳали кўринмай турган ҳосил ваъдасида туради. Биз ўз оиламиз ва юрагимизни асраб биз қилишимиз керак бўлган ишни қиламиз, Худо эса баракалар бизнинг оиламизга келишини буюриб Ўзи қилиши керак бўлган ишни қилади. Майин шоҳчали новдалар, улкан танали етук дарахт ва ҳаттоки, жажжи уруғча – ҳаммаси ичида кучга эга. Бизнинг Худойимиз ҳосилсиз нарсани олади ва ундан мўл-қўл нарса келтириб чиқаради. У эскини янги қилади, ўликни эса тирилтиради.

ҲАММАСИНИ ЯНГИ ҚИЛИШ

Мухаббат ўтмишини ўчириб юбормайди, у келажакни ўзгартиради.

— Гэри Чапмэн

Келинг, яна бир бора, охирги марта боққа қайтамиз, ҳамма нарса ўша жойдан бошланди.

“Худо одамларни яратди; У уларни худосифат, Унинг табиатини намоён қиладиган қилиб яратди. У уларни эркак ва аёл қилиб яратди. Худо уларни дуо қилди: “Серпушт бўлинглар! Кўпайинглар! Ерни тўлдириглар! Хукм суриглар! Сувдаги балиқлар, самодаги кушлар, ер юзида ҳаракат қилаётган ҳар қандай жонзот учун масъулиятни бўйин олинглар”” (Ибт. 1:27,28, The Message, ингл. тилидан таржима).

Бу доимо бизлар учун Худонинг режаси эди. Бизнинг ўтмишимиз, бизнинг қўрқувларимиз, атроф муҳитнинг аҳволининг ёмонлашиши Яратувчининг илк ниятини заҳарлади ва ўзгартирди. Балки сиз ўзингизни Адан боғида тайинланган даъватдан анча йироқ ҳис қиларсиз, шунинг учун у сизга тегишли эканига ишона олмайсиз. Жасур бўлинг. Ҳар бир ҳаёт ва ҳар бир оила янги туғилишни бошдан кечириши ва янги йўлни бошлаши мумкин.

“Тахтда Ўтирган: “Мана, ҳамма нарсани янги яратаяпман ”,- деди” (Вах. 21:5).

Худо шунчаки эскини янгилamayди. У ҳамма нарсани янги ярагади. У Адан дарахтларини – бизнинг гуноҳдан қулашимизашёларини олди ва уларни бошқатдан яратди. У бизларни Ўзининг абадийшаҳрида, уйда, барглари барча халқларга шифо берадиган ҳаёт дарахти олдида кута олиши учун Ўз Ўғли Исо Масихни ўлим дарахтидан ўтказди. Бизлар йўқотган нарсалардан У қайта сотиб ола олмайдиган нарса йўқдир, шу билан бирга бизларнинг никоҳларимиз ҳам. Бизлар ҳам янгидан бошлай олишимиз учун у ҳамма нарсани янгилайди.

Ўтмиш ортда қолди. У асрларда цементланган ва одам унга етиша олмайди. Лекин вақтдан ташқарида мавжуд бўлган Шахс бор ва У ҳеч қандай чекловлар билан чегараланган эмас. У “Баланд ва Юксак бўлган, абадий Яшовчи” дир (Иш. 57:15га қаранг). Худо бизнинг ўтмишимизнинг ҳар қандай айбларини қайта сотиб олади, чунки У бизнинг келажагимиз тарихини ёзмокда. Худонинг Шоҳлигида кечанги режалар эртанги кунга халақит бермайди. Ҳар куни Унинг шафқати янгиланади ва сизни Унинг ваъдалари кутади. У севади ва иложсиз нарсани иложли қилишни жуда ҳам истайди.

“Бизнинг ичимизда Ўз куч-қудрати билан ҳаракат қилаётган Худо эса биз сўраётган ёки орзу қилаётган ҳамма нарсадан кўра ҳам ҳаддан ташқари кўпроғини қилишга қодирдир” (Эфес. 3:20).

Худо ҳар бир шахсга алоҳида ва сизларга оила сифатида биргаликда берадиган серҳосиллик, маҳсулдорлик ва тўла-тўқислик шууримиз англай олишидан устундир. Сиз ўтган кунлар ва ҳафталарга оилангиз учун ёзган орзу, мақсад ва истакларингиз ҳақида ўйланг. Худо бу мақсадни шунчаки амалга оширишни истамайди. У солиштириб бўлмайдиган даражада кўпроғини қилишни истайди. Сизнинг оилангиз Унинг Самовий Шоҳлигини бу жойда, ерда мустаҳкамлаши учун У сизнинг таъсир доирангизни кенгайтиришни ва яқин муносабатларингизни мустаҳкамлашни истайди. У сизда ва сиз орқали кескин ва мислсиз ҳаракат қилишни истайди. Балки олдинги бобларни ўқиётганингизда сизнинг орзу қилишга ҳаддингиз сиғмагандир. Унда ҳозир орзу қилишга журъат қилинг!

Худо билан ҳаётнинг муҳим асосий негизи шундан иборатки, Унга ҳеч қандай ишни қилиш учун бизнинг ёрдамимиз керак эмас. У биз билан шерикликдан хурсанд. Унга бизнинг ҳамкорлигимиз керак эмас, лекин У бундан харсанд. Биз иложсиз нарсаларга эришишга иштирокчига айланамиз. Сиз никоҳда янги ҳаётни бошлаётганингизда, ҳозир сизлардан мана буни сўраймиз: ҳозир иложи бўлмаган нарсаларга интилинг.

Иложсиз нарсаларни қўлга киритиш нақадар иложли эканини кўрсатадиган бир ҳикояни ёдга оламиз. У тарихдаги жуда ноқулай вақтда, одамлар Худонинг ерни тўлдириш ҳақидаги амрига қарши исён қилган вақтда содир бўлди.

Бутун ер бўйлаб тарқалишнинг ўрнига бизнинг аждодларимиз бир жойда тўпландилар ва Одам Ато ҳамда Ҳавва Адан боғида қилганлари каби, самога етиш учун минора қуришга ҳаракат қилдилар. Сиз, албатта, Худо Бобил минораси қурилиши тарихига қандай аралашганини билсангиз керак.

“Раббий инсон ўғиллари қураётган шаҳарни ва минорани кўргани тушди. Раббий деди: “Мана, бир халқ ва ҳаммаларининг тиллари бир; бу

улар қилишни ният қилганларининг фақат бошланиши. Улар ният қилган нарсалардан улар учун иложсиз бўлмайди. Тушиб бориб, уларнинг тилларини чалкаштириб ташлайлик, токи бири бошқасининг сўзини тушунмасин”. Раббий уларни у жойдан бутун ер бўйлаб тарқатиб ташлади ва улар шаҳар ҳамда минорани қуришни бас қилдилар” (Ибр. 11:5-8, ESV, курсив муаллифларники, инглизчадан таржима).

Худо бу иншоотнинг қурилишини режалаштирган эмас эди ва улариккита омил: “бир тил” ва “бир халқ” шарофати билан натижага эришишлари мумкин бўлгануларнинг меҳнатини У барбодқилмади. Агар ҳатто Худонинг иродасига қарши равишда иложсиз нарсаларни қилиш учун шу икки омил етарли бўлса, Масихда бир танага айланган икки киши нақадар кўпроқ нарсаларга эришишлари мумкин?

Худо сизнинг никоҳингиз учун тайёрлаб қўйган “ҳаддан ташқари кўпроғи” ни камраб сиз ҳаммасини яна қайтадан бошлаганингизда умумий мақсад ва бир тил жуда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Келинг, мазкур иккала шартни кўриб чиқамиз ва тилдан бошлаймиз.

2-кун

САМОЛАРНИНГ ТИЛИ

“...Чунки юрак нимага тўлиб тошса, тил ўшани гапиради” (Лк. 6:45).

Бутун китоб давомида, биз бир неча бора аввало Худонинг Сўзи юрагингизда ишлашига имкон бериш муҳимлиги ҳақида айтиб ўтдик. Биз Худонинг Рухига бўйсунганимизда ва ўзимизни Унинг Сўзига топширганимизда ўзгаришлар содир бўлади. Биз айтиб ўтганимиздек, агар ички ўзгариш содир бўлмаса, юриш-туришда ўзгариш содир бўлмайди. Лекин сиз ичкаридан ўзгара бошлаганингизда, сизнинг ташқи дунёингиз ҳам ўзгара бошлайди. Сизнинг сўзларингиз юрагингиздаги Худонинг ишининг илк исботи бўлади.

Ҳар қандай вазиятда бизнинг қаршимизда танлов турибди: самовий тилда сўзлаш ёки ернинг тилида сўзлаш. Ер кўринарли воқеликни сўз-

лайди. Самолар ҳақиқатнинг энг баланд Манбасига мувофиқ сўзлайдилар.

“Менинг фикрларим – сизларнинг фикрларингиз эмас, сизларнинг йўлларингиз – Менинг йўлларим эмас,– дейди Раббий,– аммо осмон ердан нақадар баланд бўлса, Менинг йўлларим сизларнинг йўлларингиздан ва Менинг фикрларим сизларнинг фикрларингиздан шу қадар баланддир. Чунки ёмғир ва қор осмондан тушиб, у ерга қайтмасдан, лекин ер юзини суғориб, эқувчига уруғ ва еювчига нон бериши учун уни туғдиришга ва ўстиришга қодир қилганидай, худди шундай, Менинг оғзимдан чиққан сўзим Менинг олдимга беҳуда қайтиб келмайди. Лекин Менга нима маъқул бўлса, шуни бажо келтиради ва Мен уни нима учун юборган бўлсам, ўшани муваффақиятли амалга оширади” (Иш. 55:8-11).

Худонинг тилида сўзлаш учун биз Унинг Сўзини билишимиз лозим. У бизнинг тасаввуримизни ўзгартиради, бизга кўринмас нарсаларни кўришга ва ҳали содир бўлмаган нарсаларни сўзлашга бизни мажбур қилади. У бизнинг сўзларимизни шунчаки ижобий сўзлар ёки ҳиссий неқбинликдан кўра каттароқ бўлмиш имон шеvasига ўгиради. Унинг асоси – ваъда қилинган нарса албатта содир бўлишига комил ишончликдир.

Қуйида само тилининг ер тилидан фарқ қилишининг бир неча намуналари:

Ер дейди: “Умид йўқ”. Самолар дейдилар: “Ҳамма нарсанинг иложи бор”.

Ер дейди: “Рад этилиш”. Самолар дейдилар: “Қабул қилиниш”.

Ер дейди: “Сен менга эгалик қиласан”. Самолар дейдилар: “Мен ўзимни ўз ихтиёрим билан топшираман”.

Ер дейди: “Қасос”. Самолар дейдилар: “Кечирим”.

Ер дейди: “Мен сенинг қулинг бўлмайман”. Самолар дейдилар: “Мен сенинг хизматкоринг бўламан”.

Ер дейди: “Мен ўз камчиликларимдан нафратланаман”. Самолар дейдилар: “Мен ўз ички иқтидоримни кўраяман, менинг мухаббатим эса сенинг камчиликларингни қоплайди”.

Ер дейди: “Сен менинг эҳтиёжларимни қондирмаяпсан”. Самолар дейдилар: “Мен сенинг эҳтиёжларингни қондиришни истайман”.

Шу сўзларнинг ўзигина руҳлантиришга қодир, лекин улар Худонинг Сўзи ҳақиқатидан илдиз олиб, унга чуқур кириб борган бўлсагина ҳуқуқ ва имкониятларни мустаҳкамлайди ҳамда кенгайтиради. Биз сизларни само тилига қулоқ солишга, Муқаддас Ёзув билан ҳамкорлик қилишга, уни ўз никоҳингизда қўллаш ва эълон қилишга руҳлантираемиз. Худонинг халқи сифатида биз биламизки, “бу қисқа муддатли енгил қайғуларимиз бизга беҳад мўлқўлабадий шухрат вазниникелтиради; фақатгина биз кўринадиган нарсаларга эмас, кўринмайдиган нарсаларга қарасак: чунки кўринадиган нарсалар ўткинчи, кўринмайдиганлари эса абадийдир” (2 Кор. 4:17,18).

Тил ҳаёт ва ўлим устидан ҳокимиятга эгадир. Биз имон билан йўқ нарсаларни бор деб айтишимиз мумкин (Ҳикм. 18:21 ва Рим. 4:17га қаранг). Худонинг Сўзи сизнинг дунёингизни шакллантирсин.

ҲАҚИҚАТНИ СЎЗЛАШ

“...лекин ҳақиқатни севги билан айтиб, ҳар нарсада Масихнинг ҳулқ-атворини акс эттириб, бизлар ўсиб борамиз...” (Эфес. 4:15, замонавий таржима).

Самовий тил билан сўзлаш – ҳар доим ҳақиқатни сўзлашдир. Лекин ҳақиқатни сўзлашнинг ҳамма усули ҳам тўғри эмас. Худонинг тили билан сўзлаш – ҳақиқатни севги билан сўзлашдир.

Кўплаб жуфтлар бу иккита чегарадан чиқиш ҳолатларидан бирини қўллаганларида хато қиладилар. Баъзи эркаклар ва аёллар Худонинг Сўзини ўз умр йўлдошларига ҳужум қилиш учун ёки уларни паст уриш учун ишлатадилар. Баъзи бирлари ҳақиқатни аччиқланиш ёки жаҳлланиш ҳолатида ёки қасос, хафалиқдан сўзлайдилар. Бошқалар эса ўз турмуш ўртоқларининг кўнглини оғритишни ёки оилага келишмовчиликлар келтиришни истамайдилар, шунинг учун ҳақиқатни ичларига ютадилар (гарчи уни айтиш муҳим бўлса ҳам) ва фақат юзаки севгини кўрсатиб, ўзларини ҳеч нима бўлмагандек кўрсатиб юраверадилар. Вақт

Ўтиши билан бу чуқур хафсаласи пирликка ва хафаликка олиб келади, кейинроқ эса, қайсидир лахзада юзага отилиб чиқади. Бу ёндашишлардан бирортаси биз Масихга тобора ўхшаш бўлиб боришимиз ҳақидаги Худонинг истагини акс эттирмайди.

Эр ёки хотин сифатида сиз ўз турмуш ўртоғингизнинг заифликларини бошқалардан кўра кўпроқ биласиз. Сиз бу ноёб билимдан уни хафа қилиш, уялтириш ёки айблаш учун осонгина фойдаланишингиз мумкин. Лекин бизнинг баландроқ даъватимиз бор, шундай эмасми? Бизлар ўзимизни турмуш ўртоғимизнинг энг катта хизматкори бўлишга ва уларга аъло даражада ғамхўрлик қилишга иштилошга бағишладик. Бизнинг ҳақиқат сўзларимиз бизнинг турмуш ўртоғимиз Масихга ўхшашликка ўсиб боришига ёрдам бериши мумкин, лекин бизлар тилимиздан ўлдирувчи қурол сифатида фойдалансак, бизлар абадий бебаҳо бўлган сўзларни сўзлай олмаймиз.

Агар биз соғлом никоҳни қуришни истасак, бизлар ҳалокатли ва ёмон хулқка жавоб беришимиз керак, лекин бунинг ҳар доим ўз вақти ва ўз ўрни бўлиши лозим. Сиз ҳеч эътибор берганмисиз, агар турмуш ўртоғингизга баҳс қизиган вақтда унинг камчиликларини айтсангиз бу ҳеч қандай яхши натижага олиб келмайди. Аксинча, бу чақиб олувчи танбеҳлар вазиятни янада кескинлаштиради ва жанжаллар янада оғриқли бўлиб боради. Агар сиз суҳбатлашиб олишингиз кераклигини ҳис қилсангиз, турмуш ўртоғингиз совушини кутинг. Агар вазият жиддий тус олса, балки учрашув белгилаш ва сизнинг турмуш ўртоғингиз сизни эшитиши мумкин бўлган яқинлик шароитида суҳбатлашиш яхшироқдир.

Мен (Лиза) аниқ эслайман, Худо бир куни менга деди: “Лиза, агар сени эшитишларини истасанг, сенинг ўзинг буни қандай эшитишни истасанг сўзни шундай қилиб айтгин”. Биз осонгина: “Сенинг ўзинг эшитишни истаган вақтда буни айтгин”, – деб қўшиб қўямиз. Жанжал авжга чиққан пайт одатда, барпо қилувчи танқид учун унчалик тўғри келадиган вақт эмас. Таънани турмуш ўртоғингиз яхши руҳий тетикликда бўлганида ва уни осон қабул қилишга тайёр бўлганида айтган маъқул.

Чарчаган вақтида яхшиси дам олгани кўйинг. Бир-бирингизни кечиринг, кучоқлашинг ва эрталаб суҳбатни давом эттиришга қарор қилинг.

Сезгир ҳақиқатни севги дарёсида айтиш лозим. Ҳеч қайси одамга унинг хатолари ва камчиликларини кўрсатишлари ёкмайди, лекин ўрганишга тайёр бўлганлар таъналардан хулоса чиқарадилар ва уларга ўсиш учун имконият сифатида қарайдилар.

Маслаҳат беришдан олдин ўз мақсадларингизни текширинг. Ўзингиздан сўранг: “Мен севгим тўлиб тошишидан сўзлаяпманми ёки ўз шахсий манфаатимни ва фойдамни кўзлаяпманми? Мен ҳақиқатан ҳам ўз турмуш ўртоғимга яхши бўлиши ҳақида ташвишланыапманми ёки хафа қилгани учун қасд олиш усулини излаяпманми?” Агар жанжал ўртасида ўз турмуш ўртоғингизга у ўзини қандай тутиши лозимлигини ўргата бошласангиз, сиз худбинона ҳаракат қилаётганингизнинг эҳтимоли кўпроқдир. Охири замон, турмуш ўртоғингизнинг сизга бўлган муносабатига бўлган жавобингиз учун сизнинг ўзингиз жавоб берасиз.

Сиз асабийлашиб жиғибийрон бўлаётганингизда ҳақиқатни севги билан айтиш қийин. Агар тилингизни тийсангиз икки ҳолатдан бири содир бўлади: ёки сиз ноҳақ эканлигингизни англайсиз ва жим бўлганингиз учун миннатдор бўласиз, ёки сиз турмуш ўртоғингиз эшитиши керак бўлган ҳамма нарсани осойишта ва аниқ айтасиз.

Биз шунини билиб олдикки, кичик хафачиликларга эътибор бермаслик ва уларни Раббийга ишониб топшириш маъқул. Лекин унутиш қийин бўлган яралар борлигини бизлар тушунамиз. Доимий беор хулқ-атвор вазиятида ўз тилини бўш кўйиш фойдалироқдир. Лекин хатто қарши чиқиш керак бўлса ҳам, бу ўз турмуш ўртоғингизни хафа қилишга ҳаққингиз бор дегани эмас. Ҳақиқатни қуйидаги усуллар билан айтиш мумкин:

- ўз ниятларини Худонинг Сўзи нурида текшириш;
- ўз турмуш ўртоғига эмас, балки муаммога ташланиб тўқнашувни ҳал қилиш;
- ўз тилини назорат қилиш ва ҳалокатли сўзларни айтмаслик;

- шафқатли бўлиш;
- софдил бўлиш;
- юмшоқ жавоб бериш;
- доимо умид бағишлаш;
- сизга қандай мурожаат қилишларини истасангиз, шундай оҳангда сўзлаш;
- муаммони доно ҳал қилишга ёрдам берадиган сўзларни, вақт ва жойни танлаш.

Сулаймон деган: “Темир темирни чархлагани каби, одамлар ҳам бир-бирларини мукамаллаштирадилар” (Ҳикм. 27:17, замонавий таржима). Бизнинг муносабатимизда четлаб ўтиш мумкин бўлмаган ишқаланиш ва ҳатто келишмовчиликлар содир бўлади, лекин улар тўғри ҳал қилинса, бу ишқаланиш лаҳзалари бизнинг ҳаётимизда художўйликни чархлайди.

Никоҳдаги birlikни хавф остига қўядиган муаммоларни ҳал қилиш лозим. Кичик хафагарчиликлар ўз вақтида ва тўғри шифоланмаганида чуқур яраларга олиб келиши мумкин. Турмуш ўртоклар кўпинча бир-бирларининг кўнгилларини нақадар оғритганларини ҳатто сезмайдилар ҳам. Агар Худога ва бир-биримизга севги туфайли барча ваҳималаримизни муҳокама қилсак, бу бизларга birlikда ўсишга ҳамда тобора яхши бўлиб боришга ёрдам беради.

3-кун

СЕВГИ ТИЛЛАРИ

Шундай қилиб, биз тилни анъанавий маънода, кўпроқ ўз сўзларимизга ва биз уларни қандай талаффуз қилишимизга урғу бериб муҳокама қилдик. Энди ўз диққат марказимизни озроқ кўчиришни истаймиз

ва бир «тил»нинг бошқа томонини муҳокама қилмоқчимиз. Тўртинчи бобда биз, эр(хотин) бизга биз унга хизмат қилганимиздан бошқачарок хизмат қилиши мумкинлигини тушунсак никоҳ кучлироқ бўлишини айтдик. Худди шунингдек, одамлар севгини турлича берадилар ва қабул қиладилар. Севгининг турли шеваларини билиб олиш учун Гэри Чепменнинг “Севгининг беш тили” китобини ўқиб чиқишни тавсия қиламиз. Бу китоб бизларга ўзаро муносабатларимизни яхшилашга салмоқли ҳисса қўшди.

Бу нақадар муҳим эканлигини тушунишингизга ёрдам бериш учун бизнинг никоҳимизни мисол келтирамиз. Менинг (Лиза) севгимни намоён қилишимнинг асосий усуллари – сифатли вақт ўтказиш ва хизмат ишларини амалга оширишдир. Бошқача қилиб айтганда, Жонга, унга бўлган улкан севгимни намоён қилиш учун бизнинг никоҳимизда мен қандайдир ишлар билан машғул бўлар эдим (кир ювиш, плиткаларни ўрнатиш, овқат қилиш, уй тозалаш, болаларга ғамхўрлик қилиш, расм чизиш ва боғдорчилик билан шуғулланиш). Бундан ташқари, сифатли вақт ўтказиш учун мен у билан чуқур сермаъно суҳбатлар қуришга ҳаракат қилар эдим. Хуллас, менга севги ҳақида гувоҳлик берадигандек туюлган ишларни қилар эдим.

Мен (Жон) гўёки бошқа хамирдан қорилгандекман. Мен ўз севгимни бошқача – жисмоний тегиш ва эркалаш сўзлари орқали намоён қиламан. Лиза жуда мазали овқат қилар эди, гиламни қоқар эди ва плиткаларни алмаштирар эди, лекин мен: “Мен сени севаман”, – деганини эшитмас эдим. Гўёки бизларнинг иккалаамиз ҳам турлича тилларда гапирар эдик.

Никоҳ соғлом бўлиши учун, иккала одам ҳам ўзларини бахтли ҳис қилишлари лозим ва уларнинг ҳар бири севгини уларга тушунарли тилда ифода этилишига лойиқдирлар. Шунинг учун бир-бирига ўз севги тилини айтишнинг ёмон жойи йўқ. Доктор Чепменнинг китобини ёки шу китобни 5love-languages.com сайтидан ўқиб, турмуш ўртоғингиз билан бирга ўзингизнинг севги тилингизни билиб олишга биз сизни руҳлантирамиз. Ўқиб чиққангизни муҳокама қилинг. Айнан сизнинг

оилангизда сизнинг севгингизнинг тили қандай кўринишда бўлади? Яхшиси бу ҳақида тинч, айбловларсиз оҳангда сўзлашиб олинг. Масалан, шундай сўзларни айтинг: “Мен ...шунда ўзимни севимли ҳис қиламан” ва шу тарзда давом этинг.

Сиз ўз турмуш ўртоғингизга маъқул нарсаларни билиб олиб, мақсадга йўналган ҳолда унга ёқадиган гапларни сўзлашни ва унга маъқул хатти-ҳаракатларни қила бошлаганингизда, сиз ўз никоҳингизнинг луғатини янада бойита борасиз. Бу самовий тил воситасида ва ҳақиқатни севги билан айтиш воситасида сиз ўрнатган пойдеворни мустаҳкамлайди. Бу омиллар биргаликда сизнинг никоҳингиз ичида ягона тилни шакллантиради.

Энди биз иложсиз нарсани иложли қиладиган иккинчи соҳа – бирликни қандай барпо қилишни кўриб чиқамиз.

ВАЗИФА БАЙРОҒИ ОСТИДА

Исо Масих, бошқа нарсалар билан бирга, Ўз хизматида бирликнинг муҳимлигини алоҳида таъкидлар эди. Масалан, Юҳаннода баён қилинган ҳикоя. Исо Масих, Унга хиёнат қилинган тунда, ҳамма бирликда бўлиши ҳақида ибодат қилди:

“Нафақат улар учун, балки уларнинг сўзлари бўйича Менга ишонадиганлар учун ҳам ибодат қиламан. Уларнинг ҳаммаси бир бўлсин. Отам! Худди Сен Менда ва Мен Сенда бўлганим каби, улар ҳам Бизларда бир бўлсинлар, токи дунё Сен Мени юборганингга ишонсин. Сен Менга берган шухратни Мен уларга бердим, токи Биз бир бўлганимиз каби улар ҳам бир бўлсинлар. Мен улардаман, Сен эса Мендасан! Улар ҳам бирликда мукамал бўлсинлар, токи дунё Сен Мени юборганингни ҳамда Мени севганинги каби уларни ҳам севганингни билиб олсин” (Юҳанно 17:20-23, курсив муаллифларники).

Бирлик Худонинг шухратини намоён қилади. Бу Унинг Ўғлининг ярашиш соҳасидаги ишининг кучи ҳақида гувоҳлик беради. Худонинг халқи орасида Унинг севгисининг намоён бўлиши Худонинг дунёга

бўлган севгисининг асосий исботи бўлган бир вақтда, кўплар Хушхабарни онгий далиллар билан исботлашга ҳаракат қиладилар ёки мажбурлаб экадилар.

Бирлик – бу фақатгина Худонинг Шоҳлигидан ташқарида бўлган одамлар учун гувоҳлик эмас, балки бизнинг устунлигимиз ҳамдир. Айнан бирлик бўлган жойларда Худо дуо-баракатларини жўнатади (Сан. 132га қаранг). Шунинг учун бирлик – зулмат шоҳлиги учун икки қарра таҳдиддир: у Худонинг халқини дуо қилади ва шу билан бир вақтда, гуноҳқорларга Худонинг севгисини намоён қилади.

Ҳайрон қоларли жойи йўқ, шунинг учун душман бизнинг никоҳимизга жанжал келтириш учун қўлидан келган ҳар ишни қилади, ҳар қандай худбинлик ва кўрқув эса бунга фақат ёрдам беради. Бу оғир меҳнатдир, чунки бирлик душман билан ва танавий табиатимиз билан курашишимизни талаб қилади. Бу учун вақтинчалик қийинчиликларни енгиб ўтадиган Худонинг Рухининг инояти ва аниқ мақсадни англаш керак. Энди, юқорида айтиб ўтилганлар асосида, келинлар, Эфесликларга мактубда (5:21) нима деб ёзилганига назар ташлаймиз:

“...Бир-бирингизга Худонинг кўрқувида бўйсунинглар”.

Олдинги бобда биз турмуш ўртоқлар бир-бирларига беғараз хизматкорлар сифатида бўйсуниб, қандай ролларни ўйнашларини муҳокама қилдик. Энди бизлар бўйсуниб ҳақидаги ва у бизларга бирликда бўлишимизга қандай ёрдам бериши ҳақидаги тушунчангизни кенгайтира-миз.

Инглиз тилиди бўйсуниб – submission, олд қўшимча sub ниманидир остида туришни билдиради, mission сўзи эса вазифа ёки топшириқни билдиради. Агар уларни бирлаштирсак, submission – “қандайдир вазифа ёки топшириқ остида бўлиш”, – деган сўз келиб чиқади. Сиз ўзингизнинг турмуш ўртоғи сифатидаги мажбуриятларингизни ёзиб олиб ва уларни бажариш учун керак бўлган қадамларни ўйлаб чиқиб, анча вақтни сарфладингиз. Шунинг учун бу бўйсуниб даъват сизга никоҳингизда бўлган ҳар бир вазифа устида буюкроқ мақсад – Худонинг севги-

си ва шуҳратини кўрсатиш мақсади туриши ҳақида эслатма бўлиб хизмат қилсин. Турмуш ўртоқларнинг иккаласи ҳам Худо берган топширик ҳокимиятига бўйсунадилар, айнан шу бизларни бирликда бўлишга мажбур қилади.

Бундай назар ташлаш, турмуш ўртоқларга кучли ва мустаҳкам оила қуришга ёрдам беради. Бўйсуниб эркак кучли, аёл эса заиф бўлишини, ёки аксинча бўлишини талаб қилмайди. Никоҳнинг мақсади шу қадар буюк ва ҳар биримиздан шу қадар каттаки, икки нафар кучли одам кучли иттифоқ барпо қилишларини талаб қилади. Илтимос, тушунинг, “кучли” сўзини ишлатиб, биз шахсни ёки одамнинг жисмоний қобилиятларини назарда тутмаймиз. Биз одамнинг ҳиссаси ҳақида сўзламоқдамиз. Эслатиб ўтмоқчимиз, никоҳда муҳим нарса устунлик қилиш эмас, ҳокимият ўрнатишдир. Бошқача қилиб айтганда, биз худуд учун жавобгарликни бўйин оламыз, унинг устидан шунчаки ҳукм сурмаймиз.

Бизнинг оиламызда мен (Жон) Лизадан кўра кўпроқ укувлироқ бўлган соҳалар бор. У бу соҳаларда қувонч билан менга ўрин беради. Бошқа соҳалар борки, Лиза кўпроқ укувлироқ, у соҳаларда мен унинг донолиги ва билимига ишонган ҳолда бошқарувни қувонч билан унга топшираман. Бизнинг топшириғимиз бир ва бу ҳар биримиз ўз томонимиздан энг яхши ҳисса қўшишимизни талаб қилади.

Жон доимо моддий ҳисоботларни юритишни аъло даражада уддалар эди. Худо бизнинг барча эҳтиёжларимизни қондиришига ва бизнинг ҳаётимизни дуо қилишига у ҳеч қачон шубҳаланмас эди. Бизлар бир неча бор кўчган эдик ва ҳар дафъа Жон уй топган эди. У пулни бошқариш масъулиятини ўз бўйнига олганида, менинг (Лизанинг) гўёки елкамдан юк қулагандек бўлган эди. Ўшангача маълум муддат давомида тўловларни тўлаш билан мен шуғулланар эдим, чунки Жон кўп сафар қилар эди ва хизмат билан жуда машғул эди. Менинг кайфиятим бузилаётганини кўриб, у бу масъулиятни ўз бўйнига олди. Мен учун оғир юк бўлган иш у учун осон ва енгил эди. У уй, машина ва бошқа катта жиҳозларни сотиб олишни аъло даражада уддалади. Яна унга ўғилларимиз билан мусобақаларга, ўйинларга ва бошқа тадбирларга бориш ёқар эди.

Менга эса уйга қараш ёқар эди. Мен доимо уй, бизлар оилавий туш-ликлар ва кечки овқатларга йиғиладиган жой бўлишини истар эдим. Мен ўз оиламни боқишни яхши кўраман ва мен болаларимиз уйимизга дўстларини таклиф қилишларини истар эдим. Яна мен уйимиз Жон сафарлардан қайтганида дам олиб, бўшаша оладиган жой бўлишини истар эдим.

Ҳар бир вазифани ўз бўйнига олиши учун сизлардан қайси бирларингиз нима ишда укувлроқ эканини билиб олинг. Бирларингиз кучли бўлган соҳаларда бир-бирингизга ишонишни ўрганинг. Агар сиз у, ёки бу соҳаларда бир-бирингизга ихтиёрий равишда етакчиликни топширсангиз, бу сизга умумий мақсадингизга эришишга ёрдам беради.

4-кун

УСТУНЛИКЛАР

“Бир кишидан кўра икки кишига яхшироқдир, чунки улар бир-бирларига муваффақият қозонишга ёрдам бера оладилар” (Воиз 4:9, ингл. тилидан замонавий таржима).

Вазифа ва устунликлар бир нарса эмас, лекин улар қўлма-қўл юришади. Икковларингизнинг устунликларингиз тўғри келишиш ва уларга амал қилиш бирликни сақлаб қолиш учун жуда муҳимдир.

Бизнинг устунликларимизни энг буюк мақсад: Худонинг севгисини англаш ва намоен қилиш белгилайди. Бу вазифа ҳар бир имонлига тегишли бўлгани туфайли, ҳар бир жуфтликда турлича бўлган ва мавсумдан мавсумга ўзгарадиган режалар фарқ қилишига қарамасдан, ҳаётимизда бир хил устунликларга асосланишимиз мумкин. Биз сизларга устунликларни куйидагича тартибда қўйишни таклиф қиламиз:

1. Худо. Аслида Худо ҳатто биринчи ўринда ҳам эмас. У ҳамма нарсадан устун ва ҳаётимизнинг ҳар қандай соҳасидаги муваффақият ва садоқат учун У билан муносабатлар муҳимдир. У бизнинг ҳаётимизнинг барча устунликларини тўлдириши ва бошқариши лозим.

Лекин аниқлик учун биз Уни рўйхатда биринчи ўринда қўямиз. Лекин бизнинг Худо билан муносабатимиз ва биз У учун қилаётган хизматимиз – бир нарса эмас. Хизматчилар ва жамоатда ишлайдиганларнинг барчалари кўпинча хизматларини оилаларидан устун қўйишга мойилдилар. Илтимос, сизнинг оилангиз бундай янглишишнинг қурбони бўлишига йўл қўйманг.

2. *Эр(хотин)*. Бу соҳада ҳам адашиш мумкин ва бунинг аччиқ ҳосилини тотиш мумкин. Болалар муҳим, лекин бу – улар учун ғамхўрлик жараёнида сиз турмуш ўртоғингизни унутасиз дегани эмас. Болалар бир куни улғайдилар, катта бўладилар ва сизнинг уйингизни тарк этадилар, лекин турмуш ўртоғингиз билан аҳд муносабатларингиз бутун ҳаётингиз давомида сиз билан қолади. Қўлингиздан келган ҳамма ишни қилинг ва биргаликдаги ҳаётингизни шундай қурунги, сизнинг болаларингиз улғайиб, чиқиб кетганларидан сўнг сизлар иккалангиз олдингидек яхши дўст бўлиб қолинглар.
3. Болалар. Ҳаётнинг турли мавсумларида турмуш ўртоқларининг ҳар бирининг иштироки ва вазифаси ўзгариб туради, айниқса, бу сизнинг кейинги устунлигингиз – даъватингизга боғлиқдир. Агар сизлардан бирингиз уйдан ташқарида ишласа, сизнинг тадбиркорлик ёки хизмат соҳасида мажбуриятларингиз бўлади. Агар айнан шу пайтда сизнинг даъватингиз болалар билан уйда ўтириш бўлса, унда мазкур устунлик ва кейинги устунлик орасида бўлиниш керак эмас. Аммо К.С.Льюис айтганидек: “Уй бекаси – бу тўлақонли касбдир”.
4. Даъват. Аслида, сизнинг даъватингиз бу рўйхатдаги ҳамма нарса ва умуман олганда, ҳаётимиздаги ҳамма нарсани ўз ичига олади. Лекин биз яна аниқлик киритиш учун бу устунлиқнинг аҳамиятини чеклаймиз. Биз “даъват” деб атайдиган нарса – Худо сизни ва сизнинг турмуш ўртоғингизни алоҳида равишда санъат, оммавий ахборот воситалари, тадбиркорлик, соғлиқни сақлаш, таълимот, хизмат, ҳокимият ёки яна қайсидир бошқа соҳаларда қилишга даъват қилган ишни билдиради. Бизнинг оиламизда бизларнинг даъватимиз

бир хил бўлиб чикди, лекин кўплаб турмуш ўртоқлар бирга ишлашмайди ёки жамиятнинг айнан ўша бир соҳасида хизмат қилишмайди. Агар сизнинг никоҳингизда айнан шундай бўлса, барибир ҳар бирингиз машғул бўлган соҳа билан қизиқишингиз ва бир-бирингизга ёрдам беришингиз мумкин. Сулаймон айтганидек, икки киши биргаликда меҳнат қилганларида, улар бир-бирларига муваффақият қозонишга ёрдам берадилар.

5. Дам олиш. Шаббат куни ҳақидаги амрни Худо тайинлаган, одамлар эмас. Агар биз дам олишга вақт топсак, бошқа барча устунликлар гуллаб-яшнайдди. Биз кучимизни қайта тиклашимиз учун ҳаётимизда мунтазам равишда дам бўлишини Худо истайди, лекин дам олиш дегани ҳаракатсизлик дегани эмасдир. Бизни руҳий, жисмоний ва ҳиссий қайта тиклайдиган ишларни қилганимизда биз дам оламиз. Никоҳда бизлар шунчаки алоҳида эмас, балки биргаликда дам олишимиз усулларини топишимиз муҳимдир. Биз ўз оиламизда икковимизга ҳам ёқадиган умумий қизиқишлар ва машғулотларни топганмиз. Масалан, бизлар табиат қўйнига чиқамиз ва оила ҳамда хизмат соҳасидаги ўз орзуларимиз ҳақида суҳбатлашамиз. Биргаликда дам олиш ва кучни қайта тиклаш – бу икки ҳаётни бир қилиб бирлаштиришнинг бир қисмидир.
6. Одамлар билан суҳбат. Жуда кўп ҳолларда, эр ва хотин бир-бирларидан алоҳида ижтимоий ҳаёт кечирадиган эр-хотин иттифоқлари бор. Соғлом никоҳ учун эркак киши баъзан вақтни эркаклар билан, хотин эса хотинлар билан ўтказиши муҳим бўлса-да, шу билан бирга, умумий дўстларга эга бўлиш ҳам муҳимдир. Бизнинг дўстларимиз бизнинг ҳаётимизда муҳимроль ўйнайдилар. Улар бизларни руҳлантирадилар, қўллаб-қувватлайдилар ва мустаҳкамлайдилар. Модомики, биз бир тана эканмиз, бизнинг икковимизни ҳам биладиган ва яхши кўрадиган дўстларимиз бўлиши лозим.

Сизнинг иттифоқингизни атайин дуо қиладиган дўстларга эга бўлиш нақадар муҳимлигини охиригача изҳор қилишнинг иложи йўқдир.

Бизнинг икковимизнинг ҳам турлича роль ўйнайдиган дўстларимиз бор. Менинг (Жоннинг) мен бирга фақатгина дам оладиган, масалан, бирга гольф ўйнайдиган дўстларим бор, шунингдек, кўнглимни ва юрагимни тўкиб-соладиган дўстларим бор. Мен қийинчиликларим ва заифликларим ҳақида ўртоқлашадиган одамлар бизларнинг икковимизни ҳам севишади.

Менинг (Лизанинг) ҳаётим жуда бой бўлгани ва мен гольф ўйнамаслигим сабабли, менинг севгига чуқурроқ ўсиб боришга руҳлантирадиган қалб дўстларим бор. Булар – бизлар ҳаётда ва оилада дуч келадиган махсус қийинчиликларни тушунадиган аёллардир. Улардан баъзилари – хизматда юзага келадиган қийинчилик лаҳзаларидаги менинг энг яхши ўртоқларим, бошқа бирлари – гап муносабатларидаги ихтилофлар ҳақида борганида маслаҳатлашиш мумкин бўлганларнинг энг яхшилари дир. Уларнинг барчалари бизлар учун олтиндан қимматдир.

Баъзи одамлар илгари бизнинг дўстларимиз эдилар, лекин бизлар аста-секин улардан йироқлашдик. Улар бизнинг никоҳдаги бирлигимизни рағбатлантирмаган ҳолда бизлардан биримизга кўпроқ мойил эдилар. Агар одам сизларнинг икковингизга ҳам дўст бўлмаса, бундай одам билан муносабат қурманг. Вақти келиб, бундай одам албатта сизнинг никоҳингизга бўлиниш олиб келади.

СЕВГИНИ ТАНЛАБ

“Шундай қилиб, сизлар Худонинг танланган муқаддас ва севиқли одамлари каби раҳмдиллик, эзгулик, мулоимлик, узоқ сабр-тоқат ва онгингизда камтарликка бурканинглари. Бир-бирингизга чиданглари ва бир-бирингизни кечиринглари. Агар бирортангиз кимдандир хафа бўлган бўлса, Масих сизларни кечиргани каби, сизлар ҳам бир-бирингизни кечиринглари. Ҳамма нарсдан кўра кўпроқ баркамолликнинг бирлашуви бўлган севгига бурканинглари” (Кол. 3:12-14, курсив муаллифларники).

Севги бизларни уйғунликда бирлаштиради. У – бирликнинг асоси бўлиб, иложсиз нарсаларни кўриш учун ҳақиқий қалитдир.

Эфесликларга мактубда (5:28) Повул “эркаклар хотинларини яхши кўришлари керак” лигини айтмоқда. “Керак” сўзи – бу жуда жиддий мажбурият эканлигига ургу бермоқда. Бу ерда эрларга ҳам, хотинларга ҳам тегишли бўлган янада кучли негиз берилмоқда: биз бир-биримизни хиссиётимиздан қатъий назар севишимиз лозим.

Замонавий маданият: “Севги бу – назорат қилишнинг иложи бўлмаган ва фақатгина унга жавоб бериш мумкин бўлган ҳиссиёт”,– дейди. Агар биз севгини ҳис қилсак, биз севадиганлар каби ҳаракат қиламиз. Севги ҳисси ҳамма вақт ҳам бўлавермаслигини тушуниш учун кўп ҳаракат қилиш шарт эмас, севги эса ҳар доим ҳам танловдир. Худо бизларни севишни танлади. Агар биз севишни танласак, ҳиссиётлар, охири замон, бизнинг ҳаракатларимизга эргашадилар. Имон севгига асосланиб ҳаракат қилганида, ҳатто севишни ҳис қилмаганида ҳам, тоғларни силжитишга қодир. Худо бизларнинг ҳаракатларимизни дуо қилишни истайди. Дитрих Бонхоффер деган:

“Сенинг никоҳингни севги сақламайди, балки никоҳ сенинг севгингни сақлаб туради”.

Никоҳ севгини тутиб туришининг ягона усули – бу Худонинг Рухи билан суҳбатлашишдан ҳиссий ва руҳий қониқиш олишдир. Биз ёт манбага мурожаат қилганимизда ва ўз кучимизга умид қилганимизда, ҳиссиётлар йўқлиги синовига мубтало бўлиб севги сўлади. Лекин бизлар Худонинг севгисид мустаҳкамланганимизда, ҳатто ҳиссиётлар бизларга панд берганида ҳам бизнинг севги ҳатти-ҳаракатларимиз бизларни бирликда тутиб туриши мумкин.

Хатога йўл қўйманг. Албатта, никоҳда ҳиссиётлар бўлиши керак. Лекин К.С.Льюис ёзганидек:

“Ҳамма учун қоида жуда оддий – ўзингизни: “Мен турмуш ўртоғимни севаманми?” – деган савол билан қийнаб, вақтингизни ўтказманг. Гўёки сиз уни севадигандек ҳаракат қилинг. Биз буни қилганимиздан, биз буюк сирлардан бирини очамиз. Агар сиз ўзингизни гўё шу одамни севадигандек тутсангиз, сиз шубҳасиз уни севиб қоласиз”.

Ҳатто уни севишингизни ҳис қилмасангиз ҳам турмуш ўртоғингизга севгини намоён қилишда давом этиш мумкин. Унга хизмат қилишга, уни қўллаб-қувватлашга ва уни қабул қилишга қарор қилиш мумкин. Сизнинг ҳаётингиз севгига тўла бўлганида, сизнинг ишларингиз кўрса-таётган нарсани ҳиссиётларингиз тобора тасдиқлай бошлайди.

5-кун

ЭНГ ЯХШИСИНИ ТОПИШ

“Худонинг севгиси жамоатни бенуқсон қилади. Унинг сўзлари унинг гўзаллигини уйғотади. Шундай қилинганки, Унинг барча сўзлари ва ишлари унда энг яхши нарсаларни очади...” (Эфес. 5:26,27, The Message, инглизчадан таржима).

Сулаймон ёзган эди: “Доно хотин ўз уйини барпо қилади...” (Ҳик. 14:1). Агар доно аёллар ўз уйларини барпо қилишса, унда доно эрка-клар ўз хотинларини барпо қилишади! Бир-биримизни барпо қилиб, биз Масихга ўхшашлигимизни намоён қиламиз. Никоҳда Худо биз учун тайёрлаган энг яхши нарсани кашф этиш – бу бир-биримиздаги энг аъло нарсаларни кашф этиш демакдир.

Бизнинг турмуш ўртоғимизга бўлган севгимиз – бу самолар билан ҳамкорлик, Худонинг қўллаб-қувватлаши билан келишишдир. Худо одамни унинг заифликларига қараб эмас, балки Ўзининг шафқати ва севгисига кўра ҳукм қилади. Худо турмуш ўртоғингизнинг ички иқтидорига кўра сўзлайди ва сиз ҳам шундай қилишингизни таклиф қилади.

Биз аллақачон айтиб ўтганимиздек, Лиза саратон касаллиги туфайли болалигида бир кўздан маҳрум бўлган. Шунинг учун у узоқ вақт мобайнида омма олдига чиқишдан кўрқар эди. Мен (Жон) унинг бу кўркуви ҳақида билан эдим, лекин мен шунингдек, Худо унга ғайритабиий донолик ато қилганини ҳам билар эдим.

Мен ёшлар чўпони бўлганимда, баъзан мен Лизага, у жамоатимизнинг қизларига воизлик қилишини исташимни айтар эдим. “Ҳеч ҳам,—

жавоб берар эди у. – Мен сенинг илованг эмасман. Жамоат мени эмас, сени ёшларнинг чўпони қилиб тайинлаган”.

Унинг рад этишларини эшитиб, мен уларнинг илдизида унинг ҳаётидаги Худонинг инъомига қаршилиқ қилиш истаги эмас, балки кўрқув ётишини билар эдим. У омма олдига чиқишдан жуда кўрқар эди, лекин хар дафъа у сахнага чикқанида, одамлар йиғиндан сўнг менинг олдимга келиб унинг воизлиги уларга нақадар чуқур таъсир қилганини айтар эдилар. Шунинг учун унинг рад этишларига мен доимо: “Тайёр бўлиб тургин, мен кечқурун сени олиб кетгани кириб ўтаман”, – дер эдим.

Мен (Лиза) мен қила олмайдиган ишни қилишга Жон мени мажбур қилаяпти, деб ўйлар эдим. Ёшлар йиғинидаги қизларга аёлнинг овозини эшитиш керак эканлигини у билар эди, лекин мен ўзимни бу хизмат учун умуман тўғри келмайдигандек ҳис қилар эдим. У улар учун намуна излашдан ташқари, улар гуллаб-яшнашлари мумкин бўлган муҳит яратишга ҳаракат қилаётганини мен билмас эдим. Мен ўзимда кўра олмаган ниманидир у менда кўра олди ва мендан воизлик қилишни сўрамасликни Жондан илтимос қилиб, баъзан ҳатто туни билан кўз юмаганимни ҳисобга олмасдан, Худо менда бўлган энг яхши нарсаларни кўрсата олиши учун у мени бу хизматга олиб боришга давом этар эди. Ўшанда бу менга жуда ёқмас эди. Лекин ортга ўгирилиб, у мени ўз кўрқувларим ва чекланганликларимданқанчалик севги билан олиб чиққани нақадар кўриниб турганини мен тушунаёпман.

Жон менга ёрдам бергани каби, мен ҳам унга ўз инъомларим билан ёрдам берар эдим. Илк йилларда, мен унинг китобларини кўп таҳрир қилар эдим ва улар унинг юрагидаги хабарни аниқ етказишини кузатар эдим. Бизлар биргалиқда қила олган кўплаб ишлар фақатгина бизларнинг бир-биримизга бўлган севгимизва руҳий ўсиш учун ўзаро ёрдам шарофати билан дунёга келди.

Балки сиз ўз турмуш ўртоғингиз билан бирга, турмуш ўртоғингиздаги энг яхши фазилатларни қандай қилиб юзага чиқаришни ҳали билиб олмаган бўлишингиз мумкин. Балки аксинча, сиз ўзингизнинг вазиятингиздан ва яқинлигингиздан бир-бирингизни пастга уриш учун фойдала-

ётгандирсиз? Унда шу кун янги бошланишлар куни бўлсин. Бугун сиз янги андаза ўрнатишингиз мумкин.

Қайтадан бошлашга ҳеч қачон кеч эмас. Агар сиз бир-бирларингизда энг яхши нарсаларни топишни ўрганишни истасангиз, марҳамат, биргаликда сидқидилдан ибодат қилиш учун вақт ва жой топинг. Худога шундай сўзларни айтинг:

“Самовий Ота, Сен бизларнинг орамизда ўрнатган никоҳ иттифоқи-га ногўғри муносабатда бўлганимиз учун тавба қиламиз. Бизнинг никоҳимиз – бу дурдона асардир, бизлар эса у арзийдиган эҳтиром билан уни қурмадик. Бизнинг ҳаётимизда янгиланаётган ва ҳаммасини бошқатдан бошлашга куч бераётган Сенинг шафқатинг учун биз Сендан миннатдоримиз. Муқаддас Рух, биз бир-биримизга Сенинг севгинг орқали қарашимиз учун зарур бўлган иноятни бизга беришингни Сендан сўраймиз. Биз бир-биримизни қандай қилиб юксалтиришимиз ва бир-биримизга қандай хизмат қилишимиз мумкинлигини кўпроқ билиш ва тушунишни бергин. Сен бизларнинг ҳар биримизда кучайтиришни истайдиган инъомларни ва кадр-қимматни кўриш учун кўзлар бергин ва Сенинг ишингда юксакликларни қандай қўлга киритиш мумкинлигини кўрсатгин. Биз алоҳида бўлганимиздан кўра бирга бўлганимизда бизларга яхшироқ эканига биз ишонамиз. Биз сенинг шуҳратинг ҳақи, Сен бизнинг ҳаётимиз ва бизнинг никоҳ иттифоқимиз учун эга бўлган нарсаларнинг тўлиқлигига ўсиб боришни истаймиз. Исо Масих номи билан. Омин”.

Сизлар бир-бирингизга дадил айта олишингиз учун қуйида биз ҳар бирингиз учун тантанали эълонни келтираемиз. Турмуш ўртоғингизга бу сўзларни айтаётганингизда унинг кўзларига қаранг.

Эр:

Мен ўз кучим билан сени эзганим ва паст урганим учун кечиргин. *Сенинг* фазилатли ишларингга, *гўзаллигингга*, *донолигингга*, *эзгулигингга* *мурожаат* қилмаганим учун мени кечиргин. Сен гуллаб-яшнашинг мумкин бўлган муҳитни яратмаганим учун мени кечиргин. Бизнинг суҳбатимиздаги, муносабатларимиздаги, тўшақдаги худбинлигим учун

мени кечиргин. Худо бизнинг никоҳимизни шифолаши, қайта тиклаши ва шарафлаши мумкинлигига мен ишонаман. Сен ва мен, бизларни мустақамлайдиган Унда ҳамма нарса қила олишимизга мен ишонаман. Бизлар Исо Масих номи билан ҳукм сураимиз, серҳосил бўламиз ва кўпаямиз.

Хотин:

Мен ўз фазилатларимни сизга камчиликларингизни кўрсатиш учун ишлатганим учун мени кечиринг. Сизни шарманда қилганим ва сизга нисбатан худбин бўлганим учун мени кечиринг. Бундан буён мен ўзимнинг сўзларим билан сизнинг ҳаётингизни барпо қиламан. Сизнинг юрагингизни ёмон асровчи бўлган даврим учун мени кечиринг. Мен сизга ишонаман ва мен бизга ишонаман. Худо ҳаммасини янги қила олишига мен ишонаман. Мен сизни севишни ва кечиришни танлайман. Бу – шафқат ва ҳақиқатга тўла янги кун. Келинг, яна севамиз ва орзу қиламиз.

Азиз дўстлар, сизлар учун энг яхши нарсалар ҳали олдинда эканига биз ишонамиз. Худонинг инояти орқали сизнинг меросингиз, жинсий яқинлигингиз ва таъсирингиз ҳар қандай умид ва кутган нарсаларингиздан ортиқ бўлиб чиқиши мумкин. Бир-бирингиз билан иттифокда, Худонинг Руҳи кучи ва руҳлантириши остида сиз ерда ҳаммага Масихнинг севгиси ҳақида сўзлаб берадиган ва самоларда Парвардигори Оламга қувонч тухфа қиладиган тарихни ёзасиз.

Бошқатдан бошлаш топшириғи – ишонч қоғозидир. Бу ягона имконият эмас, балки ҳали дунё бор экан, барча даврларда абадий имкониятдир. “Бошқатдан бошлаш” – бу кечанги кунни кўйиб юбориб ва ўз юраklarини эртанги кунга тайёрлаб ҳозир яшаш демакдир.

Бизлар бу ерда ёзган нарсаларнинг ҳаммаси, биз ўз никоҳимизни ҳамма нарсани қилишга Қодир бўлганга ишониб топширмагунимизча яхши ғояларлигича қолаверади. Бизларга Яхудо мактубида (1:24,25) нима бўлиши мумкинлиги ҳақида ваҳий берилган:

“Сизларнийкилишдан сақлаб қолишга, Ўзининг шуҳратининг ҳузурида бенуксон ва шод-хуррам қилиб қўйишгақодир бўлган яққаю ягона, доно Нажоткоримиз Худога Исо Масиҳ орқали азалдан, ҳозир ва абдулабад шон-шуҳрат, улуғворлик, салтанат ва ҳокимият бўлсин! Омин”.

Худо бизларни асрайди. Фақат Угина бизнинг никоҳимизни зулматдан олиб чиқишга қодир. Биз Уни улуғлай олишимиз учун У бизларга қувонч ва шараф беради. Бизнинг ҳаётимиз – севиш ва яхши ўсиш учун бизларни кузатаётганлар учун тирик, руҳлантирилган мактубдир.

Ҳар бир баҳор – бу янги бошланишдир.

“Зеро мана қиш аллақачон ўтиб кетди,

ёмғир ўтди ва ёғишдан тўхтади.

Ерда гуллар пайдо бўлди,

қушларнинг қуйлаш вақти келди ва бизнинг еримизда мусичаларнинг овози эшитилмоқда...” (Қўш. қўшиғи. 2:11,12).

БУЮК НАРСАЛАРНИ КУТИНГ

“Нима, мен билан нима содир бўлар эди), агар мен тириклар ерида Раббийнинг эзгулигини кўришга ишонмаганимда эди! Кутгин, умид қилгин ва Раббидан кутгин; жасур бўлгин, мард бўлгин ва юрагинг мустаҳкамлансин. Ҳа, кутгин, умид қилгин ва Раббидан кутгин”.

— Санолар 26:13,14, кенгайтирилган таржима.

Сизнинг самовий Отангиз сизни ва сизнинг турмуш ўртоғингизни жуда севади. У сизнинг никоҳингиз гуллаб-яшнашини истайди. Аслида, У “сизга шафқат қилиш учун кутмоқда, қараб турибди ва ташнадир” (Иш. 30:18га қаранг).

Гап шундаки, энди сиз никоҳдан нимани кутасиз? Худо қандай имкониятлар учун ибодат қилиш ва ишонишга руҳлантормоқда?

Худонинг Сўзи кутиш ҳақида нима дейиши ҳақида ўйлаб кўринг:

Сен биз кутмаган даҳшатли ишларни қилганингдава тушиб келганингда, тоғлар Сенинг юзингдан эриб кетар эди! Ё, Худо, Сендан ёрдам кутаётганларга шунча нарсаларни тайёрлаб қўйган Сендан бошқа бирор худо ҳақида қулоқ эшитмаганва англамаган, шунингдек, кўз ҳам кўрмаган.

— Иш. 64:3,4.

Сенинг ваҳийларинг мўъжизавийдир, шунинг учун жоним уларни сақлайди. Сўзларингнинг ваҳийлари ёриштиради, соддаларга ақл беради. Мен оғзимни очиб, уҳ тортаман, зеро Сенинг амрларингга ташнаман.

— Сан. 118:129-131.

Раббимиз Исо Масихнинг Отаси Худо муборак бўлсин! У Ўзининг буюк раҳм-шафқати бўйича, Исо Масихнинг ўликлардан тирилиши билан бизни тирик умидга янгидан туғилтирди, токи сизлар учун осмонда сақланаётган беғубор, чиримас, сўлмас бир меросга эга бўлинглар.

— 1 Пет. 1:3,4.

Шундай қилиб, Раббий сизларга раҳм-шафқат қилиш учун кутмоқда ва сизларни аяш учун юксалмоқда; чунки Раббий – адолат Худосидир, Унга умид қилганларнинг барчаси бахтлидирлар!

— Иш. 30:18.

Бу китобнинг бобларидан бирида бизлар реал бўлмаган нарсаларни кутиш хавфи ҳақида сўзладик. Сизлар бу оятларданбилиб олган нарсалар асосида, тўғри нарсаларни кутиш нимаси билан яхши?

Кутилган буюк нарсалар – бу Худонинг ваъдалари, Унинг хулқ-атвори ва режасини билиш орқали кутиладиган нарсалардир.

Худо учун жуда қийин ёки иложсиз нарсанинг ўзи йўқдир. Ибтидо 18:13,14; Матто 19:26; Марк 9:23,24; Луко 1:36,37; Эфесликларга 3:20ни ўқиб чиқинг. Худо Ўзининг солиштириб бўлмайдиган кучи ва қудрати ҳақида нима демоқда?

Мана, Мен янги қиляпман! У аллақачон содир бўлмоқда – наҳотки тушунмайсизлар?...

— Иш. 43:19, замонавий таржима.

Бизлар ҳамма нарсани янги яратадиган Худога хизмат қиламиз. Сизнинг никоҳингиз янгиланишини истайсизми? Сизга янги севги, янги орзу, янги бирлик ва янги жинсий яқинлик керакми? Сиз Отангиздан сўраганингизда У янги қилиб яратишини кутинг. Нимани янгиланишини исташингизни ёзинг, сўнгра ибодат қилиб буни Худога беринг.

ҲАЁТНИ СЎЗЛАНГ

“Ҳосил қоринни тўйдиргани каби, Сўз онгни тўйдиради; яхши суҳбатяхши ҳосил каби қувонтиради. Сўзлар ўлдиради ва сўзлар ҳаёт беради; улар ёки заҳар ёки ҳосил, буни сенинг ўзинг танлайсан”.

— Ҳикматлар 18:20,21, The Message, инглиз тилидан таржима.

Сиз кўпроқ ернинг тилида сўзлайсизми, ёки самонинг тилидами? Биринчиси ўлимни, иккинчиси эса ҳаётни келтириб чиқаради. Ҳар бир вазиятда сизда бу икки тилдан бирида сўзлаш танлови бор. Чўпон **Жимми Эванс** шундай ёзади:

“Суҳбат кўприк каби икки одамнинг ҳаётини бирлаштиради, бошқа бир одамнинг юраги ва онгига эркин йўл очади. Никоҳда суҳбат нафақат муҳим, у ҳаётини эҳтиёждир. ...Сўзлар – яралаш ва шифолаш, барбод қилиш ва барпо қилиш учун ғайритабиий кучга эга. Бизлар барпо қиладиган, мустаҳкамлайдиган, руҳлантирадиган ва шифолайдиган сўзларни сўзлаш учун ўзимизни интизомга солишимиз керак”.

Бизлар аллақачон билиб олганимиздек, ҳамма нарсанинг ўз вақти бор: сўзлаш вақти бор ва жим туриш вақти бор. Сукунатда турунг ва ўйлаб кўринг: Турмуш ўртоғингиз билан муаммоларни муҳокама қилишга қайси вақт энг тўғри келмайдиганвақт? Қайси бири тўғри келадиган вақт? Нима учун?

Сиз ҳозирги вақтда турмуш ўртоғингиз билан тушиб қолган энг қийин вазиятни қисқача қилиб таърифланг. “Нари боргин...” сўзи тоифасидан бўлган қандай салбий сўзлар ва иборалар бу мавзуда суҳбатлашганда сизнинг оғзингиздан чиқади?

Танаффус қилинг ва шундай ибодат қилинг: “Муқаддас Рух, мен бошқа салбий сўзларни талаффуз қилишни истамайман. Менга қўрқув ва ғазабни ифодаловчи сўзлардан қутулишга ёрдам беришингни сўрайман. Менга ҳаётнинг ижобий сўзларини – самонинг тилини бергин, токи мен бизнинг никоҳимиз ҳақида имон билан сўзлайин. Исо Масих номи билан. Омин”.

Сиз Худонинг Сўзини кўпроқ англаб, ўзингизнинг самовий тилингиз сўз бойлигини оширишингиз мумкин. Қуйидаги лавҳаларни диққат билан ўқиб чиқинг. Сўнгра шу оятлар воситасида руҳланган, сизнинг никоҳингизга нисбатан мунтазам айтиш мумкин бўлган бир ёки кўпроқ ижобий фикрларни ёзиб олинг. Биз биринчи оятни мисол тариқасида келтирмоқдамиз.

МУҚАДДАС

ЁЗУВНИНГ САМО ТИЛИДАГИ ОЯТЛАРИ:

Ҳикматлар 5:18,19

Биз турмуш ўртоғим билан биргаликда бир-биримиз билан жинсий яқинликдан лаззатланамизва ҳаётимизнинг барча кунларида ундан қонамиз.

Эфесликларга 4:15,29

Эфесликларга 4:26,27

Эфесликларга 5:21-33

Филиппиликларга 2:3-5

Санолар 132.

1 Коринфликларга 13:4-8

ЎЗ ТУРМУШ ЎРТОҒИНГИЗНИНГ ТИЛИДА СЎЗЛАШ

*“Тўёки сизнинг ҳаётингиз унга боғлиқдек севгига
эришинглар, ахир бу аслида шундайдир...”*

— 1 Коринфликларга 14:1, The Message, инглиз тилидан таржима.

Севгининг кўплаб тиллари бор. Сизнинг турмуш ўртоғингиз бу тилларнинг бирида нардан-бери гапирар, сиз эса бошқа бирида ажойиб сўзларсиз. “Севгининг беш тили” китоби муаллифи доктор Гэри Чепмен шундай ёзади:

“Сизнинг севгингизнинг ҳиссий тили ва турмуш ўртоғингизнинг тили бир-бирдан хитой тили инглиз тилидан фарқ қилганидек фарқ қилади. Сиз турмуш ўртоғингизга ўз севгингиз ҳақида инглиз тилида нақадар сўзлашга ҳаракат қилманг, агар у фақат хитой тилини тунсунса, сизлар бир-бирларингизни нақадар кучли севишларингизни ҳеч қачон била олмайсиз. ...Агар биз ўз севгимизни маҳсулдор кўрсатишни истасак, турмуш ўртоғимизнинг асосий севги тилини ўрганиб олишимиз керак. Менинг ақлий ҳулосам... шунақаки, севгининг беш асосий ҳиссий тили бор. Бу – одамлар севгини ҳиссий даражада намоеъ қиладиган ва қабул қиладиган беш усулди”.

Доктор Чепменнинг сўзларига кўра, севгининг беш тили – бурхлантириш сўзлари, биргаликда вақт ўтказиш, совғалар, хизмат қилиш ва ғамхўрлик қилиш, жисмоний тегишдир. Кўплаб одамлар, шу билан бирга, бизлар ҳам, уларнинг асосий ва иккиламчи севги тиллари борлигини пайқайдилар. Биз аллақачон айтиб ўтганимиздек, севгининг тиллари ҳақида доктор Гэри Чепменнинг китобидан ёки сайтдан кўпроқ билиб олиш мумкин.

Қуйидаги саволларга жавоб бериб, сизнинг никоҳингиз ўзгариши суръатида севги тилининг аҳамиятини кўришингиз мумкин: Эримнинг

(хотинимнинг) қандай ҳатти-ҳаракатлари ўзимни алоҳида севимли ҳис қилишга мажбур қилади? У қилмайдиган қандай ишлар мени ҳамма нарсадан кўра кўпроқ яралайди? Мен турмуш ўртоғимдан нимани кўпроқ талаб қиламан: яхши гапларни ва мактовларни, бирга вақт ўтказишни, махсус совғаларни, жисмоний тегишни ва қучоқлашни ёки уй ишларида ёрдам беришини? Мен турмуш ўртоғимга ўз севгимни одатда қайси йўл билан намоён қиламан? Ўз фикрларингизни ва ҳиссиётларингизни ёзинг.

Сўнгра айнан шу саволларга ўзингизнинг турмуш ўртоғингиз хақида жавоб беринг. Энг сезиларли фарқлар нимада?

Сизларнинг севгини намоён қилишларингиз орасида фарқ борлигини билар эдингизми? Агар “ҳа” бўлса, бу билим сизга никоҳингизда қандай ёрдам беради? Агар “йўқ” бўлса, сизларнинг ораларингизда муаммолар ва тушунмовчиликлар содир бўлганининг сабабини энди кўраяпсизми?

Бир-бирингиз билан севгини намоён қилиш ва қабул қилиш усулларингиз ҳақида суҳбатлашинг. Сизлардан ҳар бирингиз бошқа бирингизнинг тилида севгини намоён қилиши учун қандай амалий учта қадамни қўйиши мумкинлигини айтишини бир-бирингиздан сўранг.

Турмуш ўртогингизга ўз севгингизни қай алфозда яхшироқ намоён қила олишингиз ҳақида Муқаддас Рух билан суҳбатлашиш учун бугун озроқ вақт ажратинг. Сизнинг турмуш ўртогингизни ҳеч ким У қадар яхши билмайди.

СИЗНИНГ ҲАЁТИЙ УСТУНЛИКЛАРИНГИЗ

“Биродарларим, Раббимиз Исо Масиҳнинг номидан сизлардан ўтиниб сўрайман: ҳаммаларингиз бир нарсани гапиринглар, сизларнинг орангизда бўлинишлар бўлмасин, аксинча, сизлар бир фикрда ҳамда бир мақсадда бирлашган бўлинглар”.

— 1 Коринфликларга 1:10.

Бирликда шу қадар кўп куч бор! Бизнинг бир-биримиз билан бирлигимиз – бу Худонинг ҳали Уни билмайдиганларга Ўз севгисини кўрсатиш усулидир. Бизда ҳеч каерда, никоҳда кўрсата олишимиз каби бирликни кўрсатиш учун шу қадар кўп имкониятлар йўқ. Сиз мазкур китобнинг иккинчи бобини ўқиганингизда, сиз ўзингизнинг никоҳ ҳақидаги умумий режава мақсадингизни аниқлаб олдингиз. Энди, бизлар “Никоҳ тарихи” миз бўйлаб саёхатимизнинг якунига етганимизда, сизнинг вазифангизни қўллаб-қувватлашга қодир кундалик устунликлар ҳақида ўйлашингизга даъват қиламиз.

“Биринчи” ва ҳаётдаги энг муҳим устунлик – бу Худо билан муносабатлардир. Нима учун У бунга биринчи ўринни ажратади ва сиз учун ҳар нарсада Уни эҳтиром қилиш нимани билдиради? Худо билан соғлом муносабатларингиз сизнинг никоҳингиз, оилангиз, иш ва ҳаётингиздаги қолган барча соҳаларга нақадар ижобий таъсир қилади?

Сизга Худо томонидан берилган вазифа ва мақсадларни бажариш – устунликларни қуйидаги тартибда қўйишни билдиради: эр(хотин), болалар, даъват, дам олиш, одамлар билан суҳбат. Бироз вақт сукунатда бўлинг ва ибодат қилинг: “Раббий, менинг устунликларим тўғри қўйил-

ганми? Агар йўқ бўлса, нимани тўғирлаш керак? Ким ёки нима менинг жуда кўп эътиборимни олмоқда? Кимга ёки нимага менсимаслик қила-япман? Тўғри тартиб ўрнатиш учун ва сўнгра уни мустаҳкамлаш учун мен амалий нима қила оламан?” У сизни йўналтирадиган ўз ваҳийларингизни ва ҳатти-ҳаракатларингизни ёзиб олинг.

Сиз ўзингизни қолган умрингиз давомида турмуш ўртоғингизни қўллаб-қувватлаш ва ардоқлашга бағишладингиз. Болалар сизнинг уйингизни тарк қилишади, мавқе ўзгаради, дўстлар келиб-кетаверадилар, ammo никоҳ иттифоқи – бу ҳаётнинг барча фасллари учун тузилган аҳддир.

Ҳозирги муносабатларингиз нурида, кексаликкача яшаб аъло дўстлар бўлиб қола оламиз, деб айта оласизми? Бир-бирингизни даъватингизда ва ишингизда қўллаб-қувватлайсизларми?

Сизнинг никоҳингизда амалда нима сизнинг бирликни қадрлашингиз ва сақлашингизни айтади? Ўз муносабатингиз ёки ҳатти-ҳаракатларингиз билан ораларингиздаги бирликни бузадиган вақтларингиз бўладими?

Воиз 4:9 ва Колосаликларга 3:12-14ни ўқиб чиқинг. Сўнгра мана бу сўзлар билан ибодат қилинг:

Раббий, Сен мени эрим (хотиним) билан муқаддас ва севимли бўлишимиз учун танладинг. Муқаддас Руҳинг биланменга ўз турмуш ўртоғимга шафқат, эзгулик, камтарлик, мулойимлик ва бардошни кўрсатишим учун иноят бергин. Сўзларим ва ҳатти-ҳаракатларим билан турмуш ўртоғимнинг ҳаётини яхшироқ қилишимга ёрдам бергин. Мен ишонаман, бизлар алоҳида бўлганимиздан кўра бирга бўлганимиз яхши, чунки бизлар бир-биримизга муваффақият қозонишга ёрдам беришимиз мумкин. Бизлар Сени яхшироқ била олишимиз ва бир-биримизга яхши хизмат қилишимиз учун устунликларни тўғри қўйишга бизга донолик бергин. Исо Масиҳ номи билан, омин.

ЭНГ ЯХШИСИНИ КАШФ ЭТИШ

*“...Ҳар бир имкониятдан энг аъло натижани чиқаринг.
Сўзда шафқатли бўлинг. Мақсад – суҳбат орқали одамларни наст
урмасдан ва улардан ўзингизни устун қўймасдан улардаги
энг яхши нарсаларни кашф қилиш”.*

— Колосаликларга 4:5,6, The Message, инглиз тилидан таржима.

Эр ва хотин сифатида сизлар бир бутунсизлар. Бу – сизларда ҳамма нарса умумий эканлигини билдиради. Сизнинг турмуш ўртоғингизнинг муваффақияти – бу сизнинг муваффақиятингиздир. Сизнинг турмуш ўртоғингиз мамнун ва маҳсулдор бўлганида, сиз янада мамнун ва маҳсулдор бўлишингиз мумкин. Турмуш ўртоғингиздаги энг яхши фазилатларни кашф қилиб, ўзингиздаги энг яхши фазилатларни кашф қиласиз. Исо Масих бизларни, ўз келинчагини шундай сўзлар айтиб ўқитади: “Масихнинг севгиси жамоатни бенуқсон қилади. Унинг сўзлари унинг гўзаллигини уйғотади. Шундайяратилганки, Унинг барча сўзлари ва ишлари унда энг яхши фазилатларни кашф қилади...” (Эфес. 5:26,27, The Message, инглиз тилидан таржима).

Турмуш ўртоғингизнинг қобилиятлари, инъомлари ва фазилатлари ҳақида, унга нима ёқиши ҳақида ҳамда у нимадан лаззатланиши ҳақида ўйланг. Нима учун бошқа одамлар уни мунтазам мактайдиларва миннатдорчилик билдирадилар?

Мен ўз турмуш ўртоғимда кўраётган қобилиятлар, инъомлар ва фазилатлар...

Агар бу фазилатлар аллақачон бошқа одамларни ишда ёки хизматда бойитаётган бўлса, турмуш ўртоғингиз бу фазилатларда ўсишда давом этиши учун сиз унда иштиёқ ва бағишланишни қандай қўллаб-қувватлашингиз мумкин? Агар эрингиз (хотинингизда) у ҳали ишлатмаётган қобилият борлигини кўрсангиз, бу қобилият буткул намоён бўлиши учун муҳитни ўйлаб топа(ярата) оласизми?

Келинлар, бир-биримизга эътиборли бўлайлик ва мунтазам равишда бир-биримиз ҳақимизда ғамхўрлик қилайлик, қандай қилиб севгига, хайрли ишларга ва олийжаноб ҳатти-харакатларга рағбатлантириш (ёндириш ва руҳлантириш) мумкинлигини кузатайлик ва ўрганайлик...

— Ибронийларга 10:24, кенгайтирилган таржима,
курсив муаллифларники.

Шундай қилиб, имконият туғилганида ва фурсат бўлганида, келинлар, ҳаммага яхшилик (фақатгина уларга фойдали бўлган ишларни эмас, балки уларнинг руҳий фаровонликлари учун керакли ишларни ҳам) қилайлик. Айниқса, имондаги ўзимизникиларга (Худонинг оиласига тегишлиларга, имонлиларга) дуо-баракат бўлиш учун эътиборли бўлинглар.

— Галатияликларга 6:10, кенгайтирилган таржима,
курсив муаллифларники.

Ибронийларга 10:24; Галатияликларга 6:10 ва Колосаликларга 4:5,6 (бу оятлар бу бобда бугун учун ўқишга берилган). Ўз эр(хотин) имизда энг яхши фазилатларни амалда қандай қилиб рағбатлантиришимиз ва кашф этишимиз мумкин? Бошқача қилиб айтганда, у ўзининг инъомлари ва фазилатларидан фойдаланиши учун нима дейишингиз ва қилишингиз мумкин? Сиз уни қандай дуо қилишингиз ва ўсишни кўришингиз мумкин?

Бугунги кундаги жавобларингиз билан бир-бирларингиз билан ўртоқлашиш учун вақт ажратинг. Турмуш ўртоғингиздан ўз фикрларини сизга сидқидилдан айтиб беришини сўранг ва унга ўз юрагини тўқиб-солишига имкон беринг. Қайси пунктларда фикрларинг бир ёқдан чиқмоқда? Сиз ўз турмуш ўртоғингиз ва ўзингиз ҳақингизда нима янги нарсаларни билиб олаяпсиз? Бироз вақт суқунатда бўлинг ва ўз турмуш ўртоғингиз дуо-баракатли бўлиши учун ибодат килинг.

Ўз турмуш ўртоғингизни ўргангиз. Ўзингизни ўргангиз... Сиз ўзингиз кашф қилган нарсалардан ҳайратланишингиз ва донг қотишингиз мумкин. ...Турмушининг сарғузашти турмуш ўртоғингиз аслида ким эканлигини кашф қилишдан иборатдир. Сизнинг турмуш ўртоғингиз ким бўлишини билиб олганингизда завқ-шавққа тўласиз.

Х.Норман Райт

МУҲОКАМА УЧУН САВОЛЛАР

Агар сиз бу китобни “Messenger” хизматидан “Никоҳ тарихи” материалларининг бир қисми сифатида ўқиётган бўлсангиз, унда марҳамат қилиб, 6 видеодарсни кўринг.

- 1| Худо Одам Атога ва Ҳаввага кўпайиш ва ерни тўлдириш топширигини берди. Лекин бир неча авлоддан сўнг бу амрга бўйсунгани истамайдиган одамлар жамияти пайдо бўлди. Ибтидо (11:1-6)даги лавҳани диққат билан ўқиб чиқинг. Бу одамлар нимада бирликда эдилар? Агар итоатсиз одамларнинг бирлиги уларга муваффақият олиб келган бўлса, бу бизлар никоҳда ва Исо Масихда бир бутун бўлган ҳамда Худога итоатли бўлишга чанқок бўлганлар учун нима билдиради?
- 2| Бирлик улкан кучни келтириб чиқаради ва мукофотлар беради. Бу лавҳаларни ўрганиб чиқинг ва уларни айнан сизнинг никоҳингиздаги муносабатларда қўлланг: Санолар 132; Матто 18:19,20; Юҳанно 17:21,23; 2 Коринфликларга 13:11. Сизнинг турмуш ўртоғингиз билан бирликдан сизнинг ҳаётингизда қандай баракалар туғилиши мумкин?
- 3| Одамнинг сўнгги сўзлари катта аҳамиятга эга, Исо Масихнинг ҳолатида эса улар алоҳида кучли ва башоратли эди. Юҳанно 17:9-11, 20-23ни ўқиб чиқинг. У бу сўзларни айни хочга михланишидан олдин айтди. Унинг ва Отасининг орасидаги бирликка эътибор беринг. Бу лавҳалар орқали Муқаддас Рух сизга нимани кўрсатапти? Булар сизни ўз турмуш ўртоғингиз билан бирликка интилишга қандай рухлантирапти?
- 4| Худо янги бошланишларнинг Худосидир! У ҳамма нарсани янги яратишини эълон қилмоқда (Вах. 21:5га қаранг). У бизларнинг тур-

мушимизнинг барча йилларида янгиланган мулоқот, умид, имон, жинсий яқинлик ва орзуларни ҳис қилишимизни ҳамда буларни турмуш ўртоғимиз билан биргаликдаги турмушимизнинг барча йилларида бўлишимизни истайди. Қандай қилиб амалда, бизлар эр ва хотин сифатида муносабатларда бирликни қуришда бир-биримизга ёрдам беришимиз мумкин?

- 5| Ҳикматлар китобида (14:1) ёзилганки, доно аёл ўз уйини барпо қилади. Бу шуни билдирадики, доно эр ўз хотинини барпо қилади! Аёллар, қандай қилиб сизлар хотин сифатида амалда ўз уйингизни барпо қилишингиз мумкин? Эркаклар, қандай қилиб сизлар эр сифатида амалда ўз хотинингизни барпо қилишингиз мумкин?
- 6| Баъзи турмуш қурган жуфтлар тижорат ёки хизмат билан биргаликда шуғулланадилар, кўпчилик эса бундай эмас. Бу шуни билдирадики, улар янада бир-бирларига яқинроқ бўлишлари ва бир-бирларини даъватларида ва қизикишларида рағбатлантиришлари лозим. Қандай қилиб эрлар ва хотинлар амалда бир-бирларини қўллаб-қувватлашлари ва бир-бирларига яқинроқ бўлишлари мумкин?

БОБНИНГ ҚИСҚАЧА МАЗМУНИ:

- Исо Масихда ҳар бир никоҳ янги бўлиши мумкин! Унинг Руҳи мунтазам равишда ҳар бир соҳада янги бошланишлар имкониётлар таклиф қилади
- Ҳар бир вазиятда бизнинг қаршимизда танлов турибди: самоларнинг тилида сўзлаш ёки ернинг тилида сўзлаш. Имон билан бизлар самолар билан келишимиз мумкин ва Худонинг Сўзи ваъдаларига кўра сўзлашимиз мумкин.
- Бирлик – мана шу никоҳ иттифоқининг мақсадидир. Биз ҳаётнинг ҳамма соҳаларида бирликда бўлишга интилишимиз лозим.
- Агар биз ўз турмуш ўртоғимиз билан бирга бирликнинг пайдидан бўлсак, бир тилда сўзласак ва бир мақсад сари ҳаракат қилсак, Худонинг баракалари бизларга қуйилади ва иложсиз нарсалар иложли бўлиб қолади.
- Эрлар ва хотинлар орасидаги сидқидилдан бўлган севги дунёга Худонинг шуҳратини ва севгисини намоён қилади. Бизларнинг бирлигимиз бошқа одамларни Исо Масихга жалб қилади.
- Доно хотин ўз уйини барпо қилади, доно эр ўз хотинини барпо қилади. Агар ҳар бир эр ва ҳар бир хотин ҳаёт сўзларини эътироф қилсалар ва турмуш ўртоқларининг фазилатларига урғу берсалар, улар ўз ҳаётларини кенгайтирадиларва ерда Худонинг иродасини бажарадилар.

ИЛОВА

Қандай қилиб нажот топиш мумкин?

“Шундай қилиб, агар сен Исони Раббим деб, ўз оғзинг билан эътироф этсанг ва Худо Уни ўликлардан тирилтирганига ўз юрагинг билан ишонсанг, нажот топасан. Чунки инсон ҳақликка эришиши учун юраги билан ишонади ва нажот топиш учун оғзи билан эътироф этади”.

— Римликларга 10:9,10.

Ўз турмуш ўртоғингизга Худонинг муҳаббатини тақдим қилиш учун, аввало сизнинг ўзингиз Унинг муҳаббати ва нажотини Унинг Ўғли Исо Масиҳ орқали қабул қилишингиз лозим. Исо Масиҳнинг ўлими ва тирилиши орқали Худо сизга, ўзининг сеvimли ўғли (кизи) сифатида Ўзининг Шоҳлигига йўл очди. Исо Масиҳнинг хочдаги қурбонлиги абадий ва тўқисликка тўла ҳаётни сизга тегишли қилди. Нажот бу – Худонинг инъомидир, сиз уни меҳнат қилиб қўлга киритиш ёки унгалойиқ бўлиш учун ҳеч нима қила олмайсиз.

Мазкур қимматбаҳо инъомни қўлга киритиш учун, аввало ўз Яратувчингиздан айри яшаганингиз гуноҳини тан олишингиз лозим (чунки бу шу вақтгача қилган барча гуноҳларингизнинг илдизидир). Тавба қилиш – нажот топишнинг муҳим қисмидир. Ҳаворийлар китобида баён қилинган 5000киши нажотга келган кунда Петъор бу ҳақида аниқ айтди: “Шунинг учун гуноҳларингиз ўчириб ташланиши учун тавба қилинглар ва Худого ўгирилинглар” (Ҳав. 3:19). Муқаддас Ёзув ҳар биримизнинг гуноҳ қули бўлиб туғилишимизни айтади. Бу қулликнинг илдизи ўзбошимчалик ва итоатсизликни бошлаб берган Одам Атонинг гуноҳига бориб тақалади. Тавба қилиш бу – танлов бўлиб, бу сиз фақат ўзингизга ва шайтонга, яъни ёлғоннинг отасига бўйсунишни бас қилишингизни ҳамда бундан буён ўзингизнинг янги Эгангиз Исо Масиҳга, сиз учун ўз жонини қурбон қилган Шахсга бўйсунишни бошлашингизни билдиради.

Сиз ўз ҳаётингизни Исо Масихга бўйсундиришингиз лозим. Исо Масихни ўз Эгаси қилиш – бу ўз ҳаёти устидан ҳокимиятни Унга бериш (Унга ўз руҳи, жони ва танасини бўйсундириш) бутун борлигингизни ва ҳамма нарсангизни бўйсундириш демакдир. Сизнинг ҳаётингиз устидан Унинг ҳокимияти муғлақ бўлади. Сиз буни қилган лаҳзангизда Худо сизни зулматдан озод қилади ва сизни нурга ҳамда Ўз Шоҳлигининг шуҳратига олиб ўтади. Сиз шунчаки ўлимдан ҳаётга ўтасиз, сиз Унинг фарзандига айланасиз!

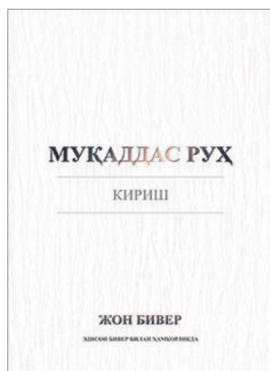
Агар сиз Исо Масих орқали нажотни қабул қилишни истасангиз, куйидаги ибодат билан ибодат қилинг:

Самодаги Худо, мен гуноҳкор эканлигимни ва Сенинг ҳақлик мезонларингга тўғри келмаслигимни тан оламан. Мен ўз гуноҳларим учун абадиятда маҳкум қилинишга лойиқман. Мени шу аҳволда қолдирмаганинг учун Сенга раҳмат, чунки Сен бокира қиз Марямдан туғилган Ўзингнинг ягона Ўғлиниг Исо Масихни мен учун ўлиш ҳамда хочда менинг ўрнимда жазоланиш учун юборганингга мен ишонаман. У учинчи куни ўликлардан тирилганига ва энди менинг Раббим ҳамда Нажоткорим сифатида Сенинг ўнг қўл томонингда ўтирганига мен ишонаман. Шунинг учун бугун Сендан айри яшаганимга тавба қиламан ва Ўз ҳаётимни тўлиқ Исо Масихнинг ҳокимлигига топшираман.

Исо Масих, мен Сени ўз Раббим ва Нажоткорим деб эътироф этаман. Ўз Руҳинг билан менинг ҳаётимга киргин ва мени Худонинг фарзандига айлантиргин. Мен қачонлардир маҳкам тутган зулматнинг ишларини рад қиламан. Шу кундан бошлаб бошқа ўзим учун яшамайман, лекин Сенинг июннинг билан, мен абадий яшашим учун Ўзини қурбон қилган Сен учун яшайман.

Раҳмат Раббий, энди менинг ҳаётим тўлиқ Сенинг қўлингда, Сенинг Сўзингга биноан мен ҳеч қачон уятда қолмайман.

Худонинг оиласига хуш келибсиз! Сиз билан ҳозир нима содир бўлганини бошқа имонлиларга сўзлаб беришга сизни даъват қиламан. Энди Муқаддас Ёзувга ишонадиган бирор маҳаллий жамоатга қатнай бошлашингиз ва сизни имонингизда руҳлантирадиган имонлилар билан суҳбатлашингиз жуда муҳим. Шунингдек, агар биз сизга ўз шаҳрингизда жамоат топишда ёрдамлашимизни истасангиз, бизнинг хизматимизга мурожаат қилишингиз мумкин (бизнинг MessengerInternational.org сайтимизга мурожаат қилинг). Сиз ҳар куни Худони таниб-билишда ва севишда улғайишингиз учун биз ибодат қиламиз!

МУҚАДДАС РУҲ

Афсуски, Муқаддас Руҳни кўпинча нотўғри тушунишади ва шу билан, кўплаб одамларни Унинг Кимлиги ва У бизга Ўзини қандай намоён қилиши ҳақидаги билимларсиз қолдирадилар. Муқаддас Руҳ, кўпинча, нимадир “ғалати” нарса сифатида тасвирланади. Бироқ Муқаддас Китоб аниқ қилиб айтмоқдаки, Муқаддас Руҳ – бу нимадир эмас. У Кимдир, У *Шахс* ва бизни ҳеч қачон тарк этмасликни ваъда берган. Мазкур интерактив китобда Жон Бивер Сизни жамоатдаги энг эътиборсиз қолдириладиган ва тушунарсиз Шахс – Муқаддас Руҳни шахсан кашф қилишга таклиф қилади.

Мазкур ажойиб муқаддимани ўтказиб юборманг.
Интерактив китоб қуйидагиларни ўз ичига олади:

- кундалик ўқиш;
- гуруҳ бўлиб муҳокама қилиш учун саволлар;
- Муқаддас Руҳ ҳақидаги баъзи бир қийин саволларга жавобларни ўз ичига олган бонус боб.

Шайтоннинг хўраги

Душманнинг ўлдирадиган тузоғидан қочиш керак! “Шайтоннинг хўраги” шайтон имондиларни Худонинг иродасидан тортиб олиб чиқиш учун фойдаланадиган энг алдовчи илмоқларидан бирини очиб беради. Шайтоннинг тузоғига тушиб қолган одамларнинг кўпчилиги, ҳаттоки, буни англаб етмайдилар.

Алданманглар! Сиз хафагарчилик билан тўқнашасиз ва у Сизнинг Худо билан муносабатларингизга қандай таъсир қилиши фақатгина Сизга боғлиқ. Сизнинг жавобингиз келажагингизни белгилайди. Агар сиз хафагарчиликни тўғри хал қилсангиз, Сиз ҳаждор эмас, қучли бўласиз.

Сайтдаги қўшимча манбалар:
www.CloudLibrary.org

Қўпроғини истайсизми?
Сканер қилинг

БИР КУНИ КЎП ЙИЛЛАР ИЛГАРИ...

Никоҳ доимо бор эди. Бу – бир эркак ва бир аёлни боғловчи аҳд эди. Бу боғланиш уларни кучлироқ, олижаноброқ ва ёрқинроқ қилди. Улар биргаликда, алоҳида бўлганларидан кўра яхшироқ эдилар.

Тўй маросими фақат бошланиши бўлди. Бу уларнинг узоқ ва бахтли оилавий ҳаётларига дарвоза эди. Уларнинг ҳар бир танлов ва ҳатти-ҳаракатлари ҳаётларини уларнинг иттифоқларининг даъватига кўра қуриши лозим эди. Ўз Яратувчиларининг севгисини намоён қилиш учун эр ва хотин буюк номаълумликка қаттиқ чирмашиб кетган юраклар, қўллар ва овозлар билан қадам кўяр эдилар.

Биз бу буюк севгининг тарихи билан алоқани қандай қилиб йўқотиб қўйдик? "Никоҳ тарихи" китобида Жон ва Лиза Бивер сизни Худонинг илк режасини ўзингиз учун яна кашф этишга таклиф қиладилар. Сиз турмушга чиққанмисиз ёки уйланганмисиз, турмушга чиқмаганмисиз ёки уйланмаганмисиз, сизнинг тарихингиз – Унинг тарихининг бир қисмидир.

Бу интерактив китоб билан биргаликда яна қуйидагилардан фойдаланинг:

- Ҳар куни ибодат қилинг;
- Гуруҳларда муҳокама қилиш учун саволлардан фойдаланинг;
- Орзуингиздаги оилани қуриш воситаларидан фойдаланинг;
- Ўз тарихингизни яхши ёзиш учун қадамба қадам қўлланмадан фойдаланинг.

Жон ва Лиза Бивер оммабоп китоблар муаллифлари ва Messenger International ташкилотини таъсис қилувчиларидир. Улар ўттиз йилдан ортиқ вақт никоҳдалар ва уларнинг курашлари ҳамда ғалабалари бошқа одамларнинг никоҳи тарихини бойитиши ҳамда ҳимоя қилишини истайдилар. Жон ва Лиза АҚШнинг Колорадо штатидаги Колорадо - Спрингс шаҳрида истиқомат қилишади, уларнинг тўрт ўғиллари ва уч набиралари бор.

Қўшимча манбаларни сиз қуйидаги сайтда топасиз: www.CloudLibrary.org

Қуриб бериш
Сендер Килинг

Messenger
International
MessengerInternational.org

Бу китоб – муаллифдан совға нусхадир.
Уни сотувга чиқариш мумкин эмас.

